

Mitt Vitemölla

*Gudrun Smith &
Monika Larsson*

Vitemölla belägen på Österlen, Skåne

Mitt Vitemölla

– varför blev Vitemölla som det blev?

Copyright © Gudrun Smiths Vitemöllastiftelse
Grafisk form och layout Lina A-C Egertz
Omslagsbild en oljemålning av Gudrun Smith,
visar Vitemölla strand norrut mot Haväng
Tryck 08 TRYCK, Stockholm 2006
ISBN 91-631-8892-9

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	7
Bakgrund till denna bok	10
Inledning	12
Adresskarta över Vitemölla	14
Gudruns förslag till gatunamn på Vitemölla	15
Artiklar från Blekinge länstidning -83 och Kristianstadsbladet -91	21
Fakta och funderingar kring två spelmän på Vitemölla	23
Artikel ur "Årsbok från den samlade hembygdsrörelsen på Österlen"	27
Gudruns sista anteckningar	33
Varför växte Vitemölla upp just på denna plats?	37
Varför kom bosättningen på Vitemölla igång på 1600-talet?	41
Karta över hus nr. 1 - 8, år 1711	45
Vitemölla nr. 1 Vitemölle kvarnställe Möllebacken 8	46
Vitemölla nr. 2 Möllebacken 4	53
Vitemölla nr. 3 Lejegatan 21	61
Vitemölla nr. 4 Lejegatan 13	64
Vitemölla nr 5 Garnhängevägen 22	70
Karta över husen nr. 1 – 23, år 1755	75
Varför flyttade fler hit under 1700-talet?	77
Vitemölla nr. 6 Lejegatan 19	84
Vitemölla nr. 7 Garnhängevägen 24	87
Vitemölla nr. 8 Ola Holmabacken 5	91
Vitemölla nr. 9 Lejegatan 6	95
” Lejegatan 8	95
Vitemölla nr. 10 Lejegatan 22	100
Vitemölla nr. 11 Norrearmssträddet 2	104
Vitemölla nr. 12 Lejegatan 14	108
Vitemölla nr. 13 Lejegatan 20	112

Vitemölla nr. 14 Lejegatan 32	116
Vitemölla nr. 15 Lejegatan 22	121
Vitemölla nr. 16 Lejegatan 10	124
Vitemölla nr. 17 Lejegatan 11	128
Vitemölla nr. 18 Lejegatan 15	132
Vitemölla nr. 19 Lejegatan 7	138
” Garnhängevägen 14	138
Vitemölla nr. 20 Lejegatan 16	148
Vitemölla nr. 21 Garnhängevägen 20	159
Vitemölla nr. 22 Nils Håkans strädde 4	168
Vitemölla nr. 23 Möllekruet 2	172
” Garnhängevägen 10	172
Karta över hus nr. 1 - 23, år 1799	179
Vitemölla nr. 24 Lejegatan 24	180
” Lejegatan 26	180
Vitemölla nr. 25 Ola Holmabacken 4	184
Vitemölla nr. 26 Möllebacken 1	188
Vitemölla nr. 27 Källebacken 3	192
” Lejegatan 18	192
Vitemölla nr. 28 Lejegatan 2	198
” Möllebacken 7	198
Vitemölla nr. 29 Nils Håkans strädde 1	203
Vitemölla nr. 30 Lejegatan 12	207
Varför växte läget ännu mer under 1800-talet?	211
Karta över hus nr. 1 - 38, år 1818	221
Vitemölla nr. 31 Lejegatan 3	222
Vitemölla nr. 32 Lejegatan 30	226
Vitemölla nr. 33 Lejegatan 34	231
Vitemölla nr. 34 Möllebacken 6	234
Vitemölla nr. 35 Lejegatan 4	237

Vitemölla nr. 36 Lejegatan 17	240
Vitemölla nr. 37 Lejegatan 1	243
Vitemölla nr. 38 Ola Holmabacken 6	246
Karta över hus nr. 1 – 51, år 1855	249
Vitemölla nr. 39 Möllebacken 2	250
Vitemölla nr. 40 Lejegatan 5	254
Vitemölla nr. 41 Lejegatan 25	258
” Lejegatan 27	258
Vitemölla nr. 42	262
Vitemölla nr. 43 Lejegatan 36	264
” Lejegatan 40	264
Vitemölla nr. 44 Möllebacken 11	269
Vitemölla nr. 45 Hojan 3	274
Vitemölla nr. 46 Nils Håkans strädde 2	278
Vitemölla nr. 47	281
Vitemölla nr. 48 Källebacken 5	283
” Ola Holmabacken 1	283
Vitemölla nr. 49 Lejegatan 23	287
Vitemölla nr. 50 Lejegatan 4	289
Vitemölla nr. 51 Lejegatan 28	291
” Lejegatan 38	295
Sandells strädde 4	298
Vitemölla skola Lejegatan 42	303
Mors och Pappas uppgifter	305
Kronologisk ordnad fakta från husförhör, kyrkoarkiv m m	313
Hur var livet på läget under 1900-talet?	343
Hur kommer framtiden att se ut för Vitemölla?	373
Ordlista	375
Käll- och litteraturförteckning	377

Bakgrund till boken

Gudrun Smiths Vitemöllastiftelse

Gudrun Smith föddes i Åhus församling 1930 och hennes familj bestod av sjökaptenen Martin Smith och lärarinnan Helga, född Månsson samt syskonen Minnie och Birgit. Familjens släkt bodde på Vitemölla sedan mycket lång tid tillbaka. Från 1963 tillbringade Gudrun tillsammans med sina syskon somrarna och annan ledig tid i ett av Vitemöllas äldre hus, som familjen fått i arv.

Efter flickskolan i Kristianstad antogs hon vid Konstfackskolans teckningslärarinstitut i Stockholm endast 18 år gammal, yngst i klassen. År 1951 avlade hon examen. Senare studerade hon arkeologi och etnologi.

Efter olika lärarbefattningar ute i landet kom hon till Lärarhögskolan i Malmö – kort efter dess tillkomst i början av 60-talet – och hjälpte till att bygga upp bildinstitutionen vid skolan. Hon utnämndes till lektor i Bild- och formarbetets metodik. Hennes pedagogiska motto var: ”Se – upptäcka – uppleva – gestalta.” Hon utvecklade läromedel för bild- och konstundervisning på klasslärarlinjerna och verkade för bildämnets integrering med övrig undervisning.

Gudrun var en berest person, som i sin konstnärliga utövning hämtade inspiration från olika länder och världsdelar. Hennes fasta punkt i tillvaron blev dock Vitemölla. Somrarna där gav henne ständigt motiv till bildvävnader, keramiska verk, akvareller och oljemålningar – havet, stenarna, fåglarna, strandängarna, blomorna. Hennes mångsidighet tog sig uttryck i hennes lust och vilja att pröva nya material och tekniker. Hon genomförde hela processen från ull till bildvävnad - kardning, spinning, växtfärgning, komposition.

Det finns en tidlöshet i Gudrun Smiths bilder av himmel, hav och strand. Den djupa förtrogenheten och samhörigheten med ett litet fiskeläge i Skåne blir till en allmänmänsklig upplevelse av frihet och glädje. Ett exempel på hennes konst är den bildvävnad som hänger i Kiviks kapell.

Under många år ägnade hon en stor del av sin fritid åt forskning i Vitemöllas historia. Gudrun besökte arkiv i Skåne och Köpenhamn, där hon samlade in kartor, läste bouppteckningar, kyrkoböcker och annan litteratur som berörde Vitemölla.

I avsnittet ”**Gudruns sista anteckningar**” berättar hon om vad som fick henne att forska i Vitemöllas historia. Framför allt var det sambandet mellan människornas ursprung och livsöden, som hon ville lyfta fram. När Gudrun brann för något, ville hon gärna få med andra i sitt engagemang, vilket till en början inte var så lätt, men tiden hann ikapp och idag finns ett större allmänt intresse för folklivs- och släktforskning.

Gudruns gedigna arbete om släkternas bakgrund i samhället Vitemölla var skrivet för hand eller på maskin och hennes tanke var att sammanställa forskningsmaterialet till en bok om Vitemölla och dess historia. Hon hade skrivit en del överskrifter och stolpar om innehållet, men tyvärr hann hon aldrig avsluta arbetet på grund av sjukdom. Efter hennes bortgång 1995 bildade familj och vänner enligt Gudruns önskemål en stiftelse vid namn "Gudrun Smiths Vitemöllastiftelse", vars huvudsakliga syfte var att ge ut anteckningarna i bokform så att fler kan få ta del av dem.

Boken grundar sig helt och hållet på Gudruns efterlämnade material. Stiftelsen har inte tolkat, ifrågasatt eller kontrollerat innehållet utan enbart sammanställt det. Till hjälp med detta har stiftelsen *anlitat* Monica Larsson som även gjort en historisk sammanfattning utifrån stolpar uppställda av Gudrun.

Kapitlet **"Fakta och funderingar kring två spelmän från Vitemölla"** och kapitlet **"Killan, spelmän, sed och sägen"** har tidigare publicerats, den senare i Årsbok från den samlade Hembygdsrörelsen på Österlen 1988.

Stiftelsen tackar *Inger Hjelm*, som renskrivit anteckningarna, liksom alla de Vitemöllabor som bidragit med stöd, intresse och bilder.

Gudrun framför en av hennes bildvävar av himmel, hav och strand

Inledning

Monika Larsson

Denna bok, som ni nu har börjat läsa, skulle egentligen ha kommit till för flera år sedan och en annan person än jag skulle ha satt den på pränt. Ödet ville dock ett annat. Personen som jag syftar på är Gudrun Smith, med rötterna på fiskeläget Vitemölla sedan många generationer tillbaka. Denna bok handlar om detta lilla fiskeläge på Skånes ostkust. Tyvärr har jag aldrig haft glädjen att träffa Gudrun, men en sak har vi ändå gemensamt och det är intresset för Vitemölla och dess historia.

Under nästan 30 år ägnade Gudrun många lediga stunder till att forska om Vitemölla och dess befolkning. Hon reste runt på arkiv både i Skåne och i Köpenhamn. Samlade in kartor, läste bouppteckningar, kyrkoböcker och mycket mer som rörde Vitemölla. Allt som kunde ge henne svaret på frågan – *Varför blev Vitemölla som det blev?* - var av intresse för henne.

År 1995 avled tyvärr Gudrun, utan att ha hunnit ge ut den bok som hon så länge hade förberett. Dock ville hon att boken skulle komma till och hann före sin död grunda en stiftelse i syfte att färdigställa det hon påbörjat.

Sommaren 1997 gav jag ut boken *Livet på Vitemölla förr och nu. Ett österlenskt fiskeläges historia i ord och bild*. I allt det material som jag stötte på under arbets gång, fanns även sådant av Gudrun Smith. Jag känner en sorg över att aldrig ha fått möjligheten att träffa och prata med henne. Därför är jag nu mycket tacksamhet över att jag har fått förtroendet att sammanställa Gudruns material till den bok som hon hade tänkt göra. Nästan allt av Gudruns släktforskningsmaterial har Inger Hjelm fört över till data och hennes man Bo har hjälpt henne med korrekturläsning och dyligt. Jag riktar ett stort tack till dem båda för detta arbete.

Hur väcker jag då lättast din nyfikenhet som läsare av detta släktforskningsmaterial? Det är ju tyvärr inte så många kvar på läget som hittar sina gamla släktingar i materialet. Men ett intresse finns säkert ändå av att veta vem som har bott i det hus som ni äger eller i varje fall på den tomt som det står på. Alla hus från förr finns tyvärr inte kvar. De har antingen rivets under åren, för att de har varit för dåliga och för att ge plats för nya hus, eller så har de försvunnit i samband med de bränder som har härjat på läget. För att lättare klargöra vilka som har bott var, har jag under några somrar i början av 2000-talet fotograferat de hus, som står på de tomter där det funnits hus vars invånare Gudrun har släktforskat om. Av några hus har jag fått tag i gamla fotografier och dessa finns även med i boken och liksom enstaka fotografier av de som finns med i släktforskningsmaterialet.

Jag tror att Gudrun också hade haft med bildmaterial, då hon var bildlärare och konstnär och insåg vilken betydelse fotografier har för att göra ett skrivet material mer intressant. I Gudruns material finns kartor som visar lägets framväxande och de hus vars invånare hon släktforskat om. Dessa kartor har Gudruns systerdotter Theresa Högman bearbetat på data, så att de ska vara lättare att tyda. Att para ihop de gamla husnumren med rätt tomtbeteckning av idag har inte varit lätt. Jag har

Monica Larsson, Vitemölla sommaren 2004

fått hjälp av flera vitemöllingar till detta detektivarbete och vi önskar att allt är rätt, men hoppas att ni har överseende om något har blivit fel. De nya tomtbeteckningarna och gatuadresserna har alltså jag lagt till i forskningsmaterialet.

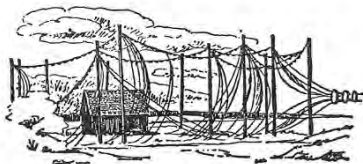
Släktforskningsmaterialet är helt och hållet Gudruns verk. Finns här några fel, vilket det säkert gör, är detta något som är oundvikligt i ett sådant omfattande material. Jag tror att de flesta inte kan förstå vilket arbete som ligger bakom detta material. Ibland alla papper som Gudrun har lämnat efter sig finns kopior av kyrkoböcker och jag förstår inte hur hon har kunnat tyda dessa gamla skrifter och sedan räkna ut vilka människor som under årens gång bott i samma hus.

Den allmänshistoriska delen om Vitemölla hann Gudrun bara göra en del anteckningar om och skriva upp de punkter hon ansåg skulle vara med. Utifrån dessa har jag sammanställt det så som jag tror att hon velat ha det med hjälp av dels det källmaterial som Gudrun samlat ihop och dels det som jag hade till min bok. Eftersom vitemöllingarna är det centrala i denna bok, har jag flätat in historiens gång med de hus som byggdes på läget under olika århundraden. Ni får då ett perspektiv på hur det kunde vara att leva här för de människor som byggde ett hus som stått eller fortfarande står på den angivna tomten.

Inga av de hus vars invånare Gudrun har med i sin forskning är byggda så sent som på 1900-talet. Läget historia under detta århundrade är givetvis med, eftersom många av de människor som beskrivs i släktforskning levde på 1900-talet. Även tankar angående lägets framtid har sin lilla plats i denna berättelse och hade Gudrun levt hade hon säkert precis som jag funderat över den.

Min stora förhoppning är att boken blivit sådan som hon önskat att den skulle bli.

Jag hoppas att ni kommer att få många intressanta stunder ihop med denna bok. Mycket finns att finna om vitemöllingarnas liv och levnadsförhållande. Det är stor skillnad mellan hur vi lever idag och mot hur de hade det förr. Dock ska vi inte glömma att vi i grund och botten är väldigt lika. Deras känslor och behov var detsamma som vi har idag.

MILJÖVÄRDSFÖRENINGEN
I KIVIK MED OMNEJD
BOX 41 - 270 57 KIVIK

ADRESSKARTA

över

VITEMÖLLA

i Simrishamns kommun

Upprättad i mars 1982 av

Leif Axelsson
Leif Axelsson
Mättningsingenjör

Gudruns förslag till gatunamn på Vitemölla

Gator och strädden på Vitemölla har bara haft sina namn sedan början av 1980-talet. Innan dess klarade befolkningen sig bra utan. Det var postverket som däremot fick behov av att få adresser till vitemullingarna och för detta behövdes det gatunamn. Fram till slutet av 1970-talet hade befolkningen på Vitemölla hämtat sin post på lägets lilla posthus. När detta lades ner fick man hämta sin post i brevlådor och för att hitta rätt behövdes gatuadresser.

Befolkningen på läget tillfrågades för att ge namnförslag och Gudrun Smith var en av dessa. Här kommer hennes syn på inkomna förslag och egna namnförslag:

Möllebacken är den naturligaste och riktiga benämningen på denna väg. Förutom vattenkvarnen låg vid denna väg i anslutning till föreslagna Smedjevägens infart också en väderkvarn som revs på 40-talet (tror jag det var). Jag föreslår

Stora Möllebacken

Vattenmöllebacken (Smedjevägen får namnet Vindmöllevägen)

Hans Möllares backe

Hans Möllarebacken

Eller hans son

Söne Hans Möllebacke Det var under denne välbärgade nämndemans tid, verksam som möllare här cirka 1690-1731, som Vitemölla som samhälle tog form.

Möjligen

Piperska möllebacken (Härtill fordras Carl Pipers godkännande).

Vitemöllebacken måste helt utgå av skäl som Inge Löfström angett.

Bygatan

I Vitemölla finns egentligen bara en gata, resten är strädden och vägar. "Gadan" "gatan" har den hetat, heter och kommer troligen i folkmun att heta.

Namnet Torupsgatan är felaktigt och missvisande och måste helt utgå. Cirka halva gatan i sin längdriktning tillhörde Torup och halva Hjälmars by. Bygatan är inte heller något adekvat namn på gatan i Vitemölla. Byar finns inne i landet såsom Borrby, Gyllebo och Tommarp. Likaså finner man i kyrkoböcker, husförhörlängder och överallt annars benämningen Hjälmars by, S. Mellby och så vidare men aldrig Vitemölla by eller Kiviks by. Dessa samhällen vid kusten betecknas alltid fiskelägen (fiskelejen)

Gatan i fiskeläget blir naturligt

Fiskelejegatan

Eller ännu hellre Gatan i lejet

Lejegatan

Tänkbart vore naturligtvis Fiskegatan eller Fiskaregatan, men dels är väl dessa namn redan upptagna och dels tycker jag att de är så väldigt mycket tråkigare.

Killebacken också här den enda naturliga och riktiga benämningen. Killans betydelse för Vitemölla bör inte underskattas. Den var helt enkelt en av förutsättningarna för att samhället skulle uppstå och bestå. Kring dess utflöde grupperade sig den första samlade bebyggelsen.

Alternativ

Vattenkillebacken

Vattenkillevägen

Killebacksvägen

Backakillevägen

Bybacken och Hedbergs backe måste helt utgå.

Skepparebacken och Storskepparebacken är försvarbara men ej att föredraga.

Hojan Alternativ behövs ej. Föreslagna Höjan är missvisande. Hojan har ingenting med höjd att göra, utan är det dialektala ordet för hejdan varmed menas inhägnad utmark för djur.

Krusträdet

Kruet låg på tomt nr. 8:11. Här bodde under andra hälften av 1700-talet en man vid namn Johan Christian Tydell (1718-1795). Han var guldsmed. Detta är mycket märkligt, eftersom guldsmedsyrket på den tiden endast fick utövas i städerna. Att han var så att säga auktoriserad guldsmed visar hans titel Mäster. Han var en välkänd spelman och räknas som den äldste kände spelmannen i Skåne. Sannolikt startade han på denna plats i Vitemölla en krogrörelse som sedan övertogs av hans son Johan Henrik Tydell född på Vitemölla 1758. Denne var gift med Susanna Smitt från Malmö som dog 1826. Herr Inspektoren och Krögaren J.H. Tydell dör 1830 och krogen mister sedan sin högre status och övertas av näringsidkare och utskänkare. På 1840-talet uppstår tvist mellan betrodda män i samhället ledda av prästen i församlingen och mellan utskänkare Brinck, huruvida krogen är till nytta eller skada för samhällets innevånare. Många hårda ord byts. Så småningom dör krogrörelsen ut och byggnaderna brann upp 1903.

Mäster Tydells Kru

Mäster Tydells krusträdde

Guldsmedens Kru

Guldsmedens krusträdde

Guldsmedskruet

Således har säkert J.Ch. Tydell haft betydelse för dem som bodde i samhället inte minst i musikaliskt hänseende. Vitemölleborna har alltid betraktats som ett sjungande och spelande släkte.

Ola Kappelin skriver: "På Vitemölla erinras ännu om en gammal spelmanssläkt vars främste man var Håkan Thomasson. Alla dessa spelade fiol. Vid bröllop var de de vanligen två, varvid ena sekunderade eller blåste flöjt".

Frans Löfström skriver i sin bok "Från segelfartygens dagar" i kapitlet "Videmullingana och sångarstriden i Vitaby kyrka". Sjömän och fiskare från denna kust har sedan gammalt varit kända som goda sångare, och vid tiden i fråga (1880-1890-talet) var Vitemöllaborna, "Videmullingarna", som de ofta kallades, alldeles särskilt framstående i den vägen. De var omtalade på långt håll för sin sångförmåga, och man talar ibland ännu om en del av dem, till exempel bröderna Per, Hans och Nils Henriksson, Thomas, Håkan och Lasse Lasson, Håkan, Göran och Lasse Kristiansson, Henrik Josefsson med flera vilka samtliga hade ovanligt vackra och kraftiga sångröster.

Per, Hans och Nils Henriksson	var födda i hus på tomt nr. 8:16
Thomas, Håkan och Lasse Lasson	" " " " " " 10:6
deras mor	kom från 8:15
Håkan, Göran och Lasse Kristiansson	" " " " " " 8:23
deras mor	kom från 8:24
Henrik Josefsson	född " " " " " " 8:17

Jag föreslår därför att tänkta Per Mårtens sträde får namnet

Sångarsträddet

Kristinas sträde. Kristina var säkert en duktig kvinna och bodde i huset på tomt 67:1 tillsammans med sina bröder. Jag vet inte närmare om henne. Förslagna Kristinassträdde syftar förmodligen på nämnde sångarbroder Håkan Kristiansson som var bosatt på tomt 4:82. Håkan Kristiansson ansågs av många såsom något sinnessvag, då han främst sysselsatte sig med att läsa, sjunga och spela fiol.

Den av Ola Kappelin omnämnde Håkan Thomasson bodde i hus på tomt nr. 11:8. Hustru Agda Olsd. från 8:19. Fader Thomas Lasson från 8:24. Sonen Thomas Håkansson byggde cirka 1873 huset på tomt 68:1.

Jag föreslår att tänkta Kristinas sträde får namnet

Spelmanssträddet

Barnakullen Alternativ behövs ej.

Garnhängevägen Alternativ behövs ej.

Norreamssträde Norreamsträddet

Synre Arms sträde Synnreamsträddet

Ola Holma backen Ola Holmabacken Allmän vedertaget namn.

Ola Andersson Holm var son till skärskarlen Anders Christiansson på Kivik. Kom som 28-åring 1849 till Vitemölla (tomt 10:7) där han bodde resten av sitt liv.

Skolsträdet. Svårt att finna alternativ.

Folkskolesträddet Även småskola fanns på Vitemölla.

Skolläraresträddet

Sundells strädde Johan Sundell kom 1889 som 26-åring som lärare till Vitemölla och tjänstgjorde där tills han pensionerades. Många barn på Vitemölla har hos honom gått i hård lära.

Furet och blomsternamn tycker jag är bra

Sandnejlikevägen

Sandliljevägen

Martornvägen

Hedvägen Hedblomstervägen

Smedjevägen bör heta Vindmöllevägen

Annars ett blomsternamn i anslutning till de andra blomstervägarna till exempel Blåeldsvägen, Fältsippevägen.

Kattsträddet har jag aldrig hört nämnas, trots att jag bor alldeles i närheten av sträddet. Föreslår

Strandrågssträddet

Pysslingssträddet och många andra alternativ finns. Båtmanssträddet, Wittens strädde med flera.

Resten av de föreslagna gatunamnen har jag svårare att taga ställning till. I princip är jag emot personnamn på gator, om personerna i fråga inte är allmänt kända eller ej haft ovanlig betydelse för samhället i stort.

Per Mårtens sträde har jag redan föreslagit till

Sångaresträddet

Nils Håkans sträddet Nils Håkansson (för övrigt son till nämnde Håkan Kristiansson) var skraddare innan han som steward kom till sjöss. Hans hustru Emma född på Kivik lämnades tidigt ensam med minderåriga barn att försörja. Hennes namn borde snarare ihågkommas. Hon gick allmänt under namnet Emma Skraddare och jag föreslår

Skraddaresträddet

Emma Skraddaresträddet

Knäbeckssträdet. Syftar förmodligen på Johan Knäbäckare kallad.

Knäbäckaresträddet

Men i sträddet låg tidigare ett hus där Ola Hans Per bodde. Huset revs vid tiden för senaste sekelskiftet, och familjen flyttade till huset på tomt 5:24. En son Ewald hjälpte Lars Andersson (tomt 3:30) att bygga båtar.

Lars Andersson var vida känd för sina fina båtar som byggdes utan hjälp av ritningar. Varför inte

Båtbyggaresträddet

Sandels sträde, Gabriel Sandel var en skicklig klockmakare

Klockmakaresträddet

Per Karlssträde, Per Karlsson var snickare

Snickaresträddet

Sones gränd

Pensionatssträddet

Ola Torssträde, Ola Torsson var skeppare

Skepparesträddet

Skutskepparesträddet

Ola Larsstråde, Ola Larsson har jag inte hört talas om.
Sträddet ligger helt nära den plats som på kartan från 1865 är markerad som marknadsplats.

Marknadssträddet

Sones gränd. Vid närmare eftertanke finner jag att namnet nog inte är så dumt. Sone syftar väl här på fru Sonesson som här hade pensionat en längre tid. Men Sone är också ett gammalt släktnamn på Vitemölla som går tillbaka på nämnde Söne eller Sone Hansson (Se Möllebacken).

Sones gränd skulle också kunna kallas Marknadssträddet eller Marknadsgränd då den ligger på det gamla marknadsfältet.

Då funderar jag på, om man kunde kalla Ola Larssträdde för Josefs strädde.
Thomas Josefsson byggde hus på tomt 1:13 på 1860-talet. Thomas Josefssons far Josef Josefsson var den 4:e Josef Josefsson i rakt uppstigande led från den 1:e Josef Josefsson på Vitemölla. Denne gifte sig 1720 med änkan Sine Tomasdotter efter en man som 1718 31-årig drunknade mellan Vitemölla och Simrishamn. J.J. blev stamfar för en stor släkt här på Vitemölla och med förgreningar på Kivik. Men nu börjar jag komma in i historiska labyrinter, så nu är det bäst, att jag slutar.

Gudrun Smith - 80

Barn skapar — med fantasi

Vist har barn fantasi. Och vist kan de ästadkomma både teckningar, målningar, figurer och allt möjligt annat. Bara de får bra handledning och ges möjlighet utveckla sin fantasi.

Detta vet man sedan gammalt inom folkrörelserna. I skolorna ska barnen få chansen att utvecklas, men det är svårt och så med möjligheterna för dem till detta.

Guðrun Smith och Maj Björnberg har tillsammans med ett par andra kollegor vid lärarhögskolan i Malmö och

Kivicskolan i Kristianstad lärt barnen i denna skolas årskurs 4 få utveckla sin fantasi och skaparglädje. Resultatet kan nu beskådas i huvudbiblioteket i Karlskrona.

TAGIT DEL AV

Hur har då de här handledarna gått till väga?

Jo, de har låtit barnen få ta del av kulturella utbud av olika slag. De har till exempel fått besöka Louisiana och Chagall-utställningen, besöka Kulturen i Lund, höra sägner och sagor, se föremål som grävt ut vid arkeologiska arbeten, själva ta

färgbilder på miljöer, saker och ting. De har fått dansa folkdans och allt möjligt annat.

EGEN BOK

Med detta bakgrundsmaterial har de efterhand kunnat utveckla sin fantasi. De har tillverkat troll, Bäckhästen, keramiska saker, gjort en stor allmogemålning och ett flertal mindre teckningar och målningar.

Ja, de har till och med gjort en egen bok med sägner. Illustrationerna har de också tillverkat genom att använda linoleumtrycktekniken – men de har använt sig av vinyl.

Utställningen är lättillgänglig och inte bara skolfolk bör ta chansen att se den, innan den transporteras till lärarhögskolan i Malmö.

Alla som arbetar med barn och ungdomar, har säkert ett och annat korn att hämta här.

VINCENT

Maj Björnberg och Guðrun Smith är kvinnorna bakom ett intressant projekt, som bland annat ger barn möjlighet att tillverka stengods. Foto: Hans G Friberg.

Tidningsurklipp, Blekinge Länstidning 83-11-08

den 2 juli 1991

HÄR OCH DÄR

19

Förstklassig konst i Degeberga

Av SIGVARD JÖNSSON

DEGEBERGA. Just nu finns två förstklassiga konstutställningar av Harald Persson och Guðrun Smith i hembygdsparken.

Båda utställarna är lektorer i bild till yrket och kolleger från högskolan i Malmö.

Harald är pensionerad. Han har utvecklat en helt unik kristallglassteknik under ett långt livs experimenterande. Hans vaser, skålar och urnor är av två olika slag. Några nonfigurativa verk ger en stark illusion av att vara gjorda i något förut okänt transparent lergods. Det är Haralds skickliga färgsättning av glasynen, som förvillar ögat.

På den andra typen av keramiska arbeten har Harald Persson målat hembygdens sagomotiv med huldor, näckar och andra vattenväsen från Vramsån, som rinner förbi hans ateljé och fritidsstuga i Hommentorp.

Fritt skapande

I den vita fönstergången strålar havets färger mot besökarna. Det är främst Guðrun Smiths marina målningar i akvarell, akryl, olja och med garn, som skapar en speciell

Bild: SIGVARD JÖNSSON

□ Harald Persson håller en av sina keramikvaser i famnen. Guðrun Smith står bredvid. Till höger hänger en av Guðruns välkomponerade bildvävnader med havsmotiv.

stämning i rummet. Både ljusa, glada och hotande, mörka färger finns i olika motiv. Vattenblänket glittrar över vågorna. Särskilt i de textila bilderna visar Guðrun Smith en su-

verän teknisk och konstnärlig skicklighet.

Den stora salen i Sövede prästgård är fylld av de två utställarnas konst, som knappast i något verk ger möjlighet

ti! någon negativ kritik. Utställningen tar nästan andan ur en. Måtte många komma och njuta under tiden fram tills utställningarna packas ner vid mitten av juli.

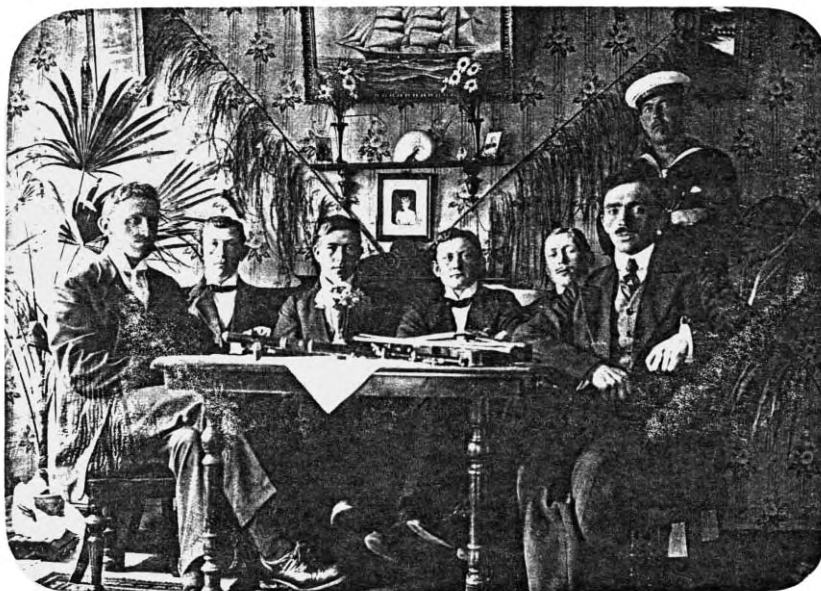
ställs ut

DEGEBERGA. Guðrun Smith från Malmö och Harald Persson från Skanör ställer tillsammans ut målningar, bildvävnader och keramik i hembygdsparken under en månad.

Båda två är lektorer i bild. Guðrun är fortfarande verksam vid högskolans lärarutbildning i Malmö. Hon har gjort målningarna och bildvävnaderna. Harald, som skapat den unika keramikken i utställningen, är pensionerad sedan några år från en liknande tjänst i Malmö. Båda har sina rötter i nordöstra Skåne, och många av motiven har de hämtat från bygdens natur och sagovärld. Utställningen kan ses från den 18 juni till den 16 juli i hembygdsparken.

Tidningsurklipp "Förstklassig kons i Degeberga" 91-07-02 (Kristianstads Bladet)

Fakta och funderingar kring två spelmän på Vitemölla

Bilden ovan föreställer några unga män Frans Larsson, Martin Smith, Nils Persson, Harald Hansson, Hugo Persson, August Olofsson och Arvid Nilsson på Vitemölla på 1910-talet fotograferade kring ett bord, på vilket det ligger ett par musikinstrument. Bilden är på något sätt signifikativ för Vitemöllaborna, som alltid betraktats som ett sjungande och spelande släkte. Ola Cappelin skriver i sin bok "Gammal sed och tro i Kivik": På Vitemölla erinras ännu om en gammal spelmannssläkt vars främste man var Håkan Thomasson. Alla dessa spelade fiol. Vid bröllop var de vanligen två, varvid den ene sekunderade eller blåste flöjt."

Frans Löfström skriver i sin bok "Från segelfartygens dagar" i kapitlet "Videmullingana och sångarstriden i Vitaby kyrka." Sjömän och fiskare från denna kust har sedan gammalt varit kända som goda sångare, och vid tiden i fråga (1880- och 1890-talen) var Vitemöllaborna, "Videmullingana" som de oftast kallades, alldeles särskilt framstående i den vägen. De var omtalade på långt håll för sin sångförmåga, och man talar ibland ännu om en del av dem, till exempel bröderna Per, Hans och Nils Henriksson, Thomas, Håkan och Lasse Lasson, Håkan Göran och Lasse Christiansson, Henrik Josefsson med flera vilka samtliga hade ovanligt vackra och kraftiga sångröster.

Mycket skulle säkert kunna skrivas om spelmän på Vitemölla. Jag har valt att peka på två av dem.

Johan Christian Tydell (1718-1795) därför att han räknas som den äldste kände spelmannen i Skåne.

Håkan Christiansson f. 1837 därför att han var bror till min mormors far, Lasse Christiansson och född i vårt hus på Vitemölla. Mormor har berättat om honom, och redan som mycket liten greps jag av hans öde.

Framför mig har jag två grammofonskivor. På omslaget till den ena "Spelmanslåtar från Skåne" läser jag bland annat "Guldsmedskadrilj efter Johan Christian Tydell (1718-1795) från Vitemölla. Guldsmeden Tydell är den äldste kände spelmannen i Skåne. Denna kadrilj hittades av Carl-Eric Berndt vid forskning i Simrishamns Museum." Låt oss gå tillbaka i historien och se på Vitemölla. Platsen har fått namn efter vattenmöllan, som man antar har medeltida anor. År 1700 finns här tre unga familjer förutom den på möllan, alla med son-namn. Dessa fyra familjer utgör grunden för det samhälle som här växer upp och utvecklas under 1700-talet. Men om dem vill jag berätta en annan gång.

Det fanns andra också. I själva verket tror jag det var en ganska heterogen samling människor som höll till här längre eller kortare tid under början av 1700-talet.

En tabell över fartyg i Skåne år 1711 visar att

Vitemölla hade 4 Segelbåtar 4 Roddbåtar 19 Besättning

Besättningen = segelkarlar, roddkarlar och manskap.

Som jämförelse kan nämnas.

Kivik	17 Segelbåtar	10 Roddbåtar	72 Besättning
Mellby	- -	1 "	2 "
Hjälmaröd	3 "	-	8 "
Knäbeck	2 "	3 "	9 "
Vik	-	8 "	9 "
Rörium	-	1 "	1 "
Gladsax	} -	10 "	20 "
Baskemölla			
Grödstorp			

Sammanställningen bygger på uppgifter hämtade från ett upprop år 1711 där Magnus Stenbock kräver en redovisning av Skånes tillgångar på båtar, manskap och lastutrymme. Stenbocks upprop skulle förmodligen tjäna militära syften.

På Vitemölla hade på 1680-talet *augment inrättats som löneförstärkningshemman, två hushåll löd under Svabesholm, marken ägdes av Hjälmaröds kronobönder och av släkten Piper.

* se ordlista

Vid granskning av kyrkoböckerna hittar man intressanta små notiser från Vitemölla:

Här föds 1706 Corporal Bomans (1714 med titeln Lieutenant Bomanm) son Carl

Här föds 1722, 1723 och 1725 barn till Corporal Swarth

Här dör 1715 Ryttaren Rasmus Möllerstens dotter Elna

Här dör 1717 Mons Norager 56 år

Här dör 1734 Fru Pastorskan Ängela Norager

Här dör 1727 fru Capitein Per Rotkierck

Här copulerade handelsmannen Esckel Moberg från Carlskrona och Anna Cecilia Pontoppidan 1729

Här döps Schorelii son Mattias. Bars av Anna Cecilia Pontoppidan Vitemölla

Vittne: Mons Nordström Vitemölla 1729

Här dör 1729 Mons Nordström

I protokollet från rättegången angående Kiviksgravens eventuella plundrande 1748 återges vad ett vittne Fältwäbeln Brunström berättat om vad han hört ”i sitt eget hus vid Hwitemölle”.

Varför nu något så ovanligt som en guldsmed och därtill speleman bosatte sig på lilla Vitemölla kan man ju fundera över. Många frågor återstår att besvara för att bilden skall bli klar.

Jag har gjort utdrag ur boken ”Alun och kalk. kalk och krut” av P. Gunnar Andersson som medföljer som Bilaga 1 och 2.

Jag har också sammanställt fakta som jag har hämtat från kyrkoböcker: födelse- dop- lysnings- och dödsböcker, husförhörlängder. Jordeböcker, mantalslängder, bouppteckningar med mera. Uppgifterna medföljer som Bilaga 3 och får tala sitt eget språk så länge.

Under 1800-talet skedde stora förändringar i det svenska samhället, som radikalt påverkade den enskildes liv. Befolkningstillväxten, industrialismens genombrott, obligatoriska skolan 1842, nykterhetsrörelsens framväxt m m gjorde att mobiliteten ökade och därmed också intresset för nymodigheter. För det äldre kulturella arvet var man ofta generad, och så kom de gamla sagorna, berättelserna, sångerna och låtarna att bli föraktade och glömda. Vad spelmännen beträffar, var det endast häradsspelmän som hade haft hög status ”som näst efter prästen”. Men spelmannen över lag hade varit ansedd och populär, en viktig person vid alla gillen och fester. Nu försvårades hans situation. Nykterhetsrörelsen gick till angrepp. Ibland inte helt utan orsak. Kyrkans och framför allt frikyrkorörelsens män gick till angrepp. Orgel, cittra, psalmodikon och gitarr var musikinstrument som de kunde fördraga, men fiolen ansåg de vara den ondes redskap och spelmannen i förbund med illasinnade makter. De skickligaste spelmännen utsattes följaktligen också för den hårdaste pressen. Från allmänhetens sida fanns säkert en stor portion avundsjuka i botten för dess ovilja.

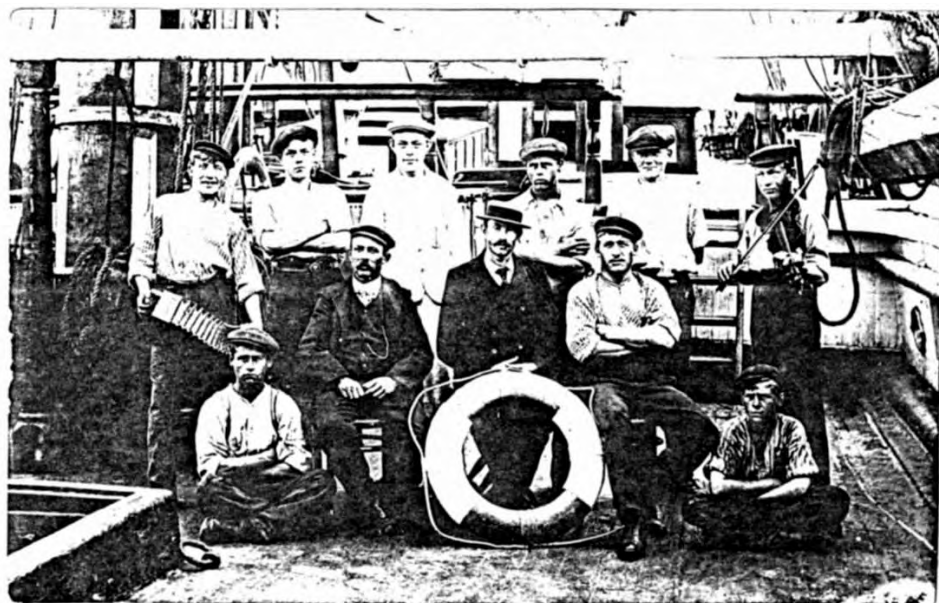
Håkan Christiansson föddes 1837 och han kom att leva i skuggan av sin tids sociala och moraliska fördomar. Trots goda vitsord är han i ett par husförhörlängder noterad som svagsint. Dock, i sista husförhörsboken på 1890-talet är ordet svagsint överstruket med ett tjockt streck.

Framför mig ligger LP-skivan "Skånelåtar på träskofiol spelade av Carl-Eric Berndt." Den innehåller bland annat "Rackerepolska efter Håkan Christiansson, Vitemölle" vars musik glädjande nog lever kvar.

Fotot nedan får bilda slutvinjett. Det är ett så kallad Post-Card och talar sitt enkla och tydliga språk. Pojkarna med dragspel och fiol är Konrad Persson och Martin Smith (min pappa). Pappa som är född 1891 gjorde sin första sjöresa med Bore till England. Här i England köpte han förmodligen också sin begagnade fiol. (På fodralet till fiolen står: The Maidstone, John G. Murdock & Co.Ld London). Han var 15 år, det minns han klart. I mitten med halmhatt och frälsarkrans Jöns? Witt. På ömse sidor om honom Alfred Thorsson och Emmerik Persson.

Någon duktig spelman var och blev min pappa förvisso inte. Jag tror att fiolen mera hade symbolisk betydelse för honom, ingav något av trygghet och hemkänsla i en värld långt borta från far och mor och Vitemölle.

Gudrun Smith

Artikel ur "Årsbok från den samlade hembygdsrörelsen på Österlen"

Vitemölla

-om killan, spelmän, sed och sägen

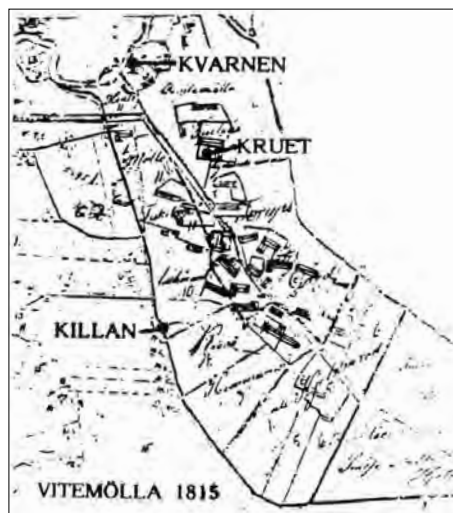
Av Gudrun Smith

'Killan' på Vitemölla hade reparerats. Detta skulle firas med sång, spel och folkdans i "Åhällan" en sommardag 1987. En underbar plats "Åhällan", nästan som en amfiteater, med backar som sluttar ner mot en plan markyta vid ån. Man bad mig berätta om Vitemölla i samband med firandet; om spelmän där i äldre tider, människor jag läst om, hört talas om eller känt. Jag berättade gärna därför att:

För det första tycker jag att "Killan" är värd att bevaras och uppmärksammas. En livskälla. Dess vatten var ju i själva verket en av förutsättningarna för att Vitemölla som samhälle skulle uppstå och bestå.

För det andra tycker jag, att det är roligt när gammal tradition kan följas upp. Invånarna på Vitemölla har alltid betraktats som ett musikaliskt släkte. Ja, just släkte. För går vi något tillbaka i tiden, så var alla på Vitemölla mer eller mindre släkt med varandra. Sjöng och spelade det gjorde man till vardags och till fest. Ola Cappelin skriver i sin bok "Gammal sed och tro i Kivik" (1932): "På Vitemölla erinras ännu om en gammal spelmanssläkt, vars främste man var Håkan Thomasson. Alla dessa spelade fiol. Vid bröllop voro de vanligen två, varvid den ene sekunderade eller blåste flöjt."

Frans Löfström skriver i sin bok "Från segelfartygens dagar" i kapitlet "Videmul-

lingarna och sångarstriden i Vitaby kyrka": "Sjömän och fiskare från denna kust har sedan gammalt varit kända som goda sångare, och vid tiden i fråga (1880- och 1890-talet) var Vitemöllaborna, "Videmul-lingarna" som de ofta kallades, alldeles särskilt framstående i den vägen. De var omtalade på långt håll för sin sångarförmåga, och man talar ännu om en del av dem, till exempel bröderna Per, Hans och Nils Henriksson, bröderna Thomas, Håkan och Lasse Lasson, bröderna Håkan, Göran och Lasse Christiansson. Henrik Josefsson mfl, vilka samtliga hade ovanligt vackra och kraftiga sångröster." Naturligtvis har de alla stimulerat och inspirerat varandra till musikutövande. Den äldsta och främsta inspirationskällan härrör från 1700-talet. På Vitemölla bodde då Johan Christian Tydell, den man som vid utgivningen av LP-skivan "Spelmanslåtar från Skåne" betecknades som "den äldste kände spelmannen i Skåne". Han var också guldsmed. Det sistnämnda kan ju verka förbryllande, då ju guldsmedsyrket endast fick utövas i städerna på den tiden.

Vitemölla 1902

Foto: Karl Ohlsson

Så här förhåller det sig:

J.C. Tydell föddes 1718 och dog 1795. Han blev mästare i Simrishamn den 17 mars 1747, var yrkesverksam som guldsmed där men uteslöts ur ämbetet den 23 augusti 1753 – på grund av fattigdom. Han bosätter sig sedan på Vitemölla. Sin mästartitel behåller han.

Hur såg då Vitemölla ut på 1750-talet? Ja, vattenkvarnen, som gett namn åt samhället, fanns ju här sedan gammalt, och här vid ån låg också några boningshus. Resten av samhället utgjordes av ett tjugotal hus, som alla låg tätt sammanpackade på området nedanför backarna vid "Killan" ner

mot havet. De här husen var alla byggda på 1700-talet. Samhället växte efterhand, men det var först under sent 1800-tal, som den stora expansionen ägde rum. År 1800 fanns det cirka 30 hus, år 1850 cirka 50 hus och 1900 något mer än 100 hus på Vitemölla.

1754 byggdes det hus som skulle bli krog, "Kruet" kallat. Här bodde Johan Christian Tydell till sin död, och här bodde hans son Johan Henrik Tydell, född 1758, död 1830. Johan Henrik titulerades inspector och krogare.

Krogar var vanligt i Skåne redan på 1200-talet, men på 1700-talet upplevde de en högkonjunktur. Visst kunde det uppstå

Vitemöllabor på utflykt

Foto: August Olofsson

konflikter och tragedier, när män och unga omsatte sina knappa, i hårt arbete förvärvade slantar i starka drycker. Men krogarna utgjorde också en viktig kulturfaktor. De förmedlade kontakter med yttervärlden och spelade en roll som samlingsplats för gästabud. Här hade spelmannen en framträdande och uppskattad position.

Varför Johan Christian Tydell flyttade till Vitemölla vet jag inte, men jag antar, att det fanns någon släktrelation där eller i anslutning till sätesgården Torup. Tydells släk-

tingar i Simrishamn tillhörde samhällets övre skikt. Själv var han som nämnts fattig. Hade han kanske haft svårt att förena sitt musikövande med sitt yrkesarbete? Eller hade han mist sitt arbete och därför ägnat sig åt musiken? Vi vet ej, men i vilket fall som helst kan vi glädja oss åt hans musik, till exempel den ofta spelade "Guldsmedskadrilj". Kadrilj var en dans, som uppkom under 1700-talet.

Det glada livet på Kruet fortsatte in på 1800-talet. Hit sökte sig med säkerhet stora

spelmän som den legendariske Lorens Brolin. Denne var en utomordentligt skicklig spelman. Han ansågs bland annat ha de finaste kadriljerna, men spelade själv aldrig till dans.

Jag gissar och tror, att den unga fiskarpojken Håkan Christiansson beundrande lyssnat till Lorens Brolins musik och inregistrerat hur man bäst hanterar fiol och stråke. Brolin var tattare. Rackare sade man oftast på Vitemölla. Håkan Christiansson har bland annat gjort en polska kallad "Rackarepolska" som spelades in av Carl-Eric Berndt 1973-74.

Håkan Christiansson var född på Vitemölla 1837. Han skaffade familj och bosatte sig ett par hus från föräldrahemmet. Håkan hade en enorm läslust och var bibelkunnig som få. Tyvärr var annan litteratur än religiös svåråtkomlig för gemene man på den tiden. Så småningom tog hans läslust och lust att spela fiol alltmer överhand över lusten att arbeta på sjön. Detta röntte han föga förståelse för av sin omvärld. Stundom begav han sig ut på vandringar. Det berättas, att han besökte prästgårdar och "kuggade" präster i bibelkunskap. På en av sina vandringar hade han kommit ända upp till Stockholm och där uppvaktat kung Oscar. Håkan hade hört, att kungen uppmuntrade kulturutövare bland folket. Men se, det var under Karl XV:s tid. Oscar II hade mindre förståelse för sina undersåtars behov av kultur. Kung Oscar gav därför Håkan det välment rådet att gå tillbaka till sitt yrkesarbete, men han gav honom också två tior – för vilka Håkan köpte en fiol.

Håkan Christiansson levde i en tid, då spelmannens villkor försvårades, inte minst för de skickligare spelmännen. De behövdes och var eftertraktade vid fester, och de glädde människor med sitt spel. Glädjen blandades stundom med farhågor och räds-
la. Varifrån hade spelmannen fått sina gåvor, vilka krafter styrde hans musicerande?

Vidskepelsen låg på lur.

I Ola Cappelins bok "Gammal sed och tro i Kivik" står det att läsa om "Elven och Bäckahästen". Båda hade sitt tillhåll i åar och vattendrag. Elvenäcken, vilken benämning ej förekom här, var en man, som med sitt spel på fiol sökte locka människor till sig. Därade av hans musik, kunde de ej motstå att dansa utan höllo oavbrutet på därmed och drogos mot vattnet, dit de störtade till sist. Spelmän som voro särdeles skickliga, sades hava lärt av Elven.

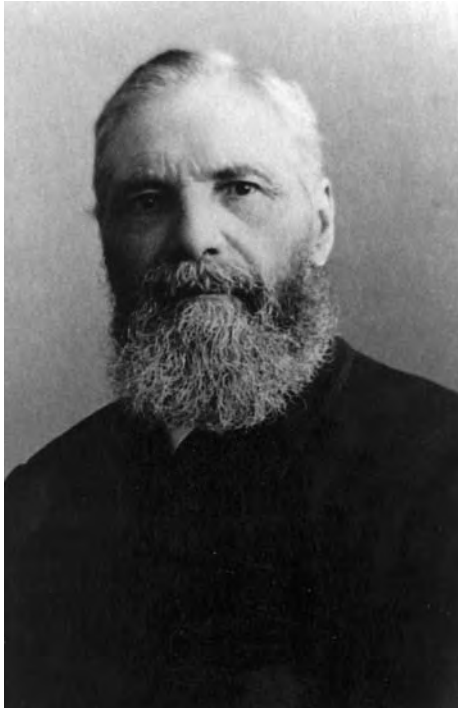
Bäckahästen var som namnet anger, i skepnad av en häst och vit till färgen. Den hade många både sett och hört. Han kunde ibland förskapa sig på olika vis. Somliga ansågo honom vara densamme som Elven.

Ola Cappelin fortsätter: "Några glyttar hade en vinterkväll varit ute på isen vid Vitemölle källa, som de brukade. Rätt som det var, stod där en vit häst hos dem på isen så snällt och stilla, och då var där en pys, som hade kravlat sig upp på den för att rida, och efter honom var där flera, som ville upp. Men ju fler där kom upp på hästen, ju längre blev den, och då var där någon, som såg det och skrek till: 'Kors i Jesu namn, så lång den hästen har blev.' I detsamma lågo alla glyttarna på isen och hästen var borta."

Av de tidigare nämnda sångarbröderna Håkan, Göran och Lasse Christiansson har jag berättat om Håkan. Lasse övertog föräldrahemmet. I ett brev daterat den 26 mars 1910 skriver Lasse Christiansson till sin som Håkan: "Nu har de lagt rörledning från Killan till sjön genom strädet mellan Nils Ols och Per Nils.

Så försvann översvämningen vid Killan och därmed också Bäckahästen – får man väl tro.

Lasse Christiansson spelade psalmodikon. Vid högtidliga tillfällen, söndag eftermiddag eller så, berättas det, tog Lasse ner sitt

Lasse Christiansson

psalmodikon från dess plats vid bjälken under taket, lade det på bordet och drog stråken över strängarna och sjöng långsamt och välljudande.

Man spelade vid fester och högtider inomhus men också utomhus, som jag sett på kort från 1910-talet. Bilderna visar ungdomar i 20-25 årsåldern på utflykter i naturen till fots eller med båt. Flickorna är klädda i långa kjolar och stora yviga hattar, pojkarna i vita linnebyxor, halmhattar och promenadkäppar – att stoltsera med. Bilder av ungdom och glädje.

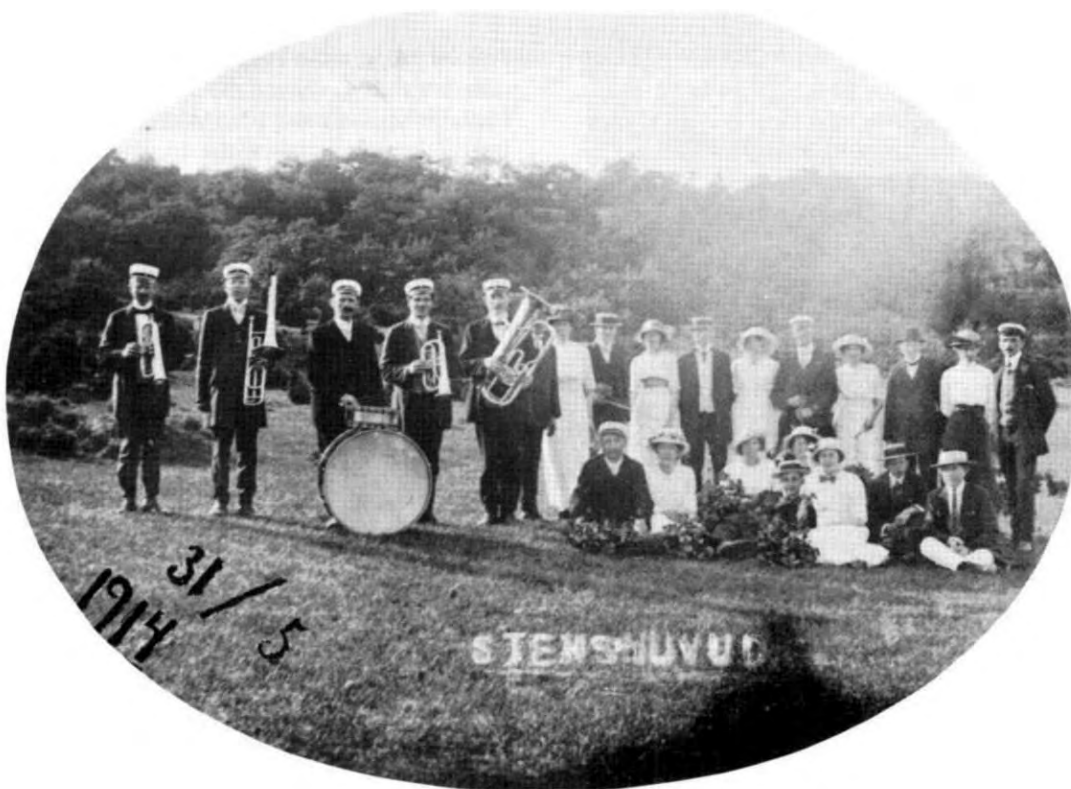
Men musiken och sången var också inslag i vardagen och kunde många gånger lätta upp en tung och jobbig tillvaro. Detta gällde inte minst för kvinnorna på 'lejet'. Dem skulle jag vilja ge en särskild eloge.

Hilda Olsson var en av dessa kvinnor.

Hon var dotter till Lasse Christiansson. Efter kontorsutbildning i Kristianstad och ett kort äktenskap i Hammenhög, flyttade hon som 25-årig änka tillbaka till föräldrahemmet. Så småningom, för att försörja sig själv och andra, ordnade hon med affär i huset och sålde mjölk, grädde, smör, ost och kakor med mera. I 23 år skötte hon affären. Det var ett tungt arbete. Ryggen hade med tiden böjts, yttersta leden på hennes högra hands pekfinger hade blivit något snedställd av allt 'milsch-målandet' (att mäta upp mjölk).

Hilda Olsson

Vitemöllabor på utflykt vid Stenhuvud 31 maj 1941

Foto: August Olofsson

Och ändå – efter en lång arbetsdag som avslutades med att hon hissade ner den stora mjölkkannen i vattenbrunnen på gården för att överbliven mjölk skulle kunna förvaras till nästa dag (den tidens kylmöjlighet) – kunde hon komma in minns jag, hänga av sig sin långa vita bomullsrock och vita huvudklut och säga: ”Gack upp till Killan och hämta lite kallt vann.” Snabbt hämtade man vatten. Cittran, den som följt med

henne från Hammenhög, plockades fram liksom sångböckerna fyllda med visor, som hon skrivit ner för hand.

Jag försäkrar: *Ingen* ’Amadeus’ i världen skulle smakat mig bättre än vattnet från Killan blandad med saft från det suraste, sura vinbär plockade i ’haven’ och ingen musik kunnat ljuda skönare än Hildas klara, varma, lite spruckna röst blandad med ackorden från cittran.

Gudruns sista anteckningar

Jag skulle försöka att skriva lite fast jag har ingen som helst inspiration.

Först ställer man sig frågan varför jag började med det här att forska om Vitemölla. Det var ingenting överlagt. Det bara blev så. Varje sommar var jag ju på Vitemölla och bodde hos moster Hilda och mormor. Man undrade och försiktigt frågade jag moster Hilda:

”Hur gammalt är huset?”

Svar: ”Det är gammalt”

Fråga: ”Hur gammalt är samhället?”

Svar: ”Det har alltid funnits.”

Sedan var det ingen ide att fråga mer. Man undvek att tala om gamla tider. Det gamla var gammalt och glömt. Det skulle man inte rota i. Kanske av tradition? Glömma de svåra tiderna och se framåt. Främst gällde det moster Hilda. Mormor som var född nödåret 1868 gick gärna klädd i lång svart kjol, alltid schalett som huvudbonad rutig bomull eller ylleschalett till vardags, sidenschalett till fint och schal, aldrig kappa.

Moster Hilda som var född 1880 var modern i sitt tänkande. Hon hade gått på bokhållarutbildning i Kristianstad, varit välställd högmansfru i Hammenhög. Hon var 20 år vid sekelskiftet då Vitemölla hade blomstrat upp genom den goda sjöfarten.

När vi sedan 1963 övertog huset och skulle reparera och lerstenen rasade blev jag ännu mer nyfiken; när hade huset byggts och vilka hade bott i huset?

Jag arbetade i Malmö. När hösten kom, åkte jag in till Lund till Landsarkivet där. Jag tror att jag gick på kurs några dagar för att veta något om hur man gick tillväga vid släktforskning. Vi var väl en 5-6 stycken gamla män och jag. Landsarkivet var litet och det fanns något litet rum där vi kunde sitta. Det kändes högtidligt när man bar in de gamla kyrkoböckerna och andra dokument till en och man fick börja bläddra så försiktigt. (Annat är det nu.)

Massor av spännande uppgifter uppenbarades och jag blev helt fångad av arbetet och åkte till Lund så ofta jag kunde. Det blev mer och mer och mer. 1800-talet med sina husförhörlängder klargör lätt. Sedan, när man kom ner till 1700-talet, började det verkligen svåra men spännande. Det var som att lägga ett svårt pussel, lösa en rebus eller ett korsord och så vidare. Jag lusläste kyrkoboken från 1703 och framåt. Det var ej det enklaste, den var skriven på frakturstil av en präst med dålig handstil och dåligt material. Jag skrev upp alla notiserna som rörde Vitemölla. Sedan satt jag hemma och försökte få ordning och logik i det hela. Oftast gick det ut på att jag satte upp ett antagande och sedan var det till att bevisa det.

Jag läste vad jag kom över av etnologi och hembygdskunskap. Hösten 1974, tror jag det var, skrev jag in mig i Lund för att läsa etnologi. 20 poäng tog jag på hösten i svensk etnologi och 20 poäng på våren i europeisk etnologi. Det var jobbigt

men roligt. Jag hade min egen skola att sköta också – även om jag hade reducerad tjänst. Som ytterligare underlag för min ”forskning” läste jag arkeologi år 1977-78 kvällstid och lördag-söndag. Vi gjorde bland annat utgrävning av gånggriften i Gladsax utanför Simrishamn våren 1978. Göran Burenhult ledde kurserna. Han hade väl hoppats på att det skulle finnas några bilder inne i graven (likt Kiviks-graven), eftersom det var ett skepp inristat på toppstenen. En dag åkte jag in till Köpenhamn och Rigsarkivet där. Jag lyckades få en kopia av ett domstolsprotokoll från 1753 som jag är glad för och hoppas kunna skriva om.

Min ambition har varit att försöka klarlägga lite av Vitemöllas historia och kultur.

När	Hur	Varför
-----	-----	--------

Mycket kunskaper har jag fått av mor och pappa vid mina mångfaldiga besök hemma hos dem i Kristianstad under årens lopp på söndagseftermiddagarna. Det var en glädje för dem att uppliva gamla minnen från deras barndom efter så många år som de hade levt från varandra, när pappa var till sjöss. Ett tack till dem.

År 1988 ombads jag att skriva om Vitemölla i årsboken Österlen, som ges ut av Föreningen för Fornminnes- och Hembygdsvård i Sydöstra Skåne, Simrishamn. Jag skickade in en artikel och några gamla kort som illustrationer till artikeln. Glatt överraskad blev jag, när redaktionen hade lagt till ett par extra bilder. En bild föreställde vitemöllabor på utflykt vid Stenshuvud 31 maj 1914. Jag kände igen bilden. Vi har den hemma. August Olofsson, som bodde på Vitemölla, förevisade många situationer vid den här tiden. Stående på bilden som 4:e och 5:e personen efter musikorkestern är min mor och min pappa. Det är sommar och livet leker. Mor är 20 år och är nyutexaminerad småskolelärarinna i Malmö. Pappa 23 och har nyligen avlagt sjömansexamen. De hade upplevt Baltiska utställningen i Malmö. Mor skulle börja skoltjänst i Sillaröd, pappa skulle snart ut på sjön igen. De har berättat att ? ? ? ? ? då de var på hemfärd från en utflykt, hörde de hur man ringde i kyrkorna och hemma i samhället sprang människor oroade omkring. Kriget hade brutit ut.

Glädje förbyttes i tragedier. Pappa var styrman på ångfartyget ”Drott”, då detta minsprängdes utanför Raumo i Finland. Hans äldste bror, som var kapten på fartyget, jämte 4 besättningsmän omkom. Några månader senare var han styrman på ett fartyg som minsprängdes utanför Yarmouth i England. Hela besättningen räddades denna gången. Även på land rådde svåra tider under kriget, men den värsta tragedin drabbade mor och hennes närmaste, då hennes far omkom genom blixtnedslag i hemmet på Vitemölla. En söndagseftermiddag 1917. När jag försökt sätta mig in i hur folk har haft det på Vitemölla under århundradens lopp har jag funnit att goda förhoppningsfulla tider plötsligt brutits av en katastrof och nedgång. Därför måste man akta sig. Inte förhäva sig, inte vara alltför glad det kunde bytas i sorg. Inte sjunga innan man ätit på morgonen. Då skulle man gråta innan kvällen. Det utvecklades ju en mängd förhållningsregler för hur man skulle förhålla sig för att undvika förfasligheter. Men oftast var man fatalist med anknytning till det religiösa och kyrkliga. Naturens krafter rådde man inte på.

17/2 – 95

Jag har ju samlat en massa fakta i mina pärmar framförallt den bruna pärmen. Det här skulle antagligen kunna tryckas upp som det är men det var aldrig min mening. Jag har ju fått glädjen att bläddra i de gamla böckerna direkt. Många, många timmar har jag varit på Landsarkivet i Lund. Jag tror att jag började 1963-64 och jag har fått taget fotokopior. Att söka sig ner i historien tar sin tid. Att hitta människorna på 1800-talet är inte så svårt, det är mest att följa Husförhörlängderna. Men 1700-talet är betydligt kämpigare, då det inte finns husförhör. Jag startade ju med egna huset nr 20, men efterhand blev det mer och mer och min ambition var att klarlägga samhället och dess innevånare, dess början 1697 fram till 1900. Jag satt med de trasiga, dåligt skrivna 1700-talskyrkoböckerna, som omfattade södra Mellby och Vitaby församlingar. Så fort jag såg något Hwt (Vitemölla) försökte jag uttyda vad där stod, skrev av och samlade och bearbetade, när jag kom hem. Ofta var det så att jag hade ett antagande som sedan bara var till att försöka bevisa. Det var rysligt spännande. (Man tränar sig att läsa den gamla skrivstilen.) Fotostatkopiorna har jag i lugn och ro kunnat studera hemma. Allra mest stolt är jag över fotostatkopiorna från Köpenhamn. Där brukar man aldrig lämna ut kopior, men det var väl mina längtansfulla ögon, som bevekade dem. Meningen var ju nu att jag skulle bearbeta mitt material och få svar på eller rimliga antaganden om vilka händelser, var, när, hur, varför, som gjorde Vitemölla till vad det blev. Köpenhamnskopiorna är ju värdefulla tidsdokument från 1740-talets Bornholm, men också Vitemölla.

Men den bästa informationen har jag fått genom mor och pappa. Den är oersättlig. Sådant man inte kan läsa sig till. Kulturen, atmosfären.....

Utsnitt av ett tidsdokument från 1700-talet med en rannsakan om vad som hänt då man träffat på två dräpta män, Frantz Sönasson och Hans Persson hemmahörande i Vitemölla. De blev ihjälsagna då de var ute och fiskade utanför Svanneke på Bornholm. Man vet inte hur eller av vem

Varför växte Vitemölla upp just här?

För 12 000 år sedan började isen från vår senaste istid att dra sig tillbaka från vårt land. Då fanns det inget sund mellan Själland och Skåne, som det gör idag. När växtligheten hade återhämtat sig efter nedisningen, och Skånes natur liknade den som i dag finns i den nordligaste delen av vårt land, gjorde landförbindelsen det lätt för renar och andra djur att vandra in i Skåne. Snart följdes de av de första skåningarna. Dessa människor var ett nomadfolk, som följde födans vandring, det vill säga djuren som de jagade. Tiden som de levde under kallar vi för jägarstenåldern och den började för omkring 9 000 år sedan. Jägarstenåldern varade under flera tusen år. Klimatet förbättrades under årens gång och blev varmare.

Är ni intresserade av att få en inblick i hur skåningarna levde under denna tid kan jag rekommendera ett besök på Trelleborgs museum. Där finns en permanent utställning om hur jägarstenåldersmänniskorna levde vid Skateholm. Kusten bjöd på möjligheter till fiske och skogen jaktbyte såsom hjort och vildsvin men även annat ätbart såsom bär, svamp och nötter.

När klimatet blev ännu gynnsammare och våra förfäder, under generationer hade utvecklat både redskap och bostadsbyggande, såg man fördelen med att vara bofast. Förmågan att bruka jorden avgjorde saken. Bondestenåldern hade nu gjort sitt intåg i vår historia.

Var kunde det då vara lämpligt att slå ner bopålar? För att lättare förstå dessa första bönders val, bör vi påminna oss om hur vårt landskap såg ut vid denna tid. Större delen av Skåne var täckt med lövskog som ek och bok. Gör du ett besök i Dalby hage, kan du föreställa dig hur det såg ut. Kustlandskapet var dock gynnsammare. Här fanns både mark att odla och fisk att fånga i havet.

En annan viktig orsak till att människor ville bosätta sig längst kusten var att man var rörligare här än om man bodde inne i landet. Vägar fanns inte, men täta skogar som var svåra att ta sig igenom. Även när vägar började anläggas, bjöd havet och vattnet länge på ett lättare sätt att färdas.

Kan några människor redan vid denna tid ha bott på den plats, som långt senare skulle få namnet Vitemölla? Ja, vi vet i varje fall att de bott alldeles i närheten, nämligen vid Haväng. År 1843 kom ett långröse i dagen efter en hård östlig storm. En dös är en stenformation från bondestenåldern och ett monument över någon stor man. Dösen kom till för cirka 4 500 år sedan och kallas Havängsdösen. Dessutom finns en dös väl gömd i tallskogen uppe på Furet på Vitemölla, alldeles invid Kiviks marknadsfält.

Strax söder om Kivik finns ytterligare ett praktfullt monument från svunna tider, betydligt yngre än dösarna, men dock ett fornminne, nämligen Kiviksgraven eller Bredarör, som det också kallas. Det är ett väldigt stenröse från bronsåldern, anlagt för cirka 3 000 år sedan. Då var det en betydande kultplats. Tiden gick,

människorna fick en ny religion och kultplatsen och dess stenröse föll i glömska. Ja, kanske inte helt. På 1700-talet såg man röset som en tillgång, som ett lätt tillgängligt stenbrott. Många är de stengården och husgrunder i trakten som fick sitt byggmaterial från Bredarör. Först 1748 upptäckte man värdet av röset och dess vackra bildstenar, som också hade spritts ut på bygden. Dessa hällar var ursprungligen nio till antalet och bildade tillsammans en hällkista, som fanns inuti röset. Åtta av stenarna lyckades man återbörda till deras rätta plats och dessa kan i dag, efter restaurering på 1930-talet, ses som ett minne från flydda tider.

Ett mindre välkänt minnesmärke, sannolikt även det från bronsåldern, finns bara några hundra meter sydost om Bredarör. Det är ett av Skånes märkligaste gravfält och kallas Ängakåsen/Koarum. Det består av cirka 130 stensättningar, två så kallade hustomtningar eller rektangulära anläggningar samt Penningagraven och en skeppssättning. På ett stenklott i centrum av gravfältet finns det skålgropar, i vilka man offrat ända in på 1900-talet. Den stora stensättningen, Penningagraven, restaurerades 1920-24.

Under bronsåldern började man tillverka föremål av brons. De flesta redskapen gjordes dock fortfarande av flintsten. Till en början var det bara rika stormän, som hade råd att byta till sig bronsföremål. De kostade mycket bärnsten, torkad fisk och skinn.

Att man bosatt sig på denna kuststräcka, var säkert inte valt av en slump. Här fanns födan och även det som behövdes för att byta till sig det åtråvärda bronset, metallen med vilken herremännen kunde visa sin storhet och betydelse. Betalningsmedlet fann man här. Det som vi idag känner som Ravlundafältet har fått sitt namn av ordet rav, som på danska och skånska betyder bärnsten. Denna kåda kommer från stora barrträd, som för miljontals år sedan växte utanför Ravlundas och Havängs stränder, där idag havet tagit över. Har man tur, kan man även idag finna bärnsten vid dessa stränder efter en rejäl storm. Dock var fångsten säkert bättre under bronsåldern.

Tidigare hade människorna i byarna haft marken gemensamt, men vid denna tid bestod byarna av storfamiljer, som ägde sina egna åkrar och hagar. Några bönder blev rika. De ägde mycket mark, husdjur och dyrbara bronsföremål. De mäktigaste bönderna blev ledare eller hövdingar.

Under början av bronsåldern var det varmt i Norden. Här växte både vindruvor och valnötsträd. Mot slutet av bronsåldern, som varade i ungefär 1000 år, blev klimatet sämre för både människor och djur. Uttrycken "vargavinter och järnnätter" sägs härstamma från denna tid, som fått namnet järnåldern. Nu började människorna göra verktyg och vapen av myrmalm.

I slutet av denna tidsperiod utvecklades handeln med omvärlden. Man åkte västerut till England och Frankrike och söderut till Medelhavet och ända bort till Miklagård, "den stora staden" som idag har namnet Istanbul. Vikingar, som dessa män kallades, mottogs inte med glädje utan ofta med skräck, då de inte alltid

förde handel på ett normalt sätt, utan ägnade sig åt röveri och våldförde sig på traktens folk.

Vikingatiden anses ha börjat runt 1050. Att man sätter skärningspunkten här beror på tre saker: feodalväsendets uppkomst, införandet av en ny religion och att Danmark uppstod som stat. Skåningarna var danskar vid den här tiden och skulle så förbli i ytterligare 600 år.

Under medeltiden växte byar upp inåt landet. Feodalväsendet bidrog till samhällsutvecklingen. Vitemölla var under de första århundradena av medeltiden ingen fast boplatz utan en mer tillfällig sådan. Bönderna hade fiskebodar eller mindre bostäder ingrävda i backarna. När fisken gick till, skickade bönderna sina drängar till dessa tillfälliga små bostäder. Där fick de slita med att fånga fisk till sina her- rar. Fångsten såldes sedan vidare till det tyska köpmansförbundet Hansan, som hade ensamrätt på det mesta av fiskerätten och handeln runt den skånska kusten under medeltiden. Det var de gyllene sillfångsternas tid. Redan på 1100-talet gick sillen till i sådan mängd att havet nästan kokade av sill. Man kunde bara gå ut och fylla korgarna. Detta upprepades flera århundraden framöver.

Men det var inte bara handeln som lübeckarna sysslade med. De byggde även Kiviks kapell. Religionen var viktig.

Många tror att de hör fel, när de hör folk säga att de bor på Vitemölla. Men det är alldeles rätt. Man bor inte i utan på ett läge och att det är ett läge, en tillfällig boplatz, härstammar från medeltiden, då drängarna hade tillfälliga boplatser på fisklägena.

Varför växte Vitemölla fram just här? Havet gav födan, men ån, som fick namnet Mölleån, erbjöd livsviktigt sötvatten och längre fram även vattenkraft, som man behövde för att driva kvarnar. Torupsbönderna hade en skvaltkvarn i Klammers- bäck, men den ansågs för otillräcklig efter 1450. I stället byggde man en ny och större kvarn vid Mölleån. Marken ägdes av Torups frälsegods och kvarnen använ- des främst av de frälsebönder som brukade Torups ägor. Vitemölla var vid denna tid mer ett kvarnställe än ett fiskeläge. Fiske förekom fortfarande.

Det var inte bara ån som gav befolkningen färskvatten utan även en ”killa”, som man fann uppe i backafallet, ej långt från ån.

Trakten har genom åren sett hög- och lågperioder passera. Människor levde ib- land väl och for stundtals illa. Tre högperioder kan urskiljas: bronsåldern, med- eltiden och under senare delen av 1800-talet, då de stora segelfartygen var herrar på haven.

Vy över Vitemölla norr ut

Flygfoto över Vitemölla 1964, mot söder

Varför kom bosättningen på Vitemölla igång på 1600-talet?

Varför denna plats har fått namnet Vitemölla finns det många teorier om. En är att namnet kommer dels från kvarnen, möllan, och dels från den vita sanden som finns på Mölleåns botten. En annan teori har författarinnan Gunnel Qvist, vars far växte upp på Vitemölla i början av 1900-talet. Hon har skrivit följande till mig vad gäller de båda ortsnamnen Vitaby och Vitemölle:

Säkert låg det på denna mark en stormannagård och troligen låg det en by, bebodd av stormannen Hvides folk. Byn var alltså Hvides by. Ett namn, som i generationers munnar sedan kan ha slipats ner till Vitaby. (i skånskan användes ju ibland litet "a" som genitivändelse.) Samma kan förhållandet vara med ortsnamnet Vitemölle. Allt sedan man började odla säd, har man behövt kvarnar. Först enkla stenar och handkvarnar, men med tiden förstod man att utnyttja flödande vatten vid malning. Stormannen Hvide och hans folk har inte klarat sig utan kvarn. Åns utlopp vid nuvarande Vitemölle kunde vara ett passande ställe. Kanske byggdes här Hvides kvarn (mölla). Ett namn som senare så småningom förändrades till Vitemölle och på senare tid till styggelsen Vitemölla. Min far och hans samtida uttalade de båda namnen som Vidaby och Vitemölle. Kanske är deras uttalande av det nuvarande "t-et" som "d" en rest av det danska släktnamnet Hvide och inte ett dialektalt uttal?

Släktnamnet Hvide är känt sedan 800-talet och var Danmarks äldst kända stormanssläkt enligt de uppgifter som Gunnel läst sig till. Som framgår av Gunnel Qvists teori förekommer det två namn på samhället; Vitemölla och Vitemölle. Vilket som är det rätta tvistas det fortfarande om på läget. Man kan nog säga att Vitemölle är den äldre benämningen på läget, nämligen den danska. År 1658 när danskarna förlorade Skåne till svenskarna, ville den segrande kungen Karl X Gustav att den skånska befolkningen skulle försvenskas så fort som möjligt. Svenskan skulle vara kyrkans och lärdomens språk och troligt är att även ortsnamn som Vitemölle drabbades av denna försvenskningsvåg och att det nya namnet då började användas. Mölla är inget svenskt ord utan en skånsk benämning för ordet kvarn. Namnet har även haft fler skiftningar under åren. Några variationer är till exempel Hwidemölle 1610, Hwijtamölla 1688, Hwitemölla 1713, Hvitemölla 1825 och Vitemölle 1926.¹

¹ Enligt Gudrun Smiths forskningsmaterial

Kvarnstället

Efter freden i Roskilde 1658 var skåningarna inte längre danskar utan svenskar, vilket man inte var speciellt nöjd med. Motståndsmän, som fick namnet snapphanar, gjorde länge motstånd. Segerherren, Karl X Gustav, var frikostig med förläningar för att få ut betrodda svenskar på olika poster över landskapet. Det var ett sätt att försvenska området. Vattenkvarnen på Vitemölla gavs därför till en av kungens hovnarrar, som på det sättet blev möllare.

Enligt sägnen lär denne möllare ha skjutit den sista snapphanen. Han sägs ha kommit in till möllans grannhus (nr.2) och beordrat fram mat. Det fick möllaren veta, tågade in i huset och sköt ner den hungrige inkräktaren.

På 1680-talet inrättades augment som löneförstärkningshemman. Två av hushållen löd under Svabesholm. Marken ägdes av Hjälmarsöns kronobönder och av släkten Piper.

Det finns dokumenterat att läget 1684 bestod av kvarnstället (nr.1), som förutom kvarnen bestod av två små längor, och därutöver två små hus och ett fiskehus nära stranden. Ett litet krogställe lär också ha funnits ovanför backafallet på Hjälmarsöns mark. År 1697 bodde 4 unga familjer på läget. Mycket mer än så bestod inte Vitemölla av vid den här tiden.

År 1671 arrenderades kvarnen av Hans Möllare och Pähr Tomasson. Ägaren var den välborne Axel Jul. Tio år senare var herr Juls ekonomi inte den bästa, eftersom han då fick pantsätta möllan till Herr Peder i Mellby för 500 riksdaler. Hans Möllare fortsatte att vara kvarnarrendator med Pähr Tomasson som medhjälpare. År 1690 avled Hans Möllare, som egentligen hette Hansson i efternamn. Han efterträddes på sitt ämbete av sonen Sone. Som sin far var han både möllare och fiskare. Sone och Pähr var de enda på Vitemölla som ägnade sig åt ålafiske. Liksom de fick arrendera möllan, fick de arrendera fiskerätten för ål. Dessa båda första ålafiskare på Vitemölla arrenderade fiskerätten på Kalmare Drächt och Olof Lars Drächt av Torups sätesgård tillsammans med Peter Bertsson och Håkan Lasson på Kivik.

Marknaden

Förr i tiden, och kanske redan på 1600-talet, talade man i dessa trakter om tre stora högtider under året, nämligen jul, påsk och Kiviks marknad. Marknader var en gammal företeelse som fanns redan under forntiden. De var belägna på kultplatser, där folk ursprungligen samlades av religiösa skäl, men de kom även att fungera som marknadsplatser, där köpmän och hantverkare bjöd ut sina varor. Strax söder om Kiviks väldiga kungagrav finns ett gravfält vid namn Ängakåsen, som tros ha varit en offerplats, alltså en kultplats. Med all sannolikhet har den ursprungliga marknaden på Kivik legat här.

Under medeltiden var Kiviks marknad belägen på Kivik längs dess gator och strådden. Då var detta en upphandlingsplats för Hansan av all den sill som tagits upp längs kusten. På 1600-talet var Hansans och sillfiskets storhetstid visserligen förbi, men Kivik förblev en mycket viktig handelsplats för trakten. Under 1600- och 1700-talet var orten bland annat utskeppningshamn för Skånes största industri, Alunbruket i Andrarum.

Marknaden ägde rum i mitten av juli och det berodde på att bönderna hade en lugn period då, eftersom höet var intaget och skördarbetet inte hade satt igång. På marknaden avyttrade vitemöllefiskarna sin fisk till bönderna och inhandlade det de själva behövde av bönders, hantverkares och köpmäns produkter, bland annat det viktiga saltet.

Kyrkan

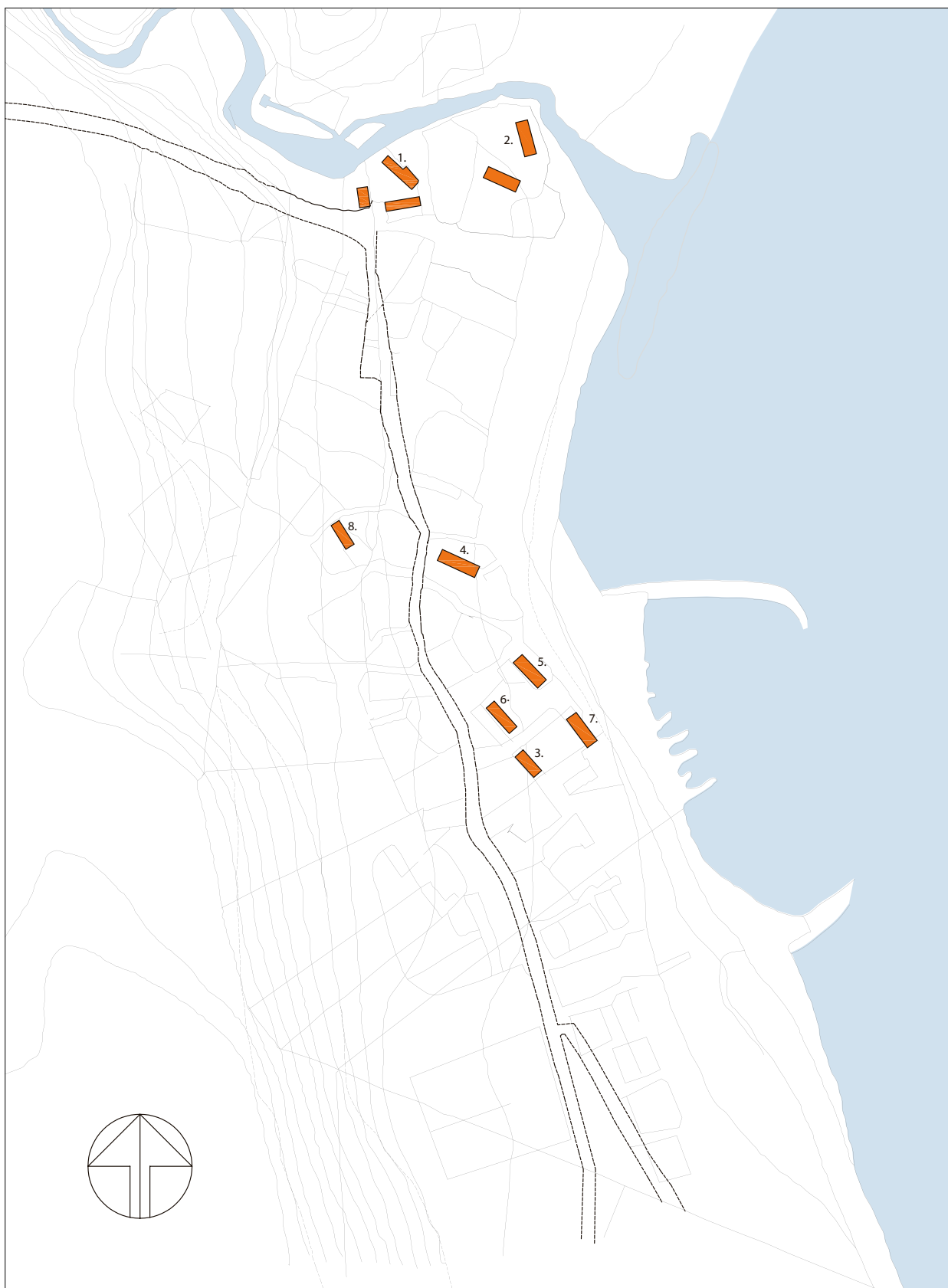
Genom vitemöllingarnas liv, från födelsen till döden, leddes de av vår Herre. De bad om god fångst och god hälsa för de sina. Den gemensamma samlingspunkten för vitemöllingarna, hjälmarödsbönderna och övrigt folk i den närliggande trakten var Vitaby kyrka, som verkligen är välplacerad, där den ligger på en liten höjd i Vitaby kyrkby. Härifrån kan man se när bönderna brukar jorden och fiskarna söker sin fångst i Hanöbukten.

Kyrkan byggdes under den senare delen av 1100-talet, men blev snart för liten. En utbyggnad gjordes redan under 1200-talets första hälft. Då fick kyrkan också en viktig detalj som säkert var det som fångade många församlingbors blickar under de långa predikningarna. På sitt kors hänger Jesus, ”Ärones Konung”, krönt med en stor förgylld och kristallprydd kopparkrona. Gömd under kronan sägs det finnas en relik från det sanna ”Kristi Kors”. Efter det att Norden övergick från heendom till kristendom avbildades Jesus som en kung med krona på korset. Först ett par hundra år senare avbildades Jesus som den lidande och döende person han hade varit på korset.

Att gå till kyrkan på söndagarna var inget som man funderade över under veckan. Alla gick i kyrkan och lyssnade på prästens visa och förmanande ord. Det är klart, att före reformationen på 1500-talet kan man inte påstå att folk lyssnade så mycket. Visst hörde man vad han sade, men förstod gjorde man inte. Allt han sade var för det mesta på ett språk som man inte behärskade, nämligen latin. Gudstjänsterna var också mycket långa. De kunde hålla på tre till fyra timmar. Efter en hård arbetsvecka var det lätt att slumra till där man satt. Därför gick medhjälpare i församlingen runt och knuffade till de sovande med en speciell trästör så att de åter för en stund skulle kunna lyssna. Förutom krucifixet fanns många bilder att titta på i kyrkan. Där kunde man se hur illa det gick för ens arma själ i skärselden, om man inte skötte sig under sitt jordeliv. Levde man däremot efter Guds vilja väntade fröjderna i himmelriket. Under 1600-talet förstod vitemöllingarna vad prästen sade. Tyvärr hade många fina målningar försvunnit, eftersom man inte skulle störas av att titta på dem utan borde lyssna på prästens ord.

Det var också kyrkan, tillsammans med husfadern, som såg till att folk fick sin andliga skolning. År 1593 beslöts att man målmedvetet skulle se till att det svenska folket tog till sig den lutherska läran. Detta förde med sig att folk fick lära sig läsa för att kunna ta del av bibelns innehåll. Ofta var det inte alla i familjen, utan bara husfadern, som var läskunnig, men det viktiga var att någon kunde läsa Guds ord för de andra i hemmet. Någon annan form av skolverksamhet fanns inte för vanligt folk på den här tiden. Vardagslivet med alla sina göromål var den skola som fanns och som förde viktiga kunskaper vidare från generation till generation.

Hus nr.1-8, år 1711

Vitemölla kvarnställe Möllebacken 8 Torup 8:3
Vitemölla nr. 1

1646-47 **Bengt Möllare** Hwidemöll (Torups gårds jordebok)

1663 M. **Hans Möller** Hwidemölla

1671 **Hans Möller** och **Pähr Tomasson** (Jordrevningsprotokoll)

1692 **Sone Hansson** i Widemylla (Karta över Torups sätesgård)

1697 **Söne Hansson**

-1731

1731 20 juli dog

nemdeman Söne Hansson

H. 1 **Arna Olufsd.**

1669-1705

Hanna g.m. Jep. Swensson Bästekille 1724
 (Hanna var änka vid bouppt. 1753)

Hans Hjalmaröd 9 ?

Kirsti 1718 g.m. Sven Åkasson Hjalmaröd

Elsa ogift vid bouppt. 1753

1707

H. 2 **Lusse Olofsd.**

Grevlunda 1687-1710

Pehr dog 1710

1711

H.3 **Kierstina Esbjörnsd.**

Mellby

Frans 18/2 1715-1753
 Hanna 28/12 1719 g.m. Arfwast Nilsson
 Bästek.
 Margareta g.m. Swen Åkasson Sillared

1731 Frantz Sönesson 18/2 1715-1753 Söne 30/8- okt. 1744 1744	H. 1 Estred Swänsd. (1714-1744) 30 år (mars) H. 2 Sissa Olufsd. Se nr. 23 Gräflunda 1728-1787
---	--

Änkan Sissa Olufsd gifte sig med Matts Nilsson fr. Kivik fl. t. **nr. 23**

1754 Nils Lundström -1801	H. Mätta Christina Högström - 1809 Bengta 1762 Bouppt. 1809 Helena endast 2 döttrar Eljena Johanna o. Benedikt Johanna)1/1 1773 -20/10 1847 Niclas)1/1 1773
-------------------------------------	--

1793 vigs. mjölnare, skomakare Anders Ahlberg (1763)-1811 kallbrand	H Johanna Lundström 1/1 1773 - 20/10 1847 Lena Stina 1795 Nils 1797-1797 5 veckor Carsten död 1811 Jonas 22/11 1804 (fl.t. Simrishamn 1823) Christian 27/3 1807 Carl Magnus 1810 Anders 1799 Nils 1802
---	--

1816 från Tosteröd Måns Mårtensson (Tosteröd 1789)? -1861 <i>Jöns Mårtensson</i> (Ravlunda 1782) 20/8	änk. H. Johanna Lundström
---	-------------------------------------

Arr. Mjölnare Anders Johansson Rafl. 28/6 1821-1893	H. Elna Persd. Mellby 1824- 16/10 1872 D.t. Per Brinck nr. 23
--	---

Möllare

Nils Olsson

Kumlagården 1875-1931

H.

Amanda

Haväng 1879-1975

Syster till Ola Andersson **nr. 26**

Son Ernst Olsson

Son Sten Olsson

Möllaren Nils Olsson med hustrun Amanda och sönerna Einar och Ernst

Ernst Olsson i kvarnhuset

Ernst Olsson med hustrun Greta

*Sten Olsson, son till den siste möllaren Ernst Olsson,
bor nu i den gamla möllarbostaden*

Jag (Gudrun S.) har funnit det troligt att **Hans Möller** hade en bror på Kivik 7
Frans Hansson 1640-1710 (kan läsa i bok)
 g.m. Elisabeth son Hans (kan läsa och skriva)

Hans Möllers barn:

Söne Hansson Vitemölla nr. 1
Elisabeth gift 1704 med Häradsdomaren Swen Swensson Hjälms.
Pehr Hansson g.m. Hanna Andersd. 1710 Kivik (13)
Hindrick Hansson g.m. Margareta Andersd. 1706 Kivik 7
Lasse Hansson g.m. Kierstina Thomasd. 1711 Vitemölla nr. 8
 (Sissa Hansd. Gift 1716 med Håkan Nilsson Kivik
 Underskrift Bertil Persson Kivik 2 Hans Mårtensson)??

1704 vigs **Swen Swensson** Hjälms. Och **Elisabeth Hansd.** Vitemölla
 Underskrift: Sven Månsson i Bästekille och Söne Hansson Vitemölla

1707 vigs **Söne Hansson** Vitemölla och Lusse Olufsd. I Grevlunda
 Underskrift: Hindrick Hansson och Sören Månsson

- 1710** 28 aug. begravs Söne Hanssons s. Pehr Vitemölla
 " 11 sept. begravs Söne Hanssons H. **Lusse** Vitemölla 23 år
- 1711** Vigs **Söne Hansson** och pig. **Chierstina Esbjörnsd.** I Mellby
 Underskrift: Swen Swenssons I Hjälme och Henrick Hansson i Kivik
- 1715** Söne Hans son **Frans** B.a. Madam på Torup
 Vittnen: Swen Swensson Hjälme.
 Hindrick Andersson (nr. 2) Lasse Hansson (nr. 8)
- 1719** Söne Hans d. **Hanna** B.a. Hanna Håkan Persson i Östaröd.
 Vittnen: Länsfm. Jöran Hjort Mellby. Sergeant Johan Nordström ibm.
 Jungfru Anna Greta Unge ibm.
- 1741** Frantz Sönasson s. **Söne** B.a. Arfwast (Nilssons) H. Hanna i Bästekille
 Vittnen: Hans Sonesson i Hjälmaröd. Swen Swensson ibm.
- 1773** Nils Lundströms tvillingar son **Niclas** dott. **Johanna** B.a. skomakare
 Erland Fredriks. H. Annika Gullberg ibm. Mårten Lass H. Töre Hjälme. (5)?
- 1793** Mjöltnare och äreborna och kustärfarne **Anders Ahlberg** och dygderika
 Jungfrun **Johanna Lundström** på Vitemölla
- (Kom kanske A.A. från Simrishamn? Notis: 1780 Borgaren och tunnbindaren mästare
 Oluf Ahlberg i Cimrishamn och pig. Ingrid Strömbeck på Torups gård)??
- 1795** Mjöltnare och skomakaren mästare Anders Ahlberg d. **Lena-Stina** B.a. fru
 prostinnan Liebman i Mellby. Vittne: Krögaren Tydell och corporalen
 Lundström på Vitemölla mod. 22 år

Ån vid Kvarnstället

Parti vid ån

Vitemölla nr. 1 forts.

1875 kom från Maglehem Handl.

Nils Persson

Hörröd 6/7 1845-1911

H.

Nilla Hands.

Maglehem 17/12 1842-1922

Hanna Maglehem 17/ 1871

1890 vigs

Henrik Thorsson

H. **Hanna Nilsd.**

Magleh. 1871

Nanna Theresia 20/11 1890 g.m.

Ossian Sundell nr. 51

Klara Borghilda 31/1 1893

Lisa g.m. stadsfiskal Svensson Hässleholm

Inez g.m. Sture Hedberg nr. 22

Handl. Jönsson

Christinehofs arkiv

1671 års Jordrefningsprotokoll för Albo Härad

Nr. 1 Hans Möllare Hwidwmölla Ehn gwarn välb:ne Herr Axell Jull tillhörig efter dhes N:o 38 nu åboor bemälte hans Möllare och Pehr Tommasson

Till Tingshusets Opbyggande Giffwit	16 Öre
och giort Ett dagswerk, broopenningar	1 Öre
Skarprättarens lön	1½ Öre
Offer om åhret till Pastoren	18 Öre
Offer om Åhret till Kläckare	9 Öre

Torup i jordebok 1752

penningar lyckeland gille Dagswerks och Ekeskog				
1. gwarnen Frans Sönasson	12. -	1.16	- -	6
2. Hans Persson	16			6
4. Isack Hindricksson	8			6
5. Hans Lasson	8			6
8. Söne Olsson	8			6
12. Håkan Lasson	8			6
13. Nils Hansson	8			6
Jeppe Lasson	8			6

Husen nr. 5,8,12 och 13 är nybyggda hus som inte står i 1737 års jordebok.

Kvarnen i Hvitemölla

Husets innevånare sommaren 2001, Maja (Magda) Holmberg med dottern Gunvi.

Möllebacken 4 Torup 8:6

Under Torup

Vitemölla nr. 2

1697 **Hendrick Andersson**
1664-1716

H. **Kierstina**

Hans 1702-1706

Isak **nr.4?**

H. **Margareta Håkansd ?**

Måns 1707

dödfött barn 1709

Berita 1710 1733 g.m. Isack Hansson
Baskemölla

Hanna 1711

Bolla 1713

Christinna 1714 1738 g.m. Hans Hindriks 7
Kivik

Ingebor 1716

1718 vigs

Frans Rasmusson
Kivik 18 -1747

H. **Margareta Håkansd_**
(1672) ? -1749 (77år)

Kierstina

- 1742 28 dec. vigs dr. pig.
Hans Persson H. **Kierstina Fransd.**
Kivik 13 1717-1753 C:a 1718-1756
Kjerstina 1745 död före 1753
Rasmus 1746 **nr. 6**
Frans 1749 **nr. 14**
- 1754 nov. vigs änkeman. Se nr. 21 Änk.
Thomas Josephsson H. 2 **Kierstina Fransd.**
nr.7 1730-1782 -1756
Sine 1756-1756
- 1757 H. 3 **Elna Lassesd.**
Hubblakälla ? (1732)—1798 (66 år)
Joseph 1758
Sine 1760
Sine 1763-1832 g.m. Per Anderss. Kivik 45
Mätta 18/9 1768 nr. 17
3 barn till ?
- 1784 vigs
Joseph Thomasson H. 1 **Kierstina Jöransd.**
12/7 1758-1817 håll o sting **nr. 20** 1756-1794
Thomas 1785-1787 dränkte sig i en källa
Sissa 1787 g.m. J.N. Witt-Björk **nr 32**
Hanna 1789 t.Nogersund 1809
Ellna 1791 g.m. Nils Nilsson Nogersund
Mjällby s. Jöns 1816 s. Jöns 1818
Thomas 22/2 1794
- H. 2. **Elna Nilsd.**
Svinaberga 15/11 1752 - 3/10 1832
- 1817 Dykare Strandfogde
Thomas Josephsson H. **Bolla Persd.**
22/2 1794 – 25/3 1842 **nr. 30** 30/11 1794 – 16/3 1872
vattusot
Joseph 29/1 1819
Ola 29/3 1820 – 1846
Hans 6/3 1825
Pehr 22/2 1828 – 10/10 1838 vattusot
Elna 5/3 1831
Göran 7/7 1835
- 1860 **Göran Thomasson** H. **Elna Mårtensd.**
7/7 1835- **nr.3** 1/1 1837

1860 **Joseph Thomasson**
29/1 1818-

(Antagligen var Hendrik eller Kierstina son eller dotter till Anders Månsson Kivik 13 f. c:a 1637 d. 1709)

- 1707** Henric Andersson s. **Måns** B.a. Corp. Bomans H. Annika I Vitemölla (6)
Vittnen: Christian Persson och Oluf Månsson Kivik. Thomas Frennesson och Måns Mårtensson Vitemölla.
- 1713** Hindric Anderss. d. **Bolla** B.a. Kierstina Söne Hansson Vitemölla (1) Bernt Andersson Kivik Måns Jeppsson i Hjälms. Hindric Hansson Kivik.
- 1714** Hindric Anderss. d. **Kierstina** B.a. Lieutn. Bomans H. Annika
Vittnen: Söne Hansson Vitemölla Bernt Andersson o. Hans Andersson Kivik.
- 1716** Hindric Anderss. d. **Ingebor** B.a. Kierstina Söne Hansson Vitemölla
Vittnen: Thomas Fransson, Bernt Andersson, Hans Andersson Kivik.
- 1725** Anders Håkans d. Elna Kivik B.a. Frans Rasmusson H. (**Margareta Håkands.**) Vitemölla)
- 1745** Hans Pers. d. **Kierstina** B.a. Isacks H. Sissa Vitemölla (nr. 4)
Vittnen: Per Persson Vitem. (nr 10) skomakar dr. Henrik Lass Vitem. (nr.8)
- 1753** Bouppteckning efter **Hans Persson**. Lämnat efter sig änkan Kierstina
Fransd. Son Rasmus 8:e året och Frans på 5:e året
Å ankans vägnar: Halvbroder Isack Hindricksson Vitem. (nr.4)
Syskonbarn Oluf Nilsson från Kivik
Å de omyndigas vägnar: Måns Persson på Kivik (13)
Hans Pers systeman Per Persson Vitem. (nr.10)
- 1746** Hans Per. S. **Rasmus** B.a. Sissa Franssa
Vittnen: Isack Hindricks, Vitemölla och Mats Christiansson, Kivik
- 1749** Hans Pers. s. **Frans** B.a. Pehr Pehrs, H. Sissa (nr. 10)
Vittnen: Oluf och Rasmus Nilsson, Kivik (29)
- 1733** 24/1 Lasse Jöns. d. **Elna** i Heblekälla B.a. Swen Åkas. H. Kierstina i Hjälms.
Vittnen: Diedrik Jönsson i Gräflunda och Påhl Törkelsson Torup.
- 1758** Thomas Josephs. S. **Joseph** B.a. Joseph Josephs. H. Carna
Vittnen: Oluf Josephsson Kivik Jöns Ols Gräflunda
- 1763** Thomas Josephss. d. **Sina** 6/5 1763 B.a. Jöns Ols. H. Töre Greff.
Vittnen: Oluf Josephsson Kivik Jöns Lass Hubblakälla
- 1759** Thomas Josephs. d. **Sine** B.a. Jöns Ols H. Töre I Greff.
Vittnen: Oluf Josephs. Kivik dr Jöns Lass Hubblakälla

Sine Thomasd. Gifter sig med Per Andersson Kivik 45 Per Anderssons bror Oluf präst i Mjällby Blekinge.

Vitem. nr.2 2

Ola 1820 **1846** Fånige drängen Ola Thomasson dog den 25 maj genom vådlig händelse på så sätt att då han var sysselsatt att ur en backe nära läget upphämta sand i ett kläde skedde ett sandras varav han övertäcktes och oaktat hastig hjälp tillkom genom kvävning dödades 26 år 1 mån.

Bouppteckning 1753

Åhr 1753 den 25 augusti hölts Bouppteckning ock skifte efter fiskaren **Hans Pärsson** på No. 2 Hwitemölla som tå han d. 21 sidstledne Maii skulle segla åt Hahnöö, at ther idka sitt Fiskerie, blef jemte sin medhafvande Cammerat uti Ekan, Frants Sönasson, af omilda menniskior dräpen, hvilket kan inhämtas af Ransakning som håhlits på danska sidan uti Svannicke, hvaräst the funnits ock gifver tillkänna at på them dödlige såhr.

Hans Pärsson lämnat efter sig, jämte sin lifstiden, K: hustru Kierstin Frants dotter 2 ne st: Söner Rasmus på 8 de och Frantz på 5 te: Åhret gla. Å Enkans vägnar närvarande halfbrodren Isach Hindricksson på Hwitemölla ock hennes Syskonenbarn Olof Nilsson från Kivik, ock å the omyndigas vägnar Faderbroderen Måns Pärsson på Kivik, ock Hans Pärs. Systeman Pär Pärsson på Hwitemölla. Å Höggrefveliga Härskapets vägnar Inspec-toren Johan Jacobaeus med Nämde mannen välacktade Pär Essbörsson uti Mälby och Matz Christiansson Kivik, tå författades som följer.

Inventarium

Maja Holmberg tillsammans med brodern Ninne

		Hanna 27/8 1830 nr. 27
		Karna 9/12 1833 nr.22
1836 kom från Brantevik	Elna 1/1 1837 nr.2	
änk. Anna Mauritsd. f.	Ola 15/10 1839 <i>Se nr.13</i>	
1782 nr.18 skattefri	Ingar 21/3 1843	
död 1852	Hans 26/5 1846	
	Anna 28/8 1849 – 15/12 1853	
 1860 Per Persson	H. Ingar Mårtensd.	
nr.4 29/3 1838-	21/3 1843	
	 Matilda 2/5 1865	
 Flyttade till nr.18		
 Skutskeppare <i>Se nr.13</i>		
Ola Mårtensson	H. Ingar Olsd.	
15/10 1839 -	nr.39 15/1 1847 -	
	 Anna 27/3 1870 nr.35	
	Martin Bremer 16/11 1872	
 Flyttade till nr.7		
 1876 från Nordamerika kom sjöman	H. Sara Brita Andersson	
Hans Mårtensson	Gideå Västernorrland 1849	
26/5 1846 -		
	 Anna Elisabeth Buffalo 1874 – 28/10 1877	
	Robert Viktor 1877	
	Josef Alfrid 1879	
	Annie Elise 1882 gift Holm dog 1956	
	d. Ruth Holm 1906-1971	
	Mannfrid Henrik 1884-1885	
	Mannfrid Efrem 1886-1890 difteri	
	Henrik Anselm 1888-1894 “	

(1919) Hans Mårtensson

- 1703** Truet Olsson d. **Hanna** B.a. Arna Sone Hansson Vitemölla (nr.1)
Vittnen: Rasmus Fransson Kivik Thomas Frennesson Vitemölla (nr.4)
Hans (Englasson) Baskemölla
- 1705** **Oluf** B.a. Bengta Jepp Månsson Hjälms. Vittnen: Hindrik Anders. Thomas
Frehnes. Vitemölla Mårten Rasmusson Vitaby.
- 1713** Truet Olofssons d. **Elisabeth** B.a. Lieutenant Bomans H. Annicka
Vitemölla (nr.6) Vittnen: Sone Hansson (nr.1) Thomas Frennesson (nr.4)
Hindrick Andersson (nr.2) Vitemölla
- 1715** Truet Olufssons d. **Gunnil** B.a. Kierstina Söne Hansson Vitem. (nr.1)
Vittnen: Lasse Lasson Bästekille Hindrick Hansson o. Lasse Hansson
(nr.8) Vitemölla
- 1740** Enligt bouppteckning efter **Oluf Truetsson** var denne bror till
Bengta Truedsd. g.m. Per Persson nr.10 bror till **Kierstina**
Truedsd. g.m. Hans Lasson nr. 5
- 1735** Olle Trueds s. **Trued** B.a. Isack Hindricks. H. Sissa
Vittnen: Pehr Persson Viitem. Nils Jönsson Kivik
- 1737** Olle Trueds d. **Bengta** B.a. Hans Lassons H. Vittnen: Bengta Persson ibm.
- 1742** Per Lass s. **Lasse** B.a. Per Thomasson H. Töre I Hjälmaröd.
Vittnen: Hindrick och Hans Lass. Vitemölla.
- 1744** Per Lass d. **Karna** Vittnen: Hindrick Lass. och Nils Hans
- 1751** Per Lass s. **Lasse** B.a. Hindric Lass H. Elna ibm (nr.8)
Vittnen: Håkan Lasson (nr.12) Göran Lasson (nr.20) Vitemölla
- 1745** Per Lass d. **Christina** B.a. Lasse Pers. H. Christina I Hjälms. (nr.5)
Vittnen: Hans Lass. Vitemölla och dr. Håkan Lass Hjälms.
- 1754** Per Lass s **Nils** B.a. Anders Nils. H. Anna Kivik.
Håkan o. Hindrick Lass. Vitemölla var vittnen.
- 1747** Pehr Lass. s. **Pehr** B.a. Håkan Lass. H. Lisbeth
Vittnen: Hans och Hindrick Lass.
- 1757** Per Lass s. **Hans** B.a. Göran Lass. H. (nr.20)
Vittnen: Hans och Hindric Lass. (nr.5 och 8) Vitemölla

- 1750** Per Lass. d. **Margareta** B.a. Hans Lass. H. **Hanna** (nr.10)
Vittnen: Hans o. Håkan Lass. (1778 vigs fisk. Per Persson
och änk. Hanna Jönsd.)
- 1751** Per Lass. s. **Lasse** Hendrick Lass. H. Elna Vittnen: Håkan o. Jöran Lass.
- 1786** Soldathustrun Elna (Johansd.) Erharts son **Johan** B.a. änkan
Kjertina Måns Pers (nr.22)
Vittnen: Rasmus Hansson Vitem. (nr.6) Nils Nilsson Mod. 25 år
- 1793** Den ifrån mannen lagligt skilda soldathustrun Elna Johansd:s oä d.
Hanna B.a. änkan Hanna Ola Johansson Vitemölla (nr.3)
Vittnen: Hans Persson (nr.22) Mats Nilsson (nr.13) Vitemölla Mod. 34 år
- 1800** Dör den ifrån mannen lagligen skilda soldathustrun Elna Johansd:s d.
Hanna kopper 6 år
- 1807** Bouppt. Efter Elna Johansd. 2 barn Joakim 24 år rymt ifrån orten för
tjuveri **Johan** 22 år (summa 22.16 - skuld 19. 3.3)

Utsikt över Vitemölla

Lejegatan 21 Vitemölla 3:1

Kronoskättetorp under Svabeholm

Vitemölla nr. 3

1697	Truet (Thomas ?) Olsson - 1727	H.	Elina (Elna)	Elna Trued. Se Vitaby kyrko- arkiv: Bidrag från stocken (fattigkassan) 1741-1750
1697	Gårfolk: Nills Håkansson H. Hanna 1699 Niells Backe Skröpel.		Bengta omkr.1700 nr.10 Hanna 1703-1705 Oluf 1705-1705 Thomas 1706-1710 Oluf 1708-1738 Kierstina ? nr.5 Elisabeth 1713 Gunnil 1715 Lasse ? nr.15 Hanna 1721 nr.5?	
1730	vigs Oluf Truetsson 1708-1738	H.	Sissa Månsd. (nr.5) ? 1700-1741 dödfött barn 1731 Kierstina 1733 Trued 1735 Bengta 1737 nr.13 x flicka	

1740 vigs
Per Lasson
 ? 1716-1758
 håll o sting

1741 H. 1 **Sissa Månsd.**
 H. 2 **Sissa Lassd.**
 ? (1724) – 1784 60 år åldersdomsbräckt.

Lasse 1742
 Karna 1744-1813 ogift
 Kierstina 1745
 Pehr 1747 ?????
 Magreta 1750
 Lasse 2/10 1751 **nr.10**
 Nils 1754-1756
 Hans 12/6 1757 **nr.22**

Per Lasson med familj flyttar till nr.22

1756 vigs
Johan Pärsson
nr.5 1734-

H. **Christina Olsd.**
 1733-1806

Hanna 1757-1757
 Elna C:a 1760 *se nr.8*
 Ola
 Sissa 7/9 1768 - 1840 ogift fattighjon **8**
 dödfödd son 1775

1766 J.P. H. 2 barn
 1775 J.P. H. 3 ”
 1785 Enk. Kierstina
 dotter Sissa fånig

1787 vigs Enrolleringsbåtsman
Ola Jahansson
 - före 1793

H. **Hanna Lassd.**
 ? 1753-54

Isack 5/11 1788 **nr.16**
 Bolla ” ”
 Sissa

1800 Enk. Hanna
 1810 Isack Olsson ogift Inh. mod. Hanna tigger. Syster Sissa fel i handen.
 1820 Öde

1826 **Mårten Lasson**
nr.7 11/11 1801 – 10/1 1863

H. **Margareta Hansd.**
nr.14 6/6 1805-
 Joseph 29/6 1827 – 31/8 1852

Johan Håkansson nr.8

- 1788** Ola Johanssons tvillingar **Isack** o. **Bolla** B.a. Mats Nilsson H. Bolla (nr.13) och Mauritz Isackssons H. Christina.
Vittnen: Per Månsson Hjälms. Nils Nilsson Och Bengta Henriksson (nr.16) Vittemölla **Mod. 34 år**
- 1846** Mårten Lassons s. **Hans** B.a. pig. Sissa Lassd. Fr. Brantevik.
Vittnen: Ola Nilsson (nr.40) Josef Josefsson (nr.21)

1992 lät Rolf Lundahl bygga det hus som ligger på tomten idag. Innan dess låg där ett funkishus från 1937, som var livsmedelsaffär fram till 1970.

Lejegatan 13 Torup 8:16

Torup

Vitemölla nr 4

1697 **Thomas Frennesson**
1660-1717

H. **Margareta**
1658-1721
Sine nr.7 ? Kierstina nr.8 ? Else nr. 9 ?
Pehr ?
Bengta 1709

1725 Lieutenant Rothkierk ?

1730 vigs

Isack Hindricksson
nr.2 1735 Se nr10
uppgift 1743, 1745

H. **Kierstina Lassd.**
Vitaby
H. **Sissa**

Hindrick 1740-1758
Hans 1747
Kjersti

1753 Isack Hindrickss. H.
pojke Per

1766 Isack H. H. dott. Kjersti

1770 Lasse Hansson ogift pig. Kjersti fad. Isack H.

1775 vigs

Lasse Hansson
nr.5 1746-1817

H. **Kierstina Mattsd.**
nr.23 10/2 1755 – 1818

Henrik 1776-1788

Nils 11/12 1779

Hans 1784 ? liten, klen

Lasse 1/3 1784 Brantevik

1785 Lasse Hansson H. drg. Bengt
2 barn

1804 vigs

Nils Lasson
11/12 1779 – 28/5 1838

H. **Hanna Hansd.**
nr.9 20/4 1774 – 21/7 1838

Pehr 25/8 1804 **nr.38**

Hans 1805 dör efter 6 veckor

Håkan 11/6 1809 (Kivik 44 1845)

Henrik 30/4 1812

Nils 22/11 1814 – 18/12 1835 drunknad

se **nr.19** o. 26

Sissa 9/11 1817 1842 g.m. Thor Frennesson
Kivik 23

1836 **Hindrick Nilsson**
1812-1892

H. **Hanna Olad.**
Kivik Södrahus 1811-1867

Nils 1839

Hans 1841

Ola 1843

Sissa 1845-1845

Hanna ” -1864

Per 1847

Sissa 1849

Magreta 1854

Flyttade till **nr. 51**

1850 kom från nr.9

Per Månsson
nr.19 7/7 1809-
-12/3 1885

H. **Hanna Persd.** Se **nr.29**
Söfde 21/11 1813-1884

Karna 18/5 1834 (Åhus 1853)
Måns 30/9 1835
Per 29/3 1838 **nr.18**
Nils 29/12 1840 (fl.t.B-vik)
Hans 11/11 1843 äkt. ingående 1866
fl.t. Ö. Sallerup
Hanna 5/7 1846 g.m. Hans Mattsson **nr.51**
Håkan 2/1 1849
Bengta 7/7 1852 **nr.44**
Margereta 1858-1858

1873 vigs

Håkan Persson
2/1 1849-1930

H. **Elna Nilssd.**
nr.27 15/3 1852 – 1928

Johanna 30/9 1874 g.m. Carl Anderss. **nr.9**
Hilma 28/1 1877
Anna 27/4 1879
Per 3/4 1881
Mathilda 21/9 1883
Elin 7/2 1886 _ 1966 ogift?
Algott 26/2 1888
Nelly 8/8 1890
Hedvig Elise 22/4 1893

1919 Håkan Persson

Algot Håkansson

H. **Natalia**
Kivik 45 1889-1958

Alva
Henning

Henning Håkansson

Algot och Natalia Håkansson

Efter Henning Håkansson död på 1990-talet övertogs huset av barnen Carry, Paul och Greger Rosenberg

Bilden ö. t.v.: Paul Rosenberg och Camilla Ifwarsson

Bilden ö. t.h.: Carry och Dahlika Rosenberg

Bilden t.v.: Greger och Cecilia Rosenberg med barnen Alexandra och Giesela.

- 1732** Pehr Tommasson Vitemölla och pig. Töre Pehrsl. i Greflunda
(**Pehr** Tommassons d. Margrete I Hjälmäröd B.a. Joseph Josephssons H. **Sijne** Vitemölla.
Vittnen: Nils Persson i Gräfl. Jöns Esbjörnsson Hjälmäröd.)
- 1740** Isack Hindrics. s. **Hindric** B.a. Jungfru Brita Pontoppidan
Vittnen: Swen Swensson ? Hjälm. Bengt Persson (nr.9) o. Per Persson (nr.10)
- 1747** Isack Hindricks.s. **Hans** Mats Christians. Kivik Hindrick Lass Vitemölla
- Kivik 23** Thor Frennesson H. **Sissa Nilsl.**
barn: Eljena g.m. kusin på Vitemölla Per Henriksson nr.51
Eljena f. 1845 Frenne 1847 Hanna 1843 Nils 1857
- 1811** **Kivik Södrahus** Se nr.48
Ola Frantssons d. **Hanna** B.a. Christians Perssons H. Elgena ibm.
Vittnen: Henrik Hansson, Håkan Månsson och dr. Nils Frantsson Mod. 32 år
- 1845** **Sissa, Hanna** B.a. fisk. Anders Olssons H. Kjersti Olsd. Mellby nr.3
Hans Olssons H. Sissa Bengtsd. Kiviks Södrah. nr.2
Vittnen: fisk. Nils Håkansson nr.27 Mårten Olsson nr.5 Håkan Henrikss.
nr.6 Vitemölla dr. Hans Christiansson Kivik14
- 1847** **Per** B.a. Håkan Thomassons H. Agda Olad. Vitem. nr. 50.
Vittnen: Håkan Thomasson Thor Frenneson Kivik 23 åbo Måns
Mårtensson Grevlunda 5

Flygfoto av Vitemölla

Thomas Hansson, son till Halvard och Czeslawa framför huset 2001

Granhängevägen 22 Torup 8:21

Torup

Vitemölla nr 5

1697 **Måns Mårtensson**
-1723

H. **Boel**
(1678)-1740 62 1/2 år

Se Vitaby kyrkoarkiv:
Bidrag från stocken
(fattigkassan)

(Sissa 1700) **nr.3 ?**
Anna 1706
Hans 1708
Giertrud 1710
Mårten 1712-1735
Carna 1714

1713 Måns Mårtensson

1720 **Per Håkansson**

H. **Gertrud**

(Kivik ?)

Mauritz 1723-1743 20 år
Håkan 1724 **nr.6 o. 16**
Hanna 1725
Hanna 1727-1743 15 år
(Isack 1729 **nr.18**)
Johan 1734 **nr.3**

1736 Öde

1737 Måns Lasson

1737 från nr.6

Hans Lasson
Nr.8 1712-1784

H. **Kierstina Truedsd.**
nr.3 (1711-1795) ?

Hindrick 1738-1782
Kierstina 1740 **nr.21**
Sissa 1742 **nr.6**
Hanna 1745
Lasse 1746
Oluf 1749
Trued 1751-1815
Elna ”
Magreta 1754

1772 Trued Hansson (fel å synen)
1755-1815 (håll o. sting)

1775 Trued Hansson ogift syster Margareta fad. Hans H.

1780 **Mårten Josephsson**
nr.7 1753-1796

H. **Margareta Hansd.**
1754-1784 (barnsäng)

Ola 9/9 1781
dödfött barn 1784

1785 M.J. Enkl. Dr. Trued 1 b.

1785 H. 2. **Bolla Nilsd.**
- 1788

1789 H. 3 **Margareta Nilsd.**
nr.13 1762-1796

Bolla 1792
Nils 1794

1800 **Ola Mårtensson** ogift
1781-1821

1810 ”

H. **Gunnel Nilsd.**
nr.27 30/12 1774 – 10/6 1848
ålderdomssvaghet

Nils 20/9 1812 – 12/12 1835 drunknade
Margareta 9/11 1813 **nr.36** 1840
Mårten 18/11 1815
Håkan 9/6 1818 **nr.48**

1836 Mårten Olsson

1840 **Håkan Olsson**
1818-1851

H. **Elsé Johansd.**
nr.8 1821-1895 flyttade 1842 till nr.48
Margareta 1841

1845 **Mårten Olsson**
18/11 1815 – 29/11 1886
(Skattfri Bernt Nilsson
1782-1853)

H. 1 **Elna Berntsd.**
Kivik nr.11 4/4 1821 – 23/12 1866

H. 2 **Karna Hansd.**
Nr. 19 28/10 ? - 12/4 1884

Gunilla 23/10 1870 – 6/11 1870
Bengta 22/11 1871 lysn. 1894 Mellby nr.3

1894 vigs

Joseph Josephsson
(Krabbe)
nr.42 4/12 1868

H. **Marna Persson**
Ravlunda 16/3 1875-

Herbert (till morbror Håkans hus)
(flyttade till Skårmans hus sedan till Knäbeck)

(1919)**Hans Persson**
nr.9 14/1 1875 – 1920

H. **Kjersti Thomasd.**
nr.50 26/10 1876 – 1965

Halvard

Vy från norra piren

Halvard Hansson

Halvard och Czeslawa Hansson

1705 Måns Mårtenssons d. **Anna** B.a. Corp. Bomans H. Vitt. Söne Hansson Hindrick Andersson Thomas Frennesson

1714 Måns Mårtenssons d. **Carna** Vitemölla B.a. Lieutn. Bomans H. Vitemölla Vittnen: Söne Hansson (nr. 1) Lasse Hansson (nr.8) Pehr Hansson Kivik (Söne, Lasse och Pehr var bröder. Var Boel kanske en syster?)

1723 Dör Måns Vitemölla Bödare

1724 ” Mårten Bördkare:s fländiga dotter
Giertrud 1710

(S.Mellby kyrkoarkiv 1724. vigs Nils Nilsson Kivik och Giertrud Månsd. Vitemölla. Eller blev hon gift med Olof Hielm se. **nr. 40** ?)

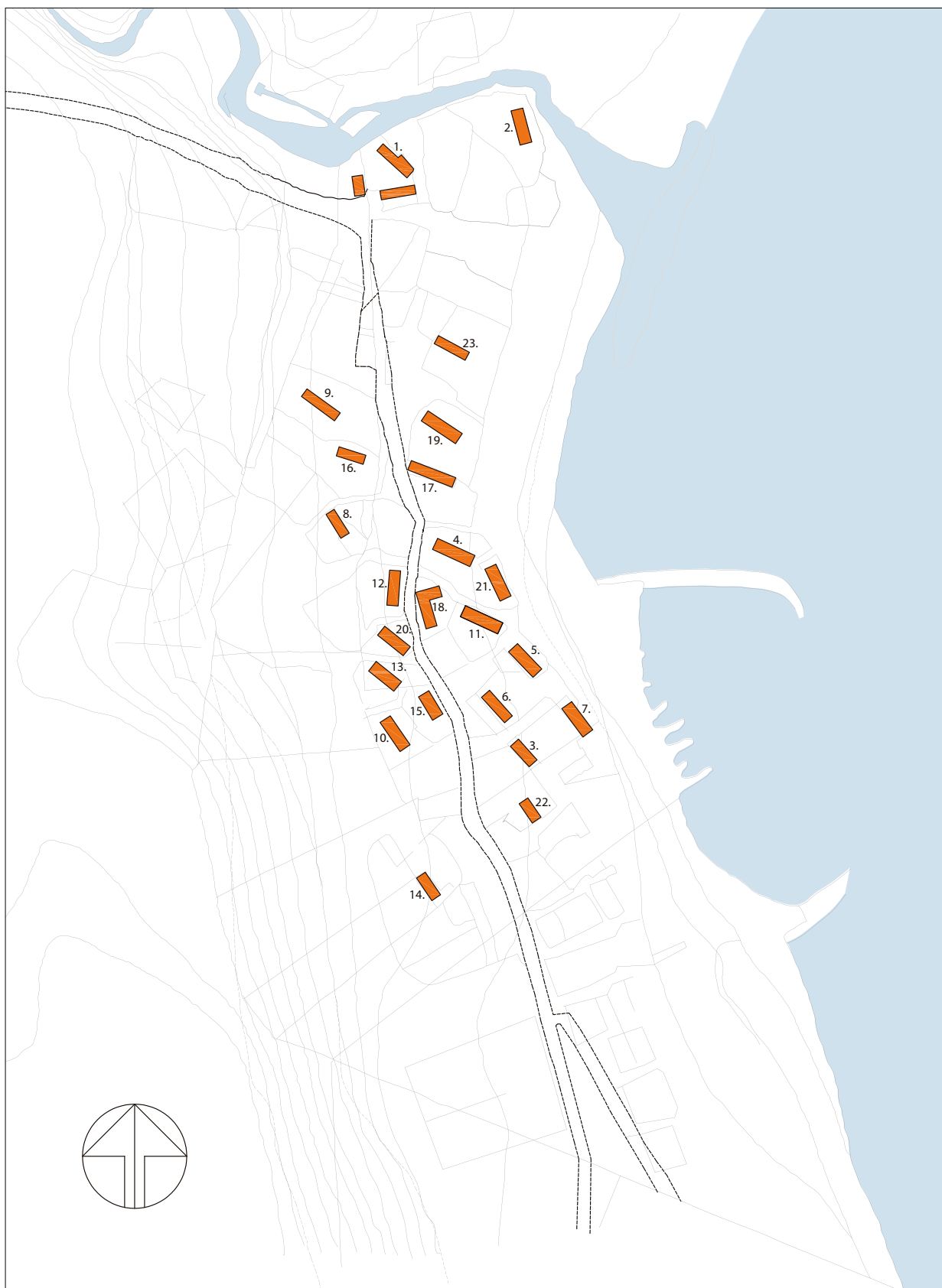
(1724 Nils Anders barn Håkan B.a. Per Håkans H. Gertrud Vitemölla)

- 1724** Per Håkans barn **Håkans** B.a. Frans Rasmussons H. Margareta Vitemölla (**nr.2**) Vittnen: Per Håkansson och Anders Håkansson Kivik
- 1725** Per Håkans **Hanna** B.a. fru Rotkierck
- 1727** Per Håkans barn **Hanna** B.a. fru Capitein Per Rotkierck
- 1734** ” ” s. **Johan** B.a. Esbiörn Jöns H. Karna i Hjälms. Vittnen: Esbiörn Håkansson i Vitaby och Jöns Esbiörnsson i Hjälms.
- 1743** Dör per Håkans d. Hannna 15 år? Och s. Maurits 20 år
- 1738** Hans Lass. S. **Hindrick** B.a. Brita Pontoppidan Vitt: Olla Truedsson Isack Hindricks. Vitemölla
- 1740** Hans Lass d. **Kierstina** B.a. Per Tomas H. Töre i Hjälmarsöd Vittnen: Swen Swensson i Hjälmarsöd och Frans Sönasson (**nr.1**)
- 1742** Hans Lass d. **Sissa** B.a. Per Lass H. Sissa Vitemölla (**nr.3**) Vittnen: Häradsdomaren Swen Swensson Hjälmarsöd Hindric Lass Vitemölla (**nr.8**)
(Swen Swensson gift m. Elisabet Hansd. Vitemölla **nr.1**)
- 1754** Hans Lass d. **Magreta** B.a. Pehr Måns H. Gunilla Hjälmarsöd. Vittnen: Hindric och Jöran Lass Vitemölla (nr.8 och 20)
- 1745** Hans Lass. d. **Hanna** B.a. Pehr Måns H. Gunilla Hjälms. Vitt: Pehr Skomakare Vitemölla och Thor Olsson Kivik
- 1749** Hans Lass.s. **Oluf** B.a. Pehr Pehrs. H. Sissa Vitt: Hindrick Lass. Söne Ols. ibm.
- 1796** Bouppteckning. Mårten Josephsson och dess hustru Margareta Nilsd. Som efterlämnat av förra hustrun sonen Ola 15 år och av sednare sonen Nils 2år Bolla 4 år. Fisk. Lasse och Rasmus Hanssöner och för barnen av senare gifta moderbrodern Sone Nilsson Kivik och Halvbrodern Matts Nilsson därstädes samt faderbröderna Joseph och Lasse Josephsson.
- 1784** Bouppteckning Mårten Josephss. H. **Margareta Hansdotter** arvingen och enda sonen Oluf på 3:e året gammal. S:a 27.27.3

Nils Olsson_drunknade tillsammans med Hans Månsson **nr.19** och Nils Nilsson **nr.4** under en häftig storm nära intill kusten av Vitemölla Fiskeleje i många personers närvaro utan att någon räddning var möjlig. Se **nr.19** och **26**.

Nuvarande huset byggt 1840 enligt Halvard Hansson

Hus nr.1-23, år 1755

Varför flyttade fler hit under 1700-talet?

Vitemölla började inte att utvecklas till ett riktigt fiskeläge förrän på 1700-talet. Att man flyttade hit berodde på två saker: fattigdom och överbefolkning. Under detta århundrade ökade Sveriges befolkning från 1,8 till 3 miljoner. Denna folkökning berodde dels på att vi äntligen efter Karl XII:s död fick fred i landet och dels fick en bättre livsmedelsförsörjning genom en effektiviserad odling och nyodling inom jordbruket. Ett gott tillskott blev även potatisen. Denna grödas popularitet ökade väsentligt, när man förstod att man även kunde göra sprit av denna knöl. För vitemöllingarna, liksom för många andra, blev dessa ädla drycker stundtals till stor glädje, men var också ett gissel, som gav många vitemöllekvinnor oro för försörjningen. Pengar som behövdes till mat söps upp. Drickande förekom även bland kvinnorna. Det var en vana att man skulle börja och sluta dagen med en sup, vilket kunde behövas för att hålla värmen. Även spädbarn fick smaka på. En ”sutt” doppades i sprit och i något sött, om det fanns. Sedan fick barnet suga på denna ”sutt” och sov snart lugnt, när äldre syskon och mödrar arbetade.

Befolkningsökningen gjorde att gods och städer blev överbefolkade. De fattigaste invånarna fick söka sig andra utkomster och boplatser, där ingen annan ville bo och där jorden inte var bördig och vädrets makter stundtals kunde gå hårt fram. En sådan plats var Vitemölla och de andra små fiskelägena längs kusten. Marken ägdes visserligen av godsen eller storbönderna inåt landet, men att bosätta sig där gick bra för fattigt folk mot att de betalade arrende för tomten.

1699 fanns det 4 familjer boende i 4 hus på läget. I mitten av 1700-talet hade denna siffra ökat till 150 personer i 14 hus. Husen låg tätt sammanpackade på området nedanför backen vid *Killan*. Från denna killa och ån fick befolkningen sitt sötvatten, vilket ju var livsavgörande för att man överhuvudtaget skulle kunna bosätta sig här. Killan blev också en viktig samlingspunkt för lägets kvinnor. Dit gick man för att hämta vatten men även för att tvätta, vilket man också gjorde nere vid ån.

Fortfarande kom människor hit och bodde mer eller mindre korta perioder när fisken gick till.

Livet var ofta mycket hårt för 1700-talets vitemöllingar. Männen slet med tungt fiske och också dagsverken på de närliggande gårdarna. Ändå undrar man, om inte kvinnorna har varit de som slet hårdast. Många barn fick de sätta till världen. Flera av dessa barn nådde aldrig vuxen ålder. Varje förlossning var i sig en risk för kvinnans liv. Förutom allt dagligt slit med mat, tvätt, barnpassning och arbetet med den landade fisken var kvinnan den som hade huvudansvaret för familjen, även om det utåt sett var mannen som hade det. Kruet på Vitemölla var också en orsak till oro för kvinnorna.

Kruet

1753 uteslöts guldsmeden Johan Christian Tydell ur ämbetet p.g.a. fattigdom. Han var född 1718 och hade blivit mästare i Simrishamn 1747, där han var yrkesverksam fram till uteslutningen. Han lämnade då Simrishamn och flyttade till Vitemölla, där han 1754 bosatte sig i ett nybyggt hus och kom att stanna där fram till sin död 1795. Varför han flyttade till Vitemölla vet man inte helt säkert, men antagligen fanns det några släktrationer där eller i anslutning till sätesgården, som ju var markägare på läget. Tydells hus blev samhällets krog, Kruet. Redan på 1200-talet var det vanligt med krogar i Skåne, men på 1700-talet upplevde de en högkonjunktur.

Vad gäller Johan Christian Tydell har Gudrun skrivit ner följande uppgifter:

*Mäster **Erik Tydell** borgare och guldsmed i Simrishamn (bouppteckning 1742)*

H. Anna Christina Larsd. Tydell

***Obs** Eriks bröder: H:r Frans och Hindrick Tydell*

*Barn: Guldsmeden mäster **Johan Christian Tydell** 1718 - 3/10 1795*

Guldssmed, spelman (krögare) på Vitemölla

H. Helena Christina Tydell (1725 – (1723) – 1810) ?

d. Elisabet Maria (1749) – 1757

d. Chatarina

d. Anna Christina 1756

d. Anna Chatarina 1760

*s. **Johan Henrik Tydell** Vitemölla 20/7 1758 - 15/10 1830*

*H. **Susanna Smitt Tydell** Malmö 12/11 1756? – 1826 Hennes syster Catarina Malmö 1750 bodde hos henne på Vitemölla.*

d. Charlotta Frederika 1796 – 1796 2 dagar gammal

s. Johan Christian 17/7 1797

s. Christian 1799

***Bouppteckning 1826** Fru Inspektorskan **Susanna Tydell född Smitt** i Vitemölla som med döden avgick 7 jan. och efter sig lämnade enkl. J.H. Tydell med en bröstarvinge Son Secreteraren Herr Christian 27 år gammal. (Susanna dog av tvinsot 71 år gammal) ¹*

¹Gudrun Smith

Kruet hade flera funktioner. Det var en allmän samlingspunkt och många var de fattiga fiskare som gjorde sig en och annan glad stund inne på Kruet. Det sorgliga var att mycket av den inkomst som behövdes till att försörja fru och barn gick till starka drycker. Det fanns de som t.o.m. pantsatte sina fiskeredskap för att få njuta rusets kortvariga lycka. Hur det sedan gick med försörjningsförmågan kan man bara ana och hur fruarna ändå lyckades hålla familjen vid liv är svårt att förstå.

Kruet hade dock en mycket god sida och det var att den säkert var en grundläggande faktor till det musikintresse som länge fanns kvar på Vitemölla. Johan Christian Tydell anses vara den äldste kände skånske spelmannen. Han komponerade bl.a. en kadrilj, som heter Guldsmedskadrilj (se nästa sida).

Någon egentlig hamn fanns inte på Vitemölla under 1700-talet. Man lade till sina båtar och tog iland sin fångst vid kåsarna. Det är de båtlänningar som består av stenrader, som går från strandlinjen och en bit ut i vattnet. Båtarna drogs sedan upp på land för att undgå havets krafter. För att kunna bevara sillen saltades den och lades i tunnor. Mycket av fisken gick som betalning av arrende för den mark som husen stod på och för fiskearrende. Först längre fram i tiden blev fisket fritt i öppet vatten, förutom för ålafisket, som man fortfarande får betala arrende för.

Mycket av vitemöllingarnas liv, precis som allt annat fattigt folks liv på landsbygden, styrdes av bönder och storherrar. Även om det gav vitemöllingarna en frihet att bo i eget hus, jämfört med att vara inneboende som piga och dräng hos bönderna, så var slitet detsamma liksom även fattigdomen.

Guldsmedskadrilj

J. Ch. Tydell, Vittemölle

Johan Christian Tydell var guldsmed i Vittemölle och levde mellan år 1718 och 1795. Avskrifter av Tydells låtsamling har gjorts av Signe Thelander, Brösarp, som enligt anteckningar haft originalnothäftet i sin ägo. Dessa avskrifter fick jag till påseende genom förmedling av folkskollärare Alfred Jakobsson, Valleberga. Original

nalet hade Signe Thelander överlämnat till Kulturhistoriska muséet i Lund, där jag också efter en tids efterforskningar återfann detsamma.

Olof Andersson, den store låtsamlaren som slutförde Nils Anderssons påbörjade verk *Svenska Låtar*, kände inte till Johan Christian Tydell. På Signe Thelanders avskrifter stod emellertid Olof Anderssons adress i Stockholm, vilket tyder på att låtarna skulle ha sänts till honom men att detta inte blivit av.

Noter till Guldsmedskadrilj av Johan Christian Tydell

Sjöfarten

I och med att fiskelägena växte under 1700-talet ökade också tillgången på sjöfolk. Det var många som bedrev kustfart i handelssyfte. Det var visserligen olagligt, eftersom det var städerna och köpmännen som hade monopol på bl.a. spannmålshanteringen. I slutet av 1700-talet blev det lättnader i lagstiftningen. 1775 utkom en förordning som gjorde all spannmålshantering fri och öppen för alla stånd, i städer såväl som på landet.

1711 skickade Magnus Stenbock ut ett upprop där han krävde en redovisning av Skånes tillgångar på båtar, manskap och lastutrymme. Följande tabell är hämtad från den redovisning som gavs:

Vitemölla hade 4 Segelbåtar 4 Roddbåtar 19 Besättning

Besättningen = segelkarlar, roddkarlar och manskap.

Som jämförelse kan nämnas.

	17 Segelbåtar	10 Roddbåtar	72 Besättning
Kivik	1	”	”
Mellby -	3	”	8
Hjälmaröd	2	3	9
Knäbeck	-	8	9
Vik	-	1	1
Rörum	-	”	”

Stenbocks upprop skulle förmodligen tjäna militära syften. Denna mer eller mindre hemvärnsbetonade flotta skulle kunna tjänstgöra för en eventuell transport av trupper. Till Stenbocks disposition skulle sålunda finnas mellan 200 och 250 större båtar med segel, mellan 150 och 200 roddbåtar och en personal på omkring 1200 personer. Med hjälp av uppgifter om passagerarantal för en del orter skulle flottans transportkapacitet förutom manskap kunna uppskattas till omkring 4500 personer.²

²Gudrun Smith

Marknaden

Inte bara frisläppandet av sjöfarten var en motgång för köpstädernas handelsprivilegium utan även marknader som den på Kivik. 1749 begärde t.ex. staden Lund att en hel del marknader skulle upphävas och bland dessa Kiviks. Man ansåg att lantmarknaderna gjorde intrång i deras rättigheter. Allmogen tyckte däremot att det behövdes fler marknader.

Marknaden hade under åren blivit större och större så utrymmet på Kiviks gator räckte inte till. Då flyttade man marknaden till en öppen plats, Grönningen, i norra kanten av samhället. Men även denna plats blev för trång så marknaden förlades till strandheden mellan Kivik och Vitemölla. Området går under namnet Striven därför att det länge fanns ett litet krön, där bäckfåran som skar genom backafallet, delade sig. Detta krön såg ut som ett struphuvud och därav namnet Striven, som betyder just struphuvud.

Kiviks marknad var ytterst viktig för folk och det var endast tungt vägande skäl som gjorde att man ställde in den. Ett sådant skäl var ett par nödår på 1710-talet, då Karl XII:s krig fick fattigdomen att bli mycket stor i landet.

Kyrkan

Under dessa nödår behövde man vända sig till sin Herre många gånger för att söka tröst och förhoppning om bättre tider. När tiderna blev bättre efter krigets slut måste Vitaby kyrka byggas ut och renoveras. Befolkningsökningen gjorde att det befintliga utrymmet var för litet. Kyrkan fick då även en ny bänkinredning med blå bänkdörrar utsmyckade med band- och blomsterornament. Det var mäs-ter Torsten Wennerberg från Kristianstad som utförde dekorationsarbetet. Tyvärr fick nog inte vitemöllingarna sitta i dessa fina bänkar, eftersom de inte ansågs som lika fina som bönderna.

En stormig höstnatt 1784 lär ett tyskt fartyg ha förlist utanför Vitemölla. Alla ombord räddades och fördes oskadda i land. Befolkningen på läget tog väl hand om besättningen och de tillbringade hela vintern hos vitemöllingarna, innan de fick möjlighet att åka hem. Under sin vistelse på läget tillverkade besättningen en fartygsmodell, som de sedan skänkte till församlingen och vitemöllingarna som tack för den omvårdnad och gästfrihet som befolkningen hade visat dem. Skeppet döptes till Vitemölla och hängdes 1785 upp i kyrkan, där det hänger än idag.

I Koret i Vitaby kyrka

Lejegatan 19 Vitemölla 6:1

Augment inrättat 1680-talet löneförsäkringshemman

Vitemölla nr 6

- 1700 **Corporal Boman** H. **Annika**
- 1713 “ “ Carl 1706-1712
Reinhold - 1706
- 1714 Lieutenant Boman
- 1720 **Corporal Swarth** H. -
- dödfött barn 1722
Anna Maria 1723-1724
Eva Catharina 1725
- 1735 vigs **Hans Lass (nr.8)** och pig **Kierstina Truedsd. (nr.3)**
flyttade till **nr.5** 1737
- 1745 **Håkan Persson** ogift Inh. moder hustru Jertru
nr.5 1724
Håkan P gifter sig 1749 med Ingar Nilsd. Och de bosätter sig **nr.16**
- 1753 Johan Hagberg H.
flickan Bengta

1754	Mauritz Esbjörnsson	1/3	
	Jöns Olsson	1/3	
	Per Jacobsson	1/3	
1766	Manlöst		
1769	vigs tunnbindargesällen		
	Rasmus Hansson	H.	Sissa Hansd.
	nr.2 1745-1816		nr.5 1742-1818
			Måns 23/4 1773 nr.19
	Hindrick Bengtsson (vanför)		Kiersti 1775
	(nr.9 1725) ?		Elna 26/4 1778 (fr. Mjällby 1809) nr.12
	H. Anna Thomasd.		Hanna 1780-1784 (kopper)
			Hans 2/3 1784 – 1824
	d. Ingar 1760		
	s. Thomas 1764		
1806	Hans Rasmusson	H.	Margareta Håkansd.
	1784-1824		nr.19 1780-1857
			Nils 1/9 1807 nr.10
			Hanna 3 veckor (trånsjuka)
			Ola 15/8 1810 nr.47
			Sissa 15/1 1814 – 19/7 1863 ogift
			Rasmus 25/4 1816 nr. 29
			Håkan 21/5 1818
			Hanna 24/3 1820
			Margareta 1822-1822
			Elna 15/9 1824
1842	Håkan Hansson	H.	Elna Nilisd.
	21/3 1818 – 6/2 1876		nr.31 24/10 1826 –
			Margareta 5/3 1849 fl. Cimbris 1870
			Hans 12/3 1852
			Johanna 23/1 1856 g.m. fisk. Pehr Jönsson Vik
			Anna 3/1 1861 nr. 40
	Fosterbarn Hans Olsson 7/1 1851 Brantevik Cimbris		
	Avlidne skepparen Ola Jönssons som gifte sig 1877 med Bengta Lindqvist 11/7		
	1850 Stiby		
	Hans Olsson Nordin Hj.4 son Oscar Hildning 1877		
	” Fritz Gotthard 1879		

1879 **Hans Håkansson**
12/3 1852 – 1928

H. **Anna Nilsd.**
nr.27 17/12 1856 – 1933

Håkan 29/9 1880
Hilda 11/2 – 17/2 1882 (okänd sj.)
Allfrid 13/9 1884 – 16/6 1885
Allfrid 24/10 1885 – 1968 bosatt på Kivik
Elna 3/8 1887
Hilda 18/3 1883

Avlidna Ola Håkanssons barn:
(**nr.48**)

Håkan Olsson 17/3 1871
Hans Olsson Rosberg 28/11 1872
Johanna Olsd. 27/6 1875
(fl. Cimrishamn 1894)
Emil Olsson 13/12 1878

(Se **nr.48**)

(1919)Hans Håkansson

Oluf Thomasson
nr.50 1879-1964

H. **Hilda**
1883-1965

1760 Hindrick Bengts. D. **Ingar** Vitt: Söne Bengts. Och Hendrick Thomas. Vitem.

*Huset bebos idag av lägets snickare Jan Nilsson med hustrun Elsa och sonen Markus.
Elsa är dotter till Halvard och Czeslawa Hansson i hus nr.5*

Garnhängevägen 24 Vitemölla 7:1

Krono Skatte under Svabesholm

Vitemölla nr.7

1711 vigs

Oluf Thorsson

1687-1717

H. **Sine Thomasd.**

syster till Kierstin **nr.8** och Elsa **nr.9 ??**
(Tolufsson Truetsson)

Pehr 1710 **nr.14 ??**

Thor 1712 Kivik

Mätta 1713 g.m. Måns Frännasson Kivik 1740

Söne 1715 **nr.11**

Mårten 1717

1720 vigs

Joseph Josephsson

c:a 1681-1758

änk.

H. **Sine Thomasd.**

dödfött barn 1721

Oluf 1722-1724

Oluf 1724 Kivik 2

Joseph 1727

Thomas 1730 **nr.21** och **nr.2**

1750 **Joseph Josephsson**

1727-1800

H. **Carna Lassd.**

Wik c:a 1731-1791 (begrovs 3 april , Göthes upg.)

			Ola 1751 Mårten 1753 nr.5 Pehr 1756 nr.8 Joseph 1760 Sissa 1763 Joseph 1765 nr.21 Lasse 1767
1790	Lasse Josephsson 20/11 1767 – 6/2 1847 ålderdomssv.	H.	Ingar Lassd. nr.26 28/6 1772 – 1852 Karna 1794-1798 Elna 10/3 1797 Brantevik g.m. Ingvar Nilsson Karna 8/8 1799 nr.43 Mårten 11/11 1801 nr.3 Henrik 4/7 1804 Lasse 1812-1814 Sissa 17/8 1814 (Brantevik ? se nr.3) g.m. Lasse Lasson nr.26
1830	vigs Henrik Lass 4/7 1804 – 15/4 1865	H.	Lisbet Lassd. nr.24 15/7 1807 – 29/4 1893 Elna 20/10 1831 (krympling) Lasse 31/10 1833 – 1850 (lunghosta)
1876	kom från nr.3 Ola Mårtensson nr.3 15/10 1839-	H.	Ingar Olsd. nr.39 15/1 1847 – Anna 27/3 1870 nr.35 g.m. Fredrik Olsson Martin Bremer 16/11 1872 - 1949 Malmö g.m. Hilda Arvidsson 1879-1970 Christina 4/3 1876 Olifva 6/4 1879 – 1/10 1884
	Nils Månsson nr. 19 25/8 1875 -	H.	Christina 4/3 1876 – Märta g.m. Karl Hjelm Malmö s. Bo Kuno skräddare i Malmö s. Ulf Iris (klen i nerverna) ogift Syster g.m. Ester Anderssons son nr.41 Axel kapten
	(1919 Nils Månsson) Bo Hjelm 1934 Malmö Ulf Månsson Degeberga, lärare		

Husets invånare av idag.

Bo och Inger Hjelm, Krister Hjelm och Marianne Dymling-Hjelm med döttrarna Johanna och Kristina. Rikard Hjelm och Monica Lundqvist med sonen Daniel.

Ulf Månsson, Mikael Nummelin och Jenny Månsson Nummelin med dottern Hanna. Philip Månsson och Camilla Brogaard

1711 vigs **Oluf Thorsson** Vitemölla och **Sine Thomasd.**
Underskrift: Sönne Hansson Vitemölla och Swen Swensson i Hjälmared.

1713 Oluf Thorssons d. **Mätta** B.a. Kierstina Sone Hansson (**nr.1**)
Vittnen: Truet Olufsson (nr.3) Lieu:es dr. Pehr, Lasse Hansson (**nr.8**)

1718 9 nov. begrovs **Oluf Thorsson** I Vitemölla som blev drunknad mellan
Vitemölla och Cimbrishamn i nov. månad Anno 1717 i sitt 31 ålders år.

1720 vigs *unge dräng* Joseph Josephsson och Sijne Thomasd.

Oluf (Ola) Josephsson 1724 flyttade till Kivik Se **nr.21**
son Thor Olsson Kivik 2 H. Margareta Andersd. 1759 d.t. Anders Nilsson Kivik 46
son Thomas Thorsson Kivik 2 g.m. Ingar Månsd. Vitemölla **nr.19**

Kivik 1755. Oluf Josephs son Anders Håkan Kivik. B.a. Mårten Håkans H. Magreta ibm.
Thor Olsson, Söne Olsson Vitemölla (nr.11)

Bouppteckning Wik 1761

Sissa Persd. H,t, Lasse Persson änkl. och strandfiskare
Värderingsmän: Fränne Frännasson Anders Hansson Wik
döttrar: Kierstina g.m. Anders Persson Baskemölla
Karna g.m. Joseph Josephsson Vitemölla
Elsa
Elna

Broder: Tufve Persson Baskemölla

1751 Joseph J.s. **Ola** B.a.Isack Hindricks. H. Sissa Vittnen: Per och Håkan Lass.

1753 Joseph Josephs. S. **Mårten** B.a. Söne Olssons H. Elsa Vitemölla (**nr.11**)
Vittnen: Thor Ols. Anders Pers. Baskemölla

1756 Joseph Josephs. S. **Pehr** B.a. Sone Ols. H. Else.
Vittnen: Hans Lass (**nr.8.**) Per Pers. (**nr.10**)

1760 Joseph J.s. **Joseph** B.a. Thomas Josephs. H. Elna
Vitt: Söne Ols. Vitem. Oluf Josephsson Kivik

Kivik Husförhör 1818 Södrahus 1

Enk. Karna Lassd. Vitemölla 1779 8/8
dotter Anna Catharina Nordström Mellby 1841

Karna var omgift med Olaus Nordström f. i Göteborg 1788 död 1860
Anna gifte sig med skeppare Anders Arwastsson f. 1843 son till Arwast Persson (Se Vitemölla **nr.23**) Södrahus men vräktes och bodde inhyses i Mellby 3

Kivik 1847 Kivik 32 Inhysesmannen Arwast Persson och H. Catharina Anderd:s son
Johannes dog av höstfeber 15 år gammal

Ola Mårtensson hade Slupen Freja av Kivik 1869 13 sept Maalebrev (Mätbrev)

Ola Holmabacken 5 Hjälmared 9:15

nr.10 Hjälmared

Vitemölla nr.8

1711 vigs

Lasse Hansson
(nr.1)

H. **Kierstin Thomasd.**

Hans 1712 **nr.5**

Hindrick 1713 **nr.8**

Kirstina 1715-1719

Sissa 1717

Thomas 1719-(1719 ??)

Elisabeth 1720 **nr.12**

dör späda barn Frantz 1723

dödfött barn 1724

Margareta 1725 **nr.13**

Anna 1727 1751 g.m. Anders Nilsson

Kivik 46

Jöran 1730 **nr.20**

1746 **Hindrick Lasson**
1713-1786

H. **Elna Jepsd.**

Hjälm.(15) (1730)-1795 65 år

Lasse 1749 **nr.26**

Kiersti 1753-1755

dödfödd son 1757

Hanna 1759

1786 vigs		
Pehr Josephsson nr.7 1756-1793	H.	Hanna Henriksd. 1759- Kivik 1821 Kiersti 1789 Kivik (21) (47) Hindrik 17/12 1791 Kivik 51
1800 Manlöst		
1810 Johan Håkansson Se nr.3 21/1 1786 - - 30/10 1842 bröstsjukdom p. Sissa Johansd. 1768 nr.3	H.	Sine Lassd. nr.12 16/12 1786- Elna död 1811 Lisebeth 30/12 1812 nr.46 Ola 18/4 1816 döv, har fel i uttalet Else 14/5 1821 nr.48
1850 Ola Johansson 18/4 1816 -	H. 1	Hanna Lassd. nr.14 3/4 1811 – 1852 dog av svulst i kroppen Johannes 29/3 1852 – 26/11 1852 H. 2 Sissela Mårtensd. Wik 13/7 1817 – Johan 25/8 1854 Flyttade till nr.25 1854
1854 från nr.25 Lasse Thomasson nr.35 6/9 1812 – 1/3 1863	H.	Kjersti Swensd. nr. 17 17/8 1808 – 1886 Håkan 1836 Thomas 1839 Margareta 1843 od Hilma Jönsson 1869 ” o. ” ” t. Amerika 1890 Lasse 1846 Mätta 1851 nr.14 Elna 1852-1885 o,d Emelie 1884-1884
1864 sjöman Håkan Lasson 29/10 1836 -	H.	Kerstin Josefsd. nr.21 2/9 1840 – Emma 31/7 1864 g.m. Nils Svensson nr.17 Lars Sandell 27/1 1867 – 24/2 1915 Swen 1/5 1869 – 15/2 1876

Christina 19/6 1874 g.m. Johan Thomas **nr.21**
 Carl Gustav Almer Sandell 28/11 1876 ogift
 skeppare
 Gabriel 19/2 1879 klockmakare ogift

1866 Fisk

Thomas Lasson
 1839-

H. **Mätta Åstradsd.**
nr.46 10/11 1840

Nils 1/2 1870
 Pehr 21/7 1872
 Emma 9/10 1874
 Lasse Thomas 2/4 1877 – 15/10 1884
 Thilda 2/4 1879

1875 **Lasse Lasson** (Lasse Backa) H.
 4/5 1846 – 1911

Gunilla Håkansd.
nr.48 1/11 1850 – 1914

Lars 9/1 1877 – 1909 sjöman ogift
 Håkan 27/11 1879 ogift
 Wikar 10/3 1883 gift i Norrland
 Johan **Frank** 7/2 1888 stewart Göteborgsbåt.
 g.m. Hanna Johansson (Trygge) **nr.27**
 barn: Gertrud, Lasse, Margareta
 Wera 14/7 1889 g.m. Axel (Lars Nils) **nr.24**
 fl. t. Kalmar

1943 köpte

Axel Johansson (Trygge) g.m.
 barn: Ann-Margret gift Sandberg Lund
 Jan-Axel Jinde (namnet taget) Lund

Bröllopsbild tagen utanför huset på 1910-talet.

- 1711** vigs dr. **Lasse Hansson** och **Chierstina Thomasd.** Vitemölla
Underskrift: Sönne Hansson Vitemölla och Swens Swensson i Hjälmäröd
- 1713** Lasse Hanssons s **Hindric** f.d. 9 dec. B.a. Elisabeth Swen Swensson
Hjälms. (syster t. Lasse) Vittnen: Hindric Hansson o. Pehr Hansson Kivik
- 1712** 18 april Lasse Hanssons s. **Hans** B.a. Kierstina Söne Hansson Vitemölla
Vittnen: Oluf Persson Nils Olufsson Gräflunda
- 1723** Lasse Hanssons s. **Frantz** B.a. Corporal Svartz Anna Maria
- 1749** Hindrick Lass. s. **Lasse** B.a. Inspektör Brocks H. Torup.
Vittnen: Hans Lass. och Hans Jeppsson Vitemölla
- 1753** Hindric Lass.d. **Kiersti** B.a. Håkan Lass H. Lisabeth (nr.12)
Vittnen: Pehr Tomasson i Hjälms. Hans Jepps. Kivik
- 1791** Pehr Josephssons s. **Henrik** B.a. Hans Pehssons H. Kierstina (nr.22)
Vittnen: Mårten Josephssons o. Lasse Josephsson Vitemölla

Kivik 51

Henrik Persson 17/12 1791

H. Anna Hansd. Kivik 38 1793-1848

Fader Hans Johnsson Kivik 38

Moder Lusse Lassd. Fr. Kivik 9 1769-1812

Broder John g.m. Margareta Lassd. född

Vitemölla nr. 12

Elna 1816 Kivik 49

Pehr 1821 var sista åldermannen för Kristinehovs frälsejorärdar i Kivik

Hanna 1829 g.m. Frennesson Kivik 23

Kerstin 1835 g.m. Lagerstedt Kivik 29 B

- 1816** Johan Håkansson s. **Ola** B.a. Thomas Lassons H. Magreta (nr.35)
Vittnen: Håkan Lasson (nr.12) Johan Mauritzson (nr.18)

- 1850** 11 okt. Anmäls lysning **Ola Johansson** och pig. **Hanna Lassd.**
Hanna Lassd. 3/7 1811 Föräldrar: Lasse Persson H. Agda Gudmunds.
äro bägge avlidna. Hanna Lassd:s moderbroder och förmyndare
Johan Gudmundsson i Vitemölla nr.5 (Var han inhyse ?)

- 1811** 3/7 1811 (Vitemölla nr.14) Lasse Perssons d. **Hanna** B.a.
Socksenskräddaren Nils Perssons H. Karna i Björnstorp.
Vittnen: Johan Gudmundsson och Rasmus Trulsson i Vitaby och
fiskaren Hans Persson på Vitemölla Moder 36 år

Bouppteckning 1843 Johan Håkansson Huset 7 binningar 8 Hjälms.

värderas **150:-**

kakelugn 20:-

Lejegatan 6 Hjälmäröd 11:5

Astrid Mårtensson med sonen Eskil. Huset inköpte Astrid och hennes man 1979

Lejegatan 8 Hjälmäröd 11:7

nr.11 Hjälmäröd

Vitemölla nr.9

1718 vigs
Bengt Persson H. **Else Thomasd.** syster t. Sine **nr.7**
Kierstina **nr 8 ?**
Ingar 1719
Pehr 1721
Thomas 1723
Per 1724
Hindric 1734 **nr.6 ?**
Oluf 1727
Söne ?
Sine 1731
dödfött barn 1737
Margareta 1740 (**nr.24**) ???

1745 Hustru Else
1747 Hustru Else och Margareta
1749 Söne Bengtsson ogift Inh. Ehlse gammal, sjuk fattig
1752 vigs dr. pig.
Söne Bengtsson H. **Margareta Jönsd.**
Hjälmaröd
1753 Söne Bengtsson H. Bengt 1753
dreng Hindric benbruten Pehr 1756
(**nr.6**) ? Jonas 1759

1766 Öde
1769 vigs
Hans Nilsson H. **Sissa Håkansd.**
Kivik 23 1741 **nr.12** 10/8 1746 – 1821
Kristina 1770
Hanna 1774 **nr.4**
x
Per (1784)

1775 Hans Nilsson H. 2 barn
1785 ” ” ” 4 barn

1802 **Per Hansson** H. **Margareta Nilsd.** Se **nr.35**
(1784) – 1807 Kivik ?
sköt av vådlig händelse
sig själv ihjäl 23 år

1809 **Per Bengtsson** H.
nr.16 ??

1809 Inh. Hans Nilsson H.
1817 **Jöns Hermansson** H. **Kristina Hansd.**

Ravlunda 21/9 1789 - 24/6 1770 -

Fosterd. Pehrilla Hermansd. 1814 Ravlunda fl.t. Ravl. 1831

1833 vigs

Pehr Månsson
nr.19 1/7 1809 – 1885

H. **Hanna Persd.** Se **nr.29**
Söfde 21/11 1813 – 1884

Karna 1834
Måns 1835
Per 1838
Inh. Jöns Hermansson H. Nils 1840
Hans 1843
Hanna 1846
Håkan 1849

Flyttade till **nr.4** 1850

1850 från **nr.35**

Nils Andersson (Snerpe)
Wanstad 1804 – 28/10 1875
Se **nr.39**

H. **Hanna Persd.**
nr.30 1803 – 1/4 1884

Ingar 1833
Anders 1835
Pehr 1846

1865 äkt.

Anders Nilsson
1835-

H. **Botilla Bengtsd.**
Mjällby 22/2 1836 -

Carolina 18/11 ? – 24/10 1871
Nelander 3/2 1869 – 20/2 1869
Pehr 3/5 1870
Anders 22/2 1873 g.m. Ester Andersson **nr.41**
Carl 30/9 1875 g.m. Johanna Håk,d, **nr.23**
Hilda 13/5 1878 ogift
Nelander Berg 23/11 1880 steward ogift

1873 äkt.

Pehr Nilsson
1846-

H. **Christina Åkesd.**
Mellby 25/1 1849 –

Anders 6/9 1873 **nr.41**
Hans 14/1 1875 **nr.5**
August 27/1 1889 August Snerpe g.m.
Anna Olsson Lögaröd

(1919)Leander Anderssons arvingar

I början av 1900-talet sålde Kurt och Gunhild Andersson läsk och öl i huset på Lejegatan 6

Sedan 1987 är Lars och Karin Fröjd ägare till huset.

Bouppteckning 1807

Pehr Hansson dog 5 jan.

Utom arvingar och efter sig lämnat som arvtagare Änk. Margareta Nilsd. och den avlidnas fader Hans Nilsson

Silverur

Brännvinskalk av silver

del av vrakeka

Riksgäld

7 - -

3 - -

41.32 – köpt av Nils Mattsson (**nr.34**)

Summa 211.17 - 287.17.9

1720 Bengt Perssons d. **Ingar** f. 1719 B.a. Elisabeth Swen Swensson i Hjälm.
(syster till Söne Hansson **nr.1**)
Vittnen: Bernt Andersson Lasse Håkansson Kivik, Lasse Hansson
Vitemölla (**nr.8**)

1740 Bengt Perssons d. **Margareta** B.a. Joseph Josephssons H. Sine
Vittnen: Per Persson och Hindrick Lasson Vitemölla

1734 Bengt Pers. s. **Hindrick** B.a. Matts Christians. H. Kierstina Kivik
Vittnen: Pehr Persson och Joseph Josephsson Vitemölla

(Kivik 1760 Nils Jöns d. Eljena Kivik. B.a. Söne Bengts H. Magreta på Vitemölla.
Vittnen. Matts Nils. (**nr.23**) o. Oluf Nils. (**nr.17**) Vitemölla)

1759 Söne Bengts. s. **Jonas** B.a. Göran Lass. H. Elna (**nr.20**)
Vitt: Hindrick Bengtsson Nils Jönsson (**nr.19**)

1774 Hans Nilssons d. **Hanna** B.a. Håkan Perssons H. Ingar (**nr.16**) ibm.
Vittnen: Matts Nilsson Oluf Nilsson (Alla var syskon)

Else Bengts Se Vitaby kyrkoarkiv: Bidrag från stocken (fattigkassan) 1757, 1759, 1764

1789 föddes i Tegelhusen Hans Hermans o. H. Elnas s. **Jöns**. B.a. Hanna Lars
Mattis i Hubblekille.
Vittnen: Lars Mattis o Husmsn Anders Mårtensson i Tegelhusen. Mod. 38 år

Bouppteckning 1814 Tegelhus **Hans Hermansson** Änk. Elna Jöns d. Barn: Herman 27,
Jöns 25, Nils 20, Karna g.m. med husman Sven Persson Yngsjö (Inköpare på auktion bl.a.
Brolin Vitemölla, Lars Nilsson, Jöns Hermans. Lasse Persson Vitemölla)
Summa efter husmannen Hans Hermansson 119.24 –

Nr.9:2 Mors och Pappas uppg. Carl byggde huset **nr.23** som köptes av Manfrid Mattsson
som sålde till Leksell. Carl dog, änkan flyttade till dottern på Kivik.

Nelander Berg och Hilda bodde tillsammans (Kurts hus) Elin och Hugo hyrde där innan
de flyttade till Amerika.

Anders Andersson var steward kallades ”Spettoren” (Spettiren)

Lejegatan 22 Hjälmäröd 4:82 och 3:29

nr. 4 Hjälmäröd
Vitemölla nr.10

1722 vigs skomakaren

Per Persson

pig

H. **Bengta Truedsd.**

Nr.3 ? omkring 1700

Bror till Bengt Perss.

nr.9 ?

Per 1723

Hindrick 1725

Kierstina 1727 **nr.15**

Elna 1730 **nr.20**

Anna 1732-1741

Lisabet 1734

Trued 1738

Bengta 1740

Oluf 1744

1743 vigs skomakaren

Per Persson

1723-1785 lungsot

H. **Sissa Persd.** Syster till Hans Perss. **nr.2**

Kivik 13

se **nr.20**

Hindrick 1744

Christina 1746

Hans 1749 **nr.28**

Anna 1751

Lisabet 1754
Pehr 1757-1758
(Thomas ?)

1778 vigs Fiskardrängen ärlige och beskedlige Lasse Persson Vitemölla
och pigan ärliga och gudfruktiga Anna Persd.

Lasse Pärsson
nr.3 1751-1821

H. **Anna Persd.**
1751-1827 fattighjonet, ålderdomssvagheter

1790 H. 3 barn ??

1810 **Pehr (Peter) Sjölin**
Eljaröd

H. **Helena Christina**
Lund 1780

flyttade till Hjälmared
10 1831
Lasse Persson 1751
H. Anna Persd. 1751

Johan Peter 1806-1830
Gunel Catrina 1817
Jöns Christian 1819
Karl Magnus 1822
Ola Didrik 1814 t. alunbruket 1828

1832 vigs

Nils Hansson
Nr.6 1/9 1807 – 10/2 1859

H. **Hanna Nilsd.**
nr.23 4/8 1806 – 21/12 1885

Eljena 9/9 1833 g.m. Håkan Christians. fr. **20**
lysn. 1863
Margareta 1/3 1839 – 5/7 1839 kikhosta
Margareta 27/7 1840 g.m. Per Olsson **nr.39**
lysn. 1867
Hans 24/8 1845 – 10/12 1852
dödfödd gosse 1849

1863

Håkan Christiansson
nr.20 5/9 1837 -

H. **Ejerna Nilsd.**
nr.10 9/9 1833 -

fosterbarn Jöns Olsson
1848 b-vik. Avl. Skeppare
Ola Jöns. s. kom Cimbris
-62 fl. Cimbris -71

Elna 21/1 1864 g.m. Nils Månsson
lysn. 1888 Kivik 7 (Skriverta)
Hans 15/11 1865 **nr.49** ogift
Nils 17/5 1868
Lars
Hanna fl. Trelleborg 1894

- 1730** Per Perssons d. **Elna** B.a. Matz Christians H.
Vittnen: Isack Hindricks
- 1732** Per Perssons d. **Anna** B.a. Jungfru Brita Pontoppidan
Vittnen: Bengt Persson
- 1740** Per Perssons d. **Bengta** B.a. Hans Hindricks H. Kierstina Kivik
Vittnen: Bengt Persson och Isack Hindricks, Vitemölla (Kierstina och Isack var syskon)
- 1735** Per Perssons d. **Lisabet** B.a. Isack Hondricks H. **Sissa (nr.4)**
Vittnen: Bengt Persson och Olla Truetsson Vitemölla
- 1738** Per Perssons s. **Trued** B.a. Isack Hindricks H. Sissa
Vittnen: Bengt Persson och Hans Lasson Vitemölla
- 1744** sept. Pehr Pehrs s. **Oluf** Per Måns H. Gunilla Hjälms.
Vittne: Bengt Persson
- 1754** Pehr Perssons d. **Lisabet.** Skomakaren Isbergs H. Ingri Greta ibm.
Vittnen: Måns Persson på Kivik och Lasse Truels på Vitem.
- 1757** Pehr Perssons s. **Pehr** Måns Pers H. Elna på Kivik
Vittnen: Hans Lass och Lasse Truels
- 1744** aug. Sonen Per Perssons barn **Hindrick**
- 1746** Per Pers. d. **Christina** B.a. Lasse Pers. H. Sissa Hjälms.
Vittnen: Bengt Pers. Hans Pers. Vitemölla
- 1783** 9/7 Pigan **Lisebeth Pehrsd.** S. Trued B.a. Lasse Perssons H. Hanna
Vittnen: Göran Lasson (**nr.20**) Hans Persson (**nr.28**) mod 29 år

Husförhör 1873-79

Håkan Christiansson ab ab ab b **sinnessvag**

Eljena a a a b

1887-1895 **sinnessvag är struken**

Bengt-Åke och Arlene Åberg är dagens ägare till huset

Norrearmssträddet 2 Torup 8:19

Torup

Vitemölla nr.11

1738 **Söne Olsson**
nr.7 7/3 1715 – 1769

Inh. Per Olsson
H. Bengta Larsd.
flyttade till **nr.14**

H. Elsa

Margareta 1740 1760 g.m. cowardie
sjömannen Anders Olsson, Knäbeck
Oluf 1743-1744
Mårten 1745
Mätta 27/9 1749 **nr.12**
Hanna 5/7 1751
Elna 1755-1755
Hanna 1756

(Bengt Sonesson född på Vitemölla Inh.
Nogersund, Mjällby död 1816) ??

1772 **Mårten Sönasson**
11/12 1745 – 1824

H. **Agda Gresd.**
Greflunda 21/5 1752 –

Söne 22/11 1774 - **nr.36**
Ola 1776
Elsa g.m. Sven Simonsson Mjällby (Blek.)
Hanna g.m. Mats Jönsson
Mätta g.m. Lars Jönsson Hällevik
Sine 6/11 1786 g.m. Ola Andersson, Kivik 26
(Kersti 1792 till Mjällby Blek.)

1807 **Ola Mårtensson**
28/9 1776 – 5/1 1854

H. **Anna Arfvarstd.**
S:t Olof 1/6 1782 _ 1842 ålderdomssvaghet

Elsa 5/6 1813
Thor 30/6 1820 **nr.50**

1843 **Thor Olsson**
30/6 1816 – 1890

H. **Kjersti(na) Olsd.**
Kivik 17 16/3 1821 – 17/4 1873

Nils 29/9 1845 försvann på sjön
Ola 15/11 1847 g.m. Anna Eneberg **nr.18**
Måns 27/8 1851 g.m. Johanna Olsd. **nr.25**
Hans 15/1 1855 g.m. Margareta Håkansd.
nr.50

1878 **Hans Thorsson**
15/1 1855 -

H. **Margareta Håkansd.**
nr.50 2/11 1848 –

Kjersti ½ 1879 g.m. Håkan Månsson **nr.19**
Amanda 16/9 1882 g.m. Hans Månsson **nr.19**
Nils Haniel 22/1 1885
Emelie Maria 31/3 1887 g.m. August
Mattsson **nr.36**

(1919)**Nils Hansson Dahl**
22/1 1885 –

Kaj Nejdeman

Idag bebos huset av Zaid Neideman. År 1966 köpte hon och hennes man Kaj Neideman huset. Det var då ett stärbhus efter Nils Dahl. Innan Neidemans köpte det var det under flera år uthyrt till konstnären Fritz Kärfve från Malmö.

Äkt. 1879

skeppare **Ola Thorsson**
15/11 1847 -

H. **Anna Eneberg**
nr.18 25/5 1860 –

Oscar **Alfred** 30/1 1881 – 1940 g.m. Gerda
Thorsson 1889-1948 dotter till Hans
Thorsson **nr.13**

Herta Nathalia 1884-1896

Carl **William** Mandorf 12/8 1887 g.m. Betty
fr. **nr.21 nr.31**

Anna **Olivia** 4/10 1892- g.m. John Smith **nr.12**

Nils **Henrik** 1897-19?? g.m. Edit Helsine
Svensson fr. Stigalund

Måns Thorsson
23/8 1851 -

H. **Johanna Olsd.**
nr.25 28/7 1856 –

Carl Arthur Manfrid 1880-1884 sharlakansf.
Olga Eufemia 16/9 1881 g. Ferdinansson
Åhus

Josefina **Emilia** 3/9 1886 var förlovad med
Ernst Olsson

Gerda Maria 1889-1892

Syster Gerda 1892 ex. 1911 fr. seminariet i
Kristianstad. Lärare i Ravlunda. G.m. lantbru-
karen Per Mattsson men de levde åtskilda.
Bodde i föräldrahemmet efter pension.

Gerda Mattsson

Sonen

Nils Mattsson

1740 Söne Ols. d. **Margareta** B.a. Frans Sönessons hustru

1743 Söne Ols. s. **Oluf** B.a. Isack Hindricks H. Sissa Vitemölla (**nr.14**)
Vittnen: Per Månsson Hjälms. (14 ?) och Per Thomasson i Hjälms.

1745 Söne Ols. s. **Mårten** B.a. Sissa Lasse Pers i Hjälms. (2 el. 5 ?)
Vittnen: Thor Ols. Kivik Hans Lass Vitemölla (**nr.5**)

1748 Söne Ols. d. **Metta** B.a. Lars Pers. H. Sissa Hjälms.

1751 Söne Ols. d. **Hanna** B.a. Lasse Pers H. Sissa Hjälms.

1756 ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” Vittne Hans Lass

Kivik 26

1713 Söne Svänsson

Per Christiansson

H. Lusse Sonasd.

(1713) – 1749

barn Christian 1732

Barnens farbröder Mars o. Giert Christiansson

Söne 1744

” närskylte Nils Christiansson

Sven 1746

Christian Persson drunknade 1755 ??

1750 lysn. Dr. Hans Jepps på Vitemölla och änkan Lussa på Kivik

Ola Andersson

H. Sine Mårtensd.

Kivik 1788

Vnr.11 1786

barn: Anders 1815

Sven 1821

Else 1818

Kivik nr.17

1697 (Måns Tuetsson H. Chierstina son Nils) ?

1713 “ “ ?

1713 Tor Andersson

son Anders 1722 Tor Anderssons s. **Anders**. B.a. Hindrick Hanssons

H. Margareta Kivik. Inga manfolk faddrar. (**till Kivik 45**)

1734 vigs **Nils Jönss**. Kivik och änka hustru **Else Truedsd.** Kivik

1754 Nills Jönsson

H.

Anders

Hanna

Elna

1766 Nils Jönsson Enkl. d:r Hanna och Elna

Ola Jonsson

H. **Agda Nilsd.**

1782-1835

Vitemölla **nr.19** 24/9 1790 –

John

Kjerstina 1821 g.m. Thor Olsson

Vitemölla **11** 1816

1818 Inh. mod.Kierstina 1745

Rasmusd. Kivik 3

1745 Rasmus Nilssons d. Kierstina

B.a. Oluf Nils. H. Sissa Vittnen:

Matts, Per Christiansson

Lejegatan 14 Torup 8:24

Torup

Vitemölla nr. 12

1743 vigs 21 nov.

Nils Hansson Vitemölla

pig.

H. **Lisabeth Lassd.** Vitemölla

Bengta 1743-1743

Kristina ”

1745 **Nils Hanssons Änka**

1747 **Håkan Lasson**

21/8 1719 – 1784

Kivik 30. ålder

H. **Lisabeth Lassd.**

nr.8 1720-1790

Sissa 10/8 1746 **nr.9**

Nils 30/8 1748 **nr.27**

Lasse 1750-1812

1773 vigs

Lasse Håkansson

1750-1812

H. **Mätta Sönasd.**

nr.11 27/9 1748 – 1826 ålderdomssvagheter

Söne 10/10 1773 Kivik 31

Else 19/5 1776 g.m. Tor Hansson Kivik 49

1804

Lars 1778 **nr.24**
 Hanna 1780 g.m. Lasse Lasson **nr.26**
 Thomas 11/5 1783 **nr.35** (spelmanssläkt)
 Margareta 16/2 1786 Kivik 38
 Sine ” g.m. Johan Håkansson **nr.8**
 Håkan 10/10 1789

1821 **Håkan Lasson** H. **Elna Rasmusd.**
 10/10 **nr.6** 26/4 1778 – 1851 ålderdomssvaghet

Lasse 10/1 1814
 Hanna 17/8 1815 **nr.20** 1836
 Magreta 18/8 1817 **nr.42** 1840

1844 **Lasse Håkansson** H. Karna Tufvesd.
 10/1 1814 – 8/9 1874 Wik 10/10 1813 – 2/3 1887 d.t. fisk. Tufve
 Nilsson och Hanna Andersd. Wik

(1856 kom pig. Wendela Nilsd. Rörum 13/2 1842
 pig. Elna Nilsd. Rörum 1/3 1840 lysn. 1869 Kivik 45)

1865 skeppare
Nils Olsson H. **Wendela Nilsd.**
nr.17 19/4 1834 - Rörum 13/2 1842 –

(pig. Karna Persd. Gladsax 19/4 1852 lysn. 1873 **nr.21**)
 (Änka Karna Danielsson Flink Höja Chr.län 1/3 1817
 änka 1874 kom fr. Rörum 1895)
 (Pig. Kristina Nilsson Flink Rörum 17/1 1849 kom fr. Rörum 1894
 ” ” var syster till Wendela Nilsd.)

1743 Nils Hans **Bengta** och **Christina** B.a. Hans Lass H. Hanna (Kierstina?)
 och Isacks H. Sissa ibm.

Håkan Lasson Se Vitemölla **nr.20** Kivik nr.30

Födde 1719 Lasse Håkanssonson Håkan på Kivik B.a. Margareta Frans Rasmusson i Vi-
 temölla (**nr.2**) Vittnen: Pehr Håkansson Kivik (nr.14) och Måns Mårtensson Kivik (nr.18)
 Margareta Esbjörn Lasson i Mellby.

1748 Håkan Lass.s. **Nils** B.a. Hindrick Lass H. Elna (**nr.8**) Vitt: Hans o. Pehr Lass.
1750 ” ” ” **Lasse** ” ” ” ” ” ” ” ”

1776 Lasse Håkanssonson d. **Else** B.a. Anders Lass H. Margareta (**nr.24**)
 Vittnen: Nils Håkansson (**nr.27**) Hans Nilsson (**nr.9**) Mårten Sönasson (**nr.11**)

Husförhör Kivik 1818

nr.49

Thor Hansson 1/4 1769 Kivik

H. Else 19/5 1776 Vitemölla

s. Hans

s. Nils

nr.31

Söne Lasson 10/10 1773 Vitemölla

H. Elna 12/1 1758 Mellby (Rasmus Pehrs d. Elna Mellby)

nr. 38

John Hansson 1788 Kivik

H. Margareta 16/12 Vitemölla

1830 Vitemölla **nr.12** dog Dreng Johan P. Sjölin infl. Feber 23 år

1844 ” ” ” ” fattighj. Enkl. Mårten Almström av slag 75 år

1850 ” ” ” ” Lumpsamlaren Jonas Jacobsson fr. Småland vilken
ankommit sjuk till Vitemölla avledes därstädes av vattusot 17 aug. och
begrovs i Vitaby Kyrkojord. Enligt uppgift skall han hava varit änkling
och hans ålder omkring 63.

(Bouppteckning Wik 1839. Lars Hansson Flink Wik. Änka Kjerstina Nilsd. Utan bröstärvingar. Avlidnas fader förra dragonen Hans Flink broder drengen Nils Flink, syster pigan Karna Hansd.)

Bouppteckning Wik1839 Kronogatehuset nr.23 Wik

F.d. dragonen Hans Flink Hustru **Wendela Nilsd.** Som avlidit 22 dec. 1838 och efterlämnat jämte änklungen sönerna Lars och Nils båda myndiga samt dottern Karna omyndig vars rätt bevakades av Åbon Per Eriksson från Östratorp. Summa Banco: 66.32

Bouppteckning 1812

Lasse Håkansson

väggur 2.-

koberts ? predikningar -12

Bibel 1.24

Psalmbok -24

Hälften uti en gammal Wäf 1.-

1 par gamla läderskor 1.-

1 gammal spegel -16

o.s.v.

Summa: 171.24

Änkan Metta Sönasd. 8 bröstärvingar

Sone 39 Lars 36 Tommas 29 Håkan 22 Elsa 37 g.m. fisk. Tor Hansson Kivik Hanna 33 g.m. Johan Håkansson Vitemölla. Margareta 24 som säger sig vara trolovad med fisk. Johan Håkansson i Kivik (?)

Bilden ovan: På 1990-talet ärvde Marian Smith huset efter sin far Börje Smith. Där bodde han tillsammans med sin fru Dorota och dottern Charlott fram till 2002 då det såldes

Bilden t.v: Anders Lindgren och Susanna Wernersson-Lindgren med barnen Ebba, Oscar och Agnes Lindgren

Bilden nedan. Lejgatan 14 från början av seklet

Lejegatan 20 Torup 8:22

Torup

Vitemölla nr. 13

1746 **Nils Hansson**
- 1764

H. 1 **Margareta Lassd.**
nr.8 1725-1751

Hanna 1746 g.m. Per Lasson Kivik
(se Vitem. **nr.14** o.33)

Matts 1748

Anna 1750-1750

1751 H. 2 **Elna Månsd.**
Bästekille

Måns 1752-1756

Söne 10/9 1756 Kivik nr.45 g.m.

Sine Thomasd. fr.Vitem.**nr.2**

Arna 1758

Margareta 1762 **nr.5**

1772 **Matts Nilsson**
1748-1816

H. **Bengta Olufsd.**
nr.3 1737-

Margreta

Nils 23/3 1774

x

(1775 M.N. H. dr. Lasse Inh. Ingar 2 barn)		Ola 1784-1784 okänd sjukdom	
1800	Nils Mattsson 23/8 1774-24/8 1837 ålderdomsbräcklighet	H.	Hanna Lassd. nr.26 27/3 1777-29/1 1842 ålderdomsbr. Ola 1801 nr.40 Margareta 1803-1813 Henrik 1804-1804 (3 veckor gammal) Kirstina 23/7 1806 nr.34 Pehr 1809
1835	Per Nilsson 23/10 1809-	H. 1	Hanna Johansd. nr.18 22/7 1813-1862 fosterson Ola Mårtensson fr.nr.3 kom 1847 flyttade t. nr.3 1856 fosterdotter Margareta Johansd. fr.nr. 18 äkt.1861 nr.21
1864		H. 2	Elna Hansd. nr.6 15/9 1824-21/3 1877
1883	äkt. 27/8 1881 Hans Thorsson nr.19 27/1 1860-	H. 1	Johanna Rasmusd. nr.29 7/12 1857-1890 lunginflammation Mathilda 14/11 1881-12/9 1882 okänd sj. Mathilda Elvira 1883-1884 scharlakansf. Bothilda Elida 11/1 1886 Nils Rudolf 22/11 1887 Gerda Henrika 27/11 1889 g.m. Alfred Thorsson nr.11
Hans Thorsson gifte sig sedan med småskolelärarinnan på Vitemölla Inga Olsson född i Blekinge och de flyttade till Åhus. Barn: Ingeborg Maria Karin Malin			
	Mårten Göransson nr.2 12/4 1873-	H.	Emma d.t. Hans Henriksson nr.48 21/7 1877-

Huset ägs fortfarande av släktingar till Mårten och Emma Göransson. Huset är ursprungligen från 1740-talet. Svante och Wivi Thuveesson. Helen och Ulf Landin med barnen André och Simon. Jan och Pia Svensson med sonen Johan

(1744 Drängen Nils Hansson onämnd i Bouppteckning på nr.1 1744) ?

1746 Nils Hans.d. **Hanna** B.a. Anders Nils.H.Karna i Raflunda.
Vittnen: Mattz Gudmundsson i Raflunda, Hans Lass. Vitemölla

1748 Nils Hans s. **Mats** B.a. Ture Truls H.Arna i Hjälms.
Vittnen: Hans och Henrik Lass

1752 Nils Hans s. **Måns** B.a. Anna Stina Unge
Vittnen: Hans och Henrik Lass.

1756 Nils Hans s. **Söne** B.a. Måns Pers Hustru Hjälms.
Vittne: Ture Trulls Hjälms.

1758 ” ” d. **Arna**
Vittnen: Ture Truels Hjälms och Hindrick Lass. Vitemölla

Husförh. 1818 Kivik 45

Söne Nilsson

p.H. Sine Vitemölla (nr.2) 6/5 1763 (Thomasd.)

s. Pehr 1795

Nils 1803

Hanna

Elna

(Hjälms. 1780 Truls Turessons d. Ingar B.a. Matts Nilsson H. Bengta Vitemölla)
(nr.13)

Nils g.m. Alva fr. Göteborg av norska föräldrar, barn Nils Gustav Göteborg väktare på
Securitas, Agne Avdelningschef

Botilda gift i Göteborg med varvsarbetare vid Götaverken. Barn i Göteborg

Gerda barn: Alf Slite på Gottland, Olle och Gunvor gifta med bror -
syster Göteborg

Lejegatan 32 Hjälmared 5:20

Vitemölla nr. 14

1744 vigs dr. Per Ohlsson Vitemölla och pig. Bengta Larsd. Vitemölla.
De bodde först hos Söne Olsson nr.11

Per Ohlsson

H.

Bengta Larsd.

(nr.7)? 1710-1756

frusen till döds på sjön

Hanna 1745

Oluf 1746 **nr.15**

Elna 1749

x

Sine 1755-1818

1757 vigs dr. Pehr Ols. Vitemölla och änka Bengta Lassd. ??

1766 Änk. Bengta 5 barn Änk. Ingar tigger (1) barn

1770 ” ” son Ola dot. Hanna Inh. Ingar 4 barn

1775 Ola Persson ogift syster Sine mod. Bengta Änk. Ingar 2 barn

1776 vigs tunnbindaregesällen ehreborna

Frans Hansson

H.

Hanna Pärsd.

nr. 2 1749-

1745-1803

Bengta g.m. Anders Carlsson Hällevik
Mjällby Blekinge

Hans 1776

x

1790 Enrolleringsbåtsman F.H. Hustru 3 barn

1800 vigs

Hans Fransson

1776-1809 ven.sjukdom

H.

Hanna Mauritsd.

nr.18 1778-1809 förstoppning

Frans 1800-1804 koppor

Ola 1802-1814 slag

Margareta 1805 **nr.3**

1809 Hans Frennasson Hustru Inh.mod. Sine 52år tigger

1810 **Lasse Persson**

Kivik 16/3 1780-1827

dog på nr.28 som fattig

inhysesman av håll o. sting

H. 1 **Agda Gudmundsd.**

1775-1813 barnsäng

Hanna 3/7 1811 **nr.8**

H. 2 **Elna Olsd.**

Raflunda 29/11 1790-

Agda 19/6 1816

Anders 30/4 1820

1827 **Lars Hansson**

nr.20 20/7 1805-

H.

Elna Rasmusd.

Kivik 18/3 1805-

dödfödd son 1829

Lars Hansson flyttade till Kivik 1837 (Kivik 25) men var fortfarande ägare till nr. 14

Här bodde Per Larsson f.Onslunda 1820 Kom fr. Onslunda 1843 flyttade till Stiby 1897 (1847)

Per Larsson var Skolmästare

1871 Nils Nilsson köper huset av Lars Hansson och Elna Rasmusd. för 1333 Riksd. 33 öre

Nils Nilsson

nr.27 5/7 1839 – 8/10 1931

H. 1 **Metta Lassd.**

nr.8 24/1 1851-28/5 1886 kräfta

Nils Ludvig 15/10 1884-19/10 1884
hjärtsprång

Nils Leonard 19/1 1886-31/7 1886

1890

H. 2 **Margareta Nilsd.**

nr.27 16/9 1859-11/10 1932

Nils Magnus 1/6 1891

Håkan Martin 14/9 1892

Amerika s. Martin o. John

Johannes Peter 19/2 1895

Axel 1900-1928 epilepsi

Nils Nilsson ogift

1/6 1891

Birgit och Sigbritt, döttrar till Johannes.

*Bilden ovan: Huset på 1930-
talet sett från backen ovanför
vilket Furet ligger idag*

*Bilden t.h: Nils Magnus Nils-
son född 1 juni 1891av*

*Bilden ovan: Birgit Törnkvist f.
Nilsson med maken Georg.*

*Bilden t.h: Sigbritt Wahledow f.
Nilsson*

- 1745** Per Ols. **d. Hanna** B.a. Klockare Bodens H. Lena Maja Brodd
Vittnen: Söne Ols. (nr.11) och Hans Pers. (nr.2)
- 1746** Per Ols. **s.Oluf** Vittnen: Söne Ols. o. Hans Lass.Vitemölla (nr.11 o.5)
- 1749** ” ” **d.Elna** B.a. Söne Ols.H.Elsa Vittne: Oluf Hielm ibm (Se nr.40)
- 1755** Per Ols. d. **Sine** B.a. Göran Lass Hustru (nr.20)
- 1780** Kivik 9
Fisk. Per Lassons s. **Lasse** på Kivik B.a. Lasse Åkassons h. Anna Greta ibm
Vittnen: Lasse Lasson ibm. (9 o.28) Bengt Åkasson i Mellby mod.34 år
- Lasse Persson var bror till Hans Persson Se **nr.33**
- 1811** Lasse Perssons **d. Hanna** B.a. sockenskräddaren Nils Perssons H.Karna
i Björnstorp.
Vittnen: Johan Gudmundsson och Rasmus Trulsson i Vitaby och fisk.
Hans Persson på Vitemölla (nr.33) mod. 36 år
- 1790** föddes i Skogdala Huset Ola Arfwidssons och hustru Annas dotter
Elna B.a. hustru Anna Anders Bertils uti Killehusen.
Vittnen: fisk. Anders Bertilsson o. kuthållaren i Ravlunda Anders
Arfwidsson mod. 31år

Elna Rasmud. var dotter till Rasmus Olsson som var född på Vitemölla
nr.17 1774

Bouppteckning 1813

Agda Gudmundsdotter

Huset (nr.14) bestående av 7 binningars stående nr.5 grund i Hjälms.
värderas 50.- -
Summa 189.20 219.20
(Brolin Vitemölla köpte en del)

**Huset låg vid gatan på nuvarande
Hjälmaröd 4:82 Lejegatan 22** (se Vitemölla nr. 10)
nr. 3 Hjälmaröd
Vitemölla nr. 15

1748 vigs

Lasse Truels
(**nr.3** 1719)? – 1788

(Lasse Trulsson
(1719) – 1788 69 år)

H. **Chierstina Persd.**
nr.10 1727 –

Hanna 1752-1755
Pehr 1754-1755
dödfödd son 1756
Elna 1757 – (1757)
Oluf 1759
Magreta 26/6 1762
Hanna 2/11 1768 + dotter Hanna f. 1809
fl. till Åhus Se nr.33

1770 Lasse Truels. H. Inh.Elna 3 barn

1775 ” ” ” 2 barn Hustrun vanför

1781 vigs

Ola Persson
nr.14 1746-1789

Enrolleringsbåtsman
Avled i Sveaborg 1789
Bouppteckning 1799

H. **Margareta Larsd.**
26/6 1762 – 1828 vattusot

Pehr 1782
Ola 24/9 1786 död före 1799

Johan Ringström änk.
Knäbeck 19/7 1771 – 1843
fattighjon
dog av ålderdom

H. **Margareta Larsd.**
Trued 19/6 1803 **nr.32**
Peter Olaus 3/3 1806
Elna 17/11 1800

Peter Olaus Johansson
(Ringström)
1806-1856

H. **Bolla Hansd.**
nr.28 14/1 1806 – 14/9 1879

Sissa 21/11 1829
Margareta 2/2 1834 – 24/11 1835 svulst
Margareta 1836-1841 förkylning
Bengta 3/11 1840 g.m. Nils Henriksson **nr.51**
Hans 30/4 1845
Sone 1849-1852

Inhyses kom från Hjälms. 3 1839

Niclas Björk (Witt)

nr.25 16/9 1795 - 7/7 1853

H.

Sissa Josephsd.

nr.2 10/9 1787 – 10/2 1849

Kiersti 1818 oäkta d. Hanna 1844 Hj.
flyttat Cimbrishamn 1850

Nils 1819

Fredrika 1821 oäkta son Jöns 1848

Joseph 1824

Johan 1829

Sjöman **Nils Niclasson**

16/12 1819 – 4/12 1891

Sissa Petersd.

1829 – 2/10 1892

oä Sone 1852-1856

” Margareta 20/1 1856 (fl. Withsköfle 1877)

” Elna 29/9 1858 (fl. Hj.2)

” Johanna 10/9 1861 – 26/3 1867

” Pehr 2/9 1864 – 4/2 1891

Hustru d. Johanna 1867-1867

s. Sone 1868 (fl. Ravlunda 1884)

d. Bothilda 1871-1872

Utfattiga Huset revs

1752 Lasse Truels d. **Hanna** B.a. Per Perssons H. Sissa (nr.10)

Vittnen Hans Lass. (nr.5) Jöran Lass. (nr.20)

1757 Lasse Truels d. **Elna** B.a. Jöran Lass H. Elna (nr.20)

Vittnen: Pehr och Trued Josephsson (nr.7) ??

1754 Lasse Truels s. **Pehr** B.a. Jöran Lass H. Elna (nr.20)

Vittnen: Per Persson (nr.10) Söne Bengts (nr.11)

1768 Lasse Truels d. **Hanna** B.a. Johan?? Tydells H. Vitemölla

Vittnen: Hans Lasson och Per Persson

1786 Fisk. Ola Perssons s. **Ola** B.a. ryttar Jungmans H. Elna i Grevlunda

Vittnen: Göran Lasson (nr.20) Lasse Persson (nr.10)

- 1799** 21 okt. laga bouppteckning efter fisk. och enrulleringskaren Ola Persson av Vitemölla som år 1789 avled uti Sveaborg sedan han samma år varit kommenderad på Kungl. Maj:t örlogsflotta och efter sig lämnat änkan Margareta Lassd. samt son Pehr 17 år gammal. Å dess senares vägnar var tillstädes dess kusin fiskaren Hans Frantsson här av Vitemölla (nr.14) Huset nr.15 6 binningar långt värderas till 8 - - En kakelugn 5 - - Summa 18.12 –
- 1771** Wäfware gesällen Jöns Rings samt dess trolofvade fästekvinna Bolla Måtensd. från Juleboahuset son **Johan**. B.a. Elna Ola Jönsson i Juleboa. Fadder Ola Jönsson.
- 1828** 10 okt. lysning Peter Olaus Johansson son till Johan Ringström Bolla Hansd. d.t. avlidne fisk. Hans Persson och dess hustru Bengta
- 1828** 17 okt. lysning dr. Trued Johansson son av Sjömannen Johannes Ringström född 19/6 1803 kom från Mjällby i Blekinge år 1826 med betyg att han var utom äktenskapsförbindelse.
pig. Hanna Larsd. 10/10 1799 Fader fisk. Lars Nilsson (Modig) nr.25 Modern Bengta är död.
- 1845** Fisk. Petter Olof Johansson H. Bolla Hansd. son **Hans**. B.a. inhysesman Matts Hanssons H. Töre Johansd. (nr.29) Vittnen: Fisk. Nils Hansson (nr.41) drängen Trued Johansson nr.27

Mjällby husförhör

Sold. Joh.Niclas Björk (med familj) kom från Mellby 1822 flyttade till Ravlunda 1823.

- 1848** nr. 15 Pig. **Fredrika** Niclasd. som år 1843 flyttat från nr.6 Kivik till staden Cimbrishamn och för närvarande där har årstjänst och är skattskriven hade olovligen begivit sig hem till sina föräldrar härstädes och framfödde den 15 aug. en oäkta son Jöns.
B.a. arbetskarlen Vilhelm Nilssons H. Bengta Jönsd. fr. Cimbrishamn Vittnen: Åbo Per Eskilsson fr. Gladsax:s Socken Handskmakarelärningen **Johan Niclasson** fr. Cimbrishamn

Lejegatan 10 Hjälmared 11:11

nr.11 Hjälmared

Vitemölla nr.16

1749 vigs

Håkan Persson

H.

Ingar Nilss.

nr.5 1724-

Kivik 23 1725- Se **nr.23**

Hanna 1753 (nr.19 ??)

Christina 1761

1775 Håkan Persson H. pig. Kierstina

1785 " " H.

1788 vigs

änka

Bengt Hindricksson

H.

Kierstina Nilss. (fr.nr.29 ?)

(nr.6)??

Kivik 23 30/6 1748-1831 Se **nr.23**

fattighjon

Mätta 4/6 1788

(Per nr.9)??

.

1790 Bengt Hindricks. H. 2 barn Inh. Håkan Persson H. mod. (Agda)

Lumpsamlare

1800 Mannen utrikes

1810 **Isack Olsson**
nr.3 15/11 1788-1839

H. 1 **Mätta Bengtsd.**
4/6 1788-21/10 1828 bröstsjukdom

Hanna 18/10 1811

Eljena 31/12 1813-1884 oredigt utförelse
tungan skadad i barndomen, har
fallandesot

Elna 2/11 1816-17/7 1850 magkrämpor
oä son Håkan (Andersson) 29/9 1844

Ingar 26/9 1819

Bengta 10/3 1822-1828 nervfeber

Kristina 31/10 1824-20/11 1829 håll o styng

Bengt 1827-1827 okänd sjukdom

Bengta 9/4 1828-16/12 1829 tvinsot

H. 2 **Else Persd**
Torup 24/7 1795 –

Karna 12/11 1831- 13/1 1832

Ingar 1835 (Raflunda 1837)

Elna 1839

Änkan Else Persd. flyttade 1842 till **Hjälms.17** g.m.Per Josephsson

1842 **Per Hansson**
nr.33 6/2 1812-2/4 1881
okänd sj.
Pig. Elna Isacksd. 1816
kom nr.8 1843.oä son Håkan
29/9 1844. Elna dog 17/7 1850

H. **Hanna Isacksd.**
18/10 1811-20/2 1884
fosterson Håkan Andersson 1844
(husförh. fel i uttalet)

1874 vigs
Håkan Andersson
29/9 1844-

H. **Sissa Christiansd.**
nr.20 10/4 1845-

Christina 27/1 1876

Cecilia 28/8 1881

Håkan Andersson med familj flyttade 1885 till W. Ljungby (Landön)

1886 från nr.37

Johan Mattsson
nr.37 17/9 1853-1939

H. **Hanna Persd.**
Knäbeck 27/9 1857-1937

Manfried 11/8 1887-1956 g.m. Anna
Dahlberg Kivik 1893 –1975
Hulda Johanna 27/5 1890-1967 ogift
sömmerska i Malmö

(1919 Johan Mattsson)

Manfried Johansson
1887-1956

H. **Anna Johansson f.Dahlberg**
Kivik 1893-1975

1753 Håkan Pers. d. **Hanna** B.a. Jungfru Olivia Cronland i Raflunda.
Vittnen: Isack Persson (nr.18) och Johan Persson (nr.3)

1761 Håkan Pehrs d. **Chiertsia** B.a.Möllaren Hielmbergs H. Malena ibm ?
Johan Pehrs. (nr.3) Anders Nils. Kivik

1887 vigs änkl. Håkan Persson och Änk.Hanna Jönsd. begge på Vitemölla ?

1788 Bengt Hindriks. d. **Mettha** B.a. Christian Olssons H.Sissa Kivik
Vittnen: Håkan Persson (nr.16) och Hans Nilsson (nr.9) mod.38 år

1816 Isack Olssons d. **Elna** B.a. Ola Christianssons H. Karna Kivik
Vittnen: Jöns Hermansson (nr.9) dr. Åstrad Håkansson Kivik

Else Persd. Föräldrar åbo Per Svensson + Karna Jacobsd. var döda 1830

1844 Pig. Elna Isacksd. son **Håkan** B.a. pig. Ingar Isacksd. nr.4
Vittnen: Per Hansson nr. 16 Thor Sönasson nr.36

1857 Torp. Per Svenssons nr.5 Tegelhuset H.Sissa Nilsd. d. **Hanna**
B.a. Åboen Nils Nilssons H.Marna Nilsd.
Vittnen: Nils Nilsson Maglehem o. Johan Nilsson Maglehem

Bert och Elly-Gret Göransson som köpte huset av Manfred Johansson i mitten av 1970-talet

2001 köptes huset av Anders Sixtensson och Katarina Lövstrand med barnen Maria och Karl Lövstrand

Margareta Hansson framför det hus som hon bebor. Det byggdes 1963 av Ines och Karl Bengtsson. Efter deras död ärvdes huset av Ines brorsbarn Margareta och Thomas Hansson, som är barn till Halvard och Czeslawa Hansson

Lejegatan 11 Torup 8:15

Torup

Vitemölla nr.17

Jepp Lasson var dräng på nr. 1 vid bouppteckning där 1744.

I domprotokoll från Kiviksgravens plundrande **1748** är Jeppa Lasson Vitemölla omnämnd.

1750 vigs Jepp Lass Vitemölla

1753 **Jeppa Lasson**

H. Chirstina Torkelsd.
(1720)-1758 32 år

d. Mätta 1752

s. Måns 1754

1759 vigs Änkl. **Jepp Lass** och ? **Chirstina** ibm.

s. Jon 1760

1759 vigs

Ola Nilsson

Kivik 23 1737-

Se **nr.23**

H. **Bolla Olufsd.**

Grevlunda 1733-

Nils 20/9 1759-1840 **Kivik 44**

1762 Oluf Nils tvilling Agda ?

		Elna 1763 Swen 29/11 1764 Per 1771 nr.30 Rasmus 2/10 1774 Kivik 37
1790 vigs		
Swen Olsson 29/11 1764-1/4 1848	H.	Mätta Thomasd. nr.2 18/9 1768-25/5 1831 kolik
		Bolla 21/11 1791 nr.18 Thomas 4/11 1793 nr.22 Ola 1796-1796 6 veckor Margareta 1798-1798 5 veckor Ola 8/11 1800 Elna 19/12 1803 nr.45 Agda 1806-1806 trånsjuka Kristina 17/3 1808 nr.8
Ola Swensson 8/11 1800-	H.	Hanna Lassd. nr.26 27/8 1804-
		Mätta 18/12 1827 Nils 12/10 1829-12/8 1832 Swen 3/10 1831 Nils 19/4 1834 nr.12 Hindrick 1837-1838 Elna 21/2 1840-21/8 1847 febersjukdom Henrik 10/5 1845 drunknade 30 okt. 1869
Sven Olsson nr.37 20/12 1826- -23/6 1892	H.	Mätta Olsd. 1827- Johanna 13/10 1852 g.m. Hans Olsson nr.47 Elna 23/9 1854-20/10 1854 Elna 1855-1883 Anna 6/10 1857 Margareta 11/12 1859 Nils 1861 Ola 1863-1863 Oluf Henrik 1866-1866 Bothilda 1867-1869 Olof 17/1 1873

(1919)**Henrik Hansson**

nr.47 1887

Sjökapten **Nils Svensson**
9/5 1861-

H. **Emma Håkansson**
nr.8 31/7 1864-

Märta Christina 1890-1890 hjärtslag
Sven Harald 1894-1917 fartygskatastrof
Emanuel
(Lasse 1903 Albolin)?

1760 Jepp Lass. s. **Jon** B.a. Johan Pers.H. Chierstina (nr.3)

Vitt. Nils Lass i ? H. Lasse Pers i Hjälms.

1733 Olla Swens. d. **Bålha** i Gräflunda. Bars av Pehr Törckels H.Kierstina
i Jungseröd. Vittnen: Pehr Törckelsson i Torup och Gres Jepsson i Gräflunda.
(**Bolla** syster till **Sissa nr.23**. Sissa gift med **Olas** halvbror **Matts**.)

Kivik 44 (mina anteckningar)

1766 Ola Håkansson H. 3 barn Inh. Enk.Kiersti

Nils Olsson g.m.Bolla Nilsd. (Bolla tidigare gift med Arfwast Persson
Vitem.nr.17 20/9 1759- son till Per Mattsson Kivik 27)
dotter Sissa 1788-1847

Skeppare. Kiviks första skeppare ”skipper”

Måns Nilsson g.m. Sissa Nilsd.
Kivik 11 1790-1864 1788-1847

1833 coopverdie skeppare och borgare skattskriften för sin person i Sölvesborg
barn: Nils

Elna g.m. Håkan Beckman 1815-1884 skeppare
Botilla

Vitemölla 1759 Oluf Nils. s. **Nils** Vitt: Anders och Mats Nilsson

Vitemölla 1774 Ola Nils. s. **Rasmus** B.a. Torkel Jöns H. Ana i Vitaby
Vittnen: Matts Nilsson (nr.23) Anders Månsson Grevlunda Erik Persson
Grevlunda

Kivik 37 (mina anteckningar)

Rasmus Olsson g.m **Hanna Nilsd.** 1774 Nils Ols. d. Hanna Kivik (44?)
Vitem.nr.17 1774- 1774

barn: **Elna** 1805 g.m. **Lars Hansson** Vitem.nr.20 1805 Kivik 25 Se Vitem. nr 14
Anna 1808
Nils 1800
Ola

Rasmus Olsson kallades "engelsman" p.g.a. sina språkkunskaper. Enl. berättelsen hade i början av 1800-talet en engelsk eskader ankrat å redde för att hämta dricksvatten (rodd-båtarna lade till mellan skepparestenen och lille brygga) Då de engelska flottisterna språkade med Rasmus trodde de honom vara en förrymd engelsk sjöman, varför Rasmus blev tvungen att med prästens hjälp styrka sin identitet.

Sven 1831 Erkänt för pastor i Cimbrishamn vara fader till ett av pig. Elna Thomasd. i Cimbrishamn framfött oäkta barn.

1834 Fisk. Ola Svensson och H.Hanna Lassd:s s. **Nils** B.a. Henrik Lassons H. Margareta Henriksd. på Kivik 36. Vittnen: fisk. Per Sonesson på Kivik 31 och Lars Hansson Vitemölla nr.14

Kivik nr. 44

Åstrad Pärsson	H.	Bolla Nilssd.
Kivik 27		
son till Per Mattsson		

1766 Åstrad Pärsson H. 1 barn mod.Kiersti

Nils Olsson	H.	Bolla Nilssd.
Vitemölla nr 17. 1759-		
		Sissa 1788-1847

Skeppare Kiviks första skeppare "skipper"		
Måns Nilsson	H.	Sissa Nilssd.
Kivik 11 1790-1864		1788-1847

Nils
Elna g.m. Håkan Beckman 1815-1884
skeppare

Botilla

1833 Coopverdie skeppere och borgare skattskriften för sin person i Sölvesborg.

Lejegatan 15 Torup 8:18

Torup tillhör Skepp Mauritz Johansson i Gladsax s:n

Vitemölla nr. 18

Omkring 1750

Isack Persson

(nr.5 1729-1766-68

H. **Agda**

Mauritz 1753

Margareta 1759 1791 g.m. Mats Modig

Hanna ” **nr.29**

1753 Isack Persson H. dr. Johan

1766 Isack H. 3 barn Inh. Per H.

1770 Enk. Agda son Mauritz Inh. Jertru 2 barn

1775 Mauritz Isacksson ogift 2 barn

Mauritz Isacksson

1753-1810

H. **Kjerstina Andersd.**

Kivik **46** (Se **nr.21**) 23/1 1754-1818 ålder.

Hanna 1778 **nr.14**

Isack 1780-1780

1785 M.I. H. 2 barn

Inh. mod.Agda fad. Högstedt

mod. Hanna fad. Hindrik

Anna 23/7 1782-3/11 1852 fl.B-vik 1822

se nr.3 kom B-vik 1836 änka

Magreta 1786-1786

Hustr. ? Hustr.mod.Lisebet

Pehr 3 veckor

Johan 22/9 1788

Ingar 1794

Dykare Strandfogde

Johan Mauritzson

22/9 1788-10/1 1839

nervfeber

H. **Bolla Swensd.**

nr.17 21/11 1791-

Hanna 22/7 1813 **nr.13**

Elna 27/7 1815-1822

Kristina 7/6 1818 **nr.24 o 41**

Agda 4/11 1820 **nr.24**

Mauritz 5/3 1823

Elna 1825-1828 koppor

Elna 19/5 1828 **nr.37**

Mätta 1/11 1830 g.m. Göran Eneberg

Per 11/10 1833-7/11 1833

Margareta 10/7 1835 **nr.21**

1846 Under Torup

Tillhör skeppare **Mauritz Johansson** i Gladsaxe socken

1863 **Ola Mårtenson** f. 1839 **nr.3**

Kustvakt **Lars Wåhlström**

Muraren **Göran Eneberg**

1864 äkt

Per Persson

nr.9 29/3 1838-1905

H. **Ingar Mårtensd.**

nr.3 21/2 1843-1936

Mathilda 2/5 1865

Mathilda 20/7 1867 g.m. Hedberg **nr.22**

Emma 18/8 1869 o.d. Augusta Elvira 1888

o.s. Johan Edvin 1894

o.s. Carl Artur 189?

Christina 9/9 1871 g.m. ?

Anna 11/9 1875

Johanna 14/1 1880

Wiktor 2/5 1882-1953 t.Enebergs hus

Martin Josef 23/9 1884

Murare

Göran Eneberg

Andrarum 2/11 1834-
nov. 1899

H. **Mätta Johansd.**

nr.18 1/11 1830-13/4 1887 andtäppa

Anna 25/5 1860 nr.11

Emil 27/12 1863 Kristianstad murare

Johan Henrik 10/1 1865-1883 sjöman

drunkn.på sjön av våda i Skagerack

Oscar 22/8 1867

1890 äkt.

Oscar Eneberg

22/8 1867-

H. **Christina Persd.**

nr.18 1871-

Hedvig Christina 1891 gift i Trelleborg

Henrik Georg 1894 styrman TBC i unga år

Edit g. Medin Trelleborg

Olga g.Blom Espet Åhus

Iris g. Håkansson Simrishamn

Villiam steward (Hökare) Espet Åhus

Flyttade till Åhus

Oskar Persson (son till Per Carlsson nr.51) köpte huset och hyrde ut
det till Svanhals (rackare)

Viktor Persson

Nr.18 1882-1953

Christinehofs arkiv

1769. Skrivelse från Agda Isack Pers om eftergift av skuld till Torups gård.

Högvälborne herr greffe och Präident riddare samt Commendeur af Kongl. Majts orden.

Nådige herre

Min stora fattigdom och trängande nöd gör att jag understår mig härigenom underdånigst förnya min till Eders Excellence förledet år i underdånighet inlämnade Böneskrift om nådig eftergift av 64 silvdl 25 /. samt innestående Räntor varföre jag esom oftast av H. Inspectoren Carlander blir fordrat och hotad med utmätning, fast jag på långt nära icke äger så mycket som kan svara emot denne min omnemde skuld, men skulle jag missta den lilla fattigdomen jag nu har blev ej annat för mig tll görandes än att med tre st. omyndige barn vandra omkring med påse och stav för var mans dörr. Jag bönfaller för den skulle hos Eders Excellence med underdån aller ödmjukaste anhållan att Eders Excellence i anlig Nåd och Christeligit medlidande täcktes nådigt se till detta mitt och mina barns usla och fattiga tillstånd och nådigt eftergiva denna min iråkade skuld varemot jag en sådan Nåd och välgärning aldrig skall förglömma med all underdånig tacksamhet erkänna och i mina böner dageligen bedja gud om välsignelse uti allt det som kan lända till Eders Excellences höga välmåga under afvacktan av Nådig resolution framhårdar med djupaste vörndnad Eders Excellences

Hwittemölla
d. 1 october
1769

allerunderdånigste
tjänarinna
Agda Isac Pers

1759 Isack Pers. tvillingar Magreta och Hanna (Anna)? B.a. Nils Jöns.
H.**Hanna** (Obs) (nr.19) Johan Pers, H. Christina.
Vittnen: Isack Hindricks och Johan Pehrsson

vigde **1791** Stadsbåtsmannen **Mats Modig** Maglehem och pig. **Margareta Isacksd.** Vitemölla

1780 Mauritz Isacks. s. **Isack** B.a. Nils Anderssons H. Bolla på Kivik (15)
Vittnen: Johan Persson (nr.5) och Hans Nilsson (nr.9)
Isack dog 6 dagar gammal

1786 döptes av jordgumman Ingeborg Sven Johans. fiskaren Mauritz
Isackssons d. **Margareta** på Vitemölla B.a. Thor Olssons H. Margareta
på Kivik (2) Vittnen: Anders Nilssons H. Gertrud på Kivik (46) och
pig. Hanna Isacksd. Vitemölla Mod. 32 år

Kivik 1754 Anders Nils. d. Kierstina B.a. Håkan Lass. H. Lisebeth
på Vitemölla (12) Hans och Hindrik Lass. Vitemölla

Bouppteckning 1810

Maurits Isacksson

Änk. Christina Andersd. Johan 22 Anna 24 Ingar 16 samt avlidna
dotter Hannas 2:ne omyndiga barn.

Å omynd. vägnar Johan Håkansson och Isack Olsson på Vitemölla

(ej hus)	kakelugn	2	-	-
	Summa	41.21	87.18.4	

Förmyndare: Anna: Isack Olsson
Ingar: Johan Håkansson
Hannas omyndiga barn: Johan Mauritzson

Nuvarande huset är byggt på 1880-talet. 1971 köptes det av Johan Eriksson. Idag är det hans döttrar Gunnel och Karin som har hand om det.

*Bo Pettersson och
Gunnel Sörendal*

Karin Eriksson

Lejegatan 7 Torup 8:13

Garnhängevägen 14 Torup 8:14

Torup
Vitemölla nr. 19

Omkring 1750

Nils Jönsson
1728-1808

H. **Hanna** Obs. Uppg.på nr.33 Nils Jöns H.
Ingar 1754

Håkan
Oluf 1753-1757
Margareta ”
Sissa 1760
Nils 1762

1775 Nils Jönsson H. son Håkan 1 barn

Håkan Nilsson

H. ? Hanna ? nr.16??
175(3)-

Margareta 5/1 1780 **nr.6**
Jöns 29/6 1782

flyttar till Knäbeck

1785 Nils Nilsson ogift Inh.fad. Nils H. gl.pig. Ingar

1789 vigs

Nils Nilsson
1762-1793

H. **Karna Håkansd.**
Bästekille 11/10 1763-3/3 1840

Agda 24/9 1790 g.m. Ola Jonsson
Kivik 17 Se **nr.11**

1793 vigs

Måns Rasmusson
nr.6 23/6 1773-

änk.
H. **Karna Håkansd.**
född 1771

Nils 1794 (liten o klen) Brantevik g.m.
Anna Hemmingsd. Vigdes 17 nov.1815
Hans 4/6 1797
Ingar 24/1 1800 g.m. Thomas Thorsson
Kivik 2 Se **nr.21**
Bengta 14/11 1802 g.m. Nils Håkansson
Kivik 10
Håkan 16/4 1805-1855 g.m. Else Sönasd.
nr.36 nr.32 Kivik 30 Se **nr.20**
Per 7/7 1809 **nr.9**

1800 dotter Magareta
Inh. moder Hanna

1825 **Hans Månsson**
4/6 1797-1835
drunknad

H. **Anna Månsd.**
Hjälms. 24/7 1801-1883 ålderdom

o.s. Nils Truedsson
15/3 1842-29/10 1858
Enk. Anna Brottm.1844

Bengta 11/3 1827 (Hj.1855)
Måns 29/12 1828 **nr.50**
Håkan 28/9 1830 (Simris 1859)
Karna 28/10 1832 **nr.5**
Bolla 28/4 1834

1857 äkt. 1855

Thor Persson
Hj.17 Vitemölla
25/10 1827-

H. **Bolla Hansd.** (liten o munvig)
28/9 1834-

Mathilda 8/11 1857 g.m. Josef Smith **nr.51**
Hans 27/1 1860 **nr.13**
Bengta 1/1 1862 g.m. Per Mårtensson **nr.21**
Anna 16/10 1863-19/11 1863
Nils 7/1 1865-19/5 1867 strupsjuka
Henrik 1/3 1867 **nr.1**
Anna 19/5 1869 g.m. Nils Hansson **nr.48**
Nils 27/7 1873 g.m. Bengta Presd. **nr.39**
Margareta 17/10 1875 ogift
Christina 28/11 1877

Emil Persson Trygge
Kivik 5 1870-

H. **Christina Thorsd.**
28/11 1877-

Frans -1980

Tor drunknade
Frans Ester

Einar och Marianne Jönsson bor i huset vid Garnhängevägen, som Frans och Ester bott i.

1870 äkt.

Måns Hansson
nr.19 29/11 1828-

H. **Anna Håkansd.**
nr.50 26/4 1852-

Hans 22/6 1872
Nils 25/8 1875 **nr.7**
Håkan 7/9 1877
Martin 12/2 1880 **nr.33**

sjöman

Hans Månsson
22/6 1872-1901

H. **Amanda**
nr.11 16/9 1882

Håkan Månsson
7/9 1877

H. **Kjersti**
nr.11 1/2 1879

Nils Stjernqvist H.Brita

1944 köpte Anna och Harald Sjövall huset vid Lejegatan av änkan Emelie Mattsson f. Dahl för 4000 kr. Sjövalls dotter Brita Stjernqvist ärvde huset efter föräldrarna. Brita var gift med Nils Stjernqvist och fick barnen Martin och Anna. Martin har nu övertagit huset.

Martin och Carin Stjernqvist med döttrarna Annika, Malin och Hanna.

- 1760** Nils Jöns d. **Sissa** B.a. Per Jöns H. Carna Ravlunda
Vittnen: Jöns Ola. dr. Johan Mauritz
- 1780** Håkan Nilssons d. **Margareta** B.a. Johan Mauritz H. på Torup.
Vittnen: Jöns Olsson Vitaby Nils Nilsson Vitemölla Mod. 26 år
- 1782** Håkan Nilssons s. **Jöns** B.a. Jungfru Hedvig Nordström.
Vittnen: Skomakargesällen Fredrik Nordström Nils Nilsson Mod. 30 år
- 1763** Håkan Nils d. **Karna** i Bästekälla. B.a. Anders Pers. H. Else
Vittnen: Nils Swens. Erik Jepps. ibm.
- 1790** Fisk. Nils Nilssons d. **Agda** B.a. skomakaren mäster Nordströms H.
Ingrid. Vittnen: Håkan Nilsson på Knäbeck Mauritz Isacksson
Vitemölla (18) Pehr Nilsson Bästekille Mod. 27 år

Bouppteckning 1793 22 jan. Fisk. **Nils Nilsson** efterlämn. änkan Karna
Håkansd. samt en dotter Agda 2 år gammal till vilkens rätt inställde
sig den avlidnes broder husmannen Håkan Nilsson på Knäbeck samt
syslingen Mauritz Isacksson på Vitemölla (18)

Nils Håkansson f.1801 Kivik 10 kallades ”ryss” p.g.a. sitt asiatika
utseende. N.H. ant. som vanfrejdad (brottmål) 1852.

- 1801 Båtsmannen Måns Erikssons d. **Anna** Hjälms. B.a. Nils Olssons H.
Hanna Hj.
Vittnen: Klockaren Lundstedt Peta Olsson Hj. mod. 44 år

Intyg från Susanna Tydell 1825

Pigan Anna Månsd. tjänt hos mig uti 4 år och under samma tid varit
flitig, snäll och besiedlig och är nu från min tjänst ledig och som hon
nu tänker träda uti äkta stånd så önskas henne guds välsignelse.

Witemölla den 4 november 1825

Susanna Tydell

- 1842** Änkan Anna Månsd. oä son **Nils** B.a. Mats Hanssons H. Töre Johansd.
Vitemölla nr.29
Vittnen: Fisk. Petter Johansson Vitemölla nr.15 och
Åboen Johan Andersson Hjälms.12 (Fader Trued Johansson nr.32)
- 1858** Vitemölla nr 19. Fiskare-Drängen Nils Truedsson dog av febersjukdom
den 29. okt. 16.7.13
- 1835** 18 dec. nr 4 Fisk Nils Nilsson 21 år
 " " nr 5 drengen Nils Olsson 23 år
 " " nr 19 Fisk. Hans Månsson 38 år

Desse trenne personer drunknade ovannämnde dag under häftig storm nära intill kusten av Vitemölla Fiskeläge i många personers närvaro utan att någon räddning var möjlig.

Se nr.26

1836 mars Fisk. Hans Månsson. Den döda kroppen återfanns den 28 sistledne febr. och igenkändes tydligt av Lejets invånare varjämte Kronolänsman Strömbeck på stället hållit undersökning men icke anmält något hinder för jordfästningen.

April. Fisk Nils Nilsson som drunknat den 18 dec Den döda kroppen återfanns den 5 dennes och igenkändes tydligt av Lejets invånare enligt företett intyg av Mjölnaren Måns Mårtensson och Fisk. Johan Mauritzon.

Augusti Fisk.drengen Nils Olsson som drunknat den 18 dec. Den döda kroppen återfanns den 12 dennes och igenkändes med säkerhet av Lejets invånare.

Stenshuvud i folksägnen av Ola Cappelin

De tolv stenhuggarna.

Då jag var sju år och på det åttonde, så hade min mor dött på våren, och jag kom till släktingar på Hvitemölle. Mannens syster, som kallades Ingar Knalla, hade tjänat på Kivik och skulle då på sommaren ut till stan' (Simrishamn) och söka plats, och jag fick följa med. Det bar sig, så vi fingo segla dit med ett par fiskare, men som de genast skulle vända, så fingo vi bli i stån för natten. Da'n därpå träffade vi på gatan Isacka Gungel från Kivik och så skulle vi ha sällskap hem. Vi följde sjökanten från Baske. När vi hade kommit ofvanom Vik, var jag trött och sackade efter, så de måste vänta. Jag tog mig barfotad och Ingar bandt ihop träskor och strumpor, så att jag kunde bära dem på ryggen, och så kunde jag springa ute i själva hafborren, där det var fast. Vid Stenshufvud gick där och går väl ännu en väg mellan berget och sjön, och där var höga väggar på bägge sidor, så det var liksom ett pass. Väl komna därigenom, var där en grön slätt. Ett stycke från vägan, en 20 30 steg, stodo där 12 stycken stenhuggare och högg kvarnstenar. Alla hade de randiga pickelmössor på, sådana som brukades på den tiden, och toppen låg ner åt sidan, utom på en som hade den rätt upp. Deras västar kan jag se ännu, hur urringade de voro under armarna för att vara lediga. Tumstockar hade de i sidan på byxorna, och de gingo där och mätte och arbetade. Så säger Ingar: "Huggen I kvarnstenar här, mannar?" – "Hugga kvarnstenar, hugga kvarnstenar", svarade de allihop efter hvarandra utan att titta upp, och det lät som om det rullat pantoffler ur en säck. Så sa hon: "Hvad är klockan i dag, mannar?" – "Klockan fira, klockan fira", svarade de igen på samma vis. Så gingo vi och ingen hade tanke på annat än det var, som det skulle vara. Upp mot Karakås gick vägen i slingringar mellan buskarna. Jag blef efter igen. Rätt som det var, så tittade jag upp och stod då vid en hög buske, full med stora, vackra bär, liknande bigaråer. De hängde lågt nere, och jag som tyckte det skulle smaka godt, skulle till att taga mig några men kunde inte nå dem. Jag sprang då och skrek på de andra att komma tillbaka, men se'n var det omöjligt att hitta busken. När vi tittade bort mot berget, syntes inte stenhuggarne mera till. men vi trodde, de gått hem att få sig mellanmål.

Många år efter, ja, väl en 30 år, så bodde vi till Per Kappels i den lilla stugan, och om vintrarna kunde vi ibland sitta och prata. Så var det vid den tiden, att kapten Jönsson hade köpt Anders Karls mölla och skulle flytta den till Bergdala, och det var tal om nya kvarnstenar. Då menade jag, att det kunde han väl få ute i Stenshufvud "I Stenshufvud", säger Per Kappel, "där har det aldrig huggits kvarnstenar." – "Jo men har det så", säger jag, "för hvad jag sett med egna ögon, håller jag för att vara sant." – "Jag är 11 år äldre än du, men har aldrig hört talas om något sådant", svarade han.

Fram på vårsidan gick jag en söndag ut till Stenshufvud och hade min hustru och dotter med. Jag tänkte, jag skall väl kunna se märken efter, hvar kvarnstenarna höggos och stenarna, de lågo på. Men där syntes ingenting, hvilket jag tyckte var besynnerligt. Vi gingo sedan upp på berget och tänkte oss till att koka kaffe där uppe, ty vi hade sådana grejor med oss. Vi sökte då upp en lämplig plats liksom i

en dald. Men hur vi gingo där, så hade jag ingen ro på mig utan tyckte det var så konstigt. Det susade för öronen alldeles förskräckligt, och jag hade så svårt för att andas. Jag frågade de mina åt, om de tyckte detsamma: men de märkte ingenting itan ville bli kvar. Men då sa´ jag, att det kunde de, fast jag skulle då gå ner. Vi följdes åt och lagade till kaffet därnere.

Det finns allt mycket, som människorna inte ha reda på, och att där är något i Stens-hufvud, är jag övertygad om. (1909. Sjökapten N.Raflund, Kivik, d.1910, 72 år.)

Bouppteckning 1819

Måns Rasmusson

Änkan Karna Håkansd. 6 bröstärvingar Nils 24 år Hans 22 år Håkan 13 år
Pehr 9 år Ingar 19 år Bengta 13 år

Den avlidnes broder fisk. Hans Rasmusson och dess svåger Håkan Lasson
Vitemölla

Kakelugn 10 - - till änk. Karna 10- -

Gravationer

Innestående Barn Arv till flickan Margareta Hansd.	55.12
upplupen ränta	13.36
	69.- -

Summa **414.10**

Vitemölla nr. 19 (lite historik)

Omkring 1750 bebyggs tomten för första gången. Ett hus uppförs med gavlarna i öst-västlig riktning, den vanliga placeringen av hus på Vitemölla på den tiden, förmodligen sökte man därigenom skydd mot de hårda östanstormarna. Terrängen tycks i varje fall spela obetydlig roll.

Första ägare var **Nils Jönsson** (1728-1808)

Nils Jönssons son **Håkan Nilsson** övertar huset och efter honom Nils Jönssons son **Nils Nilsson**

Håkan Nilsson har dottern Margareta Håkansdotter.

1789 vigs Nils Nilsson och **Karna Håkansdotter** (1763-1840) från Bästekille
Nils Nilsson dör 1793 och änkan Karna gifter om sig med

Måns Rasmusson från Vitemölla nr.6

(Margareta Håkansdotter gifter sig med Måns broder Hans och flyttar till nr.6)
barn på nr. 19

Agda f. 1790 (bosatt på Kivik)

Hans f. 1797

Ingar f. 1800 (bosatt på Kivik)

Bengta f. 1802 (” ” ”)

Håkan f. 1805 (” ” ”)

Per f. 1809 (” ” nr.9 Vitemölla)

Hans Månsson gifter sig 1825 med båtmansdottern **Anna Månsdotter** (1801-1881)
drunknade 1835. Anna har varit i tjänst hos Susanna Tydell f. Smitt, husmor i Kruet.
Intyget lyder:

”Pigan Anna Månsdotter tjänt hos mig uti 4 år och under samma tid varit flitig,
snäll och besiedlig och är nu från min tjänst ledig och som hon nu tänker träda uti
äkta stånd så önskas henne guds välsignelse.

Witemölla den 4 november 1825

Susanna Tydell”

Hans och Anna välsignades med barnen

Bengta f. 1827

Måns f. 1828

Håkan f. 1830 (till Simris)

Karna 1832 (bosatt Vitemölla nr.5)

Bolla f. 1834

dessutom får Anna som änka en oä son Nils 1842 död 1858

Bolla Hansdotter gifter sig 1855 med **Thor Persson** (Vitemöllabo)
för deras räkning byggs nu huset närmast sjön.

Thor och Bolla får 11 barn*. 8 når vuxen ålder och nästan alla dessa
gifter sig med Vitemöllabor och bosätter sig på Vitemölla.

*Dottern Mathilda (min farmor) född 1857 gift med Josef Nilsson Smith.

Måns Hansson gifter sig 1870 med **Anna Håkansdotter** från Vitemölla nr.50.
Sannolik rivs då den äldsta byggnaden och huset närmast gatan uppförs.
Detta kan stämma med kartorna från 1865 och 1898. Även byggnadsmaterial
och stil stämmer.

barn:

Hans f. 1872	(gift med	Amanda Hansdotter	fr. Vitemölla nr. 11)
Nils f. 1875	(" "	Christina Olsdotter	" " " 7, bosatt nr.7)
Håkan f. 1877	(" "	Kjersti Hansdotter	" " " 11)
Martin f. 1880	(" "	Emma Göransdotter	" " " 33, bosatt nr.33)

Hans och Håkan har båda varit bosatta på nr. 19.

Till Nils Stjärnqvist 1980

Gudrun Smith

Lejegatan 16 Torup 8:23

Torup

Vitemölla nr. 20

1751 den 5 maj vigs

Jöran Lassesson

nr.8 1730 – 1789

kolik

H. **Elna Persdotter** (ej Hanna som det står i
nr.10 1730-1791 kyrkboken)
ålderdomsbräcklighet

Lasse 1752-1755

Margareta 1754-1795 Kivik nr.30 o. 13

Kierstina 1756-1794 **nr.2**

Pehr 1759-1814 Kivik12 g.m. Kerstina
Andersd.

Bengta 1762-1811 ogift

Lasse 1765-1768

Sissa 1768

Hans 21/8 1774

1793 den 24 nov. vigs

Hans Göransson

21/8 1774-6/3 1849

ålderdomssvaghet

pig. v

H. **Sissa Christensdotter**

Wik 14/11 1763-25/5 1843 79.6.10 gammal

giktkrämpor

Elna 9/4 1795 **nr.33**

Els 12/6 1797 1819 g.m. skeppare Nils

Månsson, Brantevik nr.19 ?

Bildern visar Gudrun Smith stående med sin mor Helga, sittande från vänster Gudruns syster Birgit, Helgas mormor Hilda och Gudruns mormor Johanna. Hilda drev till sin död 1962 en liten mjölkbutik i huset som hon ärvt efter sina föräldrar, Elna och Lasse Christiansson.

Efter Gudrun Smiths död 1995 bodde sommartid hennes systerdotter Theresa Högman i huset tillsammans med sin son Baltsar. Sedan 2005 bor systern Chatarina där med sin familj.

- 1752** Jöran Lass s. Lasse B.a. Pehr Larssons H. Sissa V (nr.3,22).
Vittnen: Hans Lass (nr.5) och Hindrick Lass (nr.8) Vitemölla
- 1754** Jöran Lass d. Margareta B.a. Lasse Trulssons H. Kiersti (nr.15)
Vittnen: Hans Lass (nr.5) och Per Persson (nr.10) Vitemölla.
- 1756** Göran Lass d. Kierstina B.a. Anders Nils H. Anna Kivik
(se Vitemölla nr.8 o 23)
Vittnen: Hans Lass och Per Persson Vitemölla.
- 1797** Hans Göranssons d. **Els**e B.a. Thomas Josephssons H. Elna (nr.2)
Vittnen: Pehr Göransson på Kivik Nils Mattsson Vitemölla moder 31 år
- 1836** 29 april fisk.Mårten Knutsson Wik 1806 17/8. Föräldrar Knut Mårtensson
Wik H. Töre Jönsd. äro döda. Karna Hansdotter 1808 6/6 föräldrar fisk.
Hans Göransson H. Sissa Christiansd.

1836 den 23 september anmäld lysn. till äkta förbund mellan fisk. Christian Hansson V.nr.20 och pig. Hanna Håkansd. V.nr.12. Genom Consistori... Ecc... Skillnadsdom 10 september 1836 är Christian Hansson fri lös och ledig från sin med pigan Hanna Larsd. på Vitemölla ingångna trolovning.

Hanna Larsd. V.nr.24 gifte sig med Christian Hansson på Kivik
(Se Kivik nr.13)

Hanna Larsd. nr.24 och Hanna Håkansd. nr.12 var kusiner

Christian Hansson hade en vacker namnteckning. Se fotostatkopian av ansökan till skillnadsdom.

Christian H var Ordningsman vilket bla innebar att han skulle dela ut skänkt mat till de fattiga före jul. Se Vitaby kyrkoarkiv.

Han var också värderingsman vid bouppteckningar.

1848 valdes han som suppleant i Socknens Brandersättnings Committee.

Lasse Christiansson fick som konfirmand en bok vid biskopsvisitationen 1855.

Se Vitaby kyrkoarkiv: Visitationsprotokoll. Boken finns i boksåpet i huset på Vitemölla.

Elna och Lasse Christiansson

1800 Hans Göranssons s. **Göran** B.a. Nils Hanssons H. Karna på Wik Vittnen: Herr Inspector Casten Lundström Dr:a Nils Mattsson och Thomas Lasson Vitemölla.

Till Högvördiga DomCapitlet i Lund

Som undertecknade, frivilligt och utan att förebrå hvarandra något mer eller mindre vållande, öfverenskommit om upplösande af den emellan oss ingångna trolofning få vi härmed ödmjukast anhålla om Högvördiga DomCapitlets skillnadsdom. Hvitemölla den 30. Aug. 1836

Christian Hansson

Hanna HLD Larsdotter
med styrd hand

Mot upplösandet af den trolofning, som blivit ingången emellan min dotter Hanna och Fiskaren Christian Hansson har jag intet att påminna, utan lemnar dertill mitt samtycke, försäkras

Hvitemölle den 30 Aug. 1836

Lars Lasson

Att så väl Fiskaren Christian Hansson och Pigan Hanna Larsdotter, den sednare med styrd hand, som även denne sednares fader och giftoman, Fiskaren Lars Lasson, alla på Hvitemölla af Hvitaby församling, här frammanföre egenhändigt tecknat sina namn, samt att hvad bemälte Christian Hansson och Hanna Lars dotter särskildt vidkommer, hvarken någon vetterlig häfd mellankommit, icke heller någon lysning varit begärd till ingående af äktenskap dem emellan, det varder å embets vägnar härigenom intygadt.

Mellby den 30 Aug. 1836

PetrSamFalck

Fiskaren Christian Hansson är född den 19 Jan. 1812 och Hanna Lars dotter den 14 Jan. 1814; attesteras ut supra

PetrSamFalck

Lunds Domkapitel 1836 A1:114

Consistorium Ecclesiae sticum i Lund
protocoll

10 september 1836 Beviljades Skiljobref

Emellan fästehjonen fiskaren Christian Hansson och pigan Hanna Larsdotter i Hvitemölle på inbördes överenskommelse med vederbörandes samtycke ingången.

Kivik nr. 14

- 1700 Håkan Larsson H. Elna
1646-1707
s. **Lasse nr.30** (son **Håkan Vitemölle nr.12**)
Isack
Per
- 1713 Per Håkansson
- 1720 Per Håkansson (Stubb?)
d. **Elna f. 1714 g.m. Nils Mattsson Kivik nr.23**
Se Vitemölla **nr.23**
s. Henrik
d. Ingeborg
- 1750 Nils Persson H. 1732 Hanna Hansd. Kivik
-1805
- 1780 Per Johansson H. Hanna Nilsd. Hall f.1751
1750-1812
(fader Johan Olsson s. Christian
drunknade 1759) d. Catrina g.m. 1807 Ola Nilsson skeppare
” dog 1809 son Nils f. 1808
- 1812 Christian Persson H. Eljena Hansd. 1783
1777-1837

Kivik nr. 30

Lasse Håkansson f. Kivik nr. 14

- 1707 föds Lasse Håkanssons s. Oluf Kivik
- 1710 vigs Danneman Lasse Håkansson och pig. Christina Olufsd. ibm 1681-1713
” föds Lasse Håkanssons d. Christina Kivik
- 1713 dödfött barn
- 1713 vigs Danneman Lasse Håkansson Kivik och pig. Bengta Månsd. Kivik (nr18?)
Underskrift Per Håkansson Kivik (nr.14)
Söne Hansson Vitemölla (nr.1)
- 1719 son Håkan Se Vitemölla nr.12**
- 1720 hustru Bengta
- 1730 Lasse Håkansson d. Kristina
d. Elna
- 1750 Peter Holmberg
(Per Holm(berg) s. Lasse

1780	Lasse Petersson	H. 1	1775 Kersti Ådt. död 1776
	Lasse P. drunknade		d. Hanna 1776
	tillsammans med Per	1777	H. 2 Margareta Göransd. Vitemölla nr.20 1754
	Persson och nr.40		
	Per Christiansson		d. Kristina 1782
	1782 från Vitemölla		

1790	Fredrik Nordström	h.	Elsa Greta Mörck
	död 1795		

1812 Ola Raflund

1850	Håkan Månsson (Raflund)	g.m. Else Sönasd. f. Vitemölla nr.36 1804
	Vitemölla nr.19 1805	

Bouppteckning 1785

Peter Holmberg

Margareta Göransd.

Sohnedotteren Kirstena Lassesd. 3 år

Efter Peter Holmberg	3.17
” Fadern Lasse Petersson	41.4
” halvsystem Hanna	6.44

arv capital o.s.v.	Summa 174.16
--------------------	--------------

Omkostnader som förmyndaren Hans Åkesson gjort under flickan Hannas
långvariga sjukdom och dess begravning m.m. 146.19

Igen	14.44.2
------	---------

Förvaltare

Hans Nilsson Vitemölla (nr.9)

Håkan Nilsson Kivik (nr.23)

flickans styvfader Hans Månsson **Kivik (nr.13)**

Bouppteckning 1783

Lasse Petersson

Änkan Margareta Göransd.

d. Hanna 6 år

d. Kierstina 1 år

Huset består av 9 binningar med bakugn och
skorsten á 10 alnar 15 - -

Summa 47.20.3

Innestående barnagods tillhörigt den dödes
dotter Hanna med förra giftet näml.

Capital 20 - -

interesse från 10 dec 1777 till samma tid 1783

6 - -

26 - -

Kivik nr. 13

1697 Anders Månsson	H. Elina s. Bernt, Måns d. Kierstina
1700 Anders Månsson c:a 1637-1709 ??	H. Elina f. 1723 ?? s. Berndt f. omkr. 1680 nr.6 Måns (Anders ?) Kristina
1713 Anders Månsson	
1720 Per Hansson 1688-1758? d. Elisabeth	H. Hanna Andersdotter s. Hans 1717 Vitemölla nr.2 Måns 1726-1794 Sissa Vitemölla nr.10
1750 Måns Persson 1726-1794	H. Kerstin d.1791 H. Elna ? s. Hans 1762-1838 Håkan 1765 nr.10
1794 Hans Månsson (kallad Hans Petter) 1762-1838	H. 1 1783 Margareta Göransd. Vitemölla nr.20 1754-1795 (änka efter Lasse Petersson nr.30 d. Kiersti) s. Per Jöran d. Sissa Hanna H. 2 1796 Bengta Ndt. 1763-1803 s. Nils kallades Nils Petter nr.53 H. 3 1804 Elna Mdt 1766-1805 fr. Svinaberga H. 4 1806 Kerstin Cdt 1777 fr.nr.27 s. Christian 12 barn
1850 Christian Hansson dotter Elna g.m. Ola Berndtsson skeppare 1854-1932	H. Hanna Larsd. f. 1814 Vitemölla nr.24 (trolovad med Ch.H nr.20) d. Elna 1846-1884

Bouppteckning 1795 20 maj**Margareta Göransdotter**

Gatuhuset nr. 13 bestående av åtta binningar

Änkl. Hans Månsson

7.24 –

förra giftet

Summa 92.13.9

efterlämnat

Kiersti 13 år

senare giftet

Per 11 år

Jöran 1 år Moderbröder **Per Göransson Kivik nr.12**

Sissa 7 år (f. Vitemölla 20)

Hanna 4 år **Hans Göransson Vitemölla nr.20****Kivik nr.53**

Nils Hanssons son

Per Nilsson 1830-1977 kallad Per Trygge el. Pytten

g.m. Hanna Adt. 1834-1899

s. Johannes 1864 **Vitemölla (nr.27)**

Frans

Måns

Emil **Vitemölla**

Anders

Nils 1872

Kivik nr. 12

1697 Pehr Månsson H. Elna

(1697 nr.13 Oluf Månsson H. Else s. Zander)

Pehr Månsson g.m. Elna

1700 ?Oluf Månsson

1705 Truls Svensson (1684 o. 1690)

1713 Oluf Månsson

1730 Håkan Månsson g.m. Kerstina

barn

Hans

Per Håkansson ”Trygge” f. 1723 g.m. Boel d. 1787

Ola ” ogift (tror jag ej)

Mårten ” 1726-1794 nr.5 H. Margareta

Anders ”

1745 Ola Håkansson ogift Mod. Kierstina

1755 Anders Håkansson d. 1787 g.m. Elna Nilsd. f. 1730 nr.28

” tidigare gift m. Christian Persson nr.

dotter Kerstina 1757

Per Göransson

1759-1814

fr. Vitemölla nr.20

g.m. Kerstina Andersd. f. 1757

s. Per 1788

d. Elna 1790

d. Sissa 1792

Per Persson

1788

g.m. Kerstin Johansd. 1790-1857 nr.40

s. Johan 1816

d. Karna Mellby 1827

s. Hans 1727

Hans Persson skeppare

1827-1898

g.m. Sissa Berndtsd. 1829-1907 fr.Mellby

s. Johan 1857-1880 omkom m. Håkan Mattsson

Per 1865 nr.26 son Folke 2 döttrar

Emil 1867

Frans 1870

1900 Emil Hansson 1867-1919 omkom t.sjöss som styrman a s/s Start

1930 uthyrt till Gustav Ewerman målarmästare g.m. Klara Johansson f. nr.17

(syster t. Hilding ” (Garver) Vitem.)

1935 Frans Hansson

köpmän f. 1870

g.m. Amanda Kindberg

1950 Folke Hansson-Folkunger

kapten i Flygvapnet

g.m. Marianne W. fr. Malmö

sommarbostad Sjögren Jönköping

Sissa Christensd. nr.20 död 1843

Inskription på stenen som ligger på golvet i öppna Gruan i huset på Vitemölla nr.20

Ps. 489 (Dahl)

Yvs ej vara frisk ock ung.

Ej döden räknar åren.

Hur många fast av ålder tung.

Har sett sin son på båren.

Ja undanfly ej någon kan.

Vem Herren vill den kallar han

Också i ungdomsåren.

(Syftar versen på Sone Christiansson?)

Christinehofs arkiv

Härmed lämnas åt Åbo Anders Nilsson i Skipparp och Skepparen Mauritz Johansson samt ordningsmannen Christian Hansson på Hwitemölle Sex års arrende af denna hära lydande Laxörade fiske **Örakaren** från den 1:ste nästkommande Maj till samma dag 1857 emot det att dessa arrendatorer årligen uti arrende betala Kontant Ett hundra Fyratio/; 140:/ Riksdaler vilka samma betalas uti 2:ne terminer hälften augusti och hälften November månad varje år. Emot det att dessa arrendatorer erhåller vad Timmer som åtgår skola de uti fullgott stånd underhålla dessa Laxörade kar jämte fiskeboden samt utgöra och ansvara för alla derå utgående Onera (skatt?) ävensom ansvara för arrendets fullgöranden för alla och alla för en och att vid äventyr av arrenderättighetens förlust.

Torup den 21 Mars 1851

Å majoren och Kamma Herren

Högvälborne Herr Grefve

Carl Erik Pipers vägnar

J.A. Beckström

Med ovanstående kontrakt förklara vi oss nöjda och ansvara för dess upfyllande en för alla och alla för en.

Christian Hansson

Mauritz Johansson

Anders Nilsson

Gammal sed och tro i Kivik av Ola Cappelin

Det hände sig, troligen något år på 1840-talet, att ålfiskare på Stenören norr om Vitemölle, nämligen Ola Nilsson och Christian Hansson i Vitemölle samt gamle Per Hall och Jon Olsson i Kivik, hade varit samlade hos en av kamraterna i Vitemölle och firat Mårtensafton, såsom det brukades med ålgille och starkvaror. På natten gingo de tillbaka till Stenörsboden igen. Uppe vid Klammersbäck sågo de den stora stenen, som då låg där, upplyftad på pelare och upplust inunder samt en samling pysslingar, som dansade därinne. Denna sten – Pysslingastenen kallad – blev 1912 söndersprängd och tagen till husbygge.

Granhängevägen 20 Torup 8:17

Torup

Vitemölla nr. 21

1751 vigs

Thomas Josephsson
nr.7 1730-1782

H. **Eljena Mattsd.**
-1754

tvillingar dödfödd son o.d. Eljena
juni 1754 Eljena död 1754

Änkl. Thomas Josephsson gifter sig med änkl. Kierstina Fransd. fl.t. **nr.2**

Hindrick Thomasson
-1789

H. 1 **Hanna**
(1735)-1757

1759 H. 2 **Kierstina Hansd.**
nr.5 1740-1783 barnsäng

Hanna 1760
Eljena 1762
Elna 1764 (död före 1789)
Hanna 7/6 1766 Kivik
Kierstina 1767
Thomas 1778 gift i Mjällby drunknad 1818
Eljena 20/7 1780 **nr.31**
Anna 1783-1784 okänd barnsj. 22 veckor

1790 **Joseph Josephsson**
nr.7 30/10 1765-1826
vattusot

H. **Kierstina Hindricksd.**
1767-1817 värk

Ola 1790 Brantevik vigd 3 dec.1815 m.
Gertrud Hendrich f.1794
Pehr 23/11 1793-9/9 1858 Vitemölla **Hj.17**
fel å synen
Kierstina 12/2 1797 **nr.40**
Joseph 25/2 1800
Henrik 13/5 1803-19/11 1836 drunknad
Se (Brantevik) Vitaby Kyrkoarkiv

1830 **Joseph Josephsson**
25/2 1800-1/10 1856

H. **Anna Håkansd.**
Raflunda 6/11 1807-1887 se nr 31 syster till
Killehus Ingeborg

Joseph 11/10 1830 **nr.42**
Måns 7/6 1834 **nr.43**
Thomas 14/10 1834
Elna 23/10 1837 **nr.33**
Kristina 21/9 1840 **nr.8**
Henrik 27/10 1850

1863 Änk. Anna
Thomas Josephsson

1900 lysn. 1885
Per Mårtensson
Hj.17 13/5 1860-

H. **Bengta Tor Pers**
nr.19 1/1 1862-

Martin 1886-1954 g.m. Hulda Lars Nils fr.24
bodde åtskilda dotter Anna banvakt
i Ravlunda
Tor matros (med Kinberg fr. Kivik)
antagligen ej gift
Nils g.m. kantor skild
snickare på landet. spelade fiol
Betty g.m. William Thorsson **nr.31**

1919 Per Mårtensson

Levin

1861 äkt.

Thomas Josepsson
1834-1902

H. **Margareta Johansd.**
nr.18 10/7 1835-1896

Josef 24/12 1863 g.m. Johanna Göransd. **nr.33**
Johan 28/7 1872 g.m. Christina Håkansd. **nr.8**
(bodde i huset bredvid morbr. Håkan)

död 1911

Nils 27/2 1875 g.m. Ida Sverin och system
Alice Sverin fr. **nr.32**
bodde i Hojan
barn: Johan 1911-1912
Anna-Brita 1909-

Henrik 21/11 1878-1928
Anna 5/12 1861 lysn. 1887
Johanna 27/9 1869-1944 ogift

1873 lysn.

Henrik Josephsson
27/10 1850-

H. (Karna Persd.)
(Gladsax 19/4 1852) – 1884 Se **nr.12**
Baskemölla

Per 12/4 1876
Joseph 5/12 1877 - 19
Johanna 7/12 1879 g.m. Krans Yllefabr.
Krstd
Nils 2/2 1882 (Spyddan, lång o. smal)
g.m. Anna-Stina Mårtensson, Kivik
bosatt Kivik å Mellby 307, sjökapten
dog av sviter av malaria
Elna 10/5 1884

1751 vigs dr. Thomas Josephsson och pig. Eljena Mattsd. Vitemölla

(Jag vet inte var Hindrick Thomasson kom ifrån. Han kan ha kommit ifrån
Kivik eller Vitaby t.ex.

21/6 1732 Tommas Pers. s. Hindrick i Vitaby. B.a. Jep. Swäns H. Hanna
i Hjälmared (nr.15) Vittne: Olla Jepps i Vitaby)

Hjälmaröd nr.15

Åbo Jeppe Svensson H. Hanna (Hanna Sönasd. Vitemölla **nr.1** ?)
(dotter **Elna** g.m. Hindrick Lass Vitemölla **nr.8** ?)

1766 Nils Nilsson Åbo
(dotter Eljena g.m. Nils Nilsson Vitemölla **nr.23** ?)

1766 7/6 Hindrik Thomas d. **Hanna** B.a. Nils Nilssons H. Arna Hjälmaröd
Vittnen: Hans Lass Vitemölla (nr.5) Hans Jepps Kivik

1760 Obs. Hindrick Thomas d. **Hanna** B.a. Anders Nils. H. Anna Kivik
Vittnen: Hindrick och Söne Bengtsson Vitemölla

Enligt bouppteckning 1789 var **Hanna** f. 1766 g.m. Frans Olsson, Kivik
” husförhör Kivik 43 1818
Mats Olsson 1764 Kivik H. Hanna Vitemölla 7/7 1766
barn: Ola Sissa

1807 Föddes uti Killehus fisk. Håkan Månssons och H. Elna Svensd:s
d. **Anna**. B.a. husman Sven Olssons H. Hanna Månsd. från Pehrsahusen
Vittnen: Åboen Håkan Soens i Vitaby Anna syster till Ingeborg Håk.d. **nr.31**

Greta Levin flyttade till huset i början av 1940-talet

2003 övertog sonen Sven huset tillsammans med hustrun Britt. Det gamla huset revs, då det var i ganska dåligt skick och ett nytt med samma utseende återuppbyggdes. 2004 blev Sven och Britt återruntoende på läget

Bouppteckning 1789

Hindrik Tomasson

Tomas 11 år Hanna g.m. Frans Olsson Kivik Kierstina 22 år ogift
1790 g.m. Josef Josefsson Eljena 9 år

Barnens moderbroder Lasse Hansson Vitemölla (nr.4)
Muraren Ola Komstedt Grevlunda gift med den avlidnes syster
Rasmus Hansson Vitemölla gift med de omyndigas moder

Diverse

1 Bok Zions Sångar	- 4 -	till Lasse Lasson Kivik
Rakeknif	- 2 -	
Klädesborste	- 1 -	Lasse Henriksson

Summa 105.26.9

5 Rdr.Specie eller 30 riksd. silvermynt till Matts Nilsson nr 13 för
Eljena för att draga omsorg om henne föda kläder lära henne läsa
helst ingen av oss undertecknade kan för flera orsakers skull
hennes emottaga

Lasse Hansson Ola Komstedt Rasmus Hansson
Frantz Olsson Joseph Josephsson

Kivik nr. 46

1766 Anders Nilsson H. 4 barn

1770 **Anders Nilsson**
1727-1807

Kivik nr.23

H. 1 **Anna Lassd.** Vitemölla nr. 8 1727

s. Nils 26/6 1752 nr. 15 (född på Vitemölla)
d. Kerstina 23/1 1754 ” ” ”
d. Margareta 1757 5/9 g.m.**Thor Olsson nr.2**

H. 2 Gertrud 1742-1805 Se **nr.7**

d. Hanna 1768 g.m. Henrik Hansson Hall nr.3
dotter Anna g.m. **Lasse Lasson Vitemölla**
s. Måns 1778 förgiftad av bolmört
s. Per 1773

Per Andersson 1773	H. Elna Jdt. fr. Svinaberga d. Anna 1806 nr.28 s. Måns 1804 d. Sissa gift i Nordersund Blekinge
Måns Persson 1804	H. Kersti Sonasd. fr. Vitemölla 38 1846 s. Anders 1830 46 Per 46 Måns 1838 bästeman på skonerten And... förliste i Nordsjön 1863 Sone

Kivik nr. 2

1744 vigs Olof Josephsson Vitem. och Kierstina Andersd. Kivik

1766 Ola Josephsson fr. Vitemölla nr.7 son Thor Olsson	H. Margareta Andersd. 1759 5/2 d.t. Anders Nilsson Kivik nr.46 d. Mätta g.m. Pehr Josefsson Vitemölla Hj.17
son Thomas Thorsson 1801	H. Ingar Månsd. fr. Vitemölla 19 1800

1794 Fiskaren Thor Olssons d. Mätta Kivik. B.a. Pehr Jöranssons H.
Christina Kivik (12)
Vittnen: Lars Månsson i Simrishamn och Håkan Mårtensson Kivik.

Kivik nr.2

29/9 1801 Thomas
Joseph Thorsson, bröder till Mätta

Thomas bars av Håkan Henrikssons H. Sissa Kivik
Joseph ” ” Håkan Mårtenssons H. Margreta
Vittnen: Nils Andersson, Pehr Andersson dr. Thor Hansson och Nils
Håkansson Kivik.

Hjälmaröd nr.17

var ett gatehus, sannolikt uppfört i Vitemölla. Ursprungligen har det legat på frälsemark, men senare anges "Hus på Byens Grund". Det kan ha varit ett av byns fiskarehus nere i Vitemölla och från början inrättat enbart för övernattnings under fisket.

1684 "Killehuset, Hr, Beckz Wekudagz, Ödhe och afhyst".
1713 Gatehus, insockne frälse under Torup, inneh. Mårten Håkansson
1745 ghs Per Arfvidsson
1766 " Per H.
1783 och 1791 ghs. Anders Lasson

(Uppgifterna hämtade från studieförbundet vuxenskolornas sammanställning.)

Husförhör 1828-33

Hj.17 Torp under Torup

Fisk. Pehr Josefsson
nr.21 23/11 1793-9/9 1858

H. 1 Mätta Thorsd.
Kivik nr.2 18/7 1794-27/9 1836
dog 5 dagar efter sin nedkomst med tvillingar

Mårten 26/10 1823
Josef 4/10 1827 nr.34
Thor 25/12 1829 nr.19
Ola 8/2 1832 nr.46
Margareta 22/9 1836-22/9 1836
Nils 22/9 1836-9/1 1837

H. 2 Kom fr. Vitemölla 16 1842

Else Persd.
Torup 24/7 1795-1862

Husförh. 1871
Fisk. torpare
Mårten Persson
1823 -

lysning 1859

H. Anna Nilsd.
nr.31 17/11 1832-

Per 13/5 1860 nr.21

1880 Ghs. fisk Mårten Persson

1891 Fisk. Mårten Perssons Änka

1899 Fisk. Per Mårtensson **Se Vitemölla nr.21**

(Husförhör 1847-1861

Per Josephsson Blind skattefri

Thor hade bara a)

VITABY KYRKOARKIV

- 1836** Enligt ankommen skrivelse från Båtskepparen Nils Nilsson på Brantevik har dess förande Jackt på resan från Carlskrona sjunkit utanför Linge udde emellan kl. 9 och 10 f.m. den 19 november varvid Nils Nilsson själv blivit räddad av besättningen på ett annat medföljande fartyg men drengen **Henrik Josefsson** från Vitemölla nr. 21 drunknat utan att igenfinnas 33 år.

Antagligen

Nils Nilsson 15/5 1815 – 12/8 1881

gift med Anna Hansdotter (vet ej varifrån)

var barn till

Nils Jeppsson 1788-1814

gift 1812 med

Gertrud Henriksson

1794-1822

föräldrar

Hindrich Ingvarsson

1768-1814

Anna Henningsdotter

1771-1831

Gertrud Henriksson

gifte om sig med 1815

Ola Josephsson

f. V 21 1790-

Anna gifte om sig med

Nils Månsson 1794 f. V.19

vigsel 17/11-1815

(var Nils Månsson

omgift med

Else Hansd. **V 20**

1797- ?)

Nils Håkans strädde 4 Hjälmärod 5:25

nr. 5 Hjälmärod

Vitemölla nr. 22

Omkring 1753 kom från **nr.3**

Per Lasson

? 1716-1758

H. **Sissa Lassd.**

? (1724)-1784 60 år ålderdomsbräckl.

Måns ??

Lasse 1742

Karna 1744-1813 ogift

Kierstina 1745

Pehr 1747

Magreta 1750

Lasse 2/10 1751 **nr.10**

Nils 1754-1756

Hans 17/6 1757

1766 Änkan Sissa Lassd. 4 barn

1775 Måns Persson ogift mod. Sissa gosse? Hans

Måns Persson

H. **Kierstina** (Nilsd.) ?

(Kivik 23)?

flyttar till **nr.29** 1777 ?

1785 Hans Persson ogift, syster Karna

1788 vigs

Hans Persson
17/6 1757-1827
slag

H. **Chirstina Thuresd.**
Hjälms. (nr.10)? C:a 1755-1816 62 år

Arna 18/10 1791

Sissa 1795-1796

Trued ” -1797

Thomas Svensson
nr.17 4/11 1793-

H. **Arna Hansd.**
18/10 1791-

Ola 1815 kvävd av modern

Sissa 14/1 1816-1819 slag

Magreta 27/9 1817

Pehr 9/1 1820

Ola 25/1 1822

Nils 10/7 1824

Sven 1826-1828

Hans 16/3 1829

Mätta Christina 29/10 1831

Elna 1835

flyttade till Simrishamn 1836

Hans Olsson
nr.37 25/7 1816-

H. **Bengta Persd.** d.t. Per Persson
Mjällby 28/3 1820- Fisk. Grönadal Mjällby

Ingar 31/12 1847

flyttar till **nr.43** 1847

Trued Persson
nr.31 3/12 1808-

H. **Inga Persd.**
Mjällby 22/4 1817-

Per 1846-1846 3 mån. tärande sjukdom

Hans 1848

flyttade till Mjällby 1851

1852 **Per Hansson**
nr.44 21/9 1832-

H. 1 **Karna Mårtensd.**
nr.3 2/12 1833-15/12 1864

Agda 17/9 1857 d. Karna 1877 (fl.Ravl. 1881)

Anna 13/8 1860 (fl.Ravl. 1883)

Cecilia 7/6 1863 o.s. Olof (fl.t. Åhus 1894)

kallades ”Kärre”
(Linneas uppg.: Son gift
på Yngsjö kärre)

H. 2 **Sissa Olsd.**

Mjällby 4/7 1838-

Olof 11/12 1866 Hedberg

Karna 1868-1868

Hans 1869-1869

Nils 22/11 1870 (Lundin)

Hans 5/4 1873

Carl 23/12 1876 g.m. Hulda Smith **nr.51**

Fru Sonesson köpte huset kallade det Kojan

Dotter sjuksköterska g.m. styrman i Simrishamn har huset (Mors uppg.)

Hanna Sonesson i mitten av kortet med dottern Erna

1889 äkt

Olof Persson Hedberg

11/12 1866-

H. 1 **Johanna Nilsd**

Ravlunda 2/3 1868-30/8 1892

Hanna Cecilia 27/9 1890

Olga Johanna 15/4 1892-28/6 1894 difteri

1895

H 2 **Mathilda Persd.**

nr.18 20/7 1867-

Sture sjökaptan g.m. Inez f. **nr.1** 1 dotter

Märta 1896 g.m. Arvid Nilsson **nr.24**

1888- 1893-1967 bosatta i Vitaby d.Sonja

Mannfrid 1901-1957

- 1754** Per Lass. s. **Nils** B.a. Anders Nils H. Anna Kivik. Vittnen:
Håkan (nr.12) och Henrik (nr.8) Lass. Vitemölla
(Anna Lassd. f. på Vitemölla nr.8)
- 1847** **Ingar** B.a. Torp. Håkan Nilssons H. Agda Olsd. Grevlunda mölla
Vittnen: Håkan Nilsson Grevlunda Mölla mjölnardrängen Nils Nilsson
Krubbemölla dr. Matts Olsson Vitemölla nr.37 **Se nr.37**

Idag ägs huset av Ernas son Jarl Nilsson, här med sin fru Kathleen och söner Erik och Tomas.

Möllekruet, Garnhängevägen 10 Torup 8:11

Torup

Vitemölla nr. 23

1754 juli mån. vigs

Matts Nilsson

Kivik 23 26/3 1730-
-1800

änk. **nr.1**

H. **Sissa Olufsd.**

Grevlunda 9/8 1728-1787

Kierstina 10/2 1755 **nr.4**

Agda 1757-1798 **nr.28**

Eljena (Elna) 8/7 1760 1780 g.m. Åke Lasson
Kivik 47

Nils 5/10 1766

Hanna 1762 g.m. Anders Christensson Wik

Nils Mattsson

5/10 1766-31/7 1835

H. **Eljena Nilsd.**

Hjälms. 25/7 1762-21/1 1819 värk

Sissa 1793

dödfödd dotter 1796

Nils 1797-1797 ?? 6 dagar gammal

Nils 1798 **nr.31**

Matts 1803 **nr.34**

Hanna 1806 **nr.10**

flyttar omkring 1806 till **nr.34**

Inspector, krögare

Johan Henric Tydell

20/7 1758-15/10 1830

f.d. inspector

H. **Susanna Smitt**

Malmö 2/5 1754 el. 1756-1826

Charlotta Fredrika 1796-1796 2 dagar
gammal

Inh. moder Tydell

svage Katharina Malmö

1750. fånig död 1822

Johan Christian 17/7 1797

Christian 1799

1830 kom näringsidkare

Arvast Persson

S:t Olof 1800-

H. **Catharina Hagman**

Ugerup 1804-

Petter Eseperöd 1830

Johannes 1832-1847 höstfeber

Håkan 1834-1836 infl.feber

Håkan 1836

Anders 1843

flyttar till **nr.29** 1837 (fl.t. Kivik Södrahus 1 Se Vitemölla **nr.7**)

1830 kom fr. Bästekille 11 Corp.

utskänkare senare även fiskare

Per Brinck

Bästekille 20/8 1798-

- 1883 ålder.

H. **Elna Månsd.**

Bästekille 16.1. 1796-1866

Else Bästekille 1821 **nr.30**

Elna ” 1824 **nr.1**

Anna ” 1826 s. Axel Leonhard
fl.t. Åhus 1855

Måns 1832 (Ravl 1841)

Nils 1836-1860

1863 Utskänkare Brinck

Omkring 1870 Utskänkare mjölnare **Anders Johansson** Vitemölla **nr.1**
g.m. Per Brincks dotter **Elna**

Från Cimrishaamn 1890 utflytt till Rörum 1892

Anders Andersson Rosengren Gladsax 16/12 1867

Inflyttad 1895 varit i Amerika änka 1886

Anna Olsd. Maglehem 1/8 1827

Byggnaderna brann ner 1903

Carl Andersson (Snerpe)
nr.9 30/9 1875

H. **Johanna Håkansd.**
nr.4 30/9 1874-

dotter gift på Kivik

(1919) Carl Andersson

Mannfried Mattsson **nr.16** köpte huset och sålde det sedan till
Leksell

Idag bor Bengt Leksell i föräldrarnas hus tillsammans med sin fru Inger och sonen Magnus

1728 9/8 Oluf Swens barn **Sissa** i Greflunda. B.a. Pål Torkels H. i Torup.
Vittnen: Jacob Persson i Greflunda och Per Swens i Måsalycke.
(Oluf Swens H. Ingar)

Sissas syster **Bolla** Olufsd. gifte sig med **Matts** halvbror **Ola** Vitemölla nr.17

1760 Mats Nilssons d. **Elna** B.a. Oluf Nils. H. Bolla Vitt: Mats Pehrs.
Anders Nils. Kivik

1762 25/7 Nils Nilssons d. **Eljena** i Hjälmared (15?) B.a. (Arfwast ?)
Trulssons H. Bengta i Vitaby. Vittnen: Hans Jeppsson på Kivik Hans
Trulsson i Mellby.

Bouppteckning 1819 efter Eljena Nilsd: Avlidnas närmaste släktingar
Åboen Pehr Trulsson i Vitaby.

1798 20/8 Rusthållaren Lasse Perssons s. **Pehr** i Bästekille. B.a. Hans
Perssons H. Bengta ibm. Vittnen Håkan Lasson i Åkarp o dr. Jeppa Persson
i Bästekille. Mod. 39 år.

1796 Rusthållaren Måns Mårtenssons d. **Elna** i Bästekille. B.a. Pehr Håkanssons
H. Karna ibm. Vittnen: Pehr Jeppsson o. Per Håkansson ibm. Mod. 38 år.

Kivik 23

1697 **Anders Lasson** (I) H. **Bengta** (I)

1713 Christoffer Strandridare

1723 **Nils Mattsson** 1724 H. 1 **Kierstina Nilsd.**
Kivik 3 (1695)-1751 Hjälmared -1732
56 år

Ingar 1725 Vitemölla **nr.16** g.m. Håkan Persson
Anders 1727 Kivik 46 g.m. Anna Lassd. Vitem. **nr.8**
s. Nils 1752 Kivik 15
d. Kerstina 1754 Vitemölla **nr.18**
d. Margareta 1759 Kivik 2
g.m. Gertrud
Hanna 1768 Kivik 36 g.m. Henrik
Hansson Hall d. Anna g.m.
Lasse Lasson **Vitemölla**
Måns 1778 förgiftad av bolmört
Per 1773 Kivik 46
s. Måns g.m. Kersti Sonasd.
från Vitemölla **nr.38**
Matts 1730 Vitemölla **nr.23** g.m. änka **Sissa Olufsd.**
(d. Elna g.m. Åke Lasson Kivik 47)

1733 vigs Nils Matsson
och qwinfolket Ellna
Lassd. från Svinaberga

H. 2 **Elna Lassesd.**
Svinaberga

Nils 1736 dog tidigt
Ohla 1737 Vitemölla **17** g.m. **Bolla Olufsd.**
syster till Sissa Olufsd.
(s.Nils 1757 Kivik 44)
(s. Rasmus 1774 Kivik 37)

H. 3 **Elna Pehrsd.** d.t. Per Håkansson (Stubb)
Kivik 14 1714-

Hans 1741 Vitemölla **nr.9** g.m. Sissa Håkansd.nr.
Håkan 1745
Chirsti 1748 Vitemölla **nr.16** g.m. Bengt Hindriks

1780 **Håkan Nilsson "Stubb"**
1748-1796

H. **Margareta Persd.**
-1818

Håkan drunknade 1 maj
"den stormen då stubbar-
na blev borta"

Kiersti 1775 g.m. husaren Monette
Nils 1777 Kivik 6
Bertel 1783 drunknade 1794
Per 1786
Åstrad 1788

1812 **Åstrad Håkansson**
1788 båtskeppare fl.t. Simrishamn

Thor Frennesson

H. **Sissa Nilsd.**
Vitemölla **nr.4** 1817-

Eljena 1845 g.m. kusin Pehr Henriksson
Vitem. **nr.51**

Frenne 1847 ?

Hanna 1843

Nils 1857 Kivik 23 B g.m. Elna Fransd.
fr. Vit. **nr.4** ?

Elna d.t. Frans Olsson fr. Kivik Södrahus

Ola Cappelin: Gammal sed och tro i Kivik

Den 1 maj 1796 på morgonen blev det en förfärlig östlig storm, varvid en fiskebåt, som skulle bärga sina sillgarn ute "Lien på Hagen" (landmärke) och ut för Hallen, blev nedbruten på sjön och fiskelaget, kallat Stubbarne, omkom. Det hette sedan "den stormen då Stubbarna blevo borta". Bland dem var Håkan Nilsson Stubb på nr.23. Där bodde sedan fiskaren Thor Frenne, som sedan byggde på detta nummer tillhörig "have". Han hade för de sina omtalat, att han ofta på nätterna kunde bli väckt av någon, som han trodde var den omkomne Håkan Stubb, och om han ej svarade eller reste sig, fortfor väckandet. Var han hemma eller i ålboden vid Hällevik var det detsamma. Många gånger tyckte kamraterna, att det var onödigt, när Thor Frenne väckte dem. Men stormen kom alltid, och hade de då lytt varningen, finga de sina redskap bärgade. Händet det hemma, hörde hans egna söner, när han svarade. Men det händet aldrig utan mot östan storm.

Åhr 1787 den 18 augusti blev

Laga Bouppteckning Värdering och Skifte förrättadt hos fiskaren Matts Nilsson på Vitemölla efter dess Hustru **Sissa Olufsdotter** som kort förut aflidit ock efterlämnat följande Barn neml. Sonen Nils 20 år gl. dottren Kierstina gift med Fiskaren Lasse Hansson dito Agda gift med Skomakaren Hans Persson begge på Vitemölle, dito Eljena gift med Siömannen Åke Lasson på Kivik, dito Hanna ogift 1 år gl.

Til att bevaka omyndige Sonen Nils och Dottren Hannas rätt, instälte sig Eric Persson ock Anders Månsson åboer uti Greflunda begge gifta med den aflednas Systrar.

Efter tienlig åtvarning til Enklingen om Boets redeliga uppgifvande framlämnades ägendomen til värdering uti förenämde arftagares öfvervaro hvilken förrättades af nämde-männen Valförståndige Måns Nilsson från Östäckra ock Lars Håkansson från Vitemölle, på sätt härefter finnes upptecknad.

Bouppteckning Simrishamn

År 1771 5 juni. Änkan **Stina Tydell** död 11 maj.

Änkans arvingar voro följande:

Söner Guldsmeden mästare **Johan Christian Tydell** och frälse Inspektoren Magnus Severin Areschoug samt avlidne Gabriel Areschougs 2:e omyndiga söner Sören och ?? döttrar fru Catharina gift med herr Rådman Grönvall och avlidna Anna Marias barn nämligen Lambert och Sören ? tha samt döttrar Dorothea gift med klockaren Johan Schrevelius Johanna och Maja omyndiga.

Huset med dess tillhörande tomt och trä(d)gård samt sandåker och halva Brunnen. Huset 14x7 aln. furu som till mestadelen uprutit, furufot åt gatan och stensättning åt hagen med tegeltak som är brotsligt och ganska otätt.

Hösten 1778

Gustav Åberg Simrishamn ringde mig och omtalade att Reinhold Andersson Kullabygden skulle samla Svenska låtar och att Christian Tydell var den äldste kände skånske spelmannen.

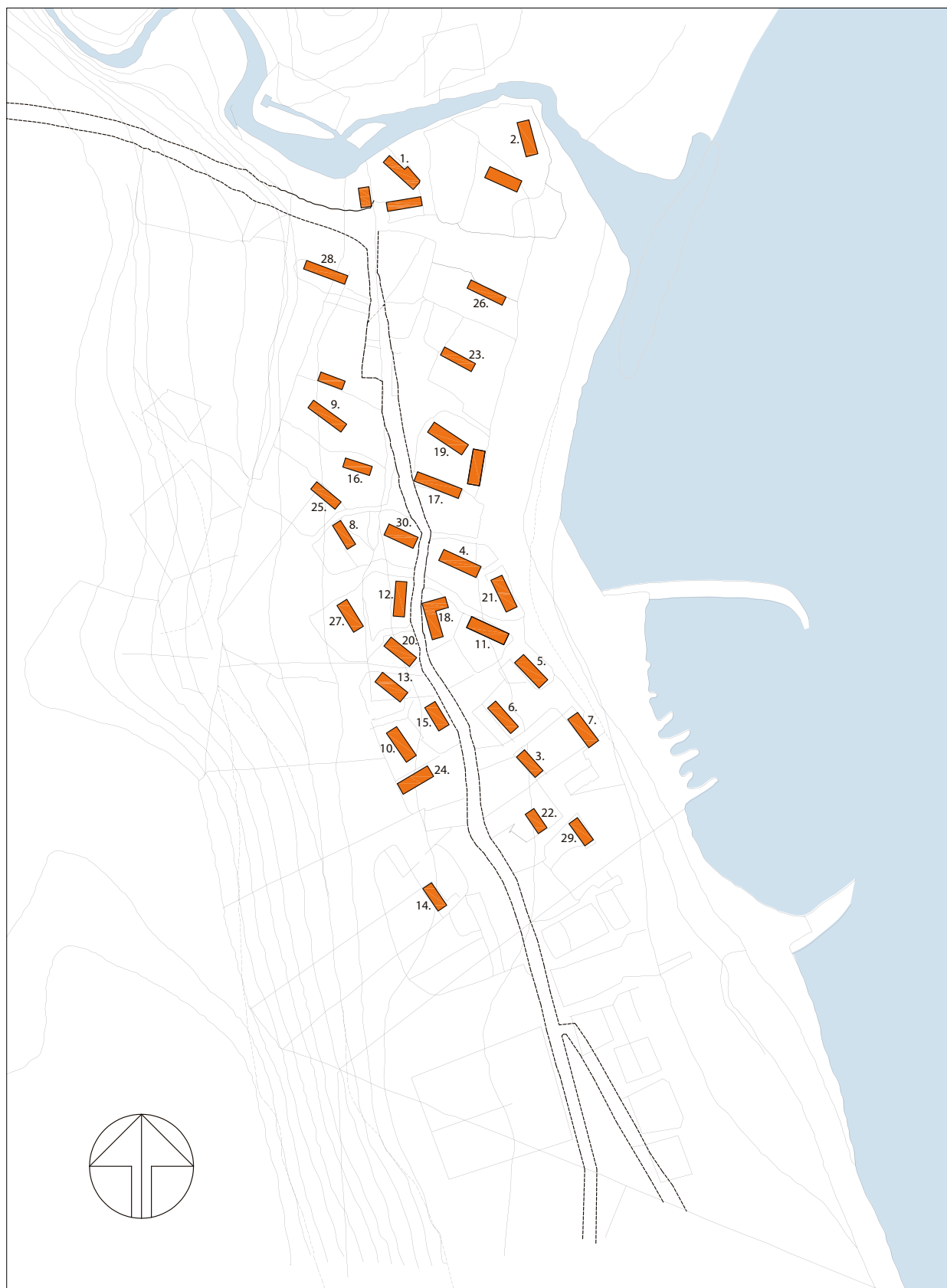
Bouppteckning Simrishamn

År 1742 10 maj hölls bouppteckning uti avlidna borgaren och guldsmeden Mästare Erik Tydells hus av undertecknade rådmän, närvarande dess änka Christina Tydell som egendomen uppgav samt å dess Bröders Frälse-inspectorernas H:r Frans och Hindrick Tydels vägnar kyrkoinspektoren Jonen Bergman.

Exhib: d.4 sept: 1751 uti Brösarp.

År 1751 den 6 Juni höltz Boförteckning öfver Nils Matzons qvarlåtenskap på Kivig, som med döden afgådt den 17 Mai och lämnat efter sig 3 st. barn med första hustrun, Ingar gifter med Håkan Pehrsson på Hvitemölle, Anders 24 år och Matz 20 år, med andra hustrun Ohla 14 år, och nu med thenna hustrun Elna Pehrsdotter 3 st. barn: Hans 10 år, Håkan 6 år och Chirsti 3 år gl. hvilka efter theas afledne fader alla äro samarfva. Å Höggrefveliga Herskarnetz vägnar närvarande Inspektoren Johannes Jacobaeus på Torup, samt uptagne värderingsmän beskiedlige Mattz Christiansson och Iohn Hindrichsson på Kivig och å the o myndigas vägnar faderbrodern beskiedlige Pehr Mattzson. och å änckans vägnar Fadren Per Håkansson, tå författad blev, som följer.

Hus nr.1-30, år 1799

Lejegatan 24 Hjälmared 3:30

Lejegatan 26 Hjälmared 3:9

nr. 3 Hjälmared
Vitemölla nr. 24

Omkring 1760

Anders Lasson

C:a 1736-1804 68 år

H.

Margareta

C:a 1740-1816 75 år

1800 Lars Lasson Inh. fad. Anders H.

1801 vigs

Lars Lasson

nr.12 8/7 1778-

-1846

ålderdomssvaghet

H.

Hanna Hansd.

nr.28 1777-15/3 1855

Agda 25/2 1802 (B-vik 1821)

Håkan 15/7 1807 **nr.45**

Lisebet ” ” **nr.7**

Hanna 14/1 1814 g.m. Christian Hansson Kivik 13

var trolovad m. ” ” Vitem.**nr.20**

Hans 11/4 1817 **nr.41**

Anders 11/6 1821 **nr.24**

Hans Lasson

11/4 1817-

H.

Kjersti Johansd.

nr.18 7/6 1818-

Hanna 1846

Lars 1849

Johan 1851

Håkan 1854

Flyttade till **nr.41** 1870

Anders Lasson

11/6 1821-

H. 1 **Agda Johansd.**

nr.18 14/11 1820-11/6 1852

Margareta 30/9 1845

Botilla 19/3 1847 g.m. Måns Nilsson Sverin **nr.3** ?

Johanna 21/3 1849 lysn. Kivik 1871

dödfödd son 1852

1853

H. 2 **Anna Rasmusd.**

Kivik 18 1816-

Elna 21/12 1854

Lars 19/2 1856

Amanda 26/9 1858

Enk. Anna Rasmusd.

Fisk. Båtbyggare Se Affärsinnehavare 1905

Lars Andersson ogift

1856-

1887 kom sjöman äkt.1885

Lars Nilsson

nr.30 20/1 1854-1924

H.

Amanda Andersd.

26/9 1858-1936

Hulda Elise 13/8 1885 g.m. Martin Persson från
nr.21 Bodde åtskilda. Hade en dot.

som var stins i Ravlunda

Selma Amalia 8/11 1886 Hade tillsammans med
Hulda bageri i Vitaby.

Axel Bernhard 19/10 1888 g.m. Lasse Backas
Vera nr.8 Flytt.t. Kalmar

Arvid Ludvig 11/6 1893 g.m. Märta Hedberg
nr.22 Bodde i Vitaby

Albin Danielsson

1903-1969

H.

Herta

1907-

Anders Lasson var antagligen född på Kivik 30 och bror till Håkan Lasson
Vitemölla nr.12

(1761 Nils Lass s. **Anders** i Svinaberga B.a. Nils Pers. H. Hanna ibm.

Vittnen. **Håkan Lass** och **Anders Lass** Vitemölla)

1807 Lars Lassons s. **Håkan** B.a. Thor Hanssons H. Else Kivik (Else f.Vitem. nr.12)

“ “ d. Lisebet B.a. Per Hanssons H. Eljena Vitem. (nr.31)

Vittnen: Söne Lars.Kivik dr. Hans Hansson Håkan Lasson Ola Mårtensson Vitem.

1845 **Margareta** B.a. Henrik Larssons H. Lisebet Vitemölla nr.7

Vittnen: Christian Hansson Kivik 13 Mauritz Johansson Vitemölla nr.18

Kivik 18

1816 Rasmus Månssons d. **Anna** B.a. Nils Jöns. H. Christina ibm.

Vittnen: Per Persson dr. Johan Månsson och dr. Pehr Andersson ibm.

mod. 25 år

Husen beboddes år 2000 av.....

*Bilden ovan: Lejagatan 24
Victoria, Josefin och Måns
Lindgren, Fredrik Nilsson,
Niclas Liljenberg, Maria
Osbeck och Mårten Sandén.
(Den sistnämnde är ej med på
fotografiet.)*

*Bilden t.v: Lejegatan 26
Björn och Eva Lindgren*

Bilden ovan: Christina och Håkan Olsson med dottern Elma Nilsson och hennes son Lars framför huset den 7 augusti 1932.

Bilden t.v: Lars Nilssons dotter Maria på samma bänk framför huset där hon bor tillsammans med Gunnilla Vernberg.

1776 vigs änkl. och båtsmannen manhaftige **Nils Hansson Rörström** från Olsered och änk. **Kierstina Jöns.** på Vitemölla

Göthes uppg. **Kivik**
Karbinjär **Lorentz_Witt** f. 1786 Cimbrishamn
H. **Hanna Kivik** 32 f. 1776 d.t. Jöns Holm 1711-1792
s. Nils 1814
Jöns 1816
d. Fredrike Magretha t.Hj. 1822
Johanna Lovisa 1808
Magreta 1811 (pig. Margareta Witt död 1858 lungsot) min uppg.

Mina uppg.
Kivik 52 Inhyser Jöns Witt o. dess H. Karna Nilss. d. Anna dog av
bröstinflammation 1857 6 år
Kivik 52 1858 pig. Margareta Witt lungsot 46 år

1770 Födde Nils Åkas s. Lars (allt som står om honom)

Mors uppg.
Elma småskollärare gift med lantbrukare utanför Trelleborg
Elida tjänade hos honom.

Bouppteckning 1818

avlidna husmannen och fiskaren **Johan Hansson Zimmerlund** som efter sig lämnat änk. Hanna Månsd. samt 4 barn nämligen sönerna Hans Petter 14 år och Anders 4 år döttrarna Helena Chatrina 35 år och Hedvig 17 år

Husmannen Måns Nilsson från Esperöd av Mellby socken

Huset bestående av fyra binneringar inredda till stuga, förstuga kök och herbergshus

	Banko
Huset värderas till	3.16
Järnkakelugn	6.32
	Summa 26.2 -

Möllbacken 1 Torup 8:9

Torup

Vitemölla nr. 26

Omkring 1771

Lasse Hindricksson
nr.8 1749-1810

H. **Elna Lassd.**
Torup 27/9 1748-

Ingar 1772 **nr.7**
Hanna 1777 **nr.13**
Lasse 1780

1804 vigs Strandfogde

Lasse Lason
21/3 1780-5/4 1850

H. **Hanna Lassd.**
nr.12 8/12 1780-10/4 1830 kräfta

Hanna 27/8 1804 g.m. Ola Svensson **nr.17**
Henrik 29/8 1807 Kivik 36 1830 g.m.
Margareta Henriksd. Hall
Lasse 16/9 1813 g.m. Anna ” ”

1831 vigs

Lasse Lason
16/9 1813-

H. **Anna Henriksd. Hall**
Kivik 36 12/12 1806-1865

Hanna 25/8 1832 Kivik 36 1848
Hindrik 20/4 1837
Margreta 18/2 1843
Johanna 19/6 1856

1865 H. 2 **Sissa Lassd.** (Lasses kusin)
nr.7 17/8 1814

1878 vigs

Göran Christiansson H. **Johanna Lassd.**
nr.20 14/3 1854- 19/6 1856-

Alfhilda 1879 ?

Fosterdottern Lydia Lasson 18/9 1869 kom 1888
Blev gift och bosatt i Tyskland

Ola Andersson från Örakaren vid Verkeån gift med
Alma Dahlberg från Kivik (syster till Anna Dahlberg nr.16)

*Hösten 1973 köpte Birgit och Claes Flodén huset av August och Alma Olsson
föräldrar till Greta Levin i hus nr21*

Drygt 30 år senare köpte Christer Sandahl och Patricia Tudor-Sandahl huset

1748 Lasse Torkels d. **Elna** i Torup B.a. Arfwed Sanders H. Susanna ibm.
Vittne: Nils Sanders ibm.

1772 Lasse Hindricks d. **Ingar** B.a. Ola Jöns H. Kierstina Torup
Vittnen: Hans Lasson, Göran Lasson (nr.20)

Henrik och Lasse bröder

Margareta och Anna systrar

Henrik och Margareta som bodde på Kivik hade inga egna barn

Lasses o Annas d. **Hanna** 1832 blev fosterbarn hos dem på Kivik

Bouppteckning 1810

Lasse Henriksson

Änk. Elna Lassd. 3 bröstavingar Lasse 31 år Ingar 36 år g.m. fisk.

Lasse Josephsson Hanna 34 år g.m. fisk. Nils Mattsson Vitemölla

		Banko
Huset bestående av 11 binneringar värderas till		20 - -
Kakelugn - Paradisugn	6 - -	
Dito	6 - -	
	(Ingen auktion)	Summa 97.18 -

Ola Cappelin: Gammal sed och tro i Kivik

Någon gång på 1830-talet voro vid ett tillfälle ett par av Vitemölle vrakbåtar nere i "bornholmsvraket". På en av dessa var **Lasse Lasse d.ä.** När man om kvällen, som var lugn och stilla, hade gett garnen, och han satt vakt, medan de andra lågo, så fick han se "sjöfroen" sticka upp ur vattenytan. Som hon stod där och "hoddrade" och frös, så kastade han sina daframsvantar (användes då garnen drogos) till henne. Då sa hon: "Vantavän, vänn hum igen, for här stickjer opp ett stort vär." Han kallade på kamraterna. De drogo garnen och seglade hem och kommo så undan stormen. Men den andra båten, som kom långt efter, blev nedbruten vid inseglingen till Vitemölla då mycket enkla hamn, och ett par av fiskarna omkommo.

(Fiskare som omkommo 1835 **Se. nr.19**)

Källebacken 3 Hjälmäröd 10:4

Lejegatan 18 Hjälmäröd 10:3

nr. 10 Hjälmäröd
Vitemölla nr. 27

1773 vigs dr.	pig.
Nils Håkansson	H. 1 Elna Nilsd
nr.12 30/8 1748-1809	(Ravlunda el. Bästekille)? -1777
sjuklig feber	
	Gunnell 30/12 1774 nr.5
	H. 2 Kierstina
	(1753-54)-1806 53 år ven. sjuka
	Elna 26/4 1778 g.m. Per Andersson Torsö,
	Mjällby
	Lisebeth 10/6 1780-1834 långvarig svaghet
	Nils 9/4 1783
	Håkan 1792
1785 Nils Håkansson H. 4 barn	
1790 ” ” ” ” ”	
1810 Håkan Nilsson ogift flyttar till Söfvestad	
(Söfvestad 1814 3/4 föddes fisk. Håkan Nilssons och dess hustru	
Bengta Mickaelsd:s son Nils)	
1812 Nils Nilsson	H. Kierstina Eriksd.
9/7 1783-22/4 1839	Eljaröd 12/12 1778-25/3 1844
	ålderdomssvaghet
krympling, går på kryckor	
1821 kom från Ystad fosterson Nils Håkansson	
1839 vigs	
Nils Håkansson	H. Bolla Nilsd.
Söfvestad 3/4 1814-	Degeberga 17/10 1814-21/1 1900
-4/11 1848	
1848 dör inhysesman	Nils 1839
N.H./gift/vattusot	Bengta 1842
	Håkan 1844
	Bengta 1847
1843 Trued Johansson	g.m. änk. Bolla Nilsd. flyttade t. nr.32 1848
Nils Nilsson	H. Hanna Mårtensd.
nr.31 30/4 1824-	nr.3 27/8 1830-1891 vattusot
	Elna 15/3 1852 nr.4
	Joseph 18/9 1854 nr.51
	Anna 17/12 1856 nr.6
	Margrita 16/9 1859 nr.14
	Ingrid 11/1 1864-1932 (töntig)
	Mathilda 15/10 1867
	Hanna 19/5 1871

Håkan Månsson
nr.31 12/9 1876

H. **Hanna**
19/5 1871-

Helge
Hemfrid Einar
Astrid

Hemfrid Einar Månsson

Sjöman

Johannes Persson (Trygge) H.
Kivik 5 19/3 1864-

Mathilda Nilsd. (Tilla Trygga)
15/10 1867

Hulda Christina 10/4 1887 g.m. Persson-
Everbring Kristianstad
Gustav Sigfrid 12/12 1888 fisk. New Jersey
Annie 6/11 1890 fl.t. Västergötland
Mimmi Johima 7/8 1893-1973 ogift Malmö
(lagade mat till folk)
Olga g.m. son till Sjödin (Martin Olofsson)
steward (sålde huset till Mörk)
Hanna g.m. Frank Larsson nr.8 Göteborg
Axel g.m. Hedvig (Stigalund) **nr.8**
Nils Filip g.m. Linnea (nr.44)
Per skollärare
Frans skräddare (mentalsjuk)
Bror 1907 –1978 ogift
Gunhild 1910-1977

Gunhild g. Lövgren

Huset på Källebacken 3 var det första huset på tomten. När Mathilda Nilsdotter gifte sig med Johannes Persson, delades tomten och ett nytt hus byggdes till Mathilda och hennes familj. Huset övertogs senare av dottern Gunhild. Idag bor hennes son Jan Lövgren där med sin familj.

Dessa uppgifter har Monica Larsson fått av Jan Lövgren.

I huset på Källebacken 3 bor idag bröderna Dennis och Conny Bjernryd med sina familjer.

Christina och Dennis Bjernryd

*Conny och Britt Bjernryd med
döttrarna Sophie och Charlotte*

Jan och Inger Lövgren

- 1778** Fisk. Nils Håkanssons d. **Elna** B.a. Hans Nilssons H. Sissa (nr.9)
Vittnen: Hans Nilsson och Mårten Sönasson (nr.11)
- 1780** Nils Håkanssons d. **Lisebeth** B.a. Torkel Anderssons H. Hanna Vitaby
Vittnen: Lasse Håkansson (nr.12) Hans Nils. (nr.9) Mod. 27 år
- 1792** Nils Håkanssons s. **Håkan** B.a. Hans Pers H. Chierstina (nr.22)
Vittnen: Truls Thurasson Lasse Håkansson Torkel Andersson Mod. 38 år
- 1844** Nils Håkanssons s. **Håkan** B.a. Fisk. Nils Anderssons H. Karna Nilsd.
från Knäbeck. Vittnen: dr. Ola Johansson nr.8 Nils Thomasson nr.35

Bouppteckning 1839

Nils Nilsson

Huset (nr.27) 11 Binningar under nr.10 Hj. 150

Änka Kjärsti Eriksd.
utan bröstärvingar

Testamente
efterlevande Änka bekommer allt. Efter begges död

Broder Sonen Nils Håkansson
Syster Dottren Kjärstina Håkansd.

Värderingsmän Christian Hansson och Måns Mårtensson

Kakelugn 10 Nils på stället

1 Piphylla Christian Hansson
1 Balja (trä) ” ” Obs! nr.20 ?????

Summa 506.25.9

Bouppteckning 1777

Nils Håkanssons uti Kronogatehuset nr.27 avlidna Elna Nilsd
Gunnell Nilsd. 3:je året
möderfrände rusthållare Håkan Nilsson i Bästekille och brodern
Per Nilsson i Raflunda

Huset nr.27 helt nybyggt felar skorsten består i tio
benningar och är välinrett med loft dörrar fönster och golv i
stugan värderat till 150.25
jernugn 24. 4

Specie
Summa 642.22

Lejegatan 2 Hjälmared 65:2

Möllebacken 7 Hjälmared 65:1

nr. 1 Hjälmared
Vitemölla nr. 28

Omkring 1775 Fisk. Sockenskomakaren

Hans Persson
nr.10 1749-1810

H. 1 **Agda Mattsd**
nr.23 1757-1798 barnsäng

Kierstina 1775-1775 2 dagar

Hanna 1777 **nr.24**

Pehr 1780 **nr.31**

Hans 30/1 1786 Kivik 22 1809 g.m.

Berta Nilisd. född 1783 Kivik

Ola 24/7 1789 **nr.37**

Matts 28/4 1792 **nr.29**

Trued 1795-1797

Sissa ” -1796

1801

H. 2 Bengta Nilisd.
Svinaberga 31/5 1768-1839 dör som fattighj.

Söne 2/2 1802-1829 **nr.43**

Bolla 14/1 1806 g.m. Peter Olaus Johansson
nr.15

Nils 26/10 1808 **nr.41**

1828 Husar Löf med familj. Flyttar t. Simrishamn

1830 Tp.

Anders Persson
Grevl. 9/4 1794-1874

H. **Elna Andersson**
Torup 4/5 1793-28/12 1857

A.P. undergått enskild
skrift för åverkan å
gårdesgård.

Nils Torup 8/5 1820

Boel ” 1/2 1829 (fl.Grevl.)

Mårten 1831-1831 slag

Bengta 1835

1858 vigs

Per Nilsson
Mellby 4/1 1825-

H. **Bengta Andersd.**
12/6 1835-

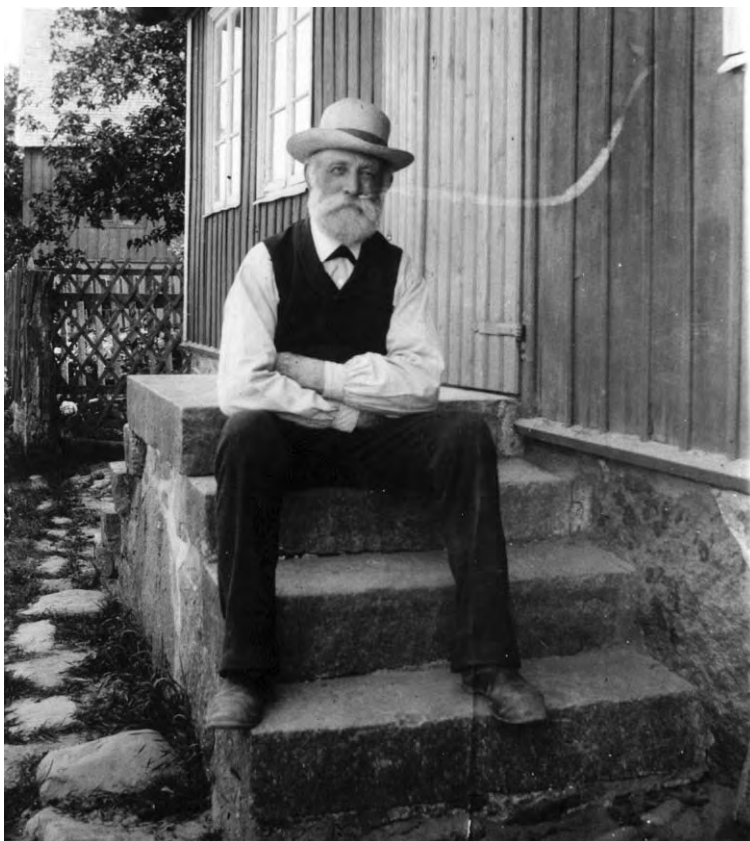
Nils 7/1 1859-1868

Elna 6/9 1865 o.d. Anna 1818 lysn.1818
fl.Ravl.

Nils (Nilsson) Norberg
nr.30 6/11 1847-1935

H. **Sissa** (norrländska el. blekingska)
1850-1935

Henrik ”Bagare” köpte huset hade cafe

Nils Nordberg på trappan till huset på Lejegatan 2 i början av 1910-talet

1892 inflyttade från Maglehem, äkt. 1889

Anders Bodelsson

H.

Elisabeth Olsd.

Vittskövle 24/6 1867 -

nr.46 28/5 1867-

(Mors uppg: Inga egna barn. Fostrade en flicka som gifte sig med postmannens son)

1786 Hans Perssons s. **Hans** B.a. Jungfru Helena Lundström

Vittnen: Göran Lasson (nr.20) Nils Mattsson (nr.23) mod.30 år

1792 Hans Perssons s. **Matts** B.a. Lasse Perssons H. Arna (nr.10)

Vittnen: Söne Åkasson, Måns Åkasson Hjälms.

1768 Nils Jöns. d. **Bengta** i Svinaberga. B.a. Mårten Pers. H.Bengta ibm.

1810 Bouppteckning efter Hans Persson

Husbyggnader: Består av 10 Binningar uppfört på kronorusthålls grund tillhör åboen Måns Åkasson i Hjälms. upptages till värde 22.10.8 (Obs. Söne Hanssons d. Kirsti 1718 g.m. Swen Åkasson Hjälms)

Bilden t.v: Cyllan och Ernst Gerlich är ägare till huset på Lejegatan 2 sedan 1976

Bilden nedan: I huset på Möllebacken 7 bor sedan några år tillbaka Boel och Anders Westerberg med familj bestående av Henrik Westerberg, Lisa Zackrisson, Molly Z, Kalle W, My Z, Ebba W, Olof W, Gunilla Granholm och Ivar W

Bouppteckning 1810

Hans Persson

Änk. Bengta Nilsd. 8 bröstavingar Pehr 30 år Hans 25 år Mats 18 år
Söne 9 år Nils 2 år Hanna 32 år g.m. Lars Lasson Bolla 5 år

Husbyggnader

Består av 10 Binningar uppfört på krono Rusthålls grund tillhör
åbon Måns Åkasson i Hjälmared upptages till värde 22.10.8

Enligt testamente av den avlidne är huset änkan testamenterat med det
änkan till hennes styvbarn betalar 16.32 - varande gångbart mynt som
vill säga Riksdaler

Kontanta penningar uti sedlar	20 - -	
Silverpenningar	6.8 -	
Koppar	7.12 -	
”	5 - -	
1 silver Matsked	2	köpt av Ahlberg för 2.2.7
Malmgryta	1.24 -	
Kakelugn	6 - -	
Kreatur		
1 brun ko	6.32 -	
1 sugga	3 - -	
bibel	1 - -	
postilla köpt av Per Hansson	45.4	
slagur med Fouteral (änk.)	6 - -	
Tekanna av porslin	- 1 -	
1 par stövlar	- 24. -	
5 Bikupor (skänkt till barnen)	3.24. -	

Summa 278. - -

Nils Håkans strädde 1 Hjälmared 6:8

nr. 6 Hjälmared

Vitemölla nr. 29

1777 **Se nr. 22 o. 16**

Måns Persson

H. **Kjerstina**

174(8)

Margareta 28/9 1789 **nr.36**

1785 1786 Änk. Kierstina

1790 Avskedade sergenten

Carl Julius Moderus

1720-1798

Hanna Isacksd.

nr.18 1759-60

oä. dotter Johanna 1/7 1790

1800 Fogdetjänare

Westerdahl

H.

4 barn

flyttade till nr. 32

1809 Rytt.

Lars Nilsson Modig

Hjälms. 1/9 1770-1840

änk. efter Johan H:son Zimmerlund **nr.25**

H. 2 **Hanna Månsd.**

Brösarp 4/4 1773-

L.N.Modigs **H. 1** Bengta
dog 1814 60 år

H:s son Anders 19/11 1814
F:s dotter Hanna Larsd. Hjälms 19/10 1899- ??
-14/4 1848 **nr.32**

Inh. Hanna tiggerska
Johanna
L.N. Modig m. familj flyttar till nr.25

1819 vigs

Mats Hansson
nr.28 28/4 1792-
-24/1 1855

H. 1 Agda Persd.
Grevlunda 20/11 1770-1837

fosterdotter Hanna Persd.
Söfde 29/1 1813 **nr.4**
kom 1821 fl.t. nr.9 1833

Inh. Arwast Persson H.
S:t Olof 1800
barn: Petter, Johannes
Håkan
fl.t.Hj.7 1838 1838

H. 2 Töre Johansd
Bästekille 20/7 1805

o.ä. Ingar 1830 Bödåkra Gladsax -49
o.ä. Johan 1835 Bästekille Torup -52
Agda 1838 Gladsax -56
1840 dödfött barn
Hans 1842
Anna 1846

Mats Hansson m. familj flyttade 1842 Se **nr 51.**

1845 **Rasmus Hansson**
nr.6 25/7-14/4 1884 ??.

H. Elgena Nilssd.
Nr.31 5/12 1821-1904

Margareta 1844-1847 kikhosta
Elna 24/12 1846 **nr.48**
Hans 3/3 1850 –16/3 1850
Margareta 6/6 1851 lysn.1880 Kivik 32
Johanna 9/12 1857-1890 **nr.13**

1891 **Nils Håkansson**
nr.10 1868-
skraddare, steward

H. Emma Hansd. (Skraddare)
Kivik 31 23/8 1869-

Nils **Joel** 25/6 1891
Ester Christina 8/5 1895
Lasse (liten)
Emil skraddare? fl.t.Simrishamn?
Karl (Isack)
Hanna gift i Åhus?

Börje och Bodil Leander-Persson

S.Mellby dopbok 1869

Fisk. Hans Isackssons och dess H.Kjerstin Nilsd:s i Kivik 31 barn
Emma Gudmor pig.Eljena Thomasd. på nr.2 Kivik. Faddrar dr. Håkan
 Thomasson nr.2 Kivik samt dr. Håkan Åstradsson (nr.4 el 7) Kivik.
 Mod. 35 år (Kjerstin Nilsd. var hon född Vitemölla nr.41??)

Mors o Pappas uppgifter:

Nils Håkansson var skräddare innan han började segla. Hördes aldrig
 av. Försvann med vilje? Äldste sonen också? Emma Skräddare slet
 hårt, städade hos sjökaptens Lars Göranssons (Hinkes hus), Ester gift
 med hamnarbetare Kalle Medin Åhus. Kom till Åhus och tjänade i
 huset som Flinck sedan köpte.

Bouppteckning 1798 11 juli

Avskedade sergeanten Carl Julius Moderus och som dess hustru och dotter Maja rest ifrån honom Moderus för omkring 14:e året sedan och alltsedan icke låtit avhöra sig så föreviste vid detta arvskifte testamente daterat 28 jan. 1797 till dess erkända oäkta flickebarn Johanna 8:a år gammal på så sätt när skulden blivit betald skulle Johanna tillhöra det överblivna. Härvid kom tillstådes den avlidnes broderson Herr Qvartermästare C.J. Moder i Lönhult som medgav testamentet på så sätt att om flickan lever skall henne tillhöra allt sedan skulden blivit betald men skulle hon i sina omyndiga år med döden avgå skulle detta tillfalla dess avlednas arvingar. Egendom omhänder hade pigan Johannes Moder Hanna Isacksd. som nu tillsades att den skulle uppgivas som den vid dödstimman befanns.

Huset nr.29 bestående av 4½ binningsars hus inrättat till stuga och härbärgshus samt hälften av farstugan 8.16. –

Huset inroptes för högsta budet. Cgl. uppsyningsman Westerdahl i Hjälpared på så sätt att pigan Hanna tillhör nu Siönningshus med halva farstugan i sin livstid men efter dess död tillfalle inroparen allt och det för 16 Rd. 32 silvermynt att år från dato betalas utan intresse på den tiden.

Moderus dog 70 år gammal 1798.

1790 1/7 Pig. Hanna Isacksd:s d. **Johanna** B.a. pig. Margareta Isacksd. Vitemölla. Vittnen: Ola Persson i (J)ullahuset och Håkan Nilsson i Lödahuset. Mod. 30 år.

Lejegatan 12 Torup 8:25

Torup

Vitemölla nr. 30

Omr. 1790

Pehr Olsson

nr.17 16/3 1771-1834

1834 Per Olsson drunknad
strax utanför Vitemölla
om aftonen och funnen
följande dagen

Nils Persson

28/6 1816 –1894

H. **Hanna Hansd.**

Hjälmaröd 11 10/6 1776

Bolla 30/11 1796 g.m. Thomas Josephs. **nr.2**

Ola 12/12 1799 **nr.39**

Hanna 21/2 1803 g.m. Nils Andersson,
Wanstad **nr.9**

Hans 12/1 1806 **nr.44**

Åstrad 31/12 1808 **nr.46**

Kristina 11/5 1813 **nr.47**

Nils 28/6 1816

H. **Else Persd.**

Bästekille 14/3 1821 – 1879

d.t. Brink **nr.23**

Botilla 2/3 1842

Per 10/1 1844

Måns 13/9 1842 Sverin **nr.32**

Nils 6/11 1847 Norberg **nr.28**

Hans 24/10 1849-1/11 1849

Hans 26/7 1851-1884 lungshot g.m. Anna
Månsd.

Lars 20/1 1854 **nr.24**
Ola 21/10 1856-20/11 1856
Elna 20/8 1858 g.m. Johan Olsson
(Knäbeckare) **nr.47**
Carolina 20/5 1863

1883 vigs Sjöm.

Per Nilsson

10/1 1844-

hängde sig

H. Amanda Svensd.

nr.17 (Anna) 6/10 1857-

Elin 3/10 1884

Maria 6/4 1888

Nils 11/4 1890 Amerika

Infl. fr.nr 43 1882

Utf. till **nr.38** 1895

Änk. Anna Månsd. 23/6 1860 **nr.43**

Avlidna Hans Nilssons änka

d. Emma 9/10 1882

s. Hans 22/2 1885

o.s. Oskar 14/2 1892-4/5 1892

o.d. Ida 14/2 1892 **nr.43**

(1919 Per Nilsson)

Elin och Maria bodde tillsammans tills Elin dog. Maria sålde kakor för kusinerna Hulda och Selma i Vitaby.

Jeppsson Kävlinge sommarbostad

Följande har Hans Jeppsson berättat för Monica Larsson:

Fiskaren Nils Persson hade en son och en dotter, Maria. När hustrun dött flyttade dottern hem och hushållade för fadern. Sonen hade flyttat till Amerika. Han tyckte att det var snällt av Maria att ta hand om fadern. Därför fick hon ärva huset när fadern dog. Maria sålde bullar. När hon dött hittade man efter ett år svägerskan i Amerika. Hon ärvde huset som sedan auktionerades ut 1959. På den auktionen ropade Hans och Anna-Greta in huset för 13000 kr. Huset kallades länge för Marias hus.

Hans och Anna-Greta Jeppsson, Ulla Jeppsson-Wistrand med döttrarna Anna, Sara och Cecilia. Saknas på bilden gör Hans och Anna-Gretas andra dotter Lena Andersson med barnen Maria och Mikael

- 1776** 10/6 Hans Ols. **Hanna** Hjälmäröd (11) B.a. Jöns Svens Edela i Onslunda. Vittnen: Per Olsson i Qvårestad, Per Olsson i Hjälmäröd (8)?)
- 1816** Per Ols. **Nils** B.a. skepparen Måns Nilssons H.Sissa på Kivik (44) Vittnen: Skepparen Ola Nilsson Kivik (37) och fisk. Thomas Josephsson (nr.2)
- 1834** Fiskaren Per Olsson drunknad strax utanför Vitemölla om aftonen funnen följande dagen. 63 år. Fiskaredrängen Måns Sonesson (nr.36) drunknade vid samma tillfälle som Per Olsson 23 år.

Ola Cappelin: Gammal sed och tro i Kivik

En dag kort före jul omkring 1840 hade trenne fiskare i Vitemölle varit ute efter sina torskkrokar. Det var storm, så att båten, då den skulle i land i en av kåserna, kantrade och fiskarna kommo i. En bärgades med hjälp av en garnstång, som räcktes honom ut från en av hamrarna (stenarmar). De båda andra omkommo. Den ene av dem hittades genast, den andre långt senare. En god vän till den sistnämnde brukade om kvällarna stå nere vid sjön och hörde flera gånger en röst, som sjöng psalmer. Rösten kände han så väl igen. Han fick då för sig, att den omkomne skulle ligga "sånnavragen" (sandvräkt) i närheten. Han hittades också fram på våren.)

Varför växte läget ännu mer under 1800-talet?

Under de år som vi hitintills har följt vitemöllingarna har det ofta rådit krig ute i Europa och så det även i början av 1800-talet när Napoleon försökte lägga under sig en stor del av denna världsdel. Svenskarna hade länge varit herrar över Finland och Pommern, men fick se dessa områden gå förlorade 1809. Som plåster på såren erövrades Norge 1814 och detta land var vi i union med i bortåt 100 år. 1810 blev en fransk marskalk, vid namn Jean-Baptiste Bernadotte, kronprins och senare kung i vårt land. När århundradet slutade, satt hans barnbarn Oscar II på tronen.

Vitemölla fortsatte att växa allt mer. År 1818 fanns det 35 hus på läget och en hel del av dessa var flerfamiljshus. År 1871 hade husantalet ökat till 63. Befolkningen var 398 till antalet år 1890.

Hamnen

I och med att det blev fler människor på läget var det fler som fiskade och var sysselsatta med sjöfart. Därför behövdes en riktig hamn och det gjorde att man 1882 påbörjade arbetet med en hamnanläggning, som stod klar 1884. Till detta hade vitemöllingarna fått ett statsbidrag på 10500 kronor. Hamnen byggdes av ingenjör Johan Lundgren från Simrishamn och han beräknade kostnaderna till 15000 kronor. När hamnen var klar stod notan på 26000 kronor. Den nya fina hamnen skadades tyvärr genom en kraftig storm inte så långt efter det att den stod färdig. Till reparationerna fick vitemöllingarna 1885 ytterligare ett statsbidrag på 3950 kronor. Förbättringsarbetet var knappt gjort förrän hamnen skadades av ännu en storm. Efter två mycket häftiga stormar i mars och oktober 1887, ödelades hamnen nästan helt och som om inte det vore nog, fylldes det som var kvar av hamnen med sand vid nästa stormtillfälle. Djupet blev nu så dåligt att endast en meter djupgående båtar kunde lossa vid ena hamnarmen. Major W. Gagner upprättade ett förslag till hamnens återuppbyggnad och kom fram till att det skulle kosta 75000 kronor. Detta var en otrolig kostnad och helt omöjligt för vitemöllingarna att betala. Man fick därför söka statsbidrag igen, men det dröjde ända till 1895 innan vitemöllingarna beviljades 50000 till hamnbygget. För att få detta bidrag var Vitaby socken tvungen att ta ansvar för de pengar som återstod för att täcka kostnaderna. Enligt en ämbetsberättelse för åren 1896-1900 stod den nya hamnen klar 1898, men den var bara 2 meter djup så att endast jakter och mindre fartyg kunde löpa in i den. På ena hamnarmen står det att hamnen byggdes 1896.

Fisket

Fisket var den dominerande sysselsättningen i samtliga fiskelägen på den skånska ostkusten vid mitten av 1800-talet. Invånarna hade skaffat sig hela flottor av vrakekor för sillfisket under somrarna, hommebåtar för ålfisket på höstarna och smackebåtar och krok båtar för lax- och torskfisket under vintrarna. Tillsammans med Baskemölla var Vitemölla under många år den förnämsta fiskeplatsen. Vitemölla hade ett 60-tal fiskebåtar, varav 13 vrakekor. Vitemyllingen Halvar Hansson, född 1915, har skrivit följande om fisket med dessa vrakbåtar:

Under 1800-talets senare del fanns i Vitemölla 13 stycken så kallade vrakbåtar som under sommarens sillfiske utsträckte sina fiskeresor ända till Bornholm, de var enligt vad gamla fiskare berättat för mig i min barndom så nära Bornholm att de hade Hammerhus fyr i syd alltså cirka 30 sjömil hemifrån och de har berättat om strapatserna när de vid vindstilla måste ro den långa vägen hem. Därnere fanns på 1860-1870-talet en mycket stor och fet sill vilken var begärlig som så kallade smältesill. När båtarna kommit hem plockades sillen av garnen och sedan rensades den (gällades) varefter uppköparna vilka kunde vara ända från Göinge saltade sillen i sina vagnar som de hade klätt med halm. Båtarna som användes torde ha haft en längd av cirka 7 meter och försedda med storsegel och mesan. Storseglet var ett råsegel, alltså ett bomsegel som sitter på en bom som hissas upp i masten. Nackdelen med detta segel är att om båten vid kryssning måste vända (gå av stag) och segla under vinden åt motsatt håll, så måste seglet firas ner och tagas runt masten för att sedan åter hissas opp. Efter Kiviks marknad upphörde mestadels vrakfisket och de flesta fiskarna flyttade till sina respektive ålabodar som ibland var ett par mil avlägsna ifrån samhället.

Trots att tillgången på fisk var god var det inget liv i lyx, utan folk var glada om de hade till livets nödort. Det kunde dock hända att fisket slog fel då och då och ibland flera år i rad. Då hade man det svårt i fiskestugorna.

Pågarna på läget fick tidigt hjälpa till med fisket. Hade familjen en egen båt hjälpte man till med den. I annat fall tog man anställning som lejekarl hos ett annat fiskelag. Fiskegarnen var gjorda av bomull och hampa. Efter att fångsten hade plockats bort från näten var det till att hänga upp dem på tork på garnhängena på torkplatser som låg längs stranden. Inte bara fisk fastnade i garnen utan även en massa tång och andra sjöväxter som fick plockas bort. Ofta gick garnen också sönder, så fiskarna var ständigt sysselsatta med att noga vårda sina fiskeredskap. Kvinnorna deltog även i allt arbete med fisket utom att gå ut på havet.

För att kunna förvara fångsten använde man is. Fiskarna på läget fick denna is från Göran Christianssons iskällare på Möllebacken 1 Vitemölla nr. 26. När det var isvintrar sågade de upp tjock is uppe vid en vattenpöl invid andra Kumlagården. Sedan körde arrendebonden ner den till Vitemölla, där man förvarade den i källaren nerpackad i sågspån. Där klarade sig isen under hela sommaren.

Sjöfarten

Fisket fick sakta men säkert allt effektivare redskap och det ledde till att fångsterna blev större. Detta förde i sin tur med sig att det inte behövdes så mycket arbetskraft till fisket. Åren då fisket gick fel fick också många att börja leta efter någon annan sysselsättning. På land fanns det inte så mycket för fiskeläget befolkning. Nej, ute på havet ville man arbeta. Havet kände man väl till. Det som då lämpade sig bäst för dessa havens män var sjöfarten. Denna sysselsättning växte så pass, i och med de allt större segelfartygen, att fler och fler bosatte sig på Vitemölla och övriga fiskelägen längs kusten.

Småjakter var de första skutorna. De var grundgående, så att de kunde ta sig in i hemmahamnen och var inte mycket större än vrakekor. Hade man som fiskare själv kunnat bygga sin vrakeka, gav man sig också i kast med att bygga sig en av dessa små jakter. I allmänhet anlätade man dock en yrkesman, vilket oftast var en man från Blekinge, då det fanns många duktiga båtbyggare där. Till en början kom blekingarna ner till samhället och byggde båten där, men efterhand lät man sina jakter byggas i Blekinge. De första som gav sig i kast med sjöfarten på Vitemölla hade inte så stort kapital att röra sig med. Därför var de tvungna att bygga farkosterna så billigt som möjligt. Dessa odäckade båtars lastkapacitet var i många fall inte så stor. Med dessa första små skutor kunde man inte heller göra så långa seglatser. Det blev mest resor längs hembygdens stränder.

Eftersom båtarna inte var så stora gick det att ordna vinteruppläggning på Vitemölla, även om det inte fanns någon skyddande hamn till förfogande. När hösten kom och seglationen var slut för året, riggade man av jakten och släpade upp den på land. Fanns det något kraftigt träd i närheten, förtöjde man båten vid detta, för att båten vid vinterstormar och högvatten inte skulle ge sig ut på sjön på egen hand.

Efterhand byggdes större och mer ändamålsenliga jakter som försågs med däck, särskild kajuta och så vidare. Så småningom hade likheten med vrakekorna försvunnit helt. På 1870-talet fanns det cirka 80 jakter längs den österlenska kusten, från 15 upp till 50 ton. Störst var Nordstjärna från Vitemölla på inte mindre än 78 ton. Skepparna var ofta både ägare, befälhavare och handlande. De förde med sig spannmål, fjäderfä och fläsk till Blekinge och tog med sig trävaror, stegar, korgar, tjärtunnor och ved tillbaka. De större båtarna kunde utsträcka sina färder till mer avlägsna orter.

På 1880-90-talet hade Vitemölla vuxit till ett viktigt sjöfartssamhälle och ett betydande antal fartyg hörde hemma där. Det var barkskepp, briggar, skonserter med flera. Precis som man i början av Vitemöllas historia kunde kalla orten mer för ett kvarnställe än ett fiskeläge, så kunde man nog under 1800-talets slut och början av 1900-talet ha kallat Vitemölla för ett sjöfartssamhälle.

Sjöfarten växte allt mer och ett för den tiden imponerande rederi vid namn Björkegrenska rederiet växte fram i Simrishamn. Staden blev i mitten av 1800-talet en livaktig handels- och hamnstad. Mellan åren 1839 och 1915 ägde Björkegrenska rederiet 89 fartyg, varav 36 var barkskepp. Förutom detta var man delägare i ytterligare minst fyra fartyg. 1877 seglade det första Björkegrenska fartyget, vilket var en brigg vid namn Sigrid, över Atlanten.

Sjökapten Nils Thomasson från Vitemölla

Under slutet av 1800-talet kunde man tala om skånska ostkusten som en stormakt vad det gällde sjöfarten. Det var hundratals fartyg av imponerande storlek som hörde hemma här. Vart man kom i främmande hamnar som till exempel Finland, Danmark, Tyskland, Holland, England och Frankrike så låg det alltid något ostskånskt fartyg där. Området upplevde nu sin tredje storhetstid, då de stora segelfartygen härskade på haven.

Sjöfarten förutsatte att det fanns driftiga affärsmän och en gynnsam ekonomisk konjunktur. Sist men inte minst krävdes en god tillgång på kvalificerat och dugligt sjöfolk och detta fanns att få bland annat på Vitemölla. Så fort kustbefolkningens pågar hade läst klart hos prästen fick de ge sig ut till sjöss. En del läste vidare på navigationsskolor och fick styrmans- och kaptensexamen.

Det var aldrig någon svårighet att få folk till skutorna och även smårederier växte upp på fiskelägena, där folk från bygden var delägare. Vinsten fördelades efter varje ägares insats. Kaptenen hade dock en speciell provision, som uppgick till 5 procent av bruttoinkomsten och i undantagsfall till och med mer.

De män som arbetade som besättning på dessa fartyg under största delen av året, försörjde sig som fiskare under den tid då fartygen låg i hamn för vinterförvaring eller reparation och översyn. Även när åldern tog ut sin rätt och man inte längre orkade med de långa seglatserna var det fisket som gällde.

Kyrkan

Som fiskare ansågs man inte lika mycket värd som bönderna. Detta var ett problem för vitemöllingarna även på en sådan plats som i kyrkan, där alla är lika inför Vår Herre. De fina bänkarna som hade tillkommit under renoveringen på 1700-talet lade bönderna beslag på, så att det inte fanns några sittplatser för vitemöllingarna. Därför såg de till att själva bekosta en läktare, som döptes till Videmullaskunken. Genom att man under flera år betalade skunkapengar till hamnlaget på fastlagsmåndagen fick man pengar till bygget. Det var säkert glada och stolta vitemöllingar som 1846 kunde inviga sin läktare, som var fint bemålad med apostlarna stående framför skånska stengärdsgårdar.

Väderkvarnen

Vitemöllas väderkvarn

Kvarnverksamheten växte år från år och 1871 lät möllaren bygga en pampig vindmølla, en så kallad holländare, uppe på kullen där ett boningshus idag ligger på Møllebacken 16. Möllaren hade säkert bråda dagar när det var god vind och han hade både vattenmøllan och vindmøllan igång.

Skolan

Förutom de kunskaper som det uppväxande släktet fick ta till sig under vardagens bestyr, i kyrkan under söndagens högmässa, vid förberedelserna inför husförhörren och konfirmationen så började samhället anse att någon form av skola borde startas. 1842 fick liberalerna i riket igenom en svensk folkskolestadga för att höja medborgarnas bokbildning och inordna den växande arbetarklassen i samhället.

I Vitaby socken såg man behovet av en skola redan innan folkskolestadgan gick igenom. Vid sockenstämman den 10 september 1818 var huvudämnet för dagen att anskaffa skolmästare till församlingen. Man ansåg att det skulle behövas tre skolmästare till en så vidsträckt församling. Skolhuset och skolmästarna skulle bli en stor kostnad. Det var biskopen som tryckte på mest och ansåg att socknen borde ordna sin barnundervisning. Sockenmännen tyckte som sagt att det blev för dyrt och anhöll om att få behålla den omgångsskolmästare, som man tidigare hade klarat sig med.

Socken var uppdelad i tre skolrotar och därtill tre lärare. På Vitemölla var det fiskare Siolin som höll i undervisningen. Avlöningen utgick i natura och 1832 fick till exempel skolmästare P. Melin i Hjälmared en struken kappe råg, samt lika mycket korn för varje barn som undervisades. Den 18 juni 1842 infördes skolplikt och socknen blev då skyldig att ordna undervisning för sina barn.

Vid sockenstämman söndagen den 30 oktober 1842 utsågs den första skolstyrelsen i Vitaby. Valda blev kyrkvärden Anders Thuresson från Hjälmared, mjölnaren Måns Larsson från Grevlunda mölla, frälseåbon Håkan Andersson från Torup 7, frälseåbon Måns Andersson från Vitaby 7 och inspektorn Håkan Ahlberg från Torups säteri. Man beslöt att bygga ett skolhus i Vitaby. Greve Piper upplät mark till bygget, cirka 9 kappland av sin jord. Byggnaden stod klar 1846 och bestod av lärosal i söder och lärarbostad i den norra delen. Socknens första skollärare enligt den nya skolstadgan blev den då 35-åriga Jöns Rosengren. Den 11 januari 1847 började undervisningen.

På Vitemölla hade man en ambulerande skola och den fortsatte som förut, dock med den skillnaden att skolstadgans bestämmelser måste följas. Efter många om och men beslöt de styrande att bygga ett skolhus på Vitemölla. Det byggdes nere vid nuvarande Lejegatan 42 och stod klart i september 1865. Läraren J.W. Grönvall, som hade verkat vid den ambulerande skolan, fick nu nya och permanenta lokaler att hålla sin undervisning i, vilket måste ha varit till stor glädje för både honom och barnen. Barnantalet på Vitemölla och den del av Kivik som tillhörde Vitaby socken ökade snart i antal. Därför startade man en nybyggnad och förändring av skolhuset, så att det 1887 innehöll lärarlokal och två lärosalar.

Giftermål

När pågarna väl läst hos prästen, arbetat några år så att de kunde försörja en familj och blivit myndiga var det dags för trolovning och giftermål. En käresta och blivande hustru hittades i första hand på Vitemölla, Kivik eller något annat av de närbelägna fiskelägena. Att gifta sig med någon som kände till arbetet med fisket var en fördel. Det var också nödvändigt att föräldrarna godkände partiet.

Man sade att man var trolovad, trots att den högtidliga trolovningen, som skulle ske inför prästen inte förekom. Först under senare hälften av 1800-talet blev det vanligt med förlovningsringar. Var det riktigt fint skulle de vara av guld, men det var säkert inget som var vanligt hos vitemöllingarna. På 1870-80-talet lät man göra ringar hos guldsmeden i Simrishamn av danska enskillings kopparmynt och förgylla dem. Ringarna kunde man även köpa på Kiviks marknad. Den blivande bruden fick också en gåva av sin blivande man när hon sade ja till giftermålet. Det kunde vara en silkesduk eller psalmbok som inhandlades på marknaden eller i stan. Sjömännen köpte ofta fästmansgåvorna utrikes som till exempel engelska dukar och porslinshundar. Några vassa saker såsom nålar, knivar och saxar fick fästfolket inte ge varandra. Då stacks kärleken ut eller skars av. Man fick inte heller ge varandra skor, för då sprang kärleken iväg.

Snart uttogs lysning och då följdes de båda åt till prästen, som förhörde dem i kristendomskunskap. Till bröllopet var det viktigt att alla som hörde till släkten var bjudna. Mycket bestyr blev det inför ett bröllop, då alla skulle ha med sig förning. Det bakades sockerkaka, vetekrans och spettkaka, som det fordrades särskild färdighet för att göra. Även äggakaka förekom och risgrynsgröt. Till gröten hade man socker, kanel och russin. Förningen bars till bröllopshuset kvällen före bröllopet. Festen tillreddes och firades i brudens föräldrahem. Om det regnade på bröllopsdagen sade man att det regnade välsignelse i brudkronan, och det betydde rikedom.

Bruden kläddes på morgonen och bruddräkten var grön för fiskelägenas brudar. Till dräkten hade hon vitt förkläde, svarta strumpor och låga läderskor. Brudgummens dräkt bestod länge bland annat av ett par knäbyxor, men ändrades på mitten av 1800-talet till långbyxor.

Ännu vid mitten av 1800-talet gick brudföljet till fots till kyrkan med spelmän i täten. Under senare hälften av århundradet började man viga brudparet antingen i prästgården eller i bröllopshuset. Under vigseln skulle bruden ha en peng i skon för att paret aldrig skulle bli utan pengar.

Hur stor hemgiften som bruden skulle föra till det gemensamma boet och hur kostsam bröllopsfesten fick bli, skilde sig mycket åt mellan de fattigaste och de bäst bemedlade på läget. Hade familjen många döttrar fick man nog spara länge för att kunna ställa till med bröllop.

Marknaden

Mycket av det vitemöllingar behövde till sitt hem köpte de vid den årligen återkommande marknaden. Orvar Nilsson beskriver det så här i sin bok om Kiviks marknad:

*Fästefolk köpte ringar av mer eller mindre ädel metall, kistebrev, bibel och psalmbok men också all behövlig köksutrustning, silkesschaletter, kläder, allt som tänkas kan. Sedan kompletterade man år efter år, allt eftersom ungarna kom köpte man deras kläder på marknaden.*¹

Förutom inköp bjöd marknaden på nöjen som till exempel krogliv och karuseller. Det var årets stora händelse för de flesta. Marknaden hade fortsatt att växa och i början av 1800-talet var även Striven för trång. Då flyttades marknaden upp till det stora öppna fältet ovanför backafallet. Området omfattade 15 hektar. Det tillhörde Christinehofs fideikommiss, men köptes 1881 av två åbor i Hjälmared, Arvid Persson och Ola Olsson. I köpet ingick fältet och andra markområden till en sammanlagd yta av 60 hektar. De köpte marken av greve Thom Piper för den mäktiga summan av 59000 kronor. Fältet består av en mager sandhed som endast lämpade sig till betesmark. Men det var inte till betesmark man köpte området. Visserligen gick det kor och betade där största delen av året, men det var när det var marknad som marken var en stor inkomstkälla, då man tog in arrende från alla knallarna på marknaden. Marknaden var som vanligt i juli, förutom 1853 då den flyttades till december månad, för att förhindra att koleran som härjade i Ystad skulle sprida sig.

¹ Nilsson, Kiviks marknad 1987 s. 24

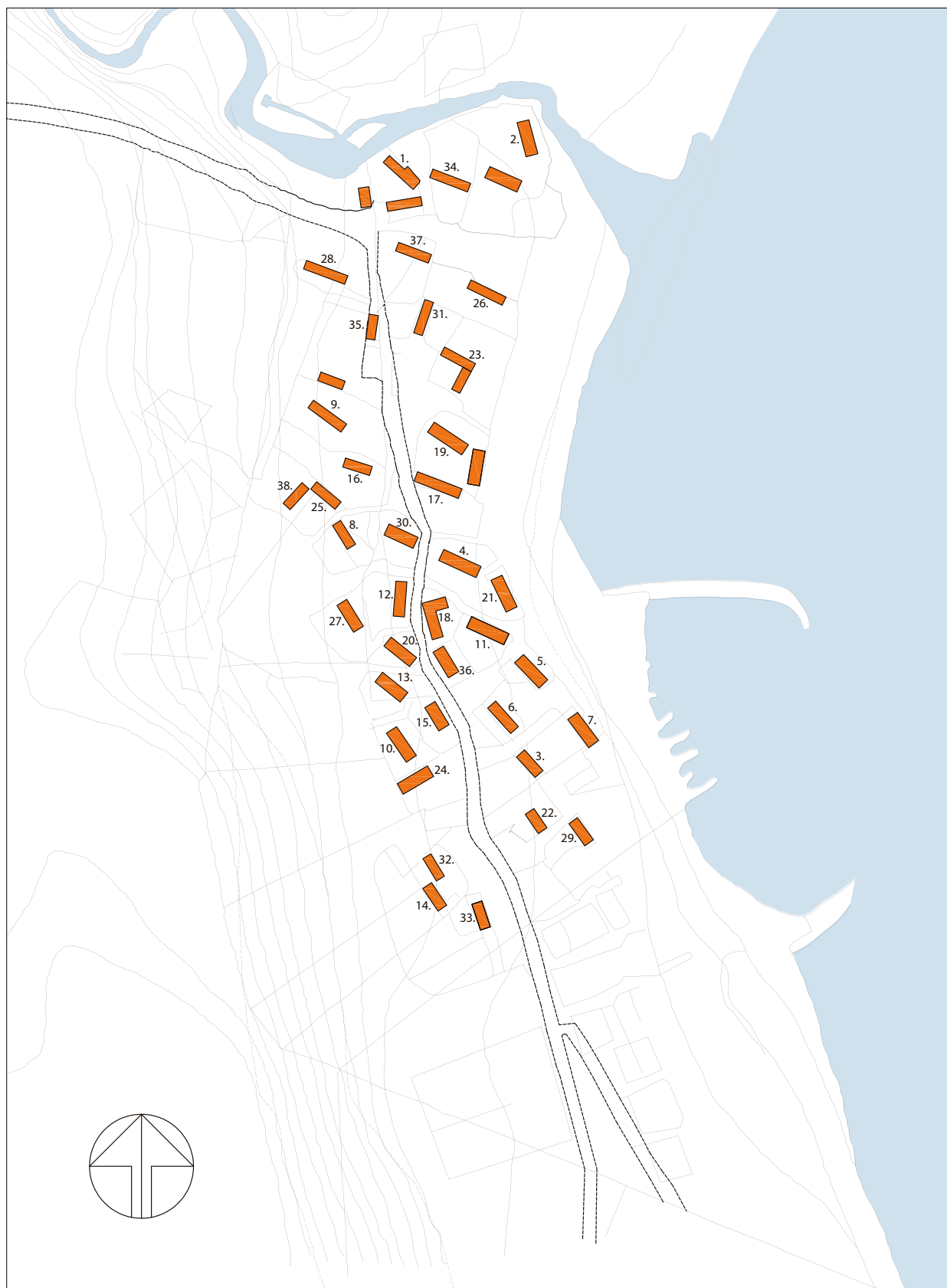
Eldens härjning

Även om glädjen och fritiden hade sin plats i befolkningens liv, var det hårda arbetet och oron det som dominerade deras liv, oron för män och söner som var till sjöss, för det dagliga brödet och för sjukdomar. Som om nu inte detta vore nog, härjade vädrets makter med storm och även en brand 1867. 14 av de cirka 60 bostadshusen blev lågornas rov. Det blåste hård nordlig vind och då husen låg tätt och de flesta hade halmtak, blev de ett lätt byte för eldens lågor. Många av de drabbade var fiskare med ganska knappa inkomster. Därför blev dessa hårt utsatta, eftersom försäkringen inte täckte allt som hade förstörts. Många miste sina fiskeredskap, då dessa ofta förvarades i boningshusets sjunning eller på vinden. För att bistå dem som hade det svårast, bildades en hjälpkommitté. Samhället fick nu på grund av denna händelse sin första byggnadsplan. Den 25 februari 1868 sammanträdde kommunalnämnden i Vitaby och konstaterade följande i sitt protokoll:

Som af gammal plägsed det oskicket gjort sig gällande att vid Byggnads uppförande å Hvitemölla, såväl den enen som den andre inkretrat på den der befintliga gatan, med Gärdsgårdar och staket m.m.: så att den blifvit så smal att ej ens Ett par hästar med vagn, der obehindrat kunnat komma fram och tillfölje av denna trånghet, smuts och orenlighet samlat sig, så att i sanitärt hänseende det äfven rescopckt med det förhållande som nu är, ty hvar och en vet att en farsot får dubbel fart genom att renlighet ej befordras, och omöjligt är att kunna hålla den nu befintliga gatan ren.....

Sammanträdet utmynnade i, att det bestämdes att genomfartsgatan skulle vara 10 alnar bred mellan rännstenarna och att 5 tillräckligt breda gator skulle utgå från stora gatan ner till sjön. Det nya samhället Vitemölla hade nu börjat ta form.

Hus nr.1-38, år 1818

Lejegatan 3 Torup 8:10

Torup

Vitemölla nr. 31

1803 vigs

Pehr Hansson
nr.28 8/2 1780-1819

H. **Eljena Hindricksd.**
nr.21 20/7 1780-

Pehr 21/2 1804-1837 lungsot fl.B-vik
1820 kom B-vik 1837

Sissa 16/9 1806 **nr.44**

Trued 3/12 1808 **nr.22** Mjällby

Agda 2/4 1812 (fl.Ravlunda 1822)

Hans 16/6 1814

Henrik 13/7 1817

1820 vigs

Nils Nilsson
nr.23 14/12 1798-
- 21/4 1851

H. **Ingeborg Håkansd.**
Raflunda (Killehusen) 8/4 1798-
Backahus nr 5 syster till Anna nr.21 ?

Gift fisk. Nils Nilsson omkom vådligt på havet om aftenen då han varit ute för att sätta sillgarn och en väderil omstjälpte båten vid hemresan.

Eljena 5/12 1821 **nr.29**

Nils 30/4 1824 **nr.27**

Elna 24/10 1826 **nr.6**

Sven 21/9 1830-22/11 1831 infl. feber

Anna 17/11 1832

Måns 6/9 1835

Agda 21/12 1838

862 Änk. Ingeborg Håkansd.

1864 vigs

Måns Nilsson
6/9 1835-9/2 1913

H. **Hanna Hansd.**
nr.44 25/1 1835-25/11 1895 livmoderkräfta

Nils 24/1 1865 g.m. Johanna Lassd. nr 20
1886 **nr.44**

Selma 28/10 1867 **nr.36**
Håkan 12/9 1876 **nr.27**

William Thorsson
nr.11 1887-1974

H. **Betty Thorsson**
Hjälms. 17 **nr.21** 1888-

Husets innevånare är idag Paul och Eva Bertilzon med barnen Jens, Malin och Jenni (den sistnämnda var ej med när fotot togs)

Bäckahusen nr.5

1784

Måns Mårtensson ålder 52 (1732)
H. Truen ” 48 (1736)
son Håkan ” 20 (1764)
dot. Hanna ” 7 (1777)

1797

Håkan Månsson ålder 33 (1764)
H. Elna (Svensd.) ” 29 (1768) 1768. 2/2 Sven Ols. dot. **Elna**
son Ohla ” 4 (1795) i Vitaby. B.a. Torkel Lass H.
dot. Kjerstina ” 1 (1796) Bereta ibm. Vittnen: Per Håkans-
pig Hanna ” 32 son i Greflunda Anders Månsson
Fader Måns Mårtensson ålder 65 i Torup

1801-1802

Håkan Månsson ” 38 1791 9 nov. vigs dr. och torparen
H. Elna ” 34 Håkan Månsson i Bäckahusen av Raf-
son Ohla ” 9 lunda socken och pig. Elna Svensd.
dot. Kjerstina ” 6 Vitaby.
dot. **Ingeborg** ” 3
Fader Måns Mårtensson ålder 70

Anna född 6/11 1807 Vitemölla **21**

1798 8/7 föddes i Bäckahusen nr.5 Håkan Månssons och
hustru Elnas dotter **Ingeborg** som döptes den 11 och bars av hustru
Ingar Nils Isacksson från Greflunda. Faddrar voro mannen (?) Nils
och drängen Nils Andersson i Bäckahusen modern 30 år

1807 föddes uti Killehus fisk. Håkan Månssons och H. Elna Svensd:s
d. **Anna** B.a. husman Sven Olssons H. Hanna Månsd. från Pehrsahusen
Vittnen: Åboen Håkan Soens i Vitaby. **Se nr.21**

Bouppteckning 1819

Per Hansson

Änka Eljena Hindriksd. med 6 bröstärvingar Pehr 15 år Trued 10 år

Hans 3 år Hinrik 2 år Sissa 12 år Agda 6 år

Den avlidnes bröder fisk Ola Hansson Vitemölla och Hans Hansson Kivik

7 Binningars hus byggnad inredd till stuga, visthus samt skorsten och bakugn uppförd på frälsegrund under Torup

Huset värd. t. 150 - -	köpt av dr. Nils Nilsson Vitemölla för 233.16.6
Koppar-	
kittel värd.t. 9 - -	” ” Ola Hansson för 19.40 -
Ekekista ” ” 4.24 -	” ” dr. Mats Hansson för 4.24 -
	Summa 369.43.9
Innestånd	Fädernearv till broder Mass + ränta 38.7 -
”	Dito Mödernearv ” ” 14 - -
	52.7 -
” ” syster Bålla	19.3 -

—

Lejegatan 30 Hjälmäröd 5:5

nr.5 Hjälmäröd

Vitemölla nr. 32

1810 kom från **nr.29**

Fogdetjänare **Westerdahl** H.

Inh. moder Westerdahl

1811 dog ” Brita Christina 74 år (f.c:a 1837)

1817 **Johan Niklas Witt** (Björk) H. **Sissa Josephsd.**
nr.25 16/9 1795- **nr. 2** 8/7 1787-

Nils 16/12 1819

Inh. Fad. Witt 1755 Strahlsund

H. Johanna 31/1 1760 Maglehem

Witt med familj flyttade till **nr.15**

från Andrarum

1820 Häradsvallackaren

Johannes Brolin

Öland 29/9 1785-

H. **Brita Christina**
Bosarps socken 31/3 17?1-

Christian 5/11 1806 Hörby?

Anna Greta 3/4 1808 Gullarp

Nils Petter 13/10 1810 Westerstad

Elna Catrina 1811 S:t Olof
Anna Maria 15/9 1814 Vitaby socken
Kirsti 29/6 Vitemölla 1818

Oägta F:s (faderns son?) Lorentz 10/12 1818 Fogeltofta
fosterson? ??

C:a 1828

Håkan Månsson (Raflund) H. **Else Sönesd.**
nr.19 1805 **nr.36** 1804

Sissa 2/12 1827
Måns 12/3 1830
Söne 15/12 1832

Håkan Månsson med familj flyttade 1833 till Kivik 30 Se **nr.20**

1833 kom till nr.10 1831
” från ” ” 1833

Åstrad Persson H. **Hanna Turasd.**

Nils
Måns
Elna

fl. t. Hj. 1 Se **nr.51**

Från **nr.42**

1833 **Trued Johansson** Ringström H. 1 **Hanna Larsd.**
nr.15 19/6 1803-1874 Hjälms. 19/10 1799-14/6 1848 håll o.sting
d.t. Lars Nilsson Modig **nr.25 29**

begått horsbrott
o.s. Nils Trueds. 15/3 1842
moder Anna Månsd. **nr.19**
Nils dog 29/10 1858

1848 änk.fr.**nr.27**

H. 2 **Bolla Nilssd**
Degeberga 7/10 1814-21/1 1900

Nils 5/6 1839 **nr.14** barn med
Håkan 23/6 1844-1867 Nils Håkanss
Bengta 22/10 1847 emigrerade **nr.27**

Johan 9/3 1855

Fisk.

Isack Isacksson H. **Bengta Nilssd.**
Ystad 1850 22/10 1847

Alma 23/3 1872

Bolla Nilsd. sålde huset till muraren A.O. Lundgren 1884 för 450.00 Kronor.

1877 äkt. Skeppare, Sjökapten

Måns Nilsson Sverin
nr.30 13/9 1845-1923

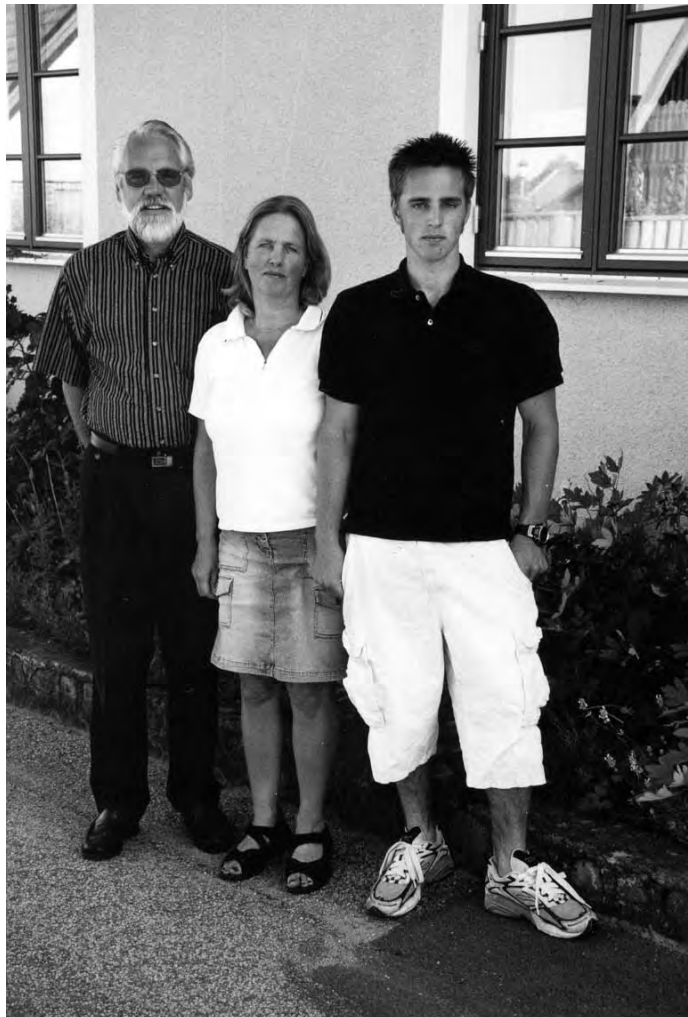
H. **Bothilda Andersd.**
nr.24 19/3 1847-1934

Ida Elise 4/1 1878-1905 g.m. Nils Thomass
nr.21

Alice Mathilda 25/10 1879-1961 g.m. Nils
Thomasson **nr.21**

Gustav 5/10 1881 g.m. Nils Tors d. Elma
på Kivik (Byggde huset vid vägen)

Emelie Maria 28/12 1884-1966 (ant. ogift)

Sedan några år tillbaka bor Mats och Eva Cremon i huset tillsammans med barnen Andreas, Amanda och Sofie. (Döttrarna var inte närvarande när fotot togs)

1817 vigs Husaren vid Kongl. Cederströmska Husar Regementet
Johan Nicklas Witt och pig. Sissa Josephsd.

1820 köper antagligen Johannes Brolin huset. Men han har bott på Vitemölla tidigare.
Förmodligen i detta hus. Redan 1713 finns noteringar om Brolin, Vitemölla som
inköpare vid auktioner. 1818 föds dottern Kirsti Vitemölla. Betecknas ibland
Natmannen.

Fågeltofta dopbok 1813-1837

Bondrum 1818 oäkta **Loran** (Lorentz) av kvinnspersonen vandrande
Natmans flickan Ullrika Johannis Brolins dotter född den 10 dec.
och döptes den 12 samma år. Hölls vid dopet av åboen Johan Anderssons
hustru Jertrud Trulsd. i Bondrum.

Anteckning från skivomslag till Spelmanslåtar från Skåne.

Kadrilj efter **Lorens Brolin** (1818-1890) från Abbekås Skivarp. Brolin
var så kallad tattare och en utomordentligt skicklig spelman. Han ansågs ha de
finaste kadriljerna, men själv spelade han aldrig till dans. För att förhindra
att andra spelmän skulle ta hans låtar spelade han ofta med så kallad förstämnd fiol.

Artikel i Ystad Allahanda Hemlighetsfull bohem ?

Vitaby kyrkoarkiv

Protocoll hållet vid Examen i Axlahults Skola den 28 maj **1875**

Som hos Pastors Embetet i Mellby anmält att Skolläraren A. Persson i Axlahult befattar
sig med processmakeri skriver för andra både likt och olik, när de hava något som de
vilja genomdriva och att han ibland annat skrivit för Wallackaren **Johannes Christian
Brolin** så varder bemälte Persson härmed i Skolrådets och övriga medlemmars närvaro
allvarligen tillsagd och varnad att hädanefter avstå från allt processande för andras räk-
ning, emedan han därigenom försummar sitt viktiga kall och det dessutom icke anstår
honom såsom en skolans tjänare. Skulle nämnde Persson mot förmodan icke hörsamma
denna tillsägelse och varning som nu bliver honom meddelad, ehuru han lovat att ställa
sig den honom givna varningen till efterrättelse, så blir följden den att han efter föregåen-
de varningar varder från sin tjänstebefattning som skollärare här i Socknen entledigad.

Axlahult den 28 maj 1875

N.M. Wennerberg

Håkan Jeppsson
Bjerneboda nr. 1
skolrådsledamot

Nils Aecastsson
Anders Svensson
Lars Månsson

Vitaby 1891 Födelse -dop bok

Nils Fader Torparen **Johannes Christiansson Brolin**. Moder **Emma Maria Elisabeth Nilsd.** 44 och 41 år gamla Grevlunda 11. Dopvittnen:
Pigan Helena Brolin nr. 11 Grevlunda Hustrun Christina Andersd. nr. 18 ibm.

Gift fad. fisk. Trued Johansson 1803 kom nr. 32 1843 flyttat till
nr. 27 1843. Hans hustru äger huset nr. 32. Han själv skrives som Dr.
hos Nils Håkansson nr. 27.

Frånskilda Hanna Lassd. dog 1848 av håll och sting.

Bouppteckning 1848. Enk. Hanna Lassd. utan bröstärvingar eller syskon
2:ne systerbarn gossen Jöns Persson och flickan Sissa Persd. från
Brantevik vars föräldrar vore döda närmaste arvingarna.
Fig. Kjerstina Gustavsd. på stället uppgav boets tillhörigheter.
Husbyggnaden som kommer att borttagas 10 --
1 st. järnkakelugn 20 -- Summa tillgångar 89.8 -- Återstod 39.34 --

Kivik 23 B

Nils Thor 1857

H. Elna Fransd. född 1856 Vitemölla nr 48 fader Frans Olsson Kivik

Seattle, Wash., i april.
Få prästmän torde ha upplevat så många äventyr, som pastor Johan Truedson i Seattle, vilken nyligen fylde 80 år. Men så har han också i många år ferit runt på världshaven som sjöman och i en tid, då man ännu seglade och sjömännen sannertigen icke hade sötobråddagar. Pastor Truedson, som numera är huskaplan i Columbiakonferensens av Augustanasynoden äldersdomhem i Seattle, är trots sin höga ålder ännu friak och kry och livlig och berättar med stor fermitet och med underbart gott minne om sina upplevelser: han synes icke ha glömt en enda detalj i sitt långa liv.
Johan Truedson föddes i en fattig fiskarkoja i Vitemölla, Vitaby församling i Skåne, i mars 1855. Redan vid 11 års ålder fick han svåraste livets allvar och börja arbeta. Han hade tidigt håg att bli präst, men medlen saknades. När han 1867 blev konfirmerad, fäste man sig särskildt vid hans begåvning, och folkskollärospäsktören erbjöd honom hjälp, men den stackars gossen vågade icke ut med sitt hjärtas önskan att få beträda den prästerliga banan — detta syntes honom alltför omöjligt.

1872 gick Truedson till sjöss, och han seglade på nästan alla hav och var med om många äventyr — bl. a. bröt han en gång ombord på en brigg och under orkan i Biscayabukten ena benet och fick ligga utan läkarvård i fem veckor — tills han 1888 utvandrade till Förenta staterna. Här arbetade han de första åren som gruvarbetare, men utsattes för en olyckshändelse, som gjorde det omöjligt att fortsätta med sådant arbete. Han lyckades emellertid komma in vid Augustiana college och utexaminerades 1894 från dess seminarium och blev följande år prästvigd. Efter att ha förestått flera olika församlingar i den amerikanska mellanvästern, flyttade pastor Truedson 1900 till västkusten och verkade här i Augustinasynodens tjänst. 1927 utsågs han till huskaplan i ovan nämnda äldersdomhem, och där bor han nu med fru på gamla dagar.
Men trots den höga åldern villar icke pastor Truedson på sina lagrar. Han är ständigt verksam och hjälpsam. En kunnig är han, en rättfärdig hedersman utan choser. Sjömannen sitter ännu i honom, och de svårigheter han genomgått — — "Ni kan tro, att det var ett hårt liv, sjömannalivet på min tid", säger han till oder korrespondent — — har gjort, att han kanske bättre än de flesta i hans ställning förstår de små och lida. Han vänder alltid ett glatt ansikte mot medmänniskorna, icke minst de ringa i samhället.

N. F. B.

Lejegatan 34 Hjälmared 5:23 och 6:7

nr. 5 Hjälmared

Vitemölla nr. 33

C:a 1806

Hans Persson

Kivik 12/7 1788-1850
ålderdomssvagh.

H. 1 **Anna Sophia Kräckelsd.**

Vitemölla nr.? 1782-1812

Hanna 2/3 1808

Pehr 6/2 1812 **nr.16**

Hanna Lassd. nr 15 1768

d. Hanna Åhus 1809

bägge försedlade till

Åhus 1823

H. 2 **Elna Hansd.**

nr.20 6/4 1795-

Nils 27/9 1816 **nr.42**

Margareta 19/1 1821-1822

Else 1823-1827 vattusot

Sissa 11/8 1828

Else 26/8 1835 **nr.42**

Göran 26/8 1835

Inh. Fattighjon Magrete

Vitemölla 8/10 1754

dito Berta (Jacobsd.)

Vitemölla 23/9 1759

död 1822

Göran Hansson

26/8 1835-1908

H. **Elna Josefsd.**

nr.21 23/10 1837-19?

Hans 1860-1867

Magretha 14/2 1862 **nr.36**

Anna 1864-1869

Johanna 1867-1868

Hans 1869

Johanna 1872 g.m. Josef Thomass. **nr 21**

Nils 1878-1884 strupsjuka

Lars 12/9 1875 sjökaptän g.m. lärarinna
på Vitemölla (Hojan)

Emma 28/9 1883

Martin Månsson
nr.19 12/2 1880-1935

H. **Emma Göransd.**
28/9 1883-1954

Ethel

Ethel g. Svensson

Idag ägs huset av Ethels son Sune Svensson

äkt. 1894 Sjökapten

Joseph Thomasson
nr.21 24/12 1863-

H. **Johanna Göransd.**
28/9 1872-

Thomas **Gösta** (Buss) 1/12 1894

George Hammar

Vitemölla nr ??

1754 Jacob Persson Fricks d. **Margareta** B.a. Nils Jönsson H. Ingar ibm.
(Obs.nr.19?) Vittne Nils Månsson i Hjälmared

1759 Jacob Persson Fricks d. **Berta** B.a. Nils Ols. H. Hjälmared
Vittne Jepp Lasson (nr 17 ?)

1780 vigs Enrollerade båtsmannen
Carl Gustav Kraeckel och pig. **Margareta Jacobsd.** 8/10 1754
Carl Gustav Kraeckel dog 1785 häftig feber 30 år gammal

1788 Kivik 9

Fisk. Per Lassons s. **Hans**. Bars av Hans Jonssons H Lusse ibm. (Kivik 38)
(Lusse Lassd. fr. Kivik 9 1760-1812). Vittnen: Hans Jonsson och Lasse
Lasson Kivik, (90.28) samt Mats Nilsson på Vitemölla (nr. 13)
Mod. 30 år (Hanna Lassd. f 1746 Vitemölla nr.13)

Hans Persson var bror till Lasse Persson Vitemölla nr 14.

Dessa **bouppteckningar** skall höra samman, men jag vet inte på vad sätt.

Anna Sophia Kräckelsd. nr. 33 1812 25/4

h.t. Hans Persson

Anna Åkasd. S. Mellby 1795 2/5

h.t. Måns Jönsson

1795 Måns Jönssons H. **Anna Åkasd.** den avlidnas svärson åboen Måns Anders-
son härstädes och den avlidnas sonens styvfader åboen Måns Persson
även här av Byen.

1812 **Anna Sophia Kräckelsd.** Vitemölla
änkl. Hans Persson barn: Pehr 11 veckor Hanna 4 år

åboen Jacob Persson nr. 6 Vitaby (för barnens räkning)
Avlidna dr. Nils Jönssons arvtagare i Hjälm. fordrar enligt sedel 1806
22 10 8

1816 Hans Pers. s. **Nils** B.a. Pehr Perssons H. Chirstina på Kivik (12)
Vittnen: Strandfogde Thomas Josephsson nr.2 Rasmus Månsson och dr.
Pher Sönesson Kivik.

Möllebacken 6 Torup 8:4

Torup

Vitemölla nr. 34

Omkring 1806 kom från nr.23

Nils Mattsson

nr.23 5/10 1766-1835

H. **Eljena Nilsd.**

Hjälms. 25/7 1762-21/1 1819 värk

Sissa 11/11 1793 ogift skattfri bräcklig
dödfödd dotter 1796

Nils 1797 6 dagar ??

Nils 1798 14/12 **nr.31**

Matts 9/2 1803 nr.34

Hanna 4/8 1806 **nr.10**

1826 **Matts Nilsson**

9/3 ? 1803-11/7 1859

svagsint

hemkommen fr. Hospitalet
i Malmö 1854

H. **Kjerstina Nilsd.**

nr. 13 23/7 1806 -

Nils 1828-1830 infl.feber

Elgena 29/3 1834

Margareta 1/3 1837-1873

1852 vigs

Joseph Persson

Vitem. **Hjälms.17** se 21

4/10 1827-1880

H. **Elgena Mattsd.**

29/3 1834-

Ola 3/4 1852

Nils 16/12 1854-1857

Margreta 30/11 1857
 Johanna 10/4 1860 g.m. Ola Thorsson **nr.36**
 fl Åstralien 1892
 Nils 26/11 1862
 Margareta 1865-1868
 tvillingar 1867-1868
 Mathilda 4/1 1870 g.m. fisk. Nils Andersson
 Åhus 31/1 1868, år 1892 fl Åhus
 Ola 1872 –1873
 Ola Henrik 30/5 1874

1888 vigs

Nils Josephsson
 26/11 1862

H. 1 **Johanna Josephsd.**
nr.42 26/11 1863-1890

Nelly Johima 27/8 1888

1892

H. 2 **Anna Charlotta (Anna-Lena) Hansson**
 S.Mellby 10/10 1870-

Johan **Albin** Nathanael 11/7 1893
Anette Nehemia 11/11 1895 g.m. Hilding
 Johansson

Anna-Lena Hansson gifte sig med August Olsson från Simrishamn
 d. Ebba

1919 August Olsson

Lagerstedt

H. Ebba

Följande har Enar Karlsson berättat för Monica Larsson:

Det gamla huset revs på 1930-40-talet, då verkstaden byggdes. Ebba gifte sig med Oscar Lagerstedt, som blev lägets snickare.

August Olsson, Ebbas far, friköpte tomten på 1920-talet. Innan var det arrendetomt vilket ett arrendekontrakt upprättades till 1864 och som fortfarande finns i familjen Karlssons ägo.

Idag bor Oscar och Ebbas svärson Enar Karlsson och hans dotter med familj i huset.

Enar Karlsson, Annika Karlsson, Jonny Astbäck och Therese Astbäck-Karlsson

Sara Astbäck-Karlsson

Lejegatan 4 Hjärmeröd 11:19

Torup

Vitemölla nr. 35

1808 25 nov. vigs

Thomas Lasson

nr.12 11/5 1783-1843

lungsot

änk. (fr.nr.9 ?)

H. **Margareta Nilsd.**

Kivik 15 8/6 1781-10/6 1856

Mätta 7/3 1809 –1830 infl.feber

Pehr 14/10 1810-1830 “ “

Lasse 1812 **nr.25**

Eljena 1814 g.m. husmannen Ola Lasson
Brunstorpahusen

Håkan 1816-1817

dödfött barn 1817

Håkan 1819 **nr.50**

Bolla 23/10 1821 g.m. Per Beckman Kivik

Nils 26/2 1825 (fl.Simrishamn 1851)

Söne 31/10 1827 (fl.Brantevik 1847)

Nils Andersson (Snerpe)

Wanstad 1804-1875

H. **Hanna Persd.**

nr.30 1803-1884

Ingar 1833

Anders 1835

Pehr 1846

flyttar till **nr.9**

1853 kom fr. Kivik 27 Handl.

Johan Fredrik Östberg

Simrishamn 21/12 1827-1865

1866 kom fr. Simrishamn Handl.

Fredrik Olsson

Simrishamn 27/11 1826-

- 1894

Fröken Anna Regina Martina

Henrika Olsson f. C:a 1838

död 1888

H. **Christina Gustafva Östberg**

Åhus 21/11 1835-

Carl Gustav 30/6 1863 Cimbris t Hammenhög

Fredrik Christian 20/4 1865 Jerrestad

Elin Constantia Maria 4/1 1870

Johan Magnus Ferdinand (Olsson) Östberg

16/5 1872

Ester Henrika Augusta 11/1 1877

g.m. Anders Andersson **nr.9, 41**

Ernst Gustaf 15/12 1882

1888 inflyttad fr. Simrishamn äkt.

1891 Handl

Carl Gustav Olsson

Cimbris 30/6 1863-1905

H. 1 **Kjerstina Andersd.**

Hammenhög 20/3 1863-

Carl August Joachim 4/8 1892

Assar Gustav Fredrik 15/3 1894

Elin g.m. Hugo Persson **nr.43** fl. Amerika

Adolf dog i Amerika

flyttade till Hammenhög

H. 2 **Hilda (Lassd.) Olsson**

5/7 1880-1962 **nr.20**

1892 äkt. Handl.

Fredrik Christian Olsson

Jerrestad 20/4 1865-1937

H. **Anna Olsd.**

nr.7 27/3 1870-1953

Fredrik Oskar Edvin 1/9 1893

Gunnar

Gunnar Olsson

H. **Svea**

2 flickor

Kivik 15 (Se Kivik 46 nr.21)

1782 Nils Anderssons d. **Magreta** B.a. Håkan Nilsson H. Magreta ibm.
Vittnen: Håkan Henriksson och Thor Olsson ibm. Mod. 30 år.

1849 lysn **Per Beckman** nr.30 Mellby (Kivik) född 1821. Fader Bengt
Beckman avlidna H. Kjersti Jönsd. Kivik och **Bolla Thomasd.**
Vitemölla född 1821

Artelleristen **Nils Andersson** anmält sig vara trolovad med Hanna Persd.
Den 27 dec. 1832 blev efter erhållen lysningssedel utfärdad av
Reg.-ts Pastor Wahlqvist **Hanna Persd.** sammanvigd med artelleristen
Nils Andersson.

Kivik 27 (Göthes uppgifter)

1850 Jöns Östberg f 1801 kustsergeant av Simrishamnssläkten
g.m. Ann Karolina Charlotta f. 1829-1889
barn: **Johan** handl. Vitemölla
Charlotta g.m. kustvakt Andersson
Kristina g. å. Vitemölla
m.fl.

Målare Johan Peter Gottfrid Andersson
S.Mellby 9/7 1873
avl. kustvakt P. Anderssons son

Lejegatan 17 Torup 8:20

Torup

Vitemölla nr. 36

Omkring 1810 byggs huset

1803 vigs

Söne Mårtensson

nr.11 22/11 1774-1831

remittert feber

H.

Margareta Månsd.

nr.29 28/9 1780-31/3 1856

Else 14/4 1804 g.m. Håkan Månsso **nr.19**

nr.32 och Kivik 30

Kristina 24/11 1806 1829 g.m. Måns Persson

Kivik

Pehr 13/2 1809 Wik

Måns 30/9 1811-8/10 1834 drunknad Se **nr.30**

Thor 19/12 1814

Nils 8/3 1819-1860 **nr.49**

Agda 26/1 1822-1828 mässling

1840 vigs

Thor Sonesson

19/12 1814-

H.

Margareta Olsd.

nr.5 9/11 1813-11/7 1878

Sone 23/9 1841-29/2 1880 1870 g.m. Boel

Pehrsson Rörum 1843-1878

Elna 2/1 1844 1868 g.m. Nils Olsson,
Brösarp
Ola 3/5 1846-19/2 1853
Måns 2/10 1848-13/11 1848
Gunilla 25/10 1849 lysn Mellby 1875
Else 10/8 1852 lysb. 1875
Mathilda 21/6 1855 fl.Nordamerika 1880
Ola 3/9 1858 g.m. Johanna Josephsd. nr.34

Avl. fisk. Sone Thorssons barn:
1841-29/2 1880
g.m. Boel Persson
Rörum 23/12 1843-1878

Nils 11/3 1871
Mathilda 25/4 1872 Malmö 1892
Johanna 30/1 1874 Rörum 1888
Emma 4/2 1876 Rörum 1889
Boel 15/6 1878-8/4 1882 nervfeber

1879 äkt. Sjöman fisk.

Ola Thorsson
1858-

H. **Johanna Josephsd.**
nr.34 1860-

Johan Samuel 1880
Allfrid 1882
Nils Sigfrid 1884
Emil 1887

Flyttade till Åstralien 1892

1892 äkt. 1891

August Mattsson
nr.37 2/12 1866-

H. 1 **Selma Månsd.**
nr.31 28/10 1867-

Enrick 2/11 1891 dog tidigt
Magni 10/6 1893
Hima Elida 5/3 1895
Ellen
Hilda Hälsingborg

H. 2 **Emelie**
nr.11 31/3 1887-1978

Ann-Magret

1880 vigs fisk.

Nils Olsson
nr. 47 10/9 1857

H. **Margareta Göransdotter**
nr. 33 14/2 1862-

Oscar Gustav 3/5 1882-1953 g.m. Ingar på
Kumla 1883-1962 son Orvar
Amanda 6/7 1884
Edvin 8/11 1886
Carin Elisabeth 12/3 1889
Naemi 29/8 1893
Göran Magni 15/10 1895-1940

1868 äkt. Arb.

Nils Olsson
Brösarp 28/7 1844-

H. **Elna Thorsd.**
2/1 1844-

Magnus 13/9 1869
Emma 28/4 1871
Hilda 10/7 1873-3/5 1879
August 30/4 1876
Conrad Viktor 21/5 1878
Carl Edvard 14/12 1880 Ravlunda 1895
Hilda 4/4 1883
Elfrida 2/7 1887

Lejegatan 1 Torup 8:8

Torup

Vitemölla nr. 37

Omkring 1810

Ola Hansson

nr.28 24/7 1789-

H. **Hanna Olsd.**

Vitaby 15/4 1786-28/2 1851 tärande sjukd.

Agda 25/8 1812 g.m. Håkan Nilsson Mellby
26

Kristina 1814

Hans 25/12 1816 **nr.43**

Pehr 7/1 1819

Anna 6/3 1821 g.m. Nils Nilsson Krubbemölla

Sven 20/12 1826 **nr.17**

Mats 3/6 1830

1852 **Matts Olsson**

3/6 1830-1906

H. **Elna Johansd.**

nr.18 29/5 1828-1911

Johan 17/9 1853-1939 **nr.16**

Johanna 6/11 1856

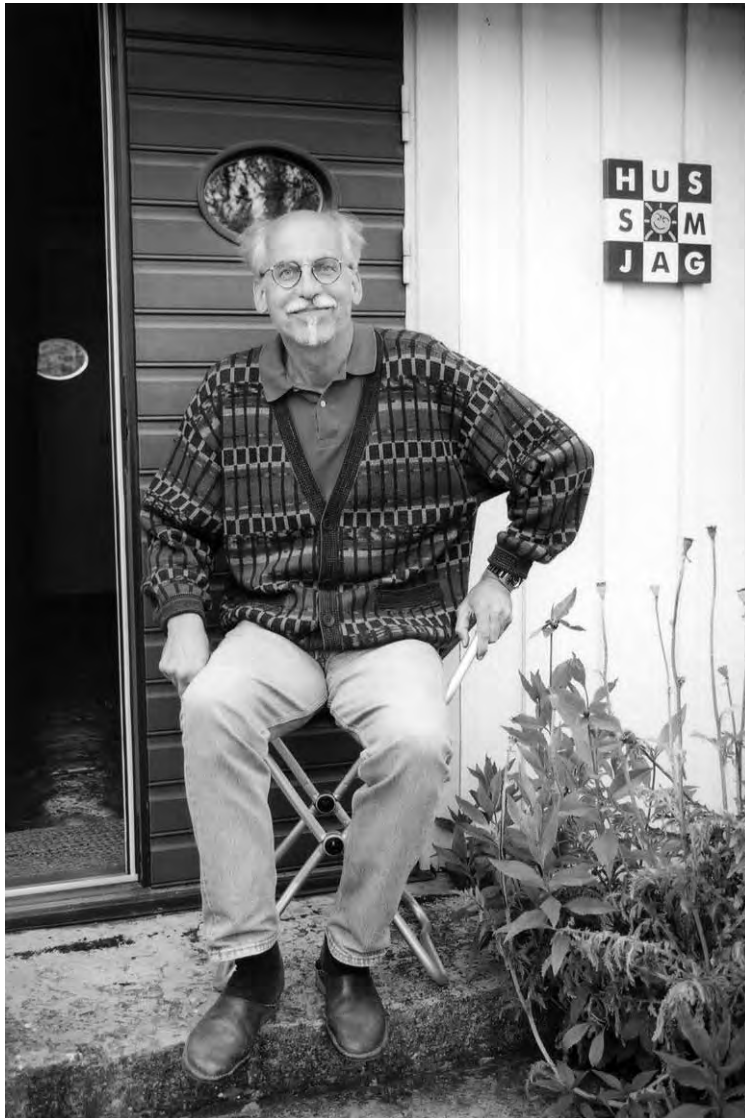
Botilla 28/11 1859-1948

August 2/12 1866 g.m. Selma Månsd. fr.nr.31
nr.36

(1919)

Botilla Mattsd. (Tilla Massa) ogift
28/11 1859-1948

1948 Erichs

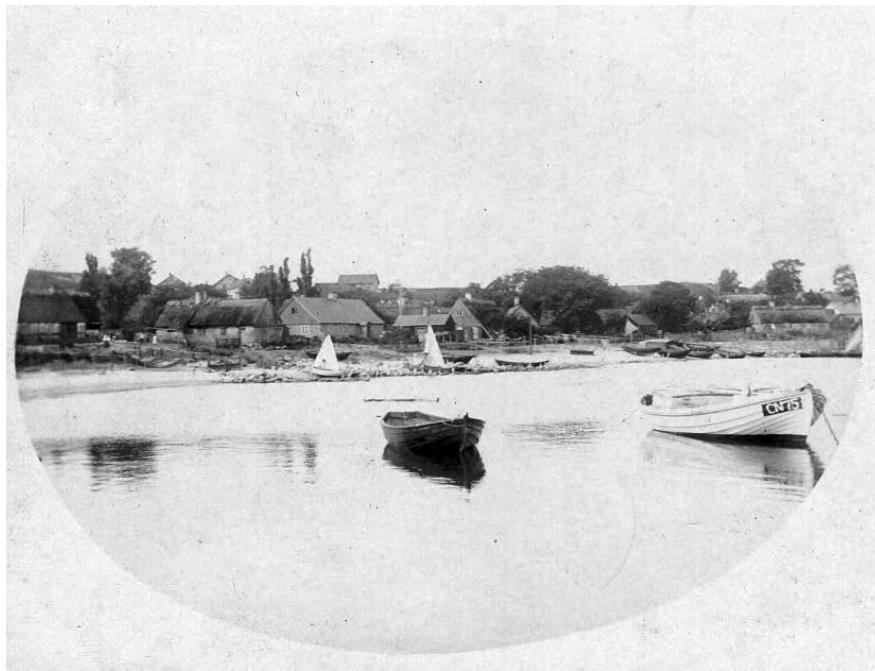

Idag bor Hans Ehrich i huset, som han ärvt efter sin far konstnären Otto Ehrich

1786 17 april kristnades Tjenste-drengen Ola Månssons d. **Hanna**
som föddes den 15:e B.a. Mårten Måns H. Hana i Böke av Widtskövle
socken Vittnen: Mårten Månsson och dr. Håkan Olsson i Vitaby. Mod. 22 år

1839 lysning dr. Håkan Nilsson Mellby 26.
fader hemmansåboen Nils Andersson H. Hanna Olsd. äro döda och
pig. Agda Olsd. Vitemölla nr.37

Bosatte sig antagligen i Grevlunda mölla. Se nr.22
(1847 Ingar B.a. Torp. Håkan Nilssons H. **Agda** Olsd. Grevlunda mölla
Vittnen: Håkan Nilsson Mjölndrängen Nils Nilsson Krubbemölla (blev
gift med **Anna** Olsd.) dr. Matts Olsson Vitemölla nr.37)

Hamnen i Vitemölla

Ola Holmabacken 6 Hjälmäröd 10:7

nr. 10 Hjälmäröd

Vitemölla nr. 38

Omkring 1810

Husar **Nils Åbeck**

Ifötofta 21/7 1789-1826
nervfeber

Avskedad husar

H. **Sofia Botilla Witt**

nr.25 9/11 1792-

Åke 15/11 1813 (Torups gård)

Bolla 18/3 1816 **nr.44**

Pehr 6/3 1819

Fredrik 6/3 1819

Nils 1821-1821 14 dagar

Ola 1822

1828 **Per Nilsson**

nr.4 25/3 1807-22/12 1846
vattusot

H. **Hanna Mårtensd.**

Rörm Wik 6/9 1803-26/9 1882 ålderdom

1849 kom från Westrahus Kivik

Ola Andersson Holm

Kivik 12/7 1821-

änk.

H. **Hanna Mårtensd.**

Fosterbarn Karna Hansd. Wemmerlöf 25/9 1854

fader fisk. Hans Mårtensson Wik

lysning Karna Hansd. 1878 Mellby son August Hilding

1895 Fisk. Enkl.

Ola Andersson Holm

Enkan efter Hans Nilsson **nr.30**

Anna Månsd.

nr.43 23/6 1860

Emma 19/10 1882)

Hans 22/2 1885) barn m. Hans Nilsson

Ida 14/2 1892 g.m. Emmerik Persson

1887-1971 **nr.43**

Elida (Håkan Olsson) Håkansson ogift

nr.25 1887-1975

Lars Nilsson

På 1990-talet sålde Lars Nilsson dotter Maria huset till Tommy och Birgitta Larsson som nu bor där tillsammans med dottern Emma

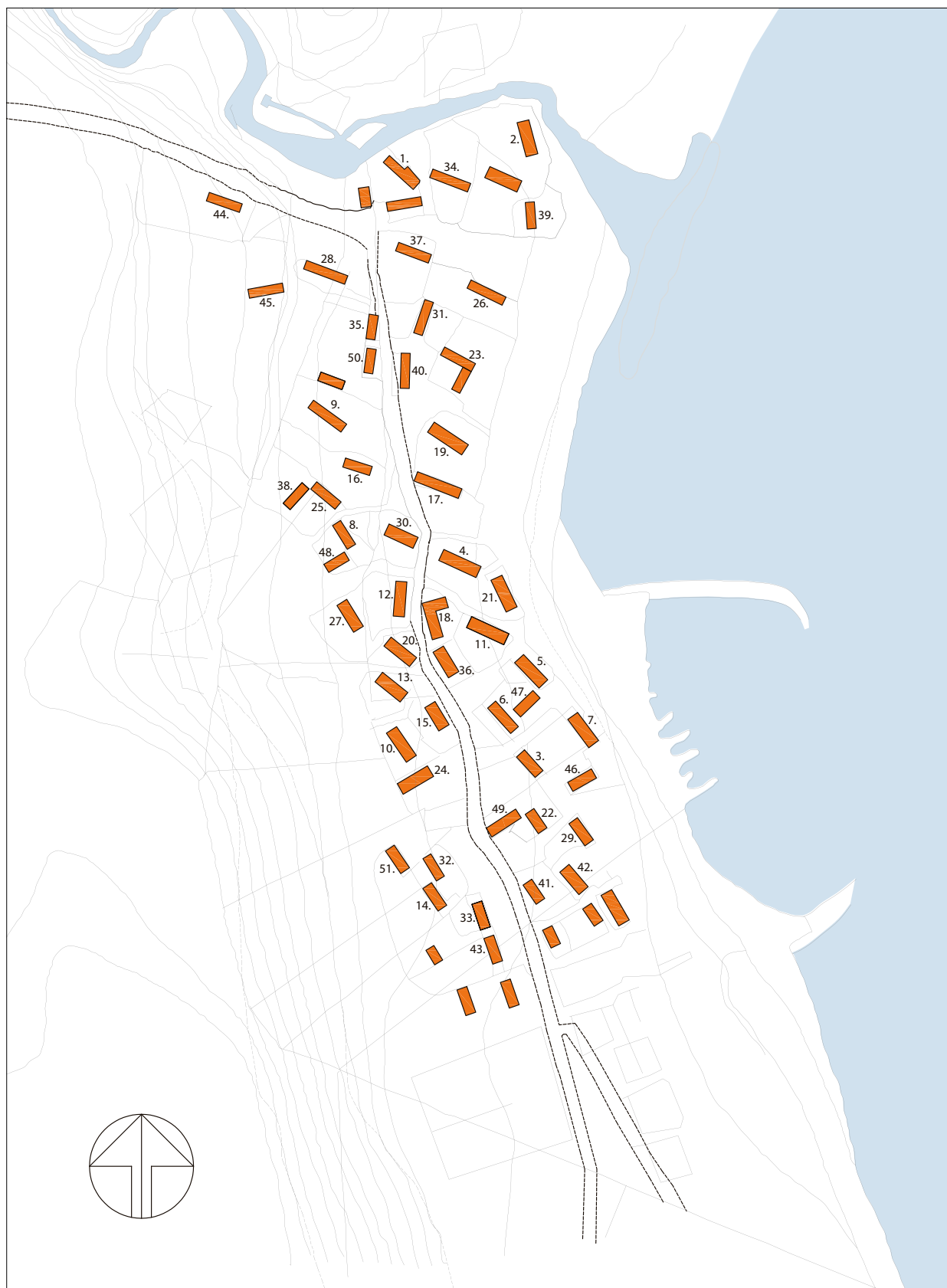
1816 Nils Åbecks d. **Bolla** B.a. Nils Mattssons H. Hanna (nr.13)
Vittnen: Anders Håkansson Kivik Niclas Witt Vitemölla

Kivik: Vigde 1831 30 dec. fisk **Per Nilsson** på Vitemölla nr.38 och
pig. **Hanna Mårtensd.** från Kivik 44 **Obs.**

Det fanns inga arvingar efter Per Nilsson. Pers syskon klandrade
testamentet där Hanna skulle sitta i fast bo. Men hon fick det fastställt.

Vigsel: fiskare-drängen **Ola Andersson** Kivik Vestrahus.
son till skärkarlen Anders Christiansson Kivik. Avlidna H. Agda Andersd.
och änk. **Hanna Mårtensd.**

Hus nr.1-51, år 1850

Möllebacken 2 Torup 8:7

Torup

Vitemölla nr. 39

Omkring 1827

Ola Persson

nr.30 12/12 1799-

-24/9 1859

H. 1 **Elna Jönsd.**

Svinaberga 14/6 1800-1832

Hanna 8/9 1828 g.m. Måns Mårtensson

Möllorna

Nils 5/8 1832-5/8 1832

Kom från Torups gård 1849

H. 2 **Bengta Andersd**

Wanstad 1/12 1809-1881 ålderdom

Nils 18/2 1837-30/7 1837 bröstsjukdom

Elna 5/1 1839 **nr.20**

Per 12/6 1843

Ingar 15/1 1847 **nr.3**

1863 fisk Enk. Bengta Andersd.

” ” Kjersti Josephsd.
från (nr.40)

1867 vigs

Per Olsson

17/6 1843-1930

H. **Margareta Nilsd.**

nr.10 27/7 1840 –1939

Christina 6/12 1868 g.m. Nils Månsson

		Johanna 31/7 1871 Bengta 24/9 1874 g.m. Nils Thorsson Oluf 29/9 1877
(Snick.) Torp.		
Måns Mårtensson S:a Mellby 1/10 1832-	H.	Hanna Olsd. 8/9 1828
		Nils 14/11 1869 lysn. 1894 Christina (Persd.) Martina 24/4 1867 ogift
Sjöman		
Nils Månsson 14/11 1869-	H.	Christina Persd. 6/12 1868-
		Helsine Constantia 27/10 1894 lärarinneex. ogift dog av cancer
Flyttade till Malmö		
Martina Månsd. ogift 24/4 1867-		Adolf Mauritz 20/9 1896 g.m. Beatrice (Bea) Andersson 5/4 1895 b. Bengt Månsson 193 ? direktör
Wibergs		Nanny Margareta 25/8 1903 g.m. Karl August Viberg 20/7-97—12/ ? barn Kerstin Ingegerd Lundström g.m. Ebbe Lundström Degeberga b. Per Håkan 6/7 1960- Elna Maria 5/6 1963-
Från småskolan ung 1917 ?		Thyra Kristina ogift Malmö (sjuk?)
Nils Thorsson nr.19 27/7 1873-1953	H.	Bengta Persd. 24/9 1874-1967
		Bernt 4/11 1900-1972 ? Margit 1903-1969 Erik 9/1 1907 - Ivar 1909 –
1919 Per Olsson		
Margit Thorsson 1903-1969		

Eric Thorsson bor fortfarande sommartid kvar i huset tillsammans med sin dotter Gunvi Veveris (2001)

Följande har Eric Thorsson berättat för Monica Larsson:

Eric är född i huset på Möllebacken 2. Hans mormor och morfar byggde det omkring 1903. Det gamla huset hade brunnit ner 1900. Erics föräldrar Nils och Bengta Thorsson lät runt 1914 bygga småskolan uppe på barnakullen. Där bodde de bara några år. Huset såldes och blev sedan skola. Familjen flyttade åter till Möllebacken 2 när fadern Nils gick till sjöss. Han var med och byggde Golden Gatebron.

Bouppteckning 1832

Ola Pehrssons avlidna H. **Elna Jönsd.**

1 Bröstarvinge Hanna 4 år

omyndigas rätt avlidnas cousin åboen Jöns Lasson i Svinaberga

Huset: Nio Binningar å frälsegrund under Torup 250:-

Summa 534: - 625: -

Bouppteckning 1821 10.2

Ingar Mårtensd. i Snerpe vilken lämnat efter sig enklingen

Anders Olsson och 6 barn **Nils 16 år (Se nr.9)** Mårten 14 år

Måns 9 år Ola 6 år **dotter Bengta** 11 år och Kersti 2 år gammal.

På de omyndigas vägnar voro tillstädes barnens morbröder Nils

Mårtensson i Wollsjö och Anders Mårtensson i Wanstad för att

deras rätt bevaka.

Lejegatan 5 Torup 8:12

Torup

Vitemölla nr. 40

Omkring 1825

Ola Nilsson

nr.13 2/4 1801-7/11 1848

höstfeber

H.

Kerstina Josefsd.

nr.21 12/2 1797-1867

Bengta 1826-1828 frossafeber

Bengta 1829-1860

Mats 1833-1833

Margareta 20/4 1834-1890

Kerstina 6/6 1836 lysn Kivik 34 1869

gift med Per Svensson Kappel
son Ola Cappelin f. 1868-1890

Nils 30/7 1842-4/11 1842

Kersti Josephsd. flyttade till nr 39.

1861 vigs

Håkan Henriksson Hjelm

Kivik 3/7 1835-

H.

Margareta Olsd.

20/4 1834-1890

Henrik 12/9 1863

Christina 1868-1868

1869 vigs

Henrik Håkansson Hjelm
12/9 1863-

H. **Anna Håkansd.**
nr.6 3/1 1861

Oscar 16/6 1887

Herta Kristina 17/6 1890 g.m. Martin
Persson **nr.18**

Dagmar Almida 4/9 1892

Harry 1896

Karl 1903-1968 hamnstyrman Malmö
g.m. Märta **nr.7**

(1919 Henrik Hjelm)

Harry Hjelm
1896-1973

H. **Blenda Hjelm**
nr.43 1899-

Ove
Arne

Harry och Blenda Hjelm

Blenda badar sin lille Ove

Ove och Gull-Britt Hjelms dotter Ann bor idag tillsammans med sin familj i Oves gamla föräldrahem. Hans och Ann Bendroth tillsammans med de gemensamma sönerna Viktor och Mårten och Hans dotter Linnéa. Anns son Henrik saknas på kortet

Kerstina (1836) g.m. Per Svensson Kappel (1830-1905) Kivik
son **Ola Cappelin** 1868-
dotter Kristina 1871 g.m. Måns Persson Trygge Kivik 34

Vitemölla (kyrkobok)

- 1726** Oluf Hielms s. Jeppa
- 1741** dör Oluf Hielms H. 41 år
- 1743** Oluf Hielms d. Bengta B.a. Anders Måns H. Vitaby
- 1745** dör Oluf Hielms d. Töre 1 mån. 1747 son Nils
- 1751** Oluf Hielms s. **Anders**
- 1758** dör Oluf Hielms H. Jertru 49 år av håll o.sting (från nr.5??)

Kivik

Håkan H. Hjelm son till Henrik Håkansson Hall (1798-1837) och
Boel Hansd. Hjelm (1803-1835)

Boel d.t. **Hans** Persson kallad Hjelm (1772-1770) ????

Hans son till Per Mårtensson (1720-1770) och Karna Berndsd. i 1:a giftet
Anders Olsson Hjelm 2:a “

Anders Olsson Hielm var fosterfar till Hans Persson Hjelm

- 1835** Kivik 42 Kronostrandfogden Henrik Håkansson och dess H. Boel Hansd.
tvillingar **Håkan** B.a. fisk Per Håkanssons H. Kerstina Persd. Kivik 21
Christina B.a. fisk Nils Franssons H. Sissa Månsd. Kivik 20
Vittnen: Anders Persson Mellby 6 Håkan Persson Kivik 2 fisk. Anders
Månsson Mellby 3.

- 1745** Oluf Hielms d. Töre B.a. Pehr Måns H. Gunnil Hjälms.
Vitt: Rasmus Mårtensson Anders Månsson Vitaby

- 1747** Oluf Hielms s.Nils B.a. Pehr Måns. H. Gunilla Hjälms.
Vitt: Rasmus Mårtens.? Hans Lass Vitemölla

Jertru och **Oluf Hielm** Se Vitaby kyrkoarkiv: Bidrag från stocken (fattigkassan)

Lejegatan 25 Hjälmäröd 6:9

Lejegatan 27 Hjälmäröd 6:10

nr. 6 Hjälmäröd
Vitemölla nr. 41

Omkring 1827

Nils Hansson

nr.28 26/10 1808-

-18/8 1850

dog av kolera i Slite

på Gottland

H. **Bengta Persd.**

Vitaby 4/10 1797-26/7 1856

Hans 1826-1826 slag

Else 25/9 1828 fl.t. Gladsax 9/11 1851

Sven 1831-1831 slag

Kerstina 10/9 1833 (fl.t. Åhus 1853)

(gift på Kivik 31)??

Boel 15/5 1836 (fl. Gladsax 1856)

g.m. Niklas Gullberg skräddare

1838-1925 Kivik 1

Hans Backén 8/11 1838-1892

Per Backén 17/7 1841

1853 från Gladsax

Tufve Christiansson

Gladsax 11/3 1827

-31/1 1857

H. **Else Nilsd.**

25/9 1828-

Christina 17/7 1851-4/11 1851

Christina 19/11 1852

Bengta 19/3 1857

Sjöman Hans Nilsson Backén

Per Nilsson Backén

1863 Enk. Else Nilsd

1870 från nr 24.

Hans Larsson

nr.24 11/4 1817-

H. **Kjerstin Johansd.**

nr.18 7/6 1818-

Hanna 16/8 1846-4/9 1871

Lars 12/2 1849

Johan 29/9 1851 1879 betyg till sem.
i Lund

Håkan 1854-1884 lungshot

1879 betyg till sem. i Lund

stadda på utrikes resor:

Hans N. Backén (död i Åhus
1892)

Per N. Backén

Änk. Elna Nilsd. (1825)

fattig baptist fl.t. Åhus

med barn 1874

Skeppare Johan H. Sjöström fl.t. Simrishamn 1882

1878 vigs

Lars Hansson Sjöström

12/2 1849-

H. 1 **Anna Jönsd.**

Ravlanda 14/9 1855-24/11 1886 barnsängssj.

Johanna Christina 6/4 1880
Frans 1881-1882 bröstsjukdom
Ellen Henrietta 19/9 1883
Karin Juliana 30/10 1886

H. 2 **Agda Nilsd.**

nr.49 3/11 1855

Nils Mauritz Hemfrid 6/10 1888
Enoch Adolf Leonard 25/4 1890
Bror Frans Harald 8/9 1892-1895
Syster Hanna Debora 1/7 1895

Anders Persson (Lindqvist)

nr.9 1873

g.m. Johanna **nr.2** 1913-1965

s. Arnold Andersson 1913-1965

g.m. Agda 1907-

Anders Andersson **nr.9** 1873

g.m. Ester Andersson **nr.35** 1877

son Axel Sjökapten 1901-1943 g.m. Syster

nr.7 moster till B.Hj

s. Kurth Andersson 1904-1967 g.m. Gunhild ?

I den norra delen av huset, Lejegatan 25, bor sedan 1968 Johanna och Anders Perssons dotter Juliette Björk

1997 sålde Lizzie Smith den södra delen av huset, Lejegatan 27, till Kurt Jungkvist och Eva-Li Mark-Jungkvist. Där bor de nu sommartid med sina döttrar Anna och Indra. Med på fotografiet är också Annas pojkvän Stanley Greenstern

1826 Nils Hansson och hans fästekvinna son **Hans** död av slag 14 dagar g.

Else (1828) o.d. Christina 17/7 1851-4/11 1851

Else (1828) Pig. Else Nilssons d. Christina som dött i Rörum då modern var stadd på vandring med densamma till Baskemölla 3 mån.

Garnhängevägen 30 Hjälmared 6:11

Osäkerheten är stor vad det gäller placeringen av detta hus. Det har troligen legat mellan denna tomt och tomten Hjälmared 6:10 på Lejegatan 27

Vitemölla nr. 42

1826 kom från Mjällby i Blekinge

Trued Johnsson
nr.15 19/6 1803-

H. **Hanna Larsd. (Modig)**
Hjälm. 19/10 1799-

flyttade 1833 till nr. 32

Lasse Thomasson (nr.35)

H. **Kierstina Svensd. (nr.17)**

flyttade t. **nr. 25** 1838

Nils Hansson
nr.33 27/2 1816-24/6 1882
vattusot

H. **Margareta Håkansd.**
nr.12 18/8 1817-27/4 1882
lunghosta

1856 **Josef Josefsson**
nr.21 4/10 1830-12/4 1892

H. **Else Hansd.**
nr.33 11/8 1828

Elna 5/6 1857
Margereta 5/1 1859-23/6 1862
Anna 14/10 1860 (fl.t. Ravlunda 1895)
Johanna 26/11 1863 **nr.34**
Josef 4/12 **nr.5**

1863 Fisk. Nils Hansson
” Josef Josefsson

1891 **Per Olsson** (Ola Hans Per) H. **Christina Sonesd.**
nr.47 4/11 1852- (S.Mellby) Vitemölla **nr.2** 7/4 1859-

Albert 21/6 1881 ogift

Emmerik Oskar 8/4 1887 **nr.43**

(Ivars och Konrads far)

Nils Konrad 19/9 1890 dog tidigt

Rudolf Sigfrid 21/10 1893

Petra

Ewald jobbades LarsAndersson båtbyggare?

Huset revs vid senaste sekelskiftet och familjen flyttade till **nr 49**.

47. På tvären till Olof Thomasson
Två systrar bodde där innan. ?

Idag bor Nils och Annika Malmgren, i huset som står på tomt, tillsammans med sina barn Gustav, Magnus, Johan, Erik och lilla Karin.

Lejegatan 36 Hjälmäröd 2:2

Lejegatan 40 Hjälmäröd 2:3

nr. 6 Hjälmäröd
Vitemölla nr. 43

1828 kom

Söne Hansson
nr.28 2/2 1802-1829

H. **Karna Lassd.**
nr.7 8/8 1799-

slagen i sjön av segel-
bom under resa till
Blekinge

Hans 27/6 1824
Josef 23/3 1829

Karna Lassd. flyttade 1829 till nr. 7 och 1835 till Kivik Södrahus
se nr.7

1847 kom fr.nr.22

Hans Olsson
nr.37 25/12 1816-1893

H. **Bengta Persd.**
Mjällby 28/3 1830 d.t. Per Persson, fisk.
Grönadal, Mjällby

Ingar 31/12 1847 Nordamerika 1887
Elna 15/12 1850 Kivik 1888
Per 25/8 1854
Johanna 26/9 1857
Sissa 17/1 1860 o.d. Theckla 18/11 1879
Bothilda 1/9 1863 Nordamerika 1887

1893 fr.nr.48

Per Hansson
25/8 1854-

H. **Emma Håkansd.**
Mörum Blek. 27/12 1861

Olga Josefina 8/10 1887 (Mors uppgift:
begåvad, blev sinnessjuk)
*Gustav Algott 8/10 1889
Elma Mariana 3/6 1892
Bror **Hugo** 17/2 1895 g.m. Elin Olsson nr.35
fl.t. Amerika
Blenda 1899 g.m. Harry Hjelm **nr.40**

År 1964 köpte Sven och Margareth Rignell huset på Lejegatan 36 med tillträde året efter.
År 1996 överlät de det till sina båda barn Mårten och Anna.

Monica Larssons anteckningar

*Sven och Margareth Rignell
Anna Rignell-Hydbom och Olle
Hydbom med barnen Kristina, So-
fia och Johan Hydbom*

*Anneli och Mårten Rignell med
barnen Johanna och Jakob*

1857 äkt.Fisk.

Måns Josefsson
nr.21 7/6 1832-

H. **Ingrid Olsd.**
Mjällby 9/11 1834-

Anna 1860 nr.30

Josef 17/10 1862

Else 1/9 1865

Olof 28/12 1867

Nils 14/9 1870 (Börje S:s uppgift: ogift
Hade varit i Amerika.)

Johan Henrik Wiberg 8/12 1872

Johanna Christina 24/6 1875-1957 g.m.

Thomas Göransson 1862-1947 **nr.2**

Emil 12/3 1879

Emmerik Persson
nr.42 8/4 1887-

H. **Ida**
nr.38 14/2 1892

På 1990-talet sålde Emmerik och Ida Perssons barn huset till Bo och Ann-Sofie Paulsson, här med döttrarna Matilda och Klarav

* **Gustav** Algott **Persson** 1889-1940 Steward
Omkom 1950 på "Stureholm".

Se. Joel Genell: "Vågskvalp & böljesång", 1986 sid 103.
Motorfartyget Stureholm sänktes av en tysk ubåt i december 1940 under konvojresa mellan Canada o. Skottland.

1860 Fisk. Måns Josephssons och H. Ingri Olsd:s d. **Anna**.
B.a. Göran Hanssons H. Elna Josephsd.

Vitemölla mot norr

Möllebacken 11 Hjälmared 9:10

Torup

Vitemölla nr. 44

1829 **Hans Persson**
nr.30 12/1 1806-
 -24/12 1872

dr. Håkan Nilsson 1809
 nr.4 fl.Kivik 23 1845

1850 Vitemölla 44 dör
 Inh. Christen Nilssons
 och H. Bolla Nilssons son
 Per 9 dagar
 Bolla Nilss. 1816-1850
 vattusot 33 år

1863 Fisk Hans Persson

1873 vigs

Henrik Hansson
 1847-20/1 1879

H. **Sissa Persd.**
nr.31 16/9 1806-26/6 1861

Per 21/9 1832 1852 **nr.22**
 Hanna 25/1 1835 1864 g.m. Måns Nilsson

nr.31

Hans 14/1 1838 äkt. Mjällby 1863
 kom fr. ” 1864

Nils 6/9 1840 (fl.t. Mjällby)

Ola 4/2 1844

Henrik 22/11 1847

H. **Bengta Persd.**
nr.4 7/7 1852-13/4 1886

Cecilia 12/7 1875

Per 3/3 1878-1930 g.m. Johanna Olsd. Svejela
 1884-1915

1883 vigs sjöman
Frans Andersson
Mellby 23/5 1859-
Se Kivik 52 **nr.51**

änk.
H. **Bengta Persd.**
Mathilda Christina 31/10 1883
Johanna Wiktorina 5/2 1885

Bengta Persd. avhänt sig själv livet genom intagning av en större
mängd medicin. Enligt betyg av läkare. Begravdes i tysthet.
Frans Andersson Mathilda och Johanna fl.t. Ö. Nöbbelöv 1887.

1886 vigs 1889 30/12
Nils Månsson
nr.31 24/1 1865-1917

H. **Johanna Lassd.**
nr.20 19/4 1868-1953

död genom blixtnedslag

Helga Eufemia 2/10 1894-
Ellen Jeana 1899-1978

1920 **Martin Smith**
nr.51 19/9 1891-17/4 1985

H. **Helga Smith** f.Månsson 2/10 1894-23/9 1982
Minnie Gertie 11/11 1921 - 18/10 2003
Helga **Birgit** 5/11 1927 - 20/1 2002
Gudrun Marianne 26/1 1930 - ?/2 1995

Helga och Martin Smith

Flyttade 1926 till Åhus Se **nr.20**

Från Vitaby

Emil Lundin

H. **Ellen Lundin** 1899-1978 f. Månsson

Inger 1925

Erik Nilsson

H. **Inger Nilsson** f. Lundin

Lars-Åke

1863 vigs

Hans Hansson

14/1 1838-

H. **Bertha Persd.**

Mjällby 2/11 1840 –

Augusta 14/6 1865 fl.Danmark 1892

Ida 16/11 1867 Nordamerika 1890

Nils 3/7 1870

Håkan 16/12 1875

Anton 22/6 1881-1885 drunknad av våda

Håkan Hansson styrman

16/12 1875

(Mors o Pappas uppg. tokig läste böcker
bodde ensam i igenvuxet hus)

1872 vigs

Ola Hansson (Svejela)

4/2 1844-

H. **Hanna Johansd.**

Ravlunda 6/4 1845 – 2/5 1897

Ola Hansson förmyndare för
Cecilia 12/7 1875 Ystad 1891

Per 2/3 1878 Ystad 1893

Henrik Hanssons barn **nr.44**

Nils 29/11 1873 sjöman (dotter Linnea
g.m. Nils Trygge)

Johan 5/6 1875-1875

Johanna 19/8 1876-21/11 1876

Frans 4/10 1870-15/12 1878

Henrik 11/12 ?? 1879-18/4 1880

Henrik 28/11 1881-1963 skräddare, bagare

g.m. Maria från Vinslöv

d. Ruth (Maria 1875-1926)

s. spelman Erik Olsson

Johanna 8/?? 1884-1903 g.m. Per Henriksson

nr.44 d. Syster Frida som kom till
Alfred Arvidsson

(1889 vigs Se **nr.22**)

Oluf Persson Hedberg
nr.22 11/12 1866-

H. 1 **Johanna Nilsd.**
Ravlanda 2/3 1868-30/8 1892

Hanna Cecilia 27/9 1890

Olga Johanna 15/4 1892-28/6 1894

H. 2 **Mathilda Persd.**
nr.18 20/7 1867-

Sture g.m. Inez nr.1

Märta 1896 g.m. Arvid Nilsson **nr.24**

fl.t. Vitaby d. Sonja 1925) ?

Mannfrid 1901-1957

1882 kom från Hjälmaröd 4

Snick. **Olof Eneberg**
Nöbbelöv 2/10 1855

H. **Lisbeth Persd**
Widtsköfle 11/4 1857

Leon Gotthard 1879

Carl Johan 1881

Sigfrid Eugen 1882

Hilda Allfrida 1883-1884

Gottfrid Alexander 1884

George Teodor 1886-1886

Olof Ragnar 1887

1835 Hans Perssons o.H. Sissa Persd:s d. **Hanna**. B.a. pig. Kerstina
Persd. nr.30. Vittnen: dräng Trued Persson på stället.
Fisk. Ola Persson nr. 39.

1845 Knäbeck 8 Johan Jöns. o. H. Hanna Andersd:s d. **Hanna**
Vittne: Nils Hansson nr. 6 Bäckahusen

Nils Olsson g.m. Johanna Lasson

barn: Oskar Nilsson och Linnea g.m. Nils Johansson Trygge

barn: Nils Johansson Falköping?

Gudrun g.m. Gustavsson metereolog Torslanda

Skiljebrev utfärdat av Lunds Domkapitel 17 aug. 1895 mellan fiskaren Ola Hansson och
hans hustru Hanna Johansd. sedan Kongl. Majt. genom utslag den 24 maj 1895 tillåtit
skillnad i deras äktenskap.

Nils Månsson inskriven i Cimrishamns sjömanshus 1889 avförd 1895

Huset bebos idag av Carlhåkan och Lena Larsen

Torup

Vitemölla nr. 45

1830 vigs

Håkan Larsson

nr.24 15/7 1807-1839

nervfeber

H. **Elna Svensd.**

nr.17 19/12 1803-

Hans 1831–1831 infl. feber

Mätta 29/9 1832 g.m. Anders Lasson Kivik 44
1858

Lasse 24/1 1835-15/9 1855

Sven 21/9 1837

1844 från Kivik Kustvakt

Fredrik Vilhelm Isberg

Landskrona 30/4 1812-

-16/5 1846

Hittad död i vattnet

H. **Botilla Cath. Wahlberg**

Landskrona 1/9 1806-

Johanna Fredrika Malmö 1833

Anna Botilla Reng 1839

Augusta Vilhelmina Hammar 1842-1845

Maria Magdalena Vitemölla 25/3 1845

Änk. Botilla Cath. Wahlberg flyttar till Mellby 1846

Skepp. Sjökapten

Sven Håkansson

21/9 1837-1915

H. **Ingar Mattisd.**

Ravlunda 9/6 1845-1914

Inga barn

Änk. **Metta Håkansd.** Anders Lassons änka fr. Kivik

29/9 1832-1909

s. Håkan 8/3 1869 Nordamerika 1885

d. Emma 27/6 1865

Emma Andersson (Skjuta) g.m. Nils Thomasson i Simrishamn men de

27/6 1865

bodde ej tillsammans

Förteckning över affärsinnehavare 1905

Emma Andersson modev.

I det hus som finns på tomten idag bor Anette och Pontus Mattsson med sönerna Anton och Frans

Bouppteckning 1839

Husbyggnad 10 Binningar Torups gårds ägor
värderad 200 : - Summa 397.38

1845 **Maria Magdalena.** B.a. sin fader kustvakten Isberg. Vittnen:
Traktör Ahlstedt i Mellby nr 36 Kustvakterna Lars Petter Borggren
och Lars Lindén bägge på Kivik

Skomakare

Anders Lasson

Mellby 1818-

H. 1 **Elna Persd.**

Wemmerlöv 1815-

Else	Mellby	1842
Hans	"	1844
Lars	"	1847
Bengt	"	1850-1856
Per	"	1852
Nils	Vitemölla	1855

H. 2 **Mätta Håkansd.**

Emma	Vitemölla	1865
Hilma	"	1867
Håkan	"	1869

(Mors o. Pappas uppg. Ingar M. hade syster gift i Hjälmarsöd. En syster gift Håkansson svärfar till Edvin Olsson. Släkt på Grevlunda Nygård.
Fint folk.)

1846 Gifte kustvakten Fredrik Vilhelm Isberg omkom vådligt på havet lördagen 16 maj under resa från Kivik till Åhus på den till sistnämnde ställe hörande tullbåten vilken enligt från Tullöverupplysningsmannen i Åhus. Herr J.E. Nordenstedt ankommen skrivelse sannolikt helt och hållet förolyckats. Isbergs döda kropp är ännu icke återfunnen.

S.Mellby kyrkoarkiv 1846

Lördagen den 16 maj kl. omkring 2 eftermiddagen avseglade från Kiviks läge den till Åhus hörande tullbåten vari befunno sig 9 personer som ämnade sig till Åhus. Vädret var något stormigt. Från Tull Överuppsyningsmannen Herr I. E. Nordenstedt i Åhus ankom den 18 maj i skrivelse den sorgliga underrättelse att nämde tullbåt efter all sannolikhet totalt förolyckats emedan båten icke till Åhus återkommit men i stället största delen av inventarium flutit i land vid Furuboda. Bland de människor som vid ovannämnda sjöresa drunkat voro.

Kivik nr.27 Gifte fisk. Matts Olsson 33 år.

Svinaberga nr. 16 Gifte Hemmans Åboen Per Nilsson 38 år och hava dessa livlösa kroppar oaktat anställd efterforskning ännu icke blivit hittade.

Sept 1. Drunknade fisk. nr.27 Matts Olssons livlösa kropp som flutit iland och blivit upphittad vid Cimrishamn den 31 aug. Drunknade Petrullkarlen Håkan Olsson från Åhus flutit iland upphittad vid Hårshallen Cimbris egor den 31 aug.

Vitaby Kyrkoarkiv 1846

Drunknade kustvakten F.V. Isbergs livlösa kropp som den 31 aug. flutit iland och blivit upphittad begrovs den 2 sept.

Nils Håkans strädde 2 Hjälmarsöd 5:21

Hjälmarsöd

Vitemölla nr. 46

Omkring 1836

Åstrad Persson
nr.30 31/12 1808-
- 7/7 1877

H. **Lisebeth Johansd.**
nr.8 30/12 1812-23/1 1864

Hanna 16/8 1837
Mätta 10/11 1840 nr.8
Bolla 16/9 1843
Per 13/12 1846-1861
dödfödd gosse 1847
Elna 18/1 1852-9/8 1852
Elna 12/10 1855 g.m. Johan Olsson

Ola Persson
Vitem. **Hjälms.17** 8/2 1832-
-18/10 1870
drunknad

H. **Hanna Åstradsd.**
16/8 1837-

Per 2/8 1863
Margareta 27/7 1865-4/5 1867
Elisabeth 28/5 1867 g.m. Bodelsson

1889 Borgenäktenskap

Erik Mårtensson
Rörm 14/3 1839-1894
slaganfall död och be-
graven i Rörm

H. **Hanna Åstradsd.**
1837-

Erik M. var döpt men döv
-stum och inte konfirmerad

1888 vigs

Per Olsson
2/8 1863-1954

H. **Johanna Nilsson** (Vessan)
Rörm 20/1 1865-1921

Olivia 23/10 1888-1921

Carl **Herman** Wahlfrid 30/9 1890 g.m.

Johanna Smith **nr.51**

Nils Martin Olof 1/6 1892 (Lillenels)

Johan Petriod 31/5 1894 (lantbrukardräng)

Ada g.m. Joel

Ola t. Amerika

Anna

Joel

H. **Ada**
Fosterson Nils Losell **nr.32**

*Efter att ha bott många år i huset på Lejegatan 30 flyttade
Nils och Doris Losell till hans föräldrahem invid hamnen*

Johan Olsson (Knäbeckare) Knäbeck 29/6-1844-	H. 1 Elna Åstradsd. nr.46 12/10 1855-1882 andtäppa Ola 16/5 1866 äkt. Ö.Hoby 1893 Johanna 15/1 1871 (fl.Fosie 1893) Per 13/2 1874-1924 g.m. Krestina Lassd. fr.nr.20 Anders 1879-1884
1886	H. 2 Elna Nilsd. nr.30 20/8 1858- Amelie Elida 1887-1887 Algot Efrim 11/8 1888 Hilding Georg 15/10 1890 Carl Bernhard 26/3 1893 Fritz Herman (Knäbeckare)

**Låg vid Norrearmssträddet mellan
Vitemölla 6:1 och Torup 8:21**

nr. 4 Hjälmared

Vitemölla nr. 47

1839 **Ola Hansson**
nr.6 15/8 1810-1888

H. **Kierstina Persd.**
nr.30 11/5 1813-1862

Margareta 6/11 1840-
Hans 28/9 1843
Hanna 6/8 1846
Elna 7/11 1849 **nr.50**
Per 4/11 1852 **nr.42 o.49**
Nils 10/9 1857 **nr.36**

1880 **Per Olsson**
4/11 1852-

H. **Christina Sönesd.**
nr.2 7/4 1859-

Albert 21/6 1881
dödfödd flicka 1885
Emmerik Oskar 1887 **nr.43**
Nils Konrad 1890

Per Olsson med familj flyttade till nr.42 1891

Husägare

Pig. **Margareta Olsd.** 1840- Halvars Moster

Pig. **Hanna Olsd.** 1846-

1875 **Hans Olsson**
20/9 1843-

H. **Johanna Svensd.**
nr.17 13/10 1852

Ola 2/2 1877

Mathilda 18/8 1879-1884

Christina 14/5 1882-

Henrik 31/8 1887 **nr.17**

Emil 11/4 1890-

Källebacken 5, Ola Holmbacken 1 Hjälmared 10:5,10:2

nr. 10 Hjälmared

Vitemölla nr. 48

1842 **Håkan Olsson**

nr.5 9/6 1818-5/10 1851

lunghosta

H. **Else Johansd.**

nr.8 14/5 1821-1895

Margereta 12/12 1841

Ola 22/10 1844-1883 g.m. Elna Rasmusd.

fr. **nr.29** lysn, 1869

Ola dog av lunginflammation

Johan 30/8 1848-9/3 1852

Gunilla 1/11 1850 **nr.8**

Frans Olsson

Kivik 7/10 1814-

H. **Else Johansd.**

Johanna 23/11 1853 g.m. Oluf August

Nilsson

Elna 27/9 1856 lysn.1881 g.m. Nils Thor

Kivik 23B

Mätta 27/4 1859

Christina 18/9 1861 posthuset ?

1866 **Hans Henriksson**
nr.4, 51 3/4 1841-

H. **Margareta Håkansd.**
12/12 1841-

Nils 1867-1869
Håkan 30/3 1869-1871
Nils 30/3 1869
Håkan 21/12 1871
Johanna 21/7 1874 g.m. Håkan Olsson Sjödin
Emma 10/4 1877 g.m. Mårten Göransson
nr.13
Ola 10/2 1883

Avlidna Ola Håkanssons barn:
Håkan 17/3 1871 (Sjödin)
Hans Olsson Rosberg 1872
Emil 1878
Elna 1881-1881 okänd sjukd.

Håkan Olsson Sjödin g.m. **Johanna Hansd.**
17/3 1871- 21/7 1874-

barn: Olof 1898 t. Kalmar
Martin g.m. Olga Johansson Trygge t. Malmö
Henry dog i unga år
Hildur ålderdomshem i S:t Olof ogift utvecklingsstörd
Eva sjukbiträde Göteborg

1895 Sjöman

Nils Hansson
30/3 1869-

H. 1 **Anna Thorsd.**
nr.19 19/5 1869

Harald
Magda

H. 2 **Hulda** Christina
nr.25 20/10 1885-

Magda Hansson arbetar i Stockholm

Idag bor sedan många år Gunnar och Kerstin Larsson i huset

Kivik Södrahus
1780 Thor Olsson

Ola Fransson
29 1779-1830

g.m. **Sissa H:d Hall** (H.2 Elna Jönsd.)
36 1777-

barn: Hans 1804

Kristina 1807 26

Hanna 1811 g.m. Hindrik Nilsson Vitemölla **nr.51**

Frans 1814 g.m. Else Johansd Vitemölla **nr.48**

Nils 1818

Hans Olsson-Hall

1804-

var enögd

g.m. **Sissa B:d (Beckman)** Se Kivik 47

1813-1855

barn: Ola "Spansk" 1834-1856 "vanfrejdad"

Henrik 1836 sjöman "spansk" Vitemölla (Var?)

Frans

Nils 1844??

Kersti

Margareta

Hans "lille" fl. Kalmar

Hanna 53

Herman Rask köpman

Mors o Pappas uppg.

Nils Hansson hade mudderverk i Köpenhamn. Byggde småskolan i Vitemölla.

Var i Amerika länge. Familjen bodde då hos Per Ols nr.39. Efter Annas död gifte han om sig med Hulda (Dolla)

Börje Smiths uppg. Kallades Bir-Hansson sålde öl.

Lejegatan 23 Hjälmäröd 5:24

nr. 5 Hjälmäröd

Vitemölla nr. 49

1843 **Nils Sonesson**
nr.36 8/3 1819-1860

H. **Elna Andersd.**
Wik 4/11 1819-1886

Sone 14/7 1846

Agda 6/9 1848-18/12 1853

Botilla 30/12 1850-18/12 1853

Johanna 7/4 1853

Agda 3/11 1855 1887 g.m. Sjöström **nr.41**

Botilla 1858-1860

1863 Elna Andersd.

Fisk. **Hans Håkansson nr. 10** 15/11 1865 till **nr.10** 1895

Sjöman Anders Bodelsson ?

Omkring 1900 från **nr.42**

Per Olsson (Ola Hans Per)
nr.47 4/11 1852-

H. **Christina Sonesd.**
nr.2 7/4 1859-

Albert 21/6 1881 ogift

Emmerik Oskar 8/4 1887 **nr.43**

Nils Konrad 19/9 1890 dog tidigt

Rudolf Sigfrid 21/10 1893
Petra bodde hos Albert ogift
Ewald (byggde båtar hos Lars Andersson)

Henning Tuvesson köpte huset av Albert

Bert Persson

Bert Persson sålde huset på 1990-talet till Joy och Maurits Pergament, här tillsammans med sonen Sammy

Lejegatan 4 Hjälmäröd 11:18

nr. 11 Hjälmäröd
Vitemölla nr. 50

1846 **Håkan Thomasson**
nr.35 21/2 1819 – 1891

H. **Agda Olsd.**
nr.11 25/10 1820 – 1889

Thomas 12/1 1846
Margareta 2/11 1848 nr.11
Anna 26/4 1852 nr.19
Christina 18/9 1857

Under nr.11 Hjälmäröd
Arrenderas av lanthandlare Fredrik Olsson å nr.35

1873 **Thomas Håkansson**
21/1 1846 -

H. **Elna Olsd.**
nr.47 7/11 1849

Per 21/1 1874
Kjersti 26/10 1876 – 1965 nr.5
Oluf 3/4 1879 – 1964 nr.6
Anna 19/5 ogift 1882
Elin 6/9 1885 – 1886 tandslag
Elin 8/9 1889
Thora 13/9 1891 – 1891 kikhosta
Hulda ” ” ” ” ”

Anna Thomasson

Jönsson

1895 äkt. Bag.

Carl Wiktor (Persson) Danielsson H. Johanna Elise Larsson

S.Mellby 10/9 1870 -

Tranås 13/5 1873

Carl Peter Ludvig 11/5 1895

(Albin 1903 – 1969 **nr.24**)

1848 Håkan Thomassons och H. Agda Olsd:s d. **Margareta** B.a. fisk.
Christian Hanssons H. Hanna Håkansd.
Vittnen: Ovannämnde Christian Hansson och dr. Nils Thomasson

Gata i Vitemölla

Lejegatan 28 Hjälmared 1:7

Vitemölla nr. 51

Se nr.32

1847 kom från Hjälmared 1

Åstrad Persson

Grevlunda 30/3 1792-
-17/3 1856

H. **Hanna Turesd.**

Bästekille 10/5 1796-1885

Elna Greffl. 2/3 1823-1883 vattusot

o.s. Anders Bästekille 1847-1851

Nils Greffl. 8/2 1825

Måns ” 3/8 1828 (fl. Ljungby 1849)

Per Hjälmared. 18/1 1836

Hanna Thuresd. utfattig 1885 fick mat i vrångstrupen och kvävdes
ögonblickligen 88 år. Död och begravd i Trolle Ljungby.

1870 vigs

Per Åstradsson

Hj. 18/1 1836-31/10 1870
drunknad

H. **Kjerstina Mårtensd.**

Cimbris 25/8 1839-

Bengta 4/2 1871

Kjerstina Mårtensd. flyttade till Cimbris 1877

Inh.

änka Töre Johansd. Bästek. 20/7 1805 Matts Hanssons änka **nr.29**
flyttade fr.nr.29 1842 Vart? Matts Hansson dog 1855

d. Anna Mattsd. 9/1 1846 (fl. Kristianstad 1862)

s. sjöman

Hans Mattsson
18/1 1842-

H. **Hanna Persd.**
nr.4 5/7 1846-
Martin 25/9 1871

Flyttade till Ystad 1877

1880 **Josef Nilsson Smith**
nr.27 18/9 1854-1934

H. **Mathilda Thorsd.**
nr.19 8/11 1857-1933

Nils 24/10 1880 g.m. Thyra Gottland Visby
Christina 1882-1884 scharlakansfeber
Thorvald 25/1 1885 Vitaby
Hulda 29/3 1887 g.m. Carl Persson nr.22
Johnn Bernhard 28/8 1889 **nr.12**
Frans Martin 19/9 1891 g.m. Helga Månsson
nr.44 nr.20
Johanna Mathilda 5/5 1894 **nr.46**
Berta 1898-1928

Carl Persson
nr.22 23/12 1876-
drunknade

H. **Hulda Smith Persson**
29/3 1887-1957
Gösta 1921-1926

Olle Svedberg

1792 Drängen Pehr Nilssons son **Åstrad** i Greflunda. B.a. Pehr Håkansson
H. Arna i Julahuset. Vittnen: Per Persson i Grefl. och Pehr Andersson
i Mellby Mod. 33 år.

1850 från nr.4

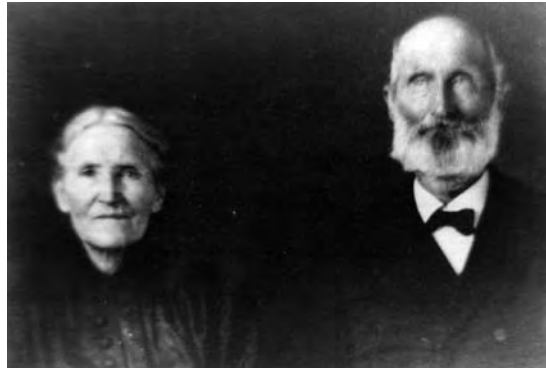
Henrik Nilsson
nr.4 30/7 1812-
28/5 1891

H. 1 **Hanna Olsd.** Se **nr.48**
Kivik Södrahus 6/5 1811-9/4 1867

Nils 22/6 1839
Hans 3/4 1841 **nr.48**
Ola 20/6 1843
Sissa 1/3 1845-4/5 1845
Hanna ” ” ” ”
Per 13/9 1847
Sissa 15/9 1849 fl. Ravl. 1873
Magreta 13/3 1854 lysn. 1875 Vitaby
kyrkojord Hj.19 g.m. Christian Tufvesson

abs.d.19/12 1852 för
snatteri. Brottmålsbok

1872	H. 2	Elna Åkesd. Maglehem 12/6 1844- Elnas o.d. Johanna Maglehem 27/10 1865 Ola 30/7 1872
Henrik Nilsson och Elna Åkesd. fattighjon ” ” dör 1891 och Elna flyttar till Ystad		
1860 fisk.		
Nils Henriksson 22/6 1839-	H.	Bengta Petersd. nr.15 3/11 1840- Nils 12/7 1863 Ola 18/3 1867 Per 3/7 1878 Hans 2/6 1881
1893 Arb.		
Nils Nilsson 12/7 1863-	H.	Anna Johanna Hansson Gladsax 15/11 1860- o.s. Johan Ö.Wemmerlf 1888 statare Anton 1894 ihjälslagen av ett träd Anna 1898-1974 (Staka) g.m. Frans Bruno 1873-1938 Hilding Kockums i Malmö
1891 sjöman		
Ola Nilsson (Stubb) 18/3 1867-1927	H.	Elna Andersson Everöd 1865- Elna Nilsd. 1855-1945 fr. Blekinge? Anton 17/8 1891 Oscar Emil 1/12 1893 (t.Wik) Betty Cecilia 6/10 1895 dog ung Helga g.m. Karl Persson fr. Blekinge Harry g.m. Herta Krantz Anna gift i Blekinge
1890 Per Nilsson 2/9 1864	H.	Gunhilda Nilsd. S. Mellby 11/12 1869 Nils Artur 1891-1895 Amanda Elfrida
Utflyttade 1895		
Hans Nilsson (Slasken) 2/6 1881-	H.	Augusta

Henrik Nilssons **Sissa** 1749 inflyttad fr. Raflunda till Kivik Mellby 3
 änk.Sissa g.m. Christian Witt sjöman fiskare väktare
 Sissas tidigare barn Karl Pettersson Mellby 3. f. 1879 i Ravlunda
 Gustav Wicksell

Husets ägare av idag är Tryggve och Christina Nelke. De bor där tillsammans med barnen Patrik, Charlotte, Jonas och David, som tyvärr inte var hemma när fotografen kom på besök

Lejegatan 38 Hjälmared 2:6

Vitemölla nr. 51

Pehr Henriksson
13/9 1847-

H. **Eljena Thorsd.**
Kivik 23 1/3 1845-

Frans Henrik 22/2 1874

Ola 7/1 1876-1960

Edvard 18/3 1878

Johannes 20/9 1880

Emma Cecilia 15/12 1882

Anton 4/7 1885

Hilda 18/4 1888

(Mors och Pappas uppgifter:

Ola Persson sjökaptan g.m. Hilma som var syster till Alfred Arvidsson
Byggde huset på backen. Två söner en var folkskollärare en hade
fruktodling i Rörum

Emma gift med en lantbrukare i Åhus som dog. Hushållade för Anton, som
arbetade på Spritbolaget i Åhus)

Johannes Persson
20/9 1880-

H.

Skomakare
pingstvän

Vill ni veta mer om ovan nämnda släkt så rekommenderar jag er att läsa boken "Emma Cecilia". Den är skriven av Gunnel Qvist, som är dotter till Anton och alltså barnbarn till Pehr Henriksson och hans hustru Eljena.

Monica Larssons anteckningar

Pehr Henriksson

*Pehr och Eljena Henriks-
sons son, Ola Persson
tillsammans med hustrun
Hilma och deras söner
Arvid och Olle. Bilden är
tagen hemma hos Henrik
"Bagare" hus nr. 28*

*Edvard Perssons barn Ester, Lilly och Eskil ut-
anför morföräldrarnas hus.
De var bosatta i Malmö. När kortet togs på
1910-talet var de föräldralösa och
på besök hemma hos sin morfar tillsammans
med sin faster Emma Cecilia.
Hon tog hand om dem när deras mor dött och
även efter att fadern dött*

*1993 blev Thomas och Anette
Adaktusson ägare till huset. Det
revs eftersom det var i för dåligt
skick och ett nytt hus byggdes på
samma plats. Här ses de tillsam-
man med sina barn och deras
familjer: Marie Adaktusson och
Karl Doctor, Patrik Adaktusson
och Malin Nordström med barnen
Hanna och Klara Adaktusson*

Sandells strädde 4 Hjälmared 4:95

Sjöman

Olof August Nilsson
Cimbrishamn 2/9 1846-

H. **Johanna Fransd.**
nr.48 23/11 1853-

Magnus Fredrik 1878-1879

Christina Elfrida 19/10 1879

Emma 23/5 1881-1881

Elin 23/11 1882

August 7/9 1885 g.m. Emma fr. Stigalund

Thure 26/10 1887 t. Amerika

Huset i början av förra seklet

Johanna Frandsdotter och hennes man Olof August Nilsson

Deras son August Olofsson med hustrun Emma och deras son Stig. Tack vare Augusts stora intresse för fotografering finns det många fina gamla fotografier av Vitemölla tagna i början av 1900-talet och fram till 1918, då August dog i spanska sjukan

1879 fr. Hj.4 Fiskhandl. **Se Kivik 52**

Anders Johnsson
S.Mellby 1827

H. **Margareta Olsd.**
1820-1883 blodkräfta

Frans Andersson 23/5 1859 **nr.44**
Nils S.Mellby 5/12 1867-1894 idiot
(Christian Andersson 1862-1881 lungsot)?

1877 äkt.

Peter Johnsson
Wirestad 4/10 1847-

H. **Hanna Andersd.**
S. Mellby 1850

Hulda Josefina 1878
Carl Oskar 1880
Hilding 1882
Johan Mannfrid 1885

Utflyttade till Hj.4 1886

1845 Kivik 23 Thor Frennessons o.H. Sissa Nilsd. (född Vitemölla nr.4)
d. **Eljena** B.a. Per Nilssons H. Hanna Mårtensd. Vitemölla nr.38.
Vittnen: dr. Håkan Persson Kivik 34 dr. Måns Berntsson Kivik 11.

1882 från Hj.19 Vitaby kyrkojord
äkt.1875 Skomakare

Christian Tufvesson
Ö. Ljungby 3/2 1847-

H. **Margareta Henriksd.**
nr.51 13/3 1854- d.t. Henrik Nilsson

Per 13/10 1875 sjöman
Hanna 17/6 1877-1960 g.m. Jöns Witt
Anton 1/7 1879
Carolina 16/6 1881
Hans 1883-1884 scharlakansfeber
Hilma 31/8 1885 t. Danmark
Nils 4/9 1887 Göteborg
Augusta 6/11 1889
Annette ” ” -5/12 1889
Anna Maria 10/12 1892 gift Wahlgren
Bästekille son Jan
Christina 22/3 1895-1895

(Mors och Pappas uppgifter: Hanna gift med Jöns Johansson Witt
Barn: Annie, Harald, Gerda, Henning **nr.49**, John.)

Herman Persson fr.nr.46

H. **Johanna Smith Persson** fr.nr.51

Ruth

Nils 1929

Ruth Åberg

1882 kom fr. Benesta Arb.

Lars Olsson
1858-

H. **Margareta Nilssd. Witt**
nr.15 20/1 1856-

Hilda 1880

Botilla 1882

Sigrid 1885

Nils Olof 1887

Johan Sigfrid 1890

Anna Maria 1892

Dr. Anders Olsson 17/2 1854
infl. fr. Danmark 1884 för-
passad hit från Kristianstad
för kringstrykning.

1884 kom utan betyg

Flyttade 1892 till Ö. Ingelstad

*Fram till 2003 bodde Helner och Gullbritt Ahlgren och
Arne och Eva Nyman i huset*

Därefter övertogs det av Lars Göran Harsten och Gunvor Stenlund med barnen Olof och Joel Stenlund och Emma Harsten, som saknas på kortet

Lejegatan 42 Hjälmaröd 2:4, 9:70, 12:7

Vitemölla skola

1889 från Kiviks skola äkt. 1888

Folkskollärare

Johan Sundell

Brösarp 7/1 1863-

H.

Anna Mathilda Elisabeth Andrén

Sjörup Malmöh.län 15/8 1863- kantorsd.

Sture Ossian Alexander Mortimer 4/11 1889-

-1943 skollärare i Kaffatorp

g.m. Nanna Thorsson **nr.1**

Johan Waldemar Rolof Harry 28/4 1891-

Anders Elis **Yngve** 13/6 1893

Småskollärare **Inga Olsson** född 13/3 1872 i Asarum i Blekinge. Gifte sig med änklungen **Hans Thorsson nr.13**. Flyttade till Åhus.

Barn: Ingeborg, Maria, Karin, **Malin** småskollärare i Åhus, Pappas kusin och min gudmor.

Husägare (snickare)

Per Carlsson

S. Mellby 14/11 1845-

H.

Edela Olsd.

S. Mellby 1859-

Oskar Alfrid S. Mellby 19/10 1873

Carl August **Gottfrid** 20/3 1876 fl. Stockh.

Emma Johanna Amalia 28/8 1878

Hulda Maria 30/7 1881 t. Ystad -95

Ida Carolina 21/3 1884

Johanna Oliva 23/11 1886

Anna Elfrida 1/5 1889 g.m. August Kinberg
Kivik steward

Amina Ofelia 17/8 1891

Hugo Emanuel 5/7 1894 g.m. Amanda
o.ä barn m. piga på Kumla Stig Däldensten

Mors, Pappas uppg. **Oskar** köpte Enebergs hus. Hyrde ut till Svanhals (rackare) sedan till Viktor Persson (*Det gula huset på Lejegatan 29 är Enebergs hus*)

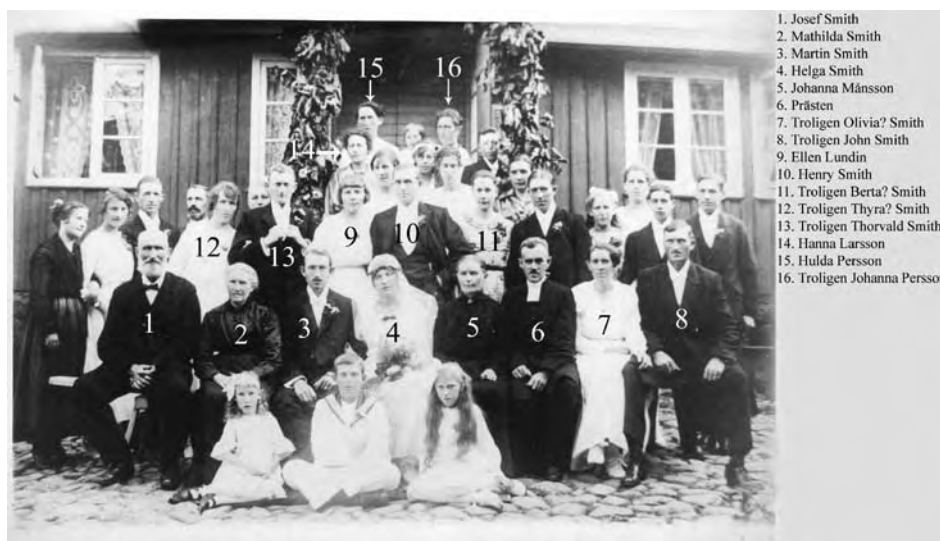
1845 Svinaberga nr.26. Torp Carl Carlsson H. Anna Arwastd. son **Per**
B.a. pig. Botilla Olsd. Hj. 7 Vittnen: Per Persson Rörum dr. Per
Arfwastsson i Bästekille.

*Elsa Rydén har sedan länge bott i
den nerlagda skolbyggnaden*

Mors och Pappas uppgifter

1. Josef Smith
2. Mathilda Smith
3. Martin Smith
4. Helga Smith
5. Johanna Månsson
6. Prästen
7. Troligen Olivia? Smith
8. Troligen John Smith
9. Ellen Lundin
10. Henry Smith
11. Troligen Berta? Smith
12. Troligen Thyra? Smith
13. Troligen Thorvald Smith
14. Hanna Larsson
15. Hulda Persson
16. Troligen Johanna Persson

Martin och Helga, giftemål

Löfströms Hus:

Hans Olsson

Barn: Ola g.m. Anna (Datoa) flyttade till huset ovan killan. Inga barn
Svensson flyttade till Malmö

Kristina

Mathilda

Hinrik blev vansinnig låg hemma i säng

Emil försörjde dem med fiske

Hade diverseaffär också i huset. När de slutade började Olof Thomasson.

Jönssons Hus:

Thomas Håkans

Barn: Per vet ej var han blev av
Olof Thomasson styrman
Kersti gifte sig med Halvards far
en (ogift) dotter

Fru Danielssons hus:

Lars Nilsson Skeppere dog i cancer gift med Amanda

Barn: Axel Kalmar gift med Vera dotter till Lasse Backa

Arvid Vitaby

Hulda gift med Martin Persson moster Bengtas son
d. Anna stationsföreståndare i Raflunda

Selma

Hulda och Selma hade bageri i Vitaby

Lars Nilsson var bror till Sverin (Sverin var nobless högfärdig det var
också Lars Nils.)

Lizzies hus:

Debora Sjöström jämnårig med mor ?

1. Syster till Fredrik, Carl o. Ernst Olsson Ester Andersson gift med Anders Andersson "Spettoren". Gift sig under sitt "stånd" Steward Anders Andersson var bror till Nelander "Snerpe".

Barn: Kurt g.m. Gunborg Lizzie köpte huset av Gunborg GUNHILD?

Axel sjökapten g.m. Kristina Nils Månssons dotter Systher

Axel dog Systher hade hattaffär i Malmö

2. Johanna Lindqvist Anders Persson Lindqvist (Persson kusin till Anders Andersson?) Johanna gift tidigare. Hade son som varit förlovad med Bertha Smith men for till Amerika. Dotter Juliette (Ruth Åbergs ålder) hade oä son Göran. Juliette fått huset.

Enebergs: Oscar Eneberg var steward. Fick plats som "skeppare" på ålakvass liten jakt med ålasumpar i lastrummen. Seglade längs kusten till Blekinge och Småland. (Morbror Hans också) Oskar Eneberg var gift med Kristina syster till Martin Persson Hertas man. Oskar och Kristina bodde här innan de flyttade till Åhus.

Barn: Hedvig 1891 Henrik 1894 ej gifta dog i TBC

Edit

Olga 1898 gift med Blom, och William steward bodde i samma hus i Åhus. Föräldrarna där nere.

Viktor Persson bror till Martin Persson (Hertas man) ogift, haltade hade käpp, var skräddare. Sålde huset till sommargäster. Hans Hansson sålde till sommargäster.

Byggdes av Lasse Kristiansson

Måns Thorsson och Ola Thorsson bröder

Ola Thorsson:

Barn: Alfred, William, Oliva, Hinrik

Såldes till Carl Thomassons systrar Thomes Lass Hilda och Emma. Ogifta

Såldes till Nejdemans.

Måns Thorsson:

Barn: Ola Ferdinandsson Åhus Gerda Mattsson Emilia gift i Landskrona.

Gerda gift med en bonde i Ravlunda Nils Mattsson. Söp fick sälja.

Gerda flyttade till Vitmölla. Hade en dotter och en son. Dottern till

Amerika. Sonen har huset.

Moster Kristinas hus. Kristina gift med Per Johansson 13/3 1874 Erik Jonsson Malmö köpte vid auktion efter moster Kristina 1500 kr. Nyrenoverat. Erik Jonsson son till brevbäraren Carl Jonsson som bodde vid marknadsplatsen (mösseskräddarens)

Mörkans hus. Martin Sjödings far dunknade på samma gång som faster
Huldas Karl. ” ” steward gift med Olga Trygga. Han var
antagligen äldst av syskonen. En syster Hildur ej riktigt riktig.
Per Karls. Snickare, gjorde likkistor, svarta.
Son Hugo Karlsson. Dotter Anna var gift med August Kinberg på Kivik

Janka Krantz. Sålde till sommargäster.

Nils Svejelas far hette Ola Svejela. Linnea född där.
Nils son bodde i huset när han dog. Gifte änkan om sig ?

Nils Svejelas syster Johanna (g.m. Per Hinriksson ?)

Halvars syster gift med en Karlsson. Byggde huset sålde det till
en järnhandlare Tomelilla. Karlsson byggde (nr.17)

Fru Sonesson kom utifrån. Gifte sig med Nils Sonesson (nr.36 1871)
Han fiskade, seglade antagligen. Började med pensionat.
Dotter sjuksköterska gift med styrman i Simrishamn. Per Kärras
hus (nr.22) köptes av fru Sonesson och övertogs av dottern.

Orvar Nilsson och Ivar Nilsson var söner till Oskar Nilsson som hade
båt var skeppere. Oskar Nilsson gift med Ingar Ola Johans dotter
på Kumla, (andra Kumla Alfred Jöns var först) Oskar Nilssons mor hette
Margareta.

Barn: Oskar barn: Ivar och Oskar
Greta fiskaffären i Åhus
Karin Mattssons man Nils Mattsson stod i järnaffär i Åhus. Dotter
Marta Mattsson på Tip-Top i Åhus.

Ivar Nilsson och Marta Mattsson (kusiner) gifte sig med varandra.

Thomas Lass hus: Knut Hammar bror till Viking. Thomas Lass töser Hilda och
Emma. Nils Thomasson på backen. Carl Thomasson, Hilda och Emma var sys-
kon. (Mattssons hus?)

Thomas Josefsson Moster Kristinas hus?

Barn: **Nils** Thomasson i Hojan g.m. Ida och Alice Sverin
Josef Thomasson (skäggig far till Gösta Thomasson)
Sjökapten. Hade en stor bark, som pappa seglade lättmatros på.
Bodde på Killebacken (Hammars hus) Gift med Johanna (nr.33)
dotter Margareta dog ljus med långt hår. Josef Thomasson blev
stuvarebas i Ystad. Huset köptes av Oskar Nilsson (Orvars far)

som hade båt "Alice" som såldes för 20 000 kr. Efterträdde antagligen Josef Thomasson i Ystad. Georg Hammar köpte huset.

Hinrik (Hinkan) ogift och **Johanna** ogift bodde i föräldrahemmet **Johan** Thomasson g.m. syster till Gabriel och Sandell bodde i huset bredvid morbror Håkan.

Syster eller bror till Erik Jonssons fru köpte huset, Lundberg?

Krantz hus?

Hinrik Josefsson. var religiös, duktig till att sjunga. Han och "farbror Nils" (nr.14) gick till Ravlunda kyrka, bättre predikningar.

Barn: **Nils** Hinriksson ("Spyddan" därför att han var lång och smal) sjökapten, fin, utbildad, duktig. Bodde på Kivik, han dog på sjön av malaria. Gick på Gambiafloden i Afrika. Båten hette "Guy" Steward Hansson på Kivik hade seglat med honom. Johanna g.m. en Krantz som arbetade på Yllefabriken i Kristianstad bodde i huset.

Hammars (nr.2) g.m. Elin från Stigalund.

Barn: George, Viking, Knut, Allan

Håkan Lasson

Barn: **Emma** g.m. Nils Svensson storskeppare, huset ovan Killan. Emma gick på auktioner och fyllde huset. Sålde huset till Ola Hansson och flyttade till Malmö.

Barn: Sven, Emanuel.

Tog Sven ur skolan på Vitemölla ovän med Sundell. ("Sven blev kär i en splitvedsjänta i Norrland. Sköt sig. Jäkla humör i honom. Sven lurade Gösta.")

C.G.A. Sandell ogift bodde i huset tillsammans med **Gabriel** ogift.

Sandell stilig. Moster Hilda var nog kär i honom. Styrman antagligen.

Gabriel duktig klockemakare, halt. Christinas barn ärvde huset.

Göransson Busschaufför rik bondson, blev sjuk, slaganfall, fattiga.

Duktiga barn 2 lärarinnor. 1945 hjärnblödning

1. Josef Krabbe flyttade till Knäbeck

Barn: Herbert köpte morbror Håkans hus

Josef tullare i Malmö

Ture skräddare i Malmö

Frans Stockholm

2. Håkan Kvist s. Hans Håkansson g.m. Signe

3. Frits Olsson (Lögens) Lögaröd (S:t Olofshållet)

4. Tattare Hjalmar Karlsson

5. Bror Lövgren

6. Skårman

Johan Knäbeckare

Barn: Algot ordentlig

Hilding le

Frits hade huset och sålde det bosatt i Åhus

Tibblin

Ola Hans Pers. Huset revs när Pappa var liten 10 år omkring. Per flyttade till (nr.49)

Barn: Albert

Emrik g.m. Ida (Holm)

Konrad spelade dragspel

(Rudolf)

Ewald hjälpte Lars Andersson att bygga båtar

Petra

Dragit upp fruktträd av kärnor planterade där badhotellet nu ligger.

”Lumpen” Lars Bergman hette han enligt Emilie, frun hette Bolla. Var lumpsamlare. Bodde tillsammans med hönsen. Huset av bräder omålat i två våningar, inga fönsterrutor utan bara lump. Inga barn vad de vet.

Anna Bruno (Staka) Hennes man kallades lappen (från Norrland antagligen)

Helga (Stubba) g.m. Karl Persson som ej var ifrån Vitemölla.

Helgas far Ola (Stubba) gift med Elna

söner Anton 1891 och Oskar 1893 antagligen fiskare i Vik.

Jens Witt byggde huset antagligen. Var gift med Hanna Tuvesson (Tua)

Hennings mor. Jens tog en dotter med sig när han flyttade till Göteborg.

Hanna bodde sedan kanske i Nils Nilssons hus. Hade en dotter i Haväng gift där (Alfred Arvidssons barn sägs det)

Jens Witt duktig seglare, var knalle d.v.s. ungefär som andrestyrman

Pappa hjälpte honom.

Alfred Thorsson köpte huset gift med Gerda Thorsson.

Barn: Alf, Gunvor, Olle

Gerda Thorsson var dotter till Hans Thorsson (morbror Hans, Åhus)

Alfred Thorsson bodde i morbror Håkans hus innan de köpte detta.

Numera busschaufförens.

Stenborrarens (Börje S:s uppg. Gustav Hagman 2 st.)
Hilding (Garver) från Kivik gift med Annette (tidigare bott i Börjes
hus, gavelrummet)

Snick. Torp. Postman Måns Mårtensson g.m. Hanna Olsd. son Nils Månsson

Henrik Nils. och barn Per och Hans

Per Hansson (Pellas) Numera Ida Emmerik

Göran Hansson (Skräddare)

Nils Nilsson

Josef Nilsson Smith

Sverin

Lars Andersson

Ivar Korre från Kivik

Lars Nils.

Håkan Kristiansson

Hans Ols.

Thomas Håkansson

Mors, Pappas uppgifter: Brink var slaktare och bodde i Nils Tors hus på backen när Mor var liten. Morfar (Nils Månsson) brukade prata med honom. Flyttade till Kivik. Beck var matros på Annie där Pappa var förstestyrman. Beck var litet äldre än Pappa (ett par år) Becks fru höll ihop med Brink när Beck var på sjön. Skildes antagligen senare. "Brinkan" var från Blekinge. Brinck dog. Brinkan gifte sig med sotare Nilsson. Bodde i Kristianstad nära Dalavägen. Hon var spågumma. Beck var litet dum i huvudet, men inte "Brinkan". Beck arbetade sedan på läderfabriken i Simrishamn.

Olof Nilsson (nr.69?) rätt liten antagligen.

son **August Olofsson** född 1885 ungefär (mycket mörk) fotograf, dog i spanska sjukan.

H. **Emma** Stigalundare (på posten)

son **Ture Olofsson** född 1887 ungefär reste till Amerika. Pappa sade han hittade på hyss, rymde från skolan. Mor tyckte Ture var lugn och snäll.

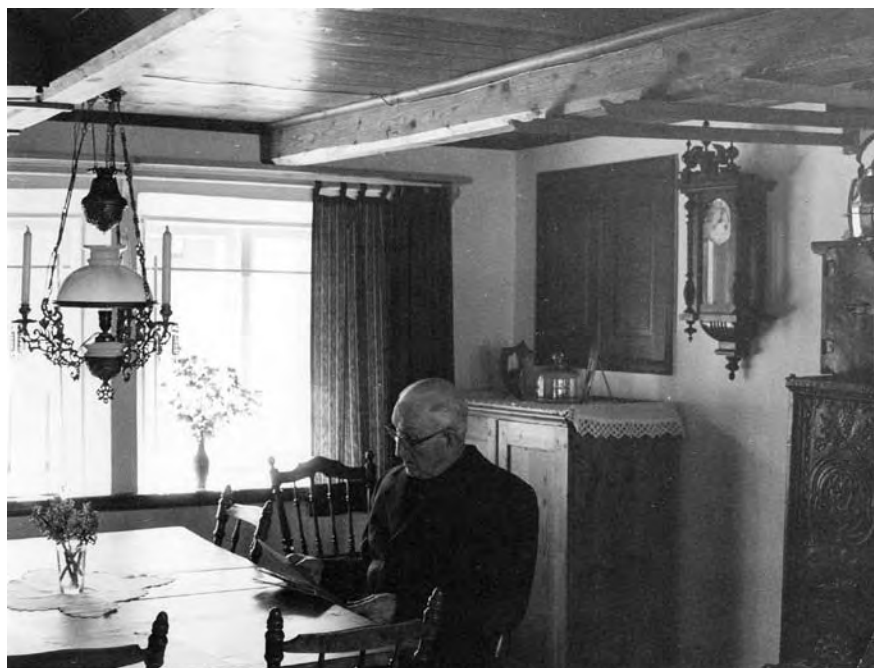
Elna Spanska hade hushållat för Måns Nilsson, vävde och lagade mat. dotter **Emeli** flyttade från Vitemölla. Bodde tidigare antagligen nr. 64 sedan där Johannes Persson (pingstvän) bodde.

Augusta Stubba. I Ida Emmeriks hus Pappa säger hon bodde i Per Hinriks hus. Tjock. Ola Stubba g.m. Elna Stubba föräldrar till Helga Stubba Anton Olsson (Stubb) Oscar Olsson ”

Pappa seglade på Dolani omkring 1910 var 3 år ombord. Kapten på båten var Lars Göransson (skräddarens son) Jins Witt var knalle det vill säga andrestyrman ombord. Tusenkonstnär som gjorde egna skor och till och med en cykel av bitar han köpte. Pappa var hantlangare åt honom och lärde sig mycket av honom. Pappa blev sedan matros ombord och skötte sedan alla snickerier lappa plank, och satte nya lus (ersatte ruttnade bitar i träet) på däck och också på utsidan. Allt var av trä. Jins Witts far Johan Witt hade suttit i fängelse. Pappa kommer ihåg när han kom hem därifrån när Pappa gick på landsvägen som ”vytehöre”

Jins Witt gift med Hanna Tua (Tuveson)

” ” var lång och smal, mager. Lite mörklagd. Rejäl karl.

Martin Smith i Stora Stuan i hus nr.20, Lejegatan 16

Kronologisk ordnad fakta från husförhör, kyrkoarkiv och riksarkiv

Husförhör 1697-1753

Vitemölla 1697

	Man	Hustru	Son	Dotter	dr.	pig.	gårfolk
Söne Hansson							kan läsa och skriva
Hustru Arna							III
pig. Sissa							V. och i bok
pig. Elisabeth							V. kan läsa i bok
Hindrich Andersson							III kan och läsa i bok
Hustru Chierstina							V. kan och i bok
dr. Jonas							III.kan och i bok
pig. Carna							III kan och i bok
Thomas (Trued?) Olsson							IV. kan och i bok
Hustru Elina							IV. kan och i bok
Nills Håkansson							IV. kan i bok
Hustru Hanna							II
Thomas Frennesson							III. kan och i bok
Hustru Margaretha							III

Vitemölla 1699

1. Söne Hansson H. Arna pig. Boel
2. Henrick Andersson H. Kierstin
3. Truet Olsson H. Elna (Elina)
Niells Backe Skräpel
4. Thommas Frännesson H. Margreta

Vitemölla 1745

Insockne	Q	1.	Frants Sönasson H. drängar Nills och Jeppa flickan Hanna	5
”	ghs	2.	Hans Persson H. dreng Jeppa Pigan Ingebor	4
	ghs	3.	Per Lasson Hustrun	2

Insockne	ghs	4.	Isack Hindricksson H.	2
”	ghs	5.	Hans Lasson H.	2
	ghs	6.	Håkan Persson	1 ogift
	ghs	7.	Joseph Josephsson H.	2
	ghs.	8.	Hindrick Lasson flick Margreta	2 ogift
	ghs.	9.	Hustru Ellse	1
	ghs	10.	S.Skomakaren Per Persson H. modern Hustru Bengta och Hustru Jertru	4
Insockne	ghs.	11.	Söne Olsson Hustru Ihs. dräng I Kronones Per Olsson H.	4
jorde- bok, ej nummererade	ghs.	12.	Nills Hanssons Encka	1

Undertecknat Melby den 12 Nbr. 1744

Jöran Hiort Swän Swänsson

H:domare i Hielmaröd

Vitemölla 1727

1.	Sönnen Frans	I.	I.	III
	drängen Isack	I.		III.
	flickan Hanna	I.		I.
2.	Måns	I.		II.
	Isack	I.		III.
	dottoren Bereta	I.		V.
	flickan Kierstina	I.		III.
	Ingebor	I.		I.
3.	Sönnen Olla	I.		III.
	dotteren Gunnel	I.		II.
	flickan Hanna	I.		I.
5.	Flickan Arna			I.
6.	Sönnen Toor	I.		III.
	Sönne	I.		II.
	Mårten	I.		II.
	dotteren Kierstena			III.
	Mätta	I.		II.

7.	Sonnen Hans	I.	III.
	Hindrick	I.	III.
	drängen Pehr	I.	V.
	dotter Sissa	I.	III.
	pigan Sissa	I.	II.
8.	Sönnen Erick	I.	V.
	flickan Hanna	I.	II.
9.	Pigan Ingar		I.
10.	Flickan Lisabet	I.	II.

Vitemölla 1731

1.	Son Frans	I.	V.
	dräng Rygård	I.	V.
	dotter Hanna	I.	III.
2.	Dotter Bereta	I.	V.
	Kierstina	I.	V.
	Ingebor	I.	III.
3.	Dotter Gunnel	I.	III.
5.	Dotter Boel	I.	I.
7.	Son Tor	I.	V.
	Sönne	I.	II.
	Mårten	I.	I.
8.	Son Hans	I.	V.
	Hindrick	I.	V.
	dotter Sissa	I.	III.
	Lisabeth	I.	II.
9.	Dotter Ingar	I.	II.
	pigan Kierstina		I.
		I.	I.

Melby den 21 September 1731
P.O. Nordström

Vitemölla 1742

1.	dr. Nils	I.	V.	
	gåss. Jacob		I.	III.
	“ Mårten	I.	IV.	
	pig. Ugna?		I.	V.
	” Karna	I.	IV.	
2.	Dott. Kirstina	I.	III.	
	dottr. Ingebor	I.	V.	
	flick. Hanna	I.	II.	
	gåss. Pehr		I.	III.
3.	Pig. Magreta	I.	IV.	
	gåss. Jeppa		I.	II.
4.	Gåss. Joseph	I.	III.	
5.	Gåss. Oluf		I.	IV.
	flick. Anna	I.	IV.	
7.	Son Oluf			
	pig. Arna		I.	IV.
8.	Son Göran	I.	II.	
	dotter Lisabeth	I.	V.	
	gåss. Håkan	I.	II.	
9.	Son Pehr		I.	V.
	” Thomas	I.	III.	
11.	Pig. Ingar		I.	IV.
	” Bolla	I.	V.	

Melby den 9 juni Anno 1742
Bodén

Vitemölla 1745

Insockne	1 g	Frants Sonasson H. drengar Nills och Jeppa flickan Hanna	5
”	2 ghs	Hans Persson H. dreng Jeppa. pig Ingebor	4
	3 ghs	Per Lasson Hiustrun	2
Insockne	4 ghs	Isack Hindricksson H.	2
”	5 ghs	Hans Lasson H.	2
	6 ghs	Håkan Persson	1 ogift
	7 ghs	Joseph Josephsson H.	2
	8 ghs	Hindrick Lasson flickan Margreta	2 ogift
	9 ghs	Hustru Ellse	1
	10 ghs	S. Skomakaren Per Persson H. modern Hustru Bengta och Hustru Jertru	4
Insockne			
I Krono-	11 ghs	Söne Olsson Hustrun Ihs. dreng Per Olsson H.	4
nes jor-	12 ghs	Nills Hanssons Enckie	1
debook			
ej nummer-			
rerade			

At ingen Person som Kan eller betala mantals Penningar, är af denna Sockn utesluten, sådant betyga undertecknade, som båda kunna ock böra gifva säker underrättelse.

Mälby d. 12 Nbr 1744

Jöran Hiorth Swän Swänsson

H:sdomare i Hielmaröd

Ola	Jeppsson	Anders	Jacobsson	Joen	Persson
	i Hvitaby		i Torup		i Hielmaröd
Anders	Persson	Gres	Jeppsson	Frants	Sönasson
	Greflunda		ibm.		på Hvitemölla

Vitemölla 1766

Insockne	1.	N. Lundström H. Pig. Elna 2 barn	5
Dito	2.	Thomas H. Pig. Hanna 2 barn	5
	3.	Johan Pärsson H. 2 barn	4
Dito	4.	Isack H. dot Kjersti	3
Dito	5.	Hans H. Son Lasse 2 barn dot. Sissa	6
	6.	manlöst	
	7.	Joseph H. 3 barn	5
	8.	Hindrick Lasson H. son Lasse 1 barn	
		Ihs. Arfwed	5 Arfwed Kröpl.?
	9.	Öde	
	10.	Pär Pärsson H. 3 barn	5
Dito	11.	Söne H. 2 barn	4
Dito	12.	Håkan Lasson H. 3 barn	5
Dito	13.	Matts Nilsson og. 3 barn	4
Dito	14.	Enk. Bengta 5 barn Enk. Ingar 1 barn	8 Ingar Tigg.
	15.	Lasse Pärsson H. 1 barn gl.pig. Eljena	4 Eljena d:o
	16.	Håkan Pärsson H. pig. Mätta 1 barn	4
Dito	17.	Ola Nilsson H. 1 barn	3
Dito	18.	Isack H. 3 barn Ihs. Pär H.	7 Pär H. gl:a (gamla)
Dito	19.	Nils H. 2 barn	4
Dito	20.	Jöran Lasson H. 5 barn	7
Dito	21.	Hindrick Tomasson H. 2 barn	4
	22.	Enk. Sissa 4 barn	5
Dito	23.	Matts Nilsson H. 4 barn	6
	ohs.	Hindrick (Bengtsson?) H. 1 barn mod. Else	4
	d:o	Enk. Kjerstina 3 barn Ihs. pig. Bengta	5 Bengta vanför fiskare
	d:o	Jöns Pärsson H. Ett barn Ihs. gl.	
		qwinspersonen Sissa	4 Sissa gl. Tigg.

Säterie Sätessgården Torup Posideras ? av högvälborne grefven Presidentan
C.F. Piper, som låtit uppgifwa ? Inspectoren Carlander Hejderida-) fri efter
ren Söderberg, Ladufoden Siöberg, muraren Borgström, Skogvaktaren) adelige
Pär, fiskaren Anders, dr. Anders, pig. Ingar 8 ? Privill.

Inspector Carlanders H. pig. Elna 2

Att ingen person som liv äger uti förenämde Söckn. är undandölgt det betyga
Melby den 5:e December 1765

Jöns IA Andersson, Anders Mattsson AM, Erland EL Lasson, Lasse LO Olsson
i Axlahul i Torup i Vitaby i Hjälmared

Anders AM Månss. Lasse LP Pärsson Matts Nilsson
i Grevlunda i Grevlunda i Vitemölla

Vitemölla 1770

1. Lundström H. pig. Bengta 4 barn
2. Thomas Josephsson H. 3 barn
3. Johan Persson H. 2 barn
4. Lasse Hansson ogift, pig. Kjersti. Inh. fad. Isack H.
5. Hans Lasson H. son Trued dot. Elna (1) barn
6. Rasmus Hansson H.
Hindrick Bengtsson H, 2 barn (Hindrick vanför)
7. Joseph Josephsson son Mårten 4 barn Mårten under 18 år
8. Hindrick Lasson H. Inh. Arfvad 1 barn Arfvad kröppl. ?
9. Hans Nilsson H. Inh. Kiersti
10. Pär Pärsson H. son Sohne, Thomas, Hans dot. Anna 1 barn
11. Mårten Sönasson ogift pig Mätta mod. Elna
12. Håkan Lasson H. son Lasse
13. Matts Nilsson ogift dr. Nils pig Hanna 1 barn
14. Enk. Bengta son Ola dot. Hanna Inh. Ingar 4 barn
15. Lasse Truellsson H. Inh. Elna 3 barn
16. Håkan Persson H. dot. Hanna
17. Ola Nilsson H. 2 barn
18. Enk. Agda son Mauritz Inh. Jertru 2 barn Mauritz under 18 år
19. Nils Jönsson H. 2 barn
20. Jöran Lasson H. Gåss: Lasse 4 barn Lasse under 18 år
21. Hindrick Thomasson H. 2 barn
22. Måns Persson ogift pig. Karna mod. Sissa 1 barn
23. Matts Nilsson H. 5 barn
24. Anders Lasson H.
25. Jöns Persson H. 1 barn
26. Lasse Hindricksson ogift
- ohs. Christian Tydell H. 2 barn

Vitemölla 1775

1. Nils Lundström H. pig. ? 5 barn
2. Thomas Josephsson H. son Joseph 3 barn
3. Johan Persson H. 3 barn
4. Lasse Hansson H. fad. Isack
5. Trued Hansson ogift syster Margareta fad. Hans H.
6. Rasmus Hansson H. 1 barn
7. Joseph Josephsson H. dr. Mårten och Per 3 barn
8. Hindrick Lasson H. 1 barn
9. Hans Nilsson H. pig. Mätta 2 barn
10. Per Persson H. dotter Anna
11. Mårten Sönasson H. mod. Else 1 barn
12. Lasse Håkansson H. pig. Margareta Håkan H. 1 barn
13. Matts Nilsson H. dr. Lasse Inh. Ingar 2 barn
14. Ola Persson ogift Syster Sine mod. Bengta Enk. Ingar 2 barn
15. Lasse Truelsson H. 2 barn Hustru vanför
16. Håkan Persson H. pig. Kierstina
17. Ola Nilsson H. 4 barn
18. Mauritz Isacksson ogift mod. Agda 2 barn
19. Nils Jönsson H. son Håkan 1 barn
20. Jöran Lasson H. dot. Kiersti 3 barn
21. Hindrick Thomasson H. 2 barn
22. Måns Persson ogift g. Hans p. Hanna? mod. Sissa
23. Matts Nilsson H. dot. Kiersti 3 barn
24. Anders Lasson H. gammal pig. Bengta
25. Jöns Persson H. Inh. Enk. Kiersti
26. Lasse Hindricksson H. pig. Hanna 2 barn
27. Nils Håkansson H. pig. Lisebet
28. S. Skomakaren Hans Persson H. pig. Bengta
- ohs. Christian Tydell H. son Johan 2 barn Johan f.d. 20 juli 1758
- dito Hustru Biörnman Gåss: Gabriel p. Elna

Vitemölla 1780

Insockne

”	1.	Nils Lundström H. dotter Helena 3 barn
”	2.	Thomas Josephsson H. son Joseph dot. Sine 3 barn
	3.	Johan Persson H. son Ohla 1 barn
Dito	4.	Lasse Hansson H. 2 barn
”	5.	Mårten Josephsson H. dr. Trued fad. Hans H.
	6.	Rasmus Hansson H. 4 barn
	7.	Joseph Josephsson H. dot. Sissa 2 barn
	8.	Hindrick Lasson H. 1 barn
	9.	Hans Nilsson H. 3 barn
	10.	Per Persson H. 1 barn
Dito	11.	Mårten Sönasson H. dr. Per 3 barn
”	12.	Lasse Håkansson H. fad. Håkan H. 3 barn
”	13.	Matts Nilsson H. dot. Magreta Inh. gl. Ingar 3 barn
	14.	Frantz Hansson H. 2 barn
	15.	Ohla Persson ogift Syster Magreta fad. Lasse H. 1 barn
	16.	Håkan Persson H.
Dito	17.	Ohla Nilsson H. 3 barn
”	18.	Mauritz Isacksson H. mod. Agda 1 barn
”	19.	Håkan Nilsson H. Brod. Nils fad. Nils H.
”	20.	Jöran Lasson H. son Per dottr. Kiersti och Bengta
”	21.	Hindrick Thomasson H. 2 barn
	22.	Hans Persson ogift dott. Karna mod. Sissa
	23.	Matts Nilsson H. dott. Hanna 1 barn dott. Ellna
	24.	Anders Lasson H. pig. Mätta och Bengta
	25.	Jöns Persson H. Inh. Hustru Kiersti: Jeppas 1 barn
Dito	26.	Lasse Hindricksson H. dr. Lasse H. 2 barn
	27.	Nils Håkansson H. 2 barn
	28.	S:ne Skomakaren Hans Persson H. 1 barn
	29.	Måns Persson H. 1 barn
	ohs.	Christian Tydell H. dotter Catharina
Dito	d:o	Krog. Skomakare Erland Fredricksson H. Sönerna Friedrich och Sven pig. Magreta

Vitemölla 1785

1. Nils Lundström H. son Carsten dott. Helena
2. Joseph Thomasson H. dott. Mätta mod. Elna
3. Enk. Kierstina dotter Sissa (fånig)
4. Lasse Hansson H. dr. Bengt 2 barn
5. Mårten Josephsson Enkl. dr. Trued 1 barn
6. Rasmus Hansson H. 4 barn
7. Joseph Josephsson H. son Lasse dott. Sissa
8. Per Josephsson H. pig. Hanna
9. Hans Nilsson H. 4 barn
10. Lasse Pärsson H. pig. Ingar
11. Mårten Sönasson H. dr. Joseph 3 barn
12. Lasse Håkansson H. 5 barn
13. Matts Nilsson H. Syster Magreta 2 barn
14. Enrollerings. Båtsman Frantz Hansson H. Skrives i Carlskrona
15. ” ” Ola Pärsson H. Inh. fad. Lasse H. dott. Hanna
16. Håkan Pärsson H.
17. Ola Nilsson H. son Sven
18. Mauritz Isacksson H. 2 barn Inh. mod. Agda fad. Högstedt mod. Hanna
fad. Hindrick Hustr. (Isack ?) Hustru mod. Lisabet
19. Nils Nilsson ogift Inh. fad. Nils H. gl.pig. Ingar
20. Jöran Lasson H. son Per dott. Bengta
21. Hindrick Thomasson Enkl. dott. Kiersti 3 barn
22. Hans Pärsson ogift Syster Karna
23. Matts Nilsson H. son Nils dott. Hanna
24. Anders Lasson H. pig. Bengta
25. Jöns Persson H. 1 barn
- ohs. Hustru Kiersti Rörström man stadsbåtsman skrivna i Cimbrishamn
Pigan Bengta
26. Lasse Hindricksson H. 3 barn
27. Nils Håkansson H. 4 barn
28. S.Skomakaren Hans Pärsson H. (betalar Opl. öre) ?
29. Enk. Kierstina
- ohs. Christian Tydell H. mod. Anicka *)
- ” Enrolleringsbåtsman Kräkelson H. skrivn. i Carlskrona
- ” Skomakaren Mats Friedrich Nordström H. (gl)? Berggren gosse Fredrik
4 barn
Krogen Mäst. i Cimbrishamn

*) Är det ?

Enk. Annica Norström som dog på Kivik 1794 67 år gammal

Vitemölla 1790

1. Nils Lundström H. dott. Johanna
2. Joseph Thomasson H.
3. Enrollerings Båtsm. Ola Johansson H. Skrivna i Carlskrona
4. Lasse Hansson H. 3 barn
5. Mårten Josephsson H. dr. Trued 1 barn
6. Rasmus Hansson H. son Måns 4 barn
7. Lasse Josephsson H. pig. Sissa Inh. fad. Joseph H. mod. Kiersti dott. Sissa
Enk. Ellna
8. Pehr Josephsson ogift 1 barn
9. Hans Nilsson H. 3 barn
10. Lasse Persson H. 3 barn
11. Mårten Sönasson H. son Söne 3 barn
12. Lasse Håkansson H. son Söne 7 barn
13. Matts Nilsson H. son Nils 1 barn Inh. gl.pig. Ingar mod. Lisabet
14. Enrollerings.Båtsman Frantz Hansson H. 3 barn
15. ” ” Ola Persson H. 2 barn
16. Bengt Hindricksson H. 2 barn Inh. Håkan Persson H. mod. (Agda) ?
17. Ola Nilsson Enk. son Sven, Per och Rasmus pig. Magreta
18. Mauritz Isacksson H. pig. Hanna
19. Nils Nilsson H.
20. Hans Jöransson ogift pig. Bengta
21. Joseph Josephsson H. 1 barn
22. Hans Persson H. Syster Hanna
23. Matts Nilsson Enk. son Nils dot. Hanna
24. Anders Lasson H.
25. Jöns Persson H. Pig. Sine 1 barn Enk. Kiersti fad. Nils H.
26. Lasse Hindricksson H. dott. Ingar 3 barn
29. Avsked. Sergeant Modér ogift
Christian Tydell H. mod. Annicka och Ingar
enk. Magreta Kräkelsd. 1 barn
skomakaren Nordström med sitt folk (skrivna i Simrishamn)

Vitemölla 1800

insockne	1.	Anders Ahlberg H. pig. Ingar 2 barn Inh. fadren Lundström H. son Carsten
	2.	Joseph Thomasson H. dr. Söne 4 barn
	3.	Änkan Hanna 2 barn Inh. modern Kiersti dotter Sissa D:o änk. Elna 2 barn
Dito	4.	Lasse Hansson H. son Nils 1 barn Son Hans liten, klen född 1784
	5.	Ola Mårtensson ogift
	6.	Rasmus Hansson H. dotter Elna Kiersti 1 barn Inh. dr. Trued
	7.	Lasse Josephsson H. 2 barn
	8.	Manlöst
	9.	Hans Nilsson H. dott. Hanna
	10.	Lasse Persson H. pig. Berta
Dito	11.	Mårten Sönasson H. son Ola dott. Else 3 barn
"	12.	Lasse Håkansson H. dott. Else 3 barn
"	13.	Matts Nilsson H. son Nils pig. Eljena 2 barn
	14.	Hans Francsson ogift Syster Bengta Inh. pig. Sissa Inh. änk. Hanna
	15.	Enckan Margareta
	16.	Lumpesamlar Bengt Hindricksson H. Kiersti 2 barn Mannen utrikes Inh. Enk. Hanna
Dito	17.	Sven Olsson H. 2 barn Inh. fadren Ola
"	18.	Mauritz Isacksson H. dotter Hanna 1 barn Ihs. modren Agda Har en dotter Anna född 1783 liten, klen, svag
"	19.	Måns Rasmusson H. dott. Magreta 3 barn Ins. modren Hanna
"	20.	Hans Jöransson H. Syster Bengta 2 barn
"	21.	Joseph Josephsson H. 3 barn
	22.	Hans Persson H. 1 barn Inhs. Syster Karna Karna fel å synen
Dito	23.	Nils Mattsson H. dr. Per Syster Hanna 2 barn Johan Tydell H. pig. Kiersti 1 barn Ihs. mod. Tydell gl. pig. Catrina
	24.	Lars Lasson ogift Ihs. fadren Anders H.
	25.	Öde
Dito	26.	Lasse Hindricksson H. son Lasse dott. Hanna
	27.	Nils Håkansson H. son Nils dott. Elna 1 barn Nils går på kryckor
	28.	S:ne Skomakare Hans Persson enk. dott. Hanna 3 barn
	29.	Fogdetienar Westerdahl H. 4 barn Ihs. pig. Hanna (2) barn
	ohs.	Enckan Margareta Kräkels, dott. Anna
Dito	30.	Per Olsson H. 1 barn

Vitaby kyrkoarkivet

1706 17 febr. Oluf Anderssons oäkta barn i Bästekille nom. Jöns som blev fött 15 jan. B.a. **Truet Olssons H. Vitemölla**. Vittnen: **Sone Hansson** och **Thomas Frennesson Vitemölla** Per Persson i Bästekille

28 febr. begrovs Oluf Anderssons oäkta barn

20 mars Steds. Elisabeth Pährsd. uppenbar ?? och kyrkopli(kt) för begången hordoms läst? som ?? dr. BästeKiella

8 maj Steds. Oluf Andersson i BästeKiella uppenbar ?? för begånget hor.

1707 30 juli Rasmus Johanssons oäkta barn Vitemölla B.a. Elna Truet Olufsson Vitemölla Vittnen: Pehr Nilsson och Lars Jönsson i Raflunda Måns Nilsson Torup

Husförhör 1879-1887

Lasse Christiansson	1839	a	a	a	b
Elna Olsd.	1839	b	b	b	b
Johanna	1868	a	a	b	ab
Håkan	1871	ab	ab	ab	b
Inh.					
Hanna Håkansd.	1815-1883	a	a	b	b
Söne Christiansson	1858-1880	a	a	a	a

1887-1895		innanläsning	kristendoms-kunskap
Lasse Christiansson		a	b
Elna		b	b
Johanna		a	ab
Håkan		ab	b
Kristina	1875	ab	ab
Hilda		ab	ab
Nils Månsson		ab	bc
Joseph Nilsson Smith		b	bc
Mathilda		b	ab
Nils		ab	ab
Thor Persson		a	b
Bolla Hansd.		ab	b
Måns Nilsson		ab	b
Hanna Hansd.		ab	b
Nils		ab	bc
Selma		b	b
Håkan		b	b
Nils Nilsson	1824	ab	bc
Hanna Mårtensd.	1830	a	b
Magreta	1859	ab	b
Ingrid		bc	bc
Mathilda		b	b
Hanna		b	b

Vitaby kyrkoarkiv

Bidrag från stocken (fattigkassan) till Vitemölla

1715	Nils Backe (Nils Håkansson Inh. nr.3) Jon Töstings dotter
1717	Jon Töstings dotter
1718	Måns Bödgers barn (Måns Mårtensson nr.5) (Ravlunda Lon Töstings barn)
1721	Måns Bödgers barn
1723	Måns Bödgers barn
1726	? Boil Bödgers (änkan Boel nr.5)
1741	Elna Truens (nr.3)?
1742	Elna Truens Metha Rasmus
1743	Elna Trues
1745	Elna Trued och Tua
1747	Elna Tua Elna Trued
1748	Elna Tua Elna Trued
1747	Elna Tua Elna Trua Töre amma Anna Gus(t)a Ingar Knalla
1752	Töre amma Annas barn
1756	Töre amma och dott: (B)? pig. Eljena
1757	Konicka Jertru Ingar Knalla pig. Eljena Else Bengts (nr.9) Töre amma
1759	Per Hansson Oluf Hielm pig. Eljena änk. Else Bengts Töre amman
1764	Oluf Hielm pig. Eljena änk. Else Bengts Pehr Hansson

1703

- 1703** Hindrick (Hansson) s. Hans B.a. Arna Sone Hansson. Vittnen:
Mårten Rasmusson Vitaby Jepp Månsson Hjäl. (16?) Thomas Frennesson
Vitemölla Truet Olsson Vitemölla Måns Mårtensson Vitemölla
- 1703** Truet Olssons d. Hanna B.a. Arna Sone Hansson Vitemölla. Vittnen:
Rasmus Fransson Kivik Thomas Frennesson Vitemölla Hans Englasson
B-mölla
- 1704** vigs Swen Swensson Hjälmaröd och Elisabeth Hansd. Vitemölla
Underskrift: Sven Månsson i Bästekille
Söne Hansson Vitemölla
- 1705** dör Sone Hansson H. Arna (Olufsd.) 36 år
- 1706** Hindrick Hansson Kivik och pig. Margareta Andersd. ibm.
Underskrift: Söne Hansson Vitemölla och Hans Andersson på Kivik
- 1706** dör Sissa Danielsd. Vitemölla 25 år
- 1706** vigs Rasmus Johansson Vitemölla och Mätta Nilsd. Hjälmaröd.
- 1707** 30 juli Rasmus Johanssons oäkta barn Vitemölla. B.a. Elna Truet
Olufsson Vitemölla Vittnen: Pehr Nilsson och Lars Jönsson i Raflunda
Måns Nilsson Torup.
- 1708** Rasmus Johanssons d. Chierstina Vitemölla B.a. Bomans H. Annika
Vittnen: Truet Olsson Thomas Frennesson Vitemölla
- 1712** Rytt. Rasmus Johanssons dödfödda barn)

Se 1713 Rasmus Möllersten?

1707

- 1707** Lasse Håkanssons s. Oluf Kivik. B.a. Anna Frans Rasmusson på Kivik
Vitt: Hindrick Andersson Vitemölla Bernt Andersson Pehr (Pehrs)
- 1707** Hindrick Hanssons d. Sissa Kivik. Vitt: Söne Hansson Vitemölla
Swen Swensson Hjäl. Hans Andersson Kivik
- 1707** dör Sissa Danielsd. Vitemölla 25 år
- 1707** föds Hinrick Anderssons s. Måns Vitemölla
- 1707** vigs Söne Hansson Vitemölla och Lusse Olufsd. Gräflunda
Underskrift: Hindrick Hansson på Kivik (skrev själv)
Sven __? Månsson Bästekille

1708

1708 dör Håkan Lasson Kivik 62 år

1708 Måns Mårtenssons s. Hans Vitemölla. B.a. Corp.Bomans H. Vittnen:
Sone Hansson, Hindrick Andersson Vitemölla Swen Swensson Hjälms.

1708 Lass Nilssons s. Hans i Hjälmaröd B.a. Måns Mårtenssons H. Boel i Vitemölla
Vitt: Måns Mårtensson Vitemölla Hindrick Hansson och Lasse Hansson på Kivik

1708 Truet Olssons s. Oluf. Vitt: Lasse Lasson i Bästekille Swen Swensson
Kivik Thomas Frennesson Vitemölla

1708 Hindrick Hanssons d. Sissa B.a. Chistina ? Vitt: Christian Persson Kivik
Måns Mårtensson Thomas Frennesson Vitemölla

Vigde: ? Arfwastsson Hjälms. och Thöre Nilsd. ibm.

Underskrift: Söne Hansson Vitemölla och Swen Swensson i Hjälmaröd

1709

1709 Thomas Frennessons d. Bengta Vitemölla. B.a. Bomans H. Vittnen:
Söne Hansson Hindrick Andersson Truet Olsson Vitemölla

Hindrick Anderssons dödfödda barn

1709 Rasmus Franssons d. Chirstina Kivik B.a. Anna Frans Rasmusson
på Kivik Vitt: Nils Trolsson och Oluf Månsson Kivik Truet Olsson Vitemölla

1710

1710 dör Truet Olssons son Thomas 4:e året

1710 Måns Mårtenssons d. Giärtrud Vitemölla B.a. Margareta Hindrick Hans.
Kivik Vittnen: Söne Hansson Hindrick Andersson Thomas Frennesson Vitemölla

1710 Lasse Håkanssons d. Chirstina Kivik B.a. Anna Frans Rasmusson Kivik
Vittnen: Hans Andersson Bernt Andersson Per Håkansson Kivik

1710 Hindrick Anderssons d. Berita Vitemölla B.a. Bomans H. Annika Vittnen:
Bernt Andersson och Lasse Håkansson på Kivik

1710 Han Tyjks (Hans Tysks) d. Töre Kivik B.a. Elna Truet Olsson Vitemölla
Vittnen: Truet Olsson Vitemölla Arfwast Trols Frans Rasmusson Kivik

1710 vigs

dr. Pehr Hansson Kivik och pig. Hanna Andersd. Kivik

Underskrift: Hindrick Hansson och Hindrick Andersson på Vitemölla

- 1710** vigs
danne man Lasse Håkansson Kivik och pig. Chierstina Olufsd. ibm.
Underskrift: Pehr Håkansson på Kivik
Måns Jepsön i Hjälmäröd
- 1710** dör Frans Hansson Kivik 70 år
- 1710** 28 aug. begrovs Söne Hanssons son Pehr Vitemölla
11 sept. dog Söne Hanssons H. Lusse 23 år och någon mån. gammal
- 1710** dog Margareta Nilsd. Vitemölla 58 år
- 1711**
- 1711** vigs
Söne Hansson Vitemölla och pig. Chierstina Esbiörnsd. Mellby
Underskrift: Swen Swensson i Hjälmäröd
Hindrik Hansson Kivik
- 1711** vigs
dr. Lasse Hansson och Chierstina Thomasd. Vitemölla
Underskrift: Söne Hansson i Vitemölla
Swen Swensson i Hjälmäröd
- 1711** vigs
Oluf Thorsson Vitemölla och Sijne Thomasd. Vitemölla
Underskrift: Söne Hansson Vitemölla
Swen Swensson Hjälmäröd
- 1711** Truet Olufssons d. Hanna Vitemölla B.a. Swen Swenssons H.
Vittnen: Måns Jeppsson Hjälmäröd Måns Mårtensson Vitemölla
- 1712**
- 1712** 18 april Lasse Hanssons S. Hans B.a. Kierstina Söne Hansson Vitemölla
Vittnen: Oluf Persson Nils Olufsson Gräflunda
- 1712** Per Hansson Kivik d. Sissa B.a. Kiestina Söne Hansson Vitemölla
Vittnen: Hindrick Hansson Kivik Bernt Andersson Kivik Lasse Hansson Vitemölla
- 1712** Oluf Tohrssons s. Thor B.a. Bomans H. Vittnen: Söne Hansson Truet
Olufsson Vitemölla

1713

1713 dör Lasse Håkanssons H. Chirstina Kivik 32 år dödfött barn

1713 Rytt. Rasmus Möllerstens s. Pehr Vitemölla

1713 Lasse Håkans dödfödda s. Kivik

Truet Olofssons d. Mätta Vitt: Truet Olufsson dr. Pehr Lasse Hansson Vitem.

1713 Lasse Hans s. Hindrick Vitt: Oluf Thorsson

1713 vigs

Lasse Håkansson Kivik och pig. Bengta Månsd. ibm.

Underskrift: Pehr Håkansson på Kivik

Söne Hansson Vitemölla

1715 dör Rytteren Rasmus Möllerstens d. Elna 20 år

1717 dör Mons Norager 56 år Vitemölla

1734 dör Fru Pastorska Ängela Norager Vitemölla

1718 Nils (Perssons?) dotter Mätta dör 7 år gammal

1727 dör fru Capitein Per Rotkierck Vitemölla

1729 dör Mons Nordström Vitemölla (Olaus Nordström var kyrkoherde i Mellby o. Vitaby 1683-1716. Hade Hj.6)

1729 29 jan. Copulerade handelsmannen Esckel Moberg från Carlcrona och Anna Cecilia Pontoppidan Vitemölla

1729 13:de ? **Schorelius** och **Agatha Pontoppidan** Vitemölla

1729 12 maj Schorelii son Mattias. B.a. mad:M:m Anna Cecilia Pontoppidan Vittne: Mons Nordström

1729 dör Eskel Mobergs son Pehr
(Jungfru Brita Pontoppidan är gudmor 1732 och 1740 /nr.4/ bl.a.)

1733 Per Hans d. Elna Vittnen: Esbjörn Håkansson och Mauriz Esbiörnsson

1733 dör dotter ”

- 1739** Per Hans s. Mauritz Vitemölla B.a. Klåckrens H. Lena Maja Brodd i Mellby. Vittnen: Jöns Esbiörnsson i Hjälmaröd och Mauritz Esbiörnsson i Vitaby. (1759, 1764 får Pehr Hansson bidrag från stocken /fattigkassan/)
- 1738** läste efterföljande: kunna läsa i bok
Lisabet Lassd. Vitemölla
Boil Rasmusd. ”
Kierstina Fransd. ”
- 1743** Per Måns d. Chirstina i Hjälmaröd (nr.14?) B.a. Oluf Swens H. Ingar i Gräflunda. Vitt: Hans Lass Vitemölla, dr. Anders Månsson Hjälmaröd.
- 1744** Skreddaren Jöns Mårtens. s. Pehr Vitemölla B.a. Per Pers. H. Sissa ibm. Vittnen: Hans Lass Per Lass ibm.
- 1745** 2 okt. vigdes drängen Håkan Lass ifrån Hjälmaröd samt änkan Lisabet Lassd. på Vitemölla. Vitemölla nr.12
- 1726** Oluf Hielms s. Jeppa
1741 dör Oluf Hielms H. 41 år
1743 Olof Hielms d. Bengta B.a. Anders Måns H. Vitaby
1745 dör Olufs Hielms d. Töre 1 mån
1747 son Nils
1751 Oluf Hielms s. Anders se Kivik nr.37
1758 dör Oluf Hielms H. Jertru 49 år av håll och sting
- 1754** Jacop Persson Fricks d. Margareta B.a. Nils Jönssons H. Ingar ibm. Vittne: Nils Månsson i Hjälmaröd
- 1759** Jacop Persson Fricks d. Berta B.a. Nils Ols. H. Hjälmaröd Vittne: Jepp Lasson
- 1757** Jacob Fricks s. Oluf
- 1760** Pehr Lars? d. Magreta Vitem. B.a. Jepp Lass H. Chierstina Vittne: Jacop Frick
- 1751** Inspector Johannes Jacobeus på Torup och änk. fru Anna Maja Fris
- 1754** skomakare Isbergs H. Ingri Greta (gudmor)
- 1755** skomakare Erland Friedriks tvilling dör

- 1760** Erland Friedrichs s. Fredric
- 1774** Betient Jacob Biörman på Svabesholm o. jungfru Elna Mallena Nordström på Vitemölla
- 1780** Krog Skomakare Erland Fredriksson
- 1782** Jungfru Hedvig Nordström Skomakargesällen Fredric Nordström
- 1786** Skomakaren mästare Fredrik Nordströms s. Christian Vitemölla
- 1790** skomakaren mästare Nordström H. Ingrid
- (1790** krögaren Tydell)
- 1794** dör Enk. Annica Norström Kivik 67 år (Jmf. 1790 Christian Tydell: mod Annicka)
- 1795** dör mästare Fredrik Nordström på Kivik 35 år gammal
- Bouppteckning: änkan Elsa Greta Mörck. Barn med förra giftet son Erland 11 år Christian 9 år Johanna 7 år och med senare giftet Nils 2 år. Moderbroder Mattias Ekelund fr. Stora Rammakulla. Å minsta barnets vägnar fiskaren Per Johansson på Kivik.

Tydell

- 1756** Anna Christina
- 1758** Johan Henrik
- 1760** Anna Cathrina
- 1769** Snickaregesällen Swen Christian Silberberg Vitemölla och Jungfru Helena Christina Högstedt ibm.
- 1794** dör Enk. Ingar Jacobsd. Vitemölla 70 år
- 1797** begrovs soldaten Hjertgrens dödfödde son på Vitemölla
- 1798** begrovs skolemästaren Jonas på Vitemölla som av våda drunknade 60 år
- (1817** vigs Hans Sönesson och Töre Jönsd. Hjälmared)
- (1839** dr. Per Tufvesson och pig. Anna Jönsd. Stubbaröd)

Tabell 1. **Fiskelägen i Skåne enligt Gerhard Buhrmans karta från 1684**

Järrestads härad:	---
Albo härad:	Vik
	Kivik
	Knäbäck
Gärds härad:	---
Villands härad:	----

Olika stavningar av Vitemölla

Vitemölle. E. municipalsamhälle

Hvidemölle	1610	
Hvide mølle	1611	
Hvidemølle	1613	Mantalslängd. Handskrifter i danska riksarkivet.
Hvide mølle	1620	Räkenskaper. Handskrifter i danska riksarkivet.
Hvijitamölla	1688	
Hwitemölla	1713	
Hwitemölla – mølle	1754	
Hvite-Hvitamölla	1777	
Hvitemölla	1825,	1874 Jordebok. Handskrifter i danska riksarkivet, landsarkivet i Lund och hos länsstyrelsen i Kristianstad
HwideMölla	1671	Jordrevningsprotokoll. Handschrift i landsarkivet i Lund.
Hwijtemölla	1703	Kancelliets Brevboger udg. ved C.F. Bricka. Khvn. 1885-
Hwitemölla	1767	Gillberg, J.L. Historisk, Oeconomisk och Geografisk Beskrivning öfver Kristianstads län och Hertigdömet Skåne, Lund 1767
Hvitemölla fiskläge		Geologiska kartan
Vitemölle	1926	Kyrkobok. Äldre i landsarkivet i Lund – yngre i pastorsämbetenas arkiv
Vitemölla		Generalstabens karta i skala 1:100 000. Beskrivning till ekonomiska kartan över Kristianstads län.

Första leden är svag form av adj. vit. Sista leden är en böjningsform av mölla (vatten)kvarn efter en kvarn i Mölleån. Vit- kan syfta på själva kvarnbyggnaden, möjligen på den ljusa sandiga jordmånen. Namnet kan också tänkas vara en reducering av ett Vitabymölla. Om ytterligare en möjlighet se under Vitaby. Norra delen av byn kallas nored, den södra synored
? muling -en -a -ana videmyllingar

Vitemöllesättet, kallat Möllingasätteret

E. en åldrätt uts. fr. Hvidemølle Sæt 1621 1:406

Kronens Skøder paa afhændet og ertroervet jordegods

udg. ved L. Laursen . Fr. West og S. Nygård. 1-4

Khvn 1892-1908

HwijtaMölla Sättet	1688
--------------------	------

Hvitemölla sättet	1713
-------------------	------

Hwitemölle Sättet	1754
-------------------	------

Hvitemölle Sättet	1777
-------------------	------

Hvitemölla Sättet	1825
-------------------	------

Hvitemöll-sättet	1874
------------------	------

Jordebok. Handskrifter

i danska riksarkivet, lands-

arkivet i Lund och hos

Länsstyrelsen i Kristianstad.

Vitemöllasättet.

Beskrivning till ekonomiska kartan över

Kristianstads län.

Sätt(er)et

utanför Vitemölla. Första leden i talspråksformen
är kompositionsform av mölling.

Förteckning av avlidna, ålder och dödsorsak

Hus nr.1

Anders Ahlberg
48 år *kallbrand*

Johanna Lundholm
74 år

Elna Persdotter
död 1872 48 år

Nils Persson
död 1911 67 år

Nilla Hansdotter
död 1922 80 år

Nils Ohlsson
död 1931 56 år

Amanda
död 1931 96 år

Ola Johansson
död 1909 68 år

Elna
19.. 90 år

Hus nr.2

Hendrik Andersson
död 1716 52 år

Margareta Håkansson
död 1749 77 år

Thomas Josephsson
död 1782 52 år *håll o string*

Joseph Thomasson
död 1817 59 år

Kristina Göransdotter
död 1794 38 år

Elna Nilsdotter
död 1832 80 år

Thomas Josephsson
död 1842 48 år *vattusot*

Bolla Persdotter
död 1872 78 år

Märta Sjöstedt
död 1886 62 år *förstopning*

Hus nr.3

Olaf Truedsson
död 1738 30 år

Sissa Månsdotter
död 1741 41 år

Per Larsson
död 1758 42 år *håll o string*

Sissa Larsdotter
död 1784 60 år *ålder.bräckligh.*

Christina Oladotter
död 1806 74 år

Mårten Larsson
död 1863 62 år

Hus nr.4

Thomas Franerisson
död 1717 57 år

Lasse Hansson
död 1817 71 år

Kristina Mattsdotter
död 1818 63 år

Nils Larsson
död 1838 59 år

Hanna Hansdotter
död 1838 64 år

Per Månsso

död 1885 76 år

Håkan Persson
död 1930 81 år

Elsa Nilsdotter
död 1928 76 år

Algot Håkansson
död 1965 77 år

Natalie
död 1958 69 år

Hus nr 5

Hans Larsson
död 1784 72 år

Trued Hansson
död 1815 64 år *håll o string*

Mårten Josephsson
död 1796 43 år

Margareta Nilsdotter
död 1796 34 år

Ulla Mårtensson
död 1821 40 år

Gunnel Nilsdotter
död 1848 74 år *ålderdom*

Karina Hansdotter
död 1884 52 år

Margareta Hansdotter
död 1784 *barnsäng*

Hans Persson
död 1920 45 år

Kjersti Thomasdotter
död 1965 89 år

Hus nr .6

Rasmus Hansson
död 1816 71 år

Sissa Hansdotter
död 1818 76 år

Hans Rasmusson
död 1824 40 år

Margareta Håkansdotte
död 1857 77 år

Håkan Hansson		
död 1876	58 år	
Hans Håkansson		
död 1928	76 år	
Anna Nilsdotter		
död 1933	77 år	
Hus nr.7		
Olof Tholessen		
död 1717	31 år	<i>drunknad</i>
Joseph J		
död 1758	77 år	
Joseph J		
död 1800	74 år	
Carna L		
död 1751	60 år	
Lasse J		
död 1847	80 år	<i>ålderd.svaghet</i>
Inger Larsdotter		
död 1857	80 år	
Henrik Lars		
död 1865	61 år	
Lisbet Larsdotter		
död 1893	86 år	
Hus nr.8		
Heindrich Larsson		
död 1781	73 år	
Elna Josephsdotter		
död 1795	65 år	
Pehr Josephsson		
död 1793	37 år	
Hanna Henriksdotter		
död 1821	62 år	
Johan Håkansson		
död 1842	56 år	<i>bröstsjukdom</i>
Lasse Thomasson		
död 1863	51 år	
Lasse Larsson		
död 1911	65 år	
Gunilla Håkansdotter		
död 1914	64 år	
Hanna Larsdotter		
död 1852	41 år	<i>svulst i kroppen</i>
Hus nr.9		
Sissa Håkansdotter		
död 1821	75 år	
Per Hansson		
död 1807	23 år	<i>sköt sig</i>
Per Månsson		
död 1885	76 år	
Nils Andersson		
död 1875	71 år	
Hanna Persdotter		
död 1884	81 år	
Hus nr.10		
Per Persson		
död 1785	62 år	<i>lungrot</i>

Lasse Persson		
död 1821	70 år	
Nils Hansson		
död 1859	52 år	
Hanna Nilsdotter		
död 1885	79 år	
Hus nr.11		
Sune Olsson		
död 1769	54 år	
Mårten Sönasson		
död 1824	79 år	
Ola Mårtensson		
död 1854	78 år	
Anna ?		
död 1842	60 år	<i>ålderd.svaghet</i>
Kjerstin Olsdotter		
död 1873	52 år	
Hus nr.12		
Håkan Larsson		
död 1784	61 år	<i>död av ålder</i>
Lisbet Larsdotter		
död 1750?	70 år	
Lasse Håkansson		
död 1812	62 år	
Elna Rasmusdotter		
död 1851	73 år	<i>ålderd.svaghet</i>
Lasse Håkansson		
död 1874	60 år	
Karina Tufvesdotter		
död 1887	74 år	
Märta Sönasdotter		
död 1826	78 år	<i>ålderd.svaghet</i>
Hus nr.13		
Margareta Larsson		
död 1751	26 år	
Matts Nilsson		
död 1816	68 år	
Nils Mattsson		
död 1834	60 år	<i>ålderd.svaghet</i>
Hanna Larsdotter		
död 1842	65 år	<i>ålderd.svaghet</i>
Hanna Johansdotter		
död 1862	49 år	
Elna Hannadotter		
död 1877	53 år	
Johanna Rasmusdotter		
död 1890	43 år	<i>lunginflammation</i>
Hus nr.14.		
Per Olsson		<i>frusen till</i>
död 1756	46 år	<i>döds på sjön</i>
Hanna Pärsdotter		
död 1803	58 år	
Hans Fransson		
död 1809	34 år	<i>rem sjuk</i>
Karina Mauritzdotter		
död 1809	31 år	<i>förstopning</i>

Lasse Persson
död 1827 47 år *håll o string*
Azar Gudmundsson
död 1813 38 år *barnsäng*
Nils Nilsson
död 1931 92 år
Märta Larsdotter
död 1886 35 år *kräfta*
Margareta Nilsdotter
död 1932 73 år
Hus nr.15
Lasse Trulsson
död 1788 69 år
Ola Persson
död 1789 43 år *avled Sveaborg*
Petter Olaus Johansson
död 1856 50 år
Bolla Hansdotter
död 1879 73 år
Sissa Josephdotter
död 1835 48 år
Sissa Pettersdotter
död 1892 63 år
Nils Nilsson
död 1891 72 år
Johan Ringström
död 1843 72 år *ålder.d.svaghet*
Hus nr.16
Isak Olsson
död 1839 51 år
Märta Bengtsdotter
död 1828 40 år *bröstsjukdom*
Per Hansson
död 1881 69 år *okänd sjukdom*
Hanna Isaksdotter
död 1884 73 år
Johan Mattsson
död 1939 86 år
Hanna Persdotter
död 1937 80 år
Hus nr.17
Sven Olsson
död 1848 84 år
Märta Thomasdotter
död 1831 63 år *kolik*
Sven Olsson
död 1892 68 år
Hus nr.18
Mauritz Isaksson
död 1810 57 år
Kjerstina Andersdotter
död 1818 65 år *ålder.d.svaghet*
Johan Mauritzsson
död 1838 50 år *nervfeber*
Per Persson
död 1905 67 år

Inger Mårtensdotter
död 1936 93 år
Martin Persson
död 1945 61 år
Herta Persson
död 1966 76 år
Märta Johansdotter
död 1887 57 år *andtäppa*
Göran Eneling
död 1899 65 år *hängde sig*
Hus nr.19
Nils Jönsson
död 1808 80 år
Nils Nilsson
död 1793 31 år
Karina Håkansdotter
död 1840 77 år
Måns Rasmusson
död 1819 46 år *håll o string*
Hans Månsson
död 1901 29 år *drunknade*
Anna Månsdotter
död 1883 82 år *ålder.d.svaghet*
Hus nr.20
Göran Larsson
död 1789 59 år *kolik*
Elna Persdotter
död 1791 61 år *ålder.d.bräckligh.*
Hans Göransson
död 1849 75 år *ålder.d.svaghet*
Sissa Christiansdotter
död 1843 80 år *giktkänningar*
Christian Hansson
död 1872 60 år
Hanna Håkansdotter
död 1883 68 år *okänd*
Lasse Christiansson
död 1923 84 år
Elna Olsdotter
död 1927 88 år
Hus nr.21
Thomas Josephsson
död 1782 52 år
Kristina Hansdotter
död 1789 43 år *barnsäng*
Joseph Josephsson
död 1826 61 år *vattusot*
Kristina Heindrichdotter
död 1817 50 år
Joseph Josephsson
död 1856 56 år
Thomas Josephsson
död 1902 64 år
Margareta Johansdotter
död 1896 61 år

Peter Josephsson
död 1858 65 år
Märta Torsdotter
död 1836 42 år
Else Persdotter
död 1862 67 år

Hus nr. 22

Per Larsson
död 1758 42 år
Sissa Larsdotter
död 1784 60 år *ålderd.svaghet*
Christina Torsdotter
död 1816 62 år
Karina Mårtensdotter
död 1864 31 år
Hans Persson
död 1827 70 år *slag*

Hus nr.23

Matts Nilsson
död 1800 70 år
Sissa Olofsdotter
död 1787 59 år
Nils Mattsson
död 1835 69 år
Eljena Nilsdotter
död 1819 57 år *värk*
Johan Henrik Tydell
död 1830 72 år
Susanna Smitt
död 1826 70 år *---sot*
Per Borinsch
död 1882 84 år *ålderd.svaghet*
Elna Månsdotter
död 1866 76 år
Johan Christian T
död 1895 77 år

Hus nr.24

Anders Larsson
död 1804 68 år
Margareta
död 1816 75 år
Hanna Hansdotter
död 1855 78 år
Agda Johansdotter
död 1852 32 år
Lars Nilsson
död 1924 70 år
Amanda Andersdotter
död 1936 78 år
Lars Larsson
död 1846 68 år *ålderd.svaghet*

Hus nr.25

Johan Hansson Z-lund
död 1817 64 år *kolik*
Lars Nilsson Modig
död 1840 70 år

Sissela Mårtensdotter
död 1895 78 år
Hanna Månsdotter
död 1844 71 år
Husar Witt
död 1821 75 år

Hus nr.26

Lasse Hendriksson
död 1810 61 år
Lasse Larsson
död 1850 70 år
Hanna Larsdotter
död 1830 50 år *kräfta*
Hanna Henriksdotter
död 1865 59 år

Hus nr. 27

Nils Håkansson
död 1809 61 år *sjuklig feber*
Kristina
död 1806 53 år *ven. sj*
Nils Nilsson
död 1839 56 år *blodhostning*
Kristina Eriksdotter
död 1844 66 år *ålderd.svaghet*
Nils Håkansson
död 1848 30 år *vattusot*
Bella Nilsdotter
död 1900 86 år

Hus nr.28

Hans Persson
död 1810 61 år
Agda Mattsdotter
död 1798 41 år *barnsäng*
Anders Persson
död 1874 80 år
Elna Andersdotter
död 1857 64 år
Nils Norberg
död 1935 88 år
Sissa Norberg
död 1935 85 år

Hus nr.29

Sergeant Mode.....
död 1798 70 år
Mats Hansson
död 1855 63 år
Agda Persdotter
död 1837 67 år
Rasmus Hansson
död 1884 68 år
Eljena Nilsdotter
död 1904 83 år

Hus nr.30

Pehr Olsson
död 1834 63 år *drunknade*

Nils Persson
död 1894 78 år
Else Persdotter
död 1879 58 år
Hus nr.31
Pehr Hansson
död 1819 39 år
Nils Nilsson
död 1851 53 år *drunknade*
Måns Nilsson
död 1913 78 år
Hanna Hansdotter
död 1895 60 år *kräfta*
William Thorsson
död 1974 87 år
Hus nr.32.
Trued Johansson R-ström
död 1874 71 år
Hanna Larsdotter
död 1848 49 år *håll o string*
Håkan Nilsson
död 1867 27 år
Måns N Sverin
död 1923 78 år
Bothilda Andersdotter
död 1934 87 år
Hus nr.33
Hans Persson
död 1850 62 år *ålder.svaghet*
Anna Sophia Kv.....
död 1812 30 år
Göran Hansson
död 1908 73 år
Elna Josepdotter'
död 1910 73 år
Martin Månsson
död 1935 55 år
Emma Göransdotter
död 1954 71 år
Hus nr.34
Matts Nilsson
död 1859 56 år *svagsint*
Joseph Persson
död 1880 53 år
Johanna Josepdotter
död 1890 27 år
Hus nr.35
Thomas Larsson
död 1843 60 år *lungsot*
Margareta Milsdotter
död 1856 74 år
Johan Fredrik Östberg
död 1865 38 år
Fredrik Olsson
död 1894 68 år

Carl Gustav Olsson
död 1905 42 år *blindtarmsinflamm.*
redrik Olsson
död 1937 72 år
Anna Olsson
död 1953 85 år
Hus nr.36
Sine Mårtensson
död 1831 57 år *remittent feber*
Margareta Månsdotter
död 1780 76 år
Margareta Olsdotter
död 1878 65 år
Sune Thorsson
död 1880 39 år
Emelie Dahl
död 1978 91 år
Hus nr.37
Hanna Olsdotter
död 1851 65 år *tårande sjukdom*
Matts Olsson
död 1906 76 år
Elna Johansdotter
död 1911 83 år
Isabella Mattsdotter
död 1948 89 år
Hus nr.38
Nils Åbeck
död 1826 37 år *nervfeber*
Per Nilsson
död 1846 39 år *vattusot*
Hanna Mårtensdotter
död 1882 79 år
Hus nr.39
Bengta Andersdotter
död 1881 72 år *ålder.svaghet*
Ola Persson
död 1859 60 år
Elna Jönsdotter
död 1832 32 år *barnsäng*
Per Olsson
död 1930 87 år
Margareta Nilsdotter
död 1939 95 år
Nils Thorsson
död 1953 80 år
Bengta Persdotter
död 1967 93 år
Hus nr.40
Ola Nilsson
död 1848 47 år *höstfeber*
Kerstina Josefsdotter
död 1867 70 år
Harry Hjelm
död 1973 77 år

Margareta Olsdotter
död 1890 66 år
Henry Hjelm
död 1973 77 år
Hus nr.41
Nils Hansson
död 1850 42 år *kolera i Slite*
Bengta Persdotter
död 1856 59 år
Tufve Christensson
död 1857 30 år
Anna Jönsdotter
död 1886 31 år *barnsäng*
Hus nr.42
Nils Hansson
död 1882 66 år *vattusot*
Margareta Hali....
död 1882 65 år *lunghosta*
Josef Josefsson
död 1892 62 år
Hus nr.43
S... Hansson *slagen i sjön*
död 1829 27år *av segelbom*
Hans Olsson
död 1893 77 år
Hus nr.44
Hans Persson
död 1872 66 år
Sissa Persdotter
död 1861 55 år
Nils Månsson
död 1917 52 år *dödad av blixten*
Johanna
död 1953 85 år
Henrik Hansson
död 1879 32 år
Bengta Persdotter
död 1886 34 år *tog sitt liv*
Johanna Nilsdotter
död 1892 24 år
Hanna Johansdotter
död 1897 52 år
Hus nr.45
Håkan Larsson
död 1837-40 30-33 år *nervfeber*
Sven Håkansson
död 1915 78 år
Inger Mattisdotter
död 1914 69 år
Metta Håkansson
död 1909 77 år
Isberg
död 1846 34 år *drunknad*
Hus nr.46
Astrid Persson
död 1877 69 år

Lisebet Johansdotter
död 1864 52 år
Ola Persson
död 1870 38 år *drunknad*
Per Olsson
död 1954 91 år
Johanna Nilsson
död 1921 56 år
Per Johansson
död 1929 55 år *drunknad*
Elna Åstradsdotter
död 1882 27 år *andtäppa*
Hus nr.47
Ola Hansson
död 1888 78 år
Kristina Persdotter
död 1862 49 år
Hus nr.48
HåkanOlsson
död 1851 33 år *lunghosta*
Else Johansdotter
död 1895 74 år
Hus nr.49
Nils Svensson
död 1860 41 år
Elna Andersdotter
död 1886 67 år
Hus nr.50
Håkan Thomasson
död 1891 72 år
Agda Olsdotter
död 1889 69 år
Hus nr.51
Hanna Turedd
död 1885 89 år
Åstrad Persson
död 1856 64 år
Pehr Åstradsson
död 1870 34 år *drunknad*
Josef Smitt
död 1934 80 år
Mathilda Thorsdotter
död 1933 82 år
Henrik Nilsson
död 1891 79 år
Hanna Olsdotter
död 1867 56 år
Ola Nilsson Stubb
död 1927 60 år
Elna Andersson
död 1945 80 år
Carl Persson
drunknad
Hulda Persson
död 1957 70 år *lunginflammation*

**De vanligaste förekommande kvinnliga och manliga
namn i antal:**

	Årtal				Årtal		
	1700	1800 -	1850		1700	1800 -	1850
Hanna	24	19	43	Nils	13	28	41
Kjerstina	22	14	36	Pehr	14	23	47
Margareta	17	27	44	Hans	12	24	36
Elna	13	28	41	Ola, Olof	17	18	35
Sissa	11	10	21	Lasse, Lars	9	11	20
Bengta	6	9	15	Håkan	4	13	17
Agda	3	12	15	Hendrik	8	10	18
Anna	8	11	19	Klaus	3	8	11
Inger	4	7	11	Söne	5	6	11
Else	4	6	10	Thomas	9	3	12
Bolla	5	3	8	Joseph	3	8	11
Karna	3	4	7	Mårten	4	4	8
Eljena	2	5	7	Matts	1	4	5
Märta	4	7	11	Sven	1	6	7
Elisabeth	6	2	8	Trued	4	2	6
Sine	5	0	1	Johan	3	6	9
Gunil (la)	2	2	4	Isack	4	0	4
Arna	2			Anders	0	3	3
Benita	1			Thor	1	3	4
Johanna		12	12	Frans	3	1	4
Fredrika	1			Rasmus	2	1	3
Mathilda		2		Göran	2	3	5
Märta Christin		1		Mauritz	1	3	5
Bothilda		3		Christian	0	1	1
Boel		1		Jochnen	1		
				Jonas	1		
				Bengt	1		
				Peter Olaus	1		
				Jöns	1		

Hur var livet på läget under 1900-talet?

Det nya århundradet började inte bra för fiskeläget. År 1900 höll en gammal gumma på att elda i kruets spis. Hon fyrade på så kraftigt att gnistorna yrde och antände husets halmtak. Olyckligtvis blåste det hårt, så att inte bara kruet utan flera hus i den norra delen av lejet blev lågornas rov. Med kruets sorgliga öde gick en gammal samlingspunkt för vitemullingarna upp i rök.

Municipalsamhället

Vitemöllas befolkning fortsatte att öka och nådde kulmen i början av 1900-talet. 1909 fanns det 447 invånare på läget vilka var bosatta i cirka 100 hus. Den 29 oktober valdes den första municipalstämman på läget. Detta skedde på kommunalstämman med Vitaby socken. Ordförande blev Vitemöllas folkskollärare Johan Sundell och vice ordförande handlaren Fredrik Olsson. Den 1 januari året efter trädde municipalsamhället i funktion. En byggnads- och brandstadga hade funnits sedan 1887. Den hade kommit till som en följd av branden på läget 1867. I ett municipalsamhälle var man mer eller mindre självbestämmande. När det var dags att ta upp municipalskatten, brandstoden eller avgiften för elektriciteten, när man väl fick den, gick under 40-talet en man vid namn Hedberg runt och blåste i ett horn. Då öppnade folk sitt fönster och undrade:

- A e de i da?
- De e brandstoden, fick de till svar av Hedberg.

Sedan var det bara för folk att bege sig till storskolan, där avgiften togs upp.

Vitemölla upphörde att vara municipalsamhälle 1952, då det gick upp i Kiviks kommun och sedermera i Simrishamns kommun. En ”begravningsfest” för att hylla municipalsamhället när det gick i graven, hölls på Strandhyddan, Vitemöllas pensionat.

Skolorna

I och med att befolkningen ökade, blev också barnantalet större. Skolan nere på Lejegatan blev därför snart för trång och därför öppnades en småskola i ett ledigt hus

uppe vid barnakullen. I nästan 30 år gick vitemölleungarna sina två första skolår där. Först hade de fröken Hedlund och när hon pensionerades 1937, stod Saga Norén för undervisningen. Nere på stor-skolan vid Lejegatan stod folkskollärare Johan Sundell för undervisningen i början av seklet. På 20-talet övertog den unge Phegel Dheby undervisningen och var verksam där fram till sin död 1961.

Han efterträddes av en nyutbildad lärarinna, som hade nya idéer och avgudades av eleverna. Tyvärr fick de inte behålla henne så länge, för efter något år lades skolan ner och Vitemöllas unga generation fick åka till Kivik för att få sin skolning.

Småskolan hade gått samma öde till mötes redan på 40-talet på grund av för lågt barnantal. Barnen skulle då gå i skolan uppe vid Vitaby kyrka. De två första åren gick man i småskolan för fröken Henny Lindgren, som sägs ha varit mycket snäll. Därefter gick man 3-4 klass i mellanskolan i grannhuset hos Birger Sundgren, som senare efterträddes av Gustav Emmertz.

Flyttningen till Vitaby gick inte smärtfritt. Många vitemöllingar var mycket upp-rörda över att deras barn inte fick gå sina första år på Vitemölla. Någon skolskjuts fanns inte till en början, utan var och en fick själv se till att deras barn kom till skolan. Det hela mynnade ut i en skolstrejk, som en del barn deltog i. Senare kom en skolskjuts till stånd och den sköttes av lägets taxichaufför Bror Löfgren.

Skolkort med Johan Sundell och elever utanför skolbyggnaden invid Lejegatan 1915

Sundell hade mycket stora klasser och var kanske därför tvungen att hålla hård disciplin. Den hårda disciplinen fortsatte dock när klasserna blev mindre och Dheby tog över. Men det var inget märkvärdigt med det. Ordning och reda med aga som hjälpmedel var något som förekom i de flesta skolor vid denna tid. När undervisningen skedde från 5-7 klass, satt man i rader med en årskurs i varje rad. En del elever gick vidare på realskolan först i Tomelilla och sedan i Simrishamn. Idag går vitemöllebarnen först förskoleklass och sedan årskurs 1-9 på Kivik.

Hamnen

Hamnen var lägets nav, vilket det mesta av verksamheten cirklade runt. 1896 hade den nygjorda hamnen återinvigts och många av fiskarna hade fått sätta sig i skuld för att den skulle komma till stånd. Tyvärr kom än en gång vädrets makter att förstöra den för videmullingarna så viktiga hamnen efter bara nio år. Gunnel Qvist, vars far Anton växte upp i huset på Lejegatan 38 i ett av husen Vitemölla 51, har skrivit en bok som heter Emma Cecilia. Emma Cecilia var Gunnels faster och boken handlar bl.a. om Vitemölla i början av 1900-talet. Emma Cecilia bodde under denna tid i föräldrahemmet, där hon skötte hushållet för sin far, Pehr Henriksson. Händelseförloppet under nyåret då hamnen förstördes beskriver hon på följande sätt:

Kulingen höll i sig och dagen innan nyårsafton blåste det full storm. Att stå vid hamnen och se vågorna vräka sig över de båda hamnarmarna båtade föga. Nu hade man bara att lita på högre makter. De stora, tjärade roddbåtarna, som användes vid kustfisket, drog man för säkerhets skull upp på land. Vågorna skulle kunna få deras förtöjningar att brista och krossa dem mot hamnarmarna. Vrakekor och skutor var det värre med. De fick ligga där de låg. Fiskare, skeppare och sjömän tvingades att åse hur farkosterna gång på gång kastades mot hamnens

betong och sten. Som alltid, när stormarna kom från ost och syd pressades vattnet in i hamnbassängen och upp över hela kustremsan.

Den påföljande natten och nyårsnatten var det bara de mindre barnen på läget, som kunde sova. Det var inte bara längre frågan om storm. I byarna blåste det orkanstyrka.

Någon timme efter midnatt bankade det på ytterdörrarna hos Per och Hans. Utanför stod ett par av de fiskefamiljer, som bodde i husraden närmast hamnen och havet.

- Vi måste be om husly, sa de. Vattnet har nu stigit så högt, att golven i våra hus står under vatten!

Man samlades i stugan kring fotogenlampan, men hade inte mycket att säga. Redan nu förstod de, att denna storm skulle drabba dem än värre än den storm gjort, som drog fram över kusten i mitten av 1800-talet. Då slogs den nybyggda hamnen sönder och samman. I endast tre år hade man haft nytta av den. Inte förrän 1898 var den nybyggda hamnen klar. Skulle denna kunna stå emot vattentryck och storm? De som satt ut sina nät förstod, att dessa var förlorade. Hur skulle man kunna skrapa ihop pengar till nya nät? Förtjänsten från det kustnära fisket räckte ju inte alltid ens till brödfödan. Det var inte underligt att orden tröt. Alla förstod ändå både sin egen och andras belägenhet.

Fotografier av hamnen tagna i början av 1900-talet av vitemullingen August Olofsson

Frampå dagen kunde man märka hur stormen avtog något. Männen gick ut för att om möjligt få en överblick över situationen. Vattnet hade stigit upp i sträderna. Vrakspillror från sönderslagna skutor och vrakekor blandade sig med det fräsande skummet från vågorna, som gång på gång pressades upp mellan husen. Männen kunde inte ta sig till hamnen. Det fick de vänta med tills vattnet dragit sig tillbaka, men på avstånd kunde de se, att det inte fanns någon hel båt kvar. Inte en masttopp var synlig och av hamnarmarna syntes inte ett spår. Kanske skulle dessa åter blottas, när vattenmassorna drog sig tillbaka.

Det skulle visa sig att hamnen var helt ramponerad. Hamnarmarna var sönderbrutna och resterna spridda över havsbotten.

Som förtöjningsplats för fiskebåtarna fanns nu endast de små stenbryggorna, kåsarna, som stack ut från land. De hade byggts för mer än hundra år sedan, men var nu ännu brukbara. De stora vattenmassorna hade pressat in sand i den forna hamnbassängen. Det skulle sedan visa sig, att man nu efter stormen med lätthet kunde vada över hamnen. Den var inte längre tillräckligt djup för jakter och skutor.

Alla fiskelägen längs Skånes ostkust var drabbade mer eller mindre. Värst drabbades Örnahusen, där vattnet trängde in trehundra meter över land.

Per var bland de fiskare, som trots den stora olyckan, som drabbade Vitemölles fiskeläge, ändå hade tur. Att sälarna trasat sönder hans nät blev hans lycka. Nu låg näten i gott förvar i sjunningen. Många fiskare förlorade sina båtar; men Pers båt hade kilat fast sig mellan två byggnader långt uppe på land. När vågorna nådde så långt hade de mist större delen av sin kraft. Visserligen fattades årorna och trävirket där förtöjningstrossen varit fästad var krossat, men det gick att reparera.

Hamnen på Vitemölla byggdes inte upp igen förrän drygt tjugo år senare.

Hamnparti, Hvitemölla.

I slutet av 1920-talet blev hamnen ett aktiebolag, Vitemölla hamn Aktiebolag. Befolkningen köpte aktier eller gav gåvor. Manfred Johansson, Nils Dahl och Olof Thomasson var de som höll i aktiebolaget. Nils Dahl var den som skötte räkenskaperna. 1946 övertog Halvar Hansson ansvaret för hamnen. Numera är det Simrishamn som har övertagit ansvaret. Tyvärr saknar kommunen pengar, så hamnen förfaller alltmer.

Hamnen och läget sedda uppifrån backen vid Skolsträddet

Fisket

Sillen har alltid förekommit i högst varierande omfattning. 1919 var sillstimmen så täta, att man inifrån land kunde se dem som en vit ström. Det sades, att man kunde gå ut i vattnet och där fånga sillen direkt i korgar och att de som satte ut garn fick dem söndersprängda av all sill.

Sill har fiskats med två metoder, sättégarn och drivgarn. Sättégarnen sattes ut på grunt vatten, där sillen lekte. De sattes ut på kvällen och togs upp tidigt på morgonen. Halvar Hansson som föddes 1915 och som har bott hela sitt liv i huset invid hamnen på Garnhängevägen 22, Vitemölla nr.5, har skrivit ner följande om fisket med sättégarn:

Sättégarnfisket har sin egen lilla historia. Varje år på fastlagsmåndagen hölls ett möte där fiskarna valde sin ålderman som tillika skulle blåsa i byahornet och som vid nästa årsmöte skulle vara värd för mötet. Vid sammankomsten ifråga dracks enligt hörsägen ej endast vatten. Denna sammankomst hade till uppgift att fördela de så kallade tojarana för årets fiske. Varje fiskelag tilldelades sin bestämda plats där de fick sätta sina garn. Jag ska här nämna namnen på dessa platser som med Vitaby kyrka som riktmärke fick sättas ut från land.

De var från söder mot norr:

Ån, Lilla Tjörnebacken, Stora Tjörnebacken, Svallet, Gåsabacken, Gröna Håla, Renen, N:r 4, N:r 3, Stien, Kroged Égen, (Krokek Ek), Tornen, Bögerhålan n:r 1-2-3-4-, Kullen på boen, Södra och Norra Brinken, Tegelbruksbacken, Strand-sättan.

Dessa namn används fortfarande av samhällets fiskare nu efter hundra år. Efter sekelskiftet började fisket att alltmer avta och nådde sin botten under 1930-talet för att åter kortvarigt blomstra upp under andra världskriget. Sedan har det åter minskat

Drivgarnen användes efter sillens lektid, närmare bestämt i juni-augusti och sattes på djupare vatten. På kvällen gick man ut till fiskeplatsen och lade ut garnen. Man fäste länkens ena ände i båten och drev sedan under nattens lopp. Detta kallas för att vraka och därav namnet vrakekor, som båtarna hette som användes i fisket. Förutom sill har det fiskats torsk, lax, flundror och ål längs Österlenkusten. Även fiske av makrill har förekommit, men den har inte så ofta gått till.

Ålen fiskades under det så kallade ålamörkret, i princip hela hösten. Man arrenderade ett åladrätt. Christinehof ägde ålafisket utanför Vitemölla. Förr betalade man arrendet med ål, som transporterades med häst och vagn till slottet. De som inte hade sitt drätt nära Vitemölla fick bosätta sig i sin ålabod under det långa ålamörkret. Stenören söder om Verkeåns mynning och Krivareboden vid Stenshuvud är två ålabodar där vitemöllingar har fiskat. 1943 fanns, enligt Gudruns material, följande ålabodar, ålafiskedrätter och –sätt kvar i Hanöbukten:

Under Christinehofs fidekommiss:

Juleboda-boden, Wallaboden, Backaboden, Knäbäcks länning, Bassaboden, Englaboden, Knektaboden, Killahusa länning, Lövdalen, Holledrätten, Stenören, Själa-reved, Skomakaredrätten, Vitemölle hamn, Tittut, Kiviks hamn och Skinnbäckskorran.

Till Kiviks Äsperöd:

Ängakåsen, Kvasan och Karakås.

Till Svabesholm (krono):

Hällevik och Krivareboden.

Efter ålafisket var det dags för torskfiske strax före jul. Denna fisk fångades med krok, som skulle redas upp sedan fångsten tagits tillvara. Detta arbete kallas att man klöftar och var något som gjordes hemma i fiskarens kök, där hustrun och äldre barn fick delta i arbetet.

På våren började laxfisket och sedan tog sillfisket vid och höll på in i augusti, då ålafisket började. Så gick fiskebefolkningens liv år ut och år in. I slutet av 1900-talet fiskades knappt någon sill alls. Det lönade sig inte med små båtar, utan detta fiske sköttes av de stora trålarna. För Vitemöllas fiskare är det för mycket arbete till för liten förtjänst. Ålafisket var den dominerande inkomstkällan. Laxfisket lever fortfarande kvar, men bara i närheten av Vitemölla.

Annat var det förr. På 50-talet gick garnbåten Monica med sina ägare, Ove Hjelm, Nils Losell och Halvard Hansson, ner mot den polska kusten för att fiska lax. Man gjorde 2-3 resor per år. I mars månad gav de sig iväg och hade 180 garn med sig och 1000 kg is för att kyla fisken med. De kunde förvara den 10-11 dygn ombord tack vare isen. Den 23 april 1955 fick besättningen på Monica uppleva ett fruktansvärt oväder nere vid den polska kusten. Det var den värsta storm som Halvard Hansson hade varit med om och ändå hade han varit sjöman under många år. Det blåste 35 sekundmeter och var snöstorm. Det var omöjligt att stå upprätt på kajen när de förtöjde båten med alla trossar som de kunde sätta fast. Det var som om helvetets portar hade slagits upp. Fram på natten började fler fiskebåtar att komma in. De flesta hade inte fått med sig sina garn. En del hade fått med sig skadade garn och flera hade fått garnen i propellrarna. Några timmar innan hade Nils, Ove och Halvard suttit nere i kajutan och spelat kort och det hade varit alldeles lugnt. Då ångrade de att de hade gått i hamn och inte stannat ute till havs. När stormen satte igång, var de evigt tacksamma över sitt beslut. Några fiskebåtar gick under den natten, däribland ett par båtar från Ungskär i Blekinge skärgård, en Gotlandsbåt och någon dansk och polsk båt.

När nattens fiskefångster utanför Vitemölla hade tagits av garnen såldes de till de fiskhandlare som varje morgon mötte upp nere vid hamnen. Det är lätt att tänka sig vilket liv och rörelse det var på hamnen med fiskhandlare, fiskare och deras fruar, som plockade fångsten av garnen. Säkert var det även många barn som ville se vad deras fäders och bröders nattarbete hade givit. Varje fiskhandlare hade sitt distrikt som de förde handel i. En av fiskhandlarna hette Oscar Olsson, men gick under namnet HörbyOlsson, eftersom han kom från denna centrala ort i Skåne. Han hyrde in sig i den högra ändan av huset på Lejegatan 14, Vitemölla nr 12 och körde bara hem till Hörby under helgerna. HörbyOlsson var en av dem som hade en fiskebil liksom Oscar Nils. Andra, som till exempel Hilding Johansson, körde med häst och vagn. Så gjorde också August Johansson på Möllebacken 6, Vitemölla nr 34. Det fanns även de som använde sig av cyklar med tjocka, breda däck. Man hade plats med 25-30 kg fisk på dem. Is var det inte tal om. Man cyklade ut direkt till kunderna, när fisken kom iland.

Lejegatan. Till vänster i bilden ses HörbyOlssons fiskebil utanför huset på Lejegatan 14, där han hyrde in sig

Författarinnan Gunnel Qvist ger en bra stämningsbild av hur en morgon vid hamnen i början av seklet kunde te sig:

Roddbåtarna gled på vågtopparna in mot stranden, men sögs i nästa ögonblick åter ut av det tillbakaströmmande vattnet.

Det krävdes kraftkarlar för att orka landa en roddbåt med full last av sill utanför hamnområdet.

Fler kvinnor kom vandrande ut ur sträddena ner mot havet för att börja sitt arbete – liksom Emma – att tillsammans med männen plocka sillen ur garnen och gälla den, rensa den. När man gällade sill tog man bort gälar och inkråm och lade sedan den rensade sillen i vigrakorgar. Fiskhandlarna, som skulle sälja sillen, travade den på halm på botten av sina flakvagnar. Det fanns fiskhandlare, som kom med en krake spänd för en enbetsvagn och det fanns fiskhandlare, som bara kunde köpa vad de själva orkade bära.

Inte många ord växlades efter landningen. Någon kommentar angående fångsten. Alla visste vad de skulle göra. Flinka händer lossade sillen ur garnmaskorna och fyllde korgarna. Fiskmåsar och tärnor svingade sig skrikande i luften över hamnområdet och gjorde djupdykningar mot garn och korgar. Trasig sill och inkråm försvann i samma stund det kastades.

Efter ett par timmars arbete vandrade kvinnorna mot lägets stugor och männen hängde garnen på torkplatsen. Vinden blåste garnen torra, liksom den gjorde med många andra fisknät utmed Hanöbuktens fem mil långa vita sandstrand. Fiskmåsar satt dästa uppflugna på stolpar, master och hustak. Tystnaden sänkte sig åter över läget.

En morgon i hamnen i början av seklet

Många minnen från fisket och livet förr på lejet lever kvar hos de få riktiga vide- myllingarna som fortfarande bor här. Halvar Hansson är en av dessa, som klokt nog har skrivit ner en del av sina minnen. Kvällen innan han, under andra världs- kriget, åter ska ge sig ut till sjöss samtalar han med sin mor Kjersti:

Vi börjar att tala om allt som vi har upplevat tillsammans allt sedan min far dog när jag var bara fem år gammal och lämnade mig och tre systrar, den äldsta fjor- ton år, samt två tusen kronor efter sig. Mor köpte en stickmaskin som slukade de två tusen kronor som hon fått ut på sin del. Våra pengar hade förmyndaren hand om och de fick inte röras utan vid jularna då räntan fick uttagas. Hur vi hade det knalt många gånger men hur vi alltid klarade oss när det såg som mörkast ut. Jag minns särskilt en gång när vi hade en räkning som skulle betalas den första juni ett år. Vår princip var alltid att aldrig sätta oss i skuld. Det var den sista maj och vi räknade vår kassa som hur vi än vände på den inte blev mer än arton kronor och vi skulle betala tjugo. Hur få ihop dessa tre kronor tills imorgon? Vi hade på den tiden en liten båt som egentligen bara bestod av beck och tjära som sammanhölls med otaliga beckplåtar men i alla fall genom flitigt ösande kunde hållas flytande. Vi brukade fiska lax, Mor och jag. Mor var nämligen fiskartös och många av den yngre fiskargenerationen torde ha mycket att lära av henne i fråga om fiske. Vädret var denna kväll ganska ostadigt, så det vanliga laxfiske- gänget som bestod av pensionerade sjökapten och styrmän som avstått ifrån att fara ut. Det var nämligen utsikter till ostlig vind och inför utsikten att få hala hem s.k. korv på morgonen hade hållit dem borta. Den här omtalade korven är när sjön blir för hög så lyfter den upp nätet omkring flötena och är i alla fall för en maklig person ett ganska svårt arbete innan det hela klarats ut igen. Det var nästan kväll när jag sade till Mor: Skall vi i alla fall inte ta det gamla garnet som

hänger på vinden och sätta det, ifall det blir storm så gör det ingenting ty det är ju fullständigt uppruttet i alla fall. Det lär vi inte få något i sade Mor, ty det springer de tvärs igenom, men eftersom du är envis så låt oss fara ut och sätta det bakom hamnen. Sagt och gjort, en kvart efteråt var garnet satt och jag låg länge och lyssnade den kvällen efter det välkända suset från päronträdet som brukade förkunna att nu så hade stormen kommit. Men hur länge jag än lyssnade så förblev det tyst den natten och när solen gick upp nästa morgon så var Mor och jag redan utanför hamnen, där vi vid det första ögonkastet på nätet såg stjärten av en lax som hade snärjt sig så väl att han knappt syntes. Jag vill lova att vi blev så glada att vi kom fort iland igen, just som den väntande vinden började riva upp Hanö-bukten.

Halvard Hansson arbetar vid sitt garnhänge invid hamnen (Vykort taget av Kjell Wihlborg troligtvis på 1970-talet)

Fullriggaren Emma

1912 fick den driftige och skicklige vitemölleskepparen Nils Svensson reda på att det fanns en del fartyg, däribland en fullriggare vid namn Union, till salu i den tyska staden Nordenham. Nils Svensson fattade tycke för fullriggaren och köpte henne för 15 000 kronor i svenska mynt. Han lät döpa om skeppet efter sin hustru Emma. Efter att fullriggaren ställts i ordning, gav sig Emma ut på sin första resa som vitemöllefartyg. Ägaren stod själv som befälhavare och de flesta besättningsmännen var vitemullingar, däribland Svenssons två söner. En fullriggare ansågs vara havets drottning, då det var den största typen av segelfartyg. De var konstruerade så att de kunde utnyttja vinden till fullo. De hade totalt 20-30 segel och alla master var därför försedda med 5-6 rår, spiror tvärs över masterna. Emma var den enda fullriggaren som fanns på den ostskånska kusten. Många vitemullingar var stolta över Emma. Visserligen kunde hon inte gå in i Vitemölla hamn, men hon vara registrerad på lejet.

Under tre år seglade Emma under sin ägares befäl. För det mesta gick hon mellan Norrland och England, där man fraktade kortsågat virke, så kallat splitved, från sågverk vid norra Östersjön. Från England fraktade man hem kol och koks. Det kunde ta upp emot en månad att få fartyget lastat, så det hanns inte med mer än tre resor per år. Emma seglade in goda fraktpengar till sin vitemölleskeppare. 1913 kunde Nils Svensson, efter en resa till London, därstädes hämta två påsar med guldmynt, som var stämplade med Bank of England. Troligtvis var detta det sista året som sjöfrakter betalades med guld. Året därpå bröt första världskriget ut och det blev oroliga tider, så Nils Svensson lät lägga upp sitt fartyg i Malmö. Han ville inte gå ut till sjöss under de farofyllda förhållandena som då rådde. Fartygspriserna hade dock börjat att skjuta i höjden och 1915 såldes Emma till Emil Hörberg i Karlskrona för 35 000 kronor. Nils Svensson var nog mer än nöjd med priset och avslutade därmed sin yrkesbana till sjöss. Han flyttade ifrån sitt hus på Källebacken 8 för att bosätta sig i Malmö, där han bodde fram till sin död 1930.

Hur gick det då för fullriggaren Emma när hon lämnade Vitemölla? Tyvärr hann hon bara påbörja en resa som Karlshamnsfartyg. Hösten 1915 startade hon sin sista färd. Hon skulle ta sig från Danmark till Brasilien och var lastad med cement. Springer ett fartyg med denna last läck, finns ingen räddning. Den 28 november, under hårt väder utanför Bohuskusten, gick Emma till botten och alla de arton ombordvarande följde henne i djupet.

Sjömanslivet

Sjömän från Vitemölla

Segelfartygens storhetstid var förbi vid första världskrigets utbrott. Efterhand övertogs sjötransporterna av ångfartyg och motorfartyg. Beteckningen S/S eller M/S före fartygets namn, talade om ifall det var ett ångfartyg, steamship, eller ett motorfartyg, motorship. Ångfartygen var i bruk i huvudsak mellan första och andra världskriget. Därefter tog motorfartygen mer eller mindre över marknaden. De drevs med diesel.

Ett rederi, som många på lejet på 30- och 40-talet fick anställning hos, var Broströmskoncernen i Göteborg. Det berodde på att en man från Vitemölla arbetade som intendent på rederiets kontor och där hade ansvaret för bland annat anställning av kökspersonal till båtarna. Han informerade bolaget om att det fanns dugligt sjöfolk på Vitemölla. Under de första årtiondena av 1900-talet fanns det nästan inte ett hus på lejet, där det inte var sjöfolk eller fiskare. De var sjöfolk så länge de orkade och blev sedan fiskare på äldre dar. Fiskade gjorde de även när de var lediga från sjömanslivet. I husen närmast hamnen bodde fiskare och enkelt sjöfolk. Längre upp på backen bodde sjökaptener och andra befäl.

Sjömanslivet var ett hårt yrke. Då och då avbröts det hårda livet, när fartygen låg i hamn och möjlighet gavs för besättningen att roa sig i de främmande hamnstäderna. Det var ett välkommet avbrott på det slitsamma och monotona arbetet ombord. Joel Genel, som gick till sjöss 1916 vid 16 års ålder, har skrivit en bok om sina år till sjöss. Den heter *Vågskvalp & Böljeslag. Sjömansminnen från oceanlinjefart 1916-1944*. I den får man en klar bild av hur livet till sjöss kunde te sig under denna tid. Joel skriver bland annat:

Avgick Port Pirie, Spencergulfen, Australien den 3 maj 1927. Anlände Avonmouth, England via Godahoppsudden efter 56 dygn till sjöss och fyra dagar på redde. Rutin, rutin, rutin Vakter dygnet runt, vardag och söndag för en del medan dagmännen kunde vila sina trötta lemmar på den av Gud skapade sjunde vilodagen. Sjömanslivet bestod ingalunda av lyriska och saliga hänryckningar, som det så ofta beskrivs av trubadurer. Förvisso icke! De långa resorna till sjöss – upp till 60 dygn utan ”mellanlandning” var inrutade med rutiner och ett ändlöst underhållsarbete som fyllde alla anspråk på motion. Vid ankomst till hemmahamnen skulle fartyget te sig ”spic and span” – d v s rent och fint för att få godkänt av inspektörer och rederidirektörer.

Däckarbetet utfördes av de som hörde dit: styrmän, timmerman, båtsman och ett tiotal matroser, lättmatroser och jungmän. Fyra av de två senare kategorierna gick alltid vakter 12 av 24 timmar. Vid dåligt väder eller i starkt trafikerade vatten utökades styrkan med ytterligare två. Styrmännen gick fyra-åtta vakter. Dagmännen jobbade mellan sju på morgonen och sex på kvällen. En halv timmes frukost, en timmes middag och en halv timmes eftermiddagskaffe. Lördagar brukade arbetet sluta något tidigare.

Sjömännen var borta långa tider hemifrån. Hemlängtan måste ha varit mycket stor och i hytten var det kanske endast korten av familjen som fick vara en familjefaders tröst. Under 1910-talet var det stewarten August Olofsson från Vitemölla, som försåg många av videmylljesjömännen med kort på sina kära. Under en tid i land hade August av en händelse kommit in i en fotoaffär i Helsingborg och där blivit så intresserad av fotografering att han inhandlade en kamera. Med denna kamera dokumenterade han Vitemölla och dess befolkning under några år. Tyvärr gick han bort i spanska sjukan 1918. Hade han fått leva, hade han säkert fortsatt sitt fotoarbete. Många är honom tacksamma för de kort som han har lämnat efter sig och som hans son Stig Olofsson och efter honom Stigs dotter Yvonne tog väl hand om.

Fartyget Evas grundstötning

August Olofsson på fartygsdäcket och i sin hytt

Strax norr om Vitemölla hamn finns ett välkänt grund. Alla skeppare kände inte till det, utan kunde gå på grund under sin färd förbi Vitemölla. Ett sådant fartyg var Eva som 1915 gick på grund. Denna dag minns Halvar Hansson. Inte för att han själv har möjlighet att minnas den, men hans mor kom väl ihåg dagen, eftersom hon då satte Halvar till världen.

Som tur var, var August Olofsson inte till sjöss utan befann sig på lejet med sin kamera. Han dokumenterade fartyget, där det låg fast på grundet och tog sig även ut i en roddbåt för att närmare kunna fotografera dykarnas arbete med att få Eva loss.

Fartyget Eva ute på grundet

Dykaren förbereds för att kunna gå ner och undersöka fartygets grundstötning

Även en mina flöt i land på Vitemöllas strand under första världskriget och tack vare den flitige vitemöllefotografen finns bilder kvar på minan och det hål som blev resultatet sedan minan oskadliggjorts.

Den uppflutna minan och...

.. det hål som blev på stranden efter det att minan sprängts

Världskrigen

Många var de vitemullingar som blev inkallade till militärtjänst i flottan. Under första världskriget var det även en del som gick med i landstormen, för att göra en insats i försvaret av vårt land.

Landstormsmän invid hamnen

Landstormen på marsch nere vid Lejegatan. Skolan med dess flaggstång har de precis passerat

Även om inte Sverige drogs in i de båda världskrigen, var det ändå hårda tider för svenskarna. Det var brist på det mesta, med ransoneringskort som följd. Landet drabbades också av ett par väldigt kalla vintrar under andra världskriget. Men värst var nog oron för dem som låg inkallade. Skulle kriget även komma till Sverige?

På ett fiskeläge som Vitemölla var oron för de nära och kära större än på många andra platser i vårt land. Här var det inte enbart de inkallade som var i fara, utan även många andra vitemullingar, eftersom de flesta var sjömän. Inga skepp gick säkra till havs. De var nästan dagligen utsatta för hot om minering och torpedering. Fartygen gick bland annat med järn ner till tyska hamnar, där det var stor risk för att de skulle bli bombade av de allierades flyg. Båtarna gick även i konvojer över Atlanten, där de tyska ubåtarna väntade på dem med sina torpeder. Många var de sjömän som aldrig återvände till sitt kära Vitemölla, utan försvann för evigt i havets djup. Halvard Hansson, på Garnhängevägen 22, trodde nog många gånger att han skulle gå samma öde till mötes under kriget. Han har skrivit ner sina minnen till sjöss och i slutet av september 1940, närmare bestämt den 23/9, befinner han sig på ett fartyg i Dakars hamn i västra Afrika. Engelska flygplan har för några dagar sedan släppt ner flygblad, som var undertecknade av den franske generalen de Gaulle, med en text som löd som följer:

Dakar är hotat av fiender och hungersnöd. Vi måste bevara Dakar åt Frankrike. Vi måste förse Dakar med proviant. Det är därför som franska styrkor på min order anlände till Dakar. Mäktiga allierade styrkor är beredda att understödja dem. Jag beder därför civila och militära befälspersoner att sätta sig i förbindelse med mig. Jag fordrar av alla styrkor till lands, till sjöss och i luften att förbliva var

och en på sin plats och upptaga förbindelse med de franska trupper som komma och förstärka dem. Jag beder befolkningen att med lugn visa sin patriotism och gästfritt mottaga mina soldater. Leve franska Dakar. Leve franska Afrika.

Halvard fortsätter sin beskrivning av händelserna i Dakar:

Flygplanen blev naturligtvis utsatta för mycket häftig beskjutning. Ja sedan har det faktiskt smällt hela dagen ifrån krigsfartyg här utanför. En undervattensbåt fick fullträff och sjönk, ett par flygplan kände sig trötta och trillade ner, ett fort här utanför lär visst ha fått ganska bra, en del säger att det sprungit i luften. Granaterna har visslat omkring båten. En fransk passagerarbåt som ligger här mitt emot oss fick en träff akterut som kostade nio man livet och tretton blev visst sårade. I staden lär visst en sjuttio personer ha strukit med. I morgon blir det nog ännu värre, och som det sedan visade sig blev det så pass att fortsättningen inte blev skriven förrän den tjugoåttonde.

28/9 / Ja i kväll är det åter lördagskväll/

Veckan som gått kan jag bara säga ett enda ord om, nämligen "fruktansvärd". Nog har jag varit med om en hel del den här sista tiden men maken till det här som nu hänt har jag aldrig upplevt förr och hoppas att jag slipper att få vara med om en upprepning av.

Det roliga började ju i måndags som jag redan har talat om. Jag skall ta de följande dagarna en för en. Tisdagen började som vanligt med lite kulsprutesmatter och luftvärnseld påspädd med några bombskrällar och klockan tio så började de engelska slagskeppen och den franska kollegan att pigga upp myrsyran med en femtontums-granats duell. Vi låg ju naturligtvis mitt i skottlinjen och när fransmännen lade av sin första salva så gick den mitt över vårt midskeppshus. Wickberg och jag var just på väg och skulle gå ner i Tacomas tunnel. Vi hade precis kommit utanför dörren när det smäll med den påföljden att vi kastades in i gången igen som ett par tomsäckar av det enorma lufttryck som där blev för att inte tala om smällen som var sådan att jag ryser varje gång jag tänker på den. Tunneln på Tacoma var det enda ställe som vi trodde var något så när säkert. Båten var fullastad och låg trettio foot under vattnet vid sidan om en betongpir. Vid elvatiden blev det emellertid lugnt ett slag och vi lyckades att få lite mat innan det vid ettiden började igen. Jag och Wickberg stod på bryggan och följde med kikarna en jakt efter en fransk jagare som för full fart styrde mot hamnen med granater exploderande på alla sidor om den. Den klarade sig emellertid in i hamnen utan att bli träffad och då började bombplan komma samtidigt och hade så när träffat den, en salva från engelsmännen träffade under några bojar som höll upp torpednätet och sände ett par av dem högt upp i skyn. Vi försvann som ett skott ner i tunneln med granat-skärvarna visslande omkring oss. Det var som om allt omkring oss var ett inferno det är något som ord inte kan beskriva, det är ett Helvete.

Många vitemullingar bar alltså hemska minnen med sig från krigen. Några av andra världskrigets alla offer kom till Vitemölla. 1942-44 blev Vitemölles badhotell ett uppsamlingshem för finska krigsbarn. I krigets slutskede fylldes badhotellet med polska kvinnor, som kommit undan koncentrationslägrens fasor och transporterats till Vitemölla med Bernadottes vita bussar. Tre av dessa polskor, som kommit till Vitemölla på grund av att de utsatts för mycket lidande under kriget, stannade sedan livet ut på detta lilla fiskeläge. Här mötte de kärleken och gifte sig.

Badhotellet

Vitemölle badhotell 1913

Det nyss nämnda badhotellet ligger i den södra änden av Vitemölla. Det byggdes av två handlare på läget, Fredrik Olsson och Henrik Thorsson tillsammans med storbonden Alfred Arvidsson från Hjälmared, som allmänt gick under namnet Albokungen. Badhotellet blev vida känt och omtyckt. Hit kom Vitemölles första sommargäster och vitemullingarna kunde se dem vandra Lejegatan fram. Herrarna i vita linnekostymer och damerna i vackra klänningar och fina hattar. Förutom god mat och husrum bjöds även badhotellets gäster på musikunderhållning. Jussi Björling var där tillsammans med sin bror Olle. Även en mandolinorkester från Vitemölla stod ibland för underhållningen på 30-talet. Många vitemullingar var ju musikaliska.

På 40-talet fick hotellet andra uppgifter genom att vara en fristad för de finska krigsbar-
nen och därefter för de polska kvinnorna. I slutet av 40-talet övertog landstinget driften
av hotellet. Det blev nu ett vilohem för svenska husmödrar.

Badhotellet fotograferat utifrån en roddbåt av lägets trogne fotograf August Olofsson

1962 blev anläggningen åter badhotell. Ägarna avlöste varandra och hösten 1988
var det nära att hotellet gått i graven. Byggnaden var inte i något vidare skick och
risken var stor att den skulle rivas. Det var faktiskt till och med tal om att den
skulle få ge plats för ett tiotal grupphus. Som tur var, blev det inte så. I början
av 1990-talet köpte Rolf Lundahl hotellet och lät det under några år genomgå en
noggrann och vacker renovering. Idag står Vitemölle badhotell åter som en pärla
vid lägets södra infart.

Pensionatet Strandhyddan

Parti av Vitemölle med Vilohemmet.

Parti från Vitemölle, Sonesson Pensionat Vitemölle, Telefon 40 Kivik

För de första sommargästerna på Vitemölle fanns det även ett ställe till där man
kunde bo och äta. Det var pensionat Strandhyddan, som ligger en bit söder om
södra hamnarmen vid Sones gränd 1. Det byggdes redan 1871-72. När det var
helt utbyggt, bestod det av 10 rum och kök. Ändå räckte inte rummen till för alla
de gäster som ville bo där, så en del fick hyra in sig hos den bofasta befolkningen
på läget. Alla åt dock på pensionatet. Omkring 1915 var det Hanna Sonesson

(som bodde i hus nr. 22), som övertog pensionatet. Hon stod för verksamheten under de närmaste 25 åren. Hon var mycket duktig på att laga mat och förutom att hålla i pensionatsrörelsen, gick hon även hem till folk och lagade mat, när de skulle ha kalas. När Hanna slutade övertogs rörelsen av Sigrid Persson.

Pensionatet var inte bara ett ställe för sommargäster utan även en omtyckt samlingsplats för ortens befolkning. Många fester, bröllop och begravningar har hållits där, för att inte tala om de årliga ålagillena.

1964 lades verksamheten ner och Sigrid Persson bosatte sig på Kivik. Pensionatet sålde hon till familjen Aronsson, som gjorde om det till en privatbostad.

Marknaden

Kiviks marknad var fortfarande i början av 1900-talet en stor händelse för skåningarna och får nog sägas ha varit det under hela århundradet. Visserligen fick den med tiden stor konkurrens av affärernas utbud i städer och andra tätorter, men marknaden var och förblev en stor högtid för folk. Här kunde man fröjda sig i bieratält och på varietéer. Under den första halvan av detta sekel var Brazil Jack marknadens galjonsfigur. Han lade grunden till en hel cirkusdynasti och hette egentligen Carl Max Alexander Rhodin. Han var en mångsidig artist med trolleri, skuggspel, lassokastning och konstsytte på sitt program. I sina memoarer skrev han följande om Kiviks marknad:

Kivik är ju Sveriges största marknad. När vädret är vackert, kan där samlas fyrtio- till femtiotusen människor, och de där parkerade bilarna kan också räknas i tusental. En härlig plats är det där uppe på den stora höjden, varifrån man kan se ned över Östersjön och där man till vänster har Vitaby fiskeläge och till höger Kiviks by. Flera hundra tält resas där uppe – en riktig liten tältstad – och där har jag varit många gånger.

Helt klar över vad samhället till vänster om marknadsfältet hette var Brazil Jack inte. Vi som bor här förstår dock att han menar Vitemölle fiskeläge.

I början av seklet tog man sig till marknaden med häst och vagn eller med tåg till Vitaby, där man sedan antingen åkte med hästskjuts eller om man inte hade råd till en dylik, använde sig av apostlahästarna. Efterhand som bilen gjorde sitt inträde som fortskaffningsmedel, ökade de slingrande bilköerna ner mot marknaden under de dagar i vecka 29 som den pågick.

1926 fick marknaden flyttas till ett fält en bit ifrån sin vanliga plats. Det hade nämligen brutit ut mul- och klövsjuka och eftersom kor normalt gick och betade på marknadsfältet, då det inte var marknad, ville man inte riskera att sjukdomen spreds med de många besökarna. År 1940-44, mitt under andra världskriget, blev det ett längre uppehåll, då kriget förde med sig bensin- och livsmedelsransoneringar.

Stig Däldesten, född 1917 på bortre Kumlagården norr om Vitemölla och son till en sjöman från fiskeläget, har skrivit följande dikt om livet på marknaden:

KIVIKS MARKNAD

*Ramla på, ramla på, skynda på att gå
köp biljetter i kassan karusellen ska gå.
Här är det ett liv
skräll och positiv
unga och gamla
som sig församla
högtalare skräller
karuseller som gnäller.
Ramla på, ramla på skynda på att gå på
Köp biljetter i kassan karusellen ska gå.*

*Här på Kiviks marknad finns kosmopoliter
indiska fakirer och svenska banditer.
Här är akrobater
svarta pirater
helsvenska töser
nakna dansöser
med rullande magar
som publiken behagar.
Här på Kiviks marknad finns kosmopoliter
indiska fakirer och svenska banditer.*

*Kom närmare, kom hit här finns krossat glas
här ligger en man på det som gått i kras.
Glaset klirrar
ögonen stirrar
en stönande röst
från mannens bröst
publiken ger tjut
en flicka bärs ut.
Kom närmare, kom hit här finns krossat glas
här ligger en man på det som gick i kras.*

*Här är William Arne som är still going strong
lös entré, lös entré, hör han trampar i gång.
Lugn på ytan
Arne i grytan
på väggarna rusar
och publiken tjuvar
en explosion
gör sensation.
Här är William Arne som är still going strong
lös entré, hör han trampar i gång.*

*Ge ett bud eller två på en marknadsauktion
drick en öl eller två på en restauration.
Ur brännvinsbuteljer
man spriten sväljer
en kraftig snut
kastar dom ut
poliser till häst
dirigerar bäst.
Ge ett bud eller två på en marknadsauktion
Drick en öl eller två på en restauration.*

*Ramla på, ramla på, snart är marknaden slut
Halva priset för madonnan, allt ska säljas ut.
Här är slipat glas
och handmålad vas
keramik av lera
dukar att brodera
fiskaregubben
köp den på stubben.
Ramla på, ramla på, snart är marknaden slut
halva priset för madonna, allt skall säljas ut.*

*Köp en lott, köp en lott, här är vinst varje gång
rökad korv, rökad sill, rökad ål som är lång.
Köp karameller
bössor som smäller
köp polkagrisar
som alla prisar
köp goda väfflor
och renskinnstofflor.
Köp en lott, köp en lott, här är vinst varje gång
rökad korv, rökad sill, rökad ål som är lång.*

*Här är högtalarskräll ifrån marknadskontoret
Här är zigenarsibyllor som spår så ni tror det.
Zigenarmusik
akrobatik
czardasfurstinnor
tjocka kvinnor
hövding på stolen
njuter i solen.
Här är högtalarskräll ifrån marknadskontoret
här är zigenarsibyllor som spår så ni tror det.*

Affärsrörelserna

Bland Gudruns forskningsmaterial finns följande förteckning över affärsinnehavare på Vitemölla 1905:

<i>Andersson, Emma</i>	<i>modev.</i>
<i>Andersson L. Larsson</i>	<i>båtbyggare</i>
<i>Olsson H. (Hindrik)</i>	<i>skräddare</i>
<i>Karlsson P. (Per)</i>	<i>snickare</i>
<i>Kristiansson G. (Göran)</i>	<i>fisk</i>
<i>Olsson F.</i>	<i>bagare</i>
<i>Olsson Fredr.</i>	<i>timmer, kol, div.</i>
<i>Persson & k:i</i>	
<i>N. (Nils) Persson</i>	<i>timmer, kol, div.</i>
<i>H. (Henrik) Thorsson</i>	
<i>Tufvesson Kr.</i>	<i>skomakare</i>
<i>Industriella anläggningar</i>	
<i>And. Brink</i>	<i>väderkvarn</i>
<i>N. (Nils) Olsson</i>	<i>vattenkvarn</i>

Vykort från 1950-talet. I mitten av kortet syns E.W. Bengtssons affär

Det var alltså inte bara fisket och sjöfarten som gav arbete till vitemullingarna. Förutom ovan nämnda verksamheter, har det även funnits urmakare, köttaffär, mjölkaffärer, rökeri och smedja. Den sista affären var E.W. Bengtssons livsmedelsaffär, som låg invid Lejegatan (hus nr 3) i ett funkishus från 1937. Affären stängde för gott den 27 februari 1970 och sedan fanns det inga affärsrörelser kvar på läget förutom badhotellet. Kvarnrörelsen, lägets första affärsrörelse, hade upphört i mitten av 50-talet, då den siste möllaren Ernst Olsson övergick till det mera lönande yrket som ålafiskare.

Fotbollslaget

Vitemöllas fotbollslag 1920

Mycket mer finns att berätta om hur befolkningen hade det på Vitemölla under 1900-talet. Jag tänkte dock avsluta berättelsen om detta århundrade genom att ta upp lite om Vitemöllas fotbollsklubb. Anledningen är att bland allt Gudruns material fanns en liten tunn tidskrift från 1920-talet ”*Hvitemölla Fotbollklubbs ENAHANDA*”.

Det hela började med att Gunnar Olsson på 1920-talet fick idén att bilda fotbollslaget Vitemölla IF. År 1921 bestod laget av följande spelare:

Harald Hansson, Thor Persson, Nils Persson, Evald Persson, Nyström från Torup, Bror Thomasson, Gunnar Olsson, Axel Nilsson, Kurt Andersson, Erik Grytzell och Ola Persson.

Fotbollsplanen låg på marknadsfältets södra del. Omklädningsrummet var en röd luda som innehöll två rum. Laget spelade bland annat i Österlens pokalserie. Motståndarlagarna fanns i Simris, Brantevik, Juleboda och Tomelilla reservlag.

Laget hade nog ett visst problem med att få ihop ett sammansvetsat lag. En hel del av spelarna var sjömän och var därför borta från Vitemölla långa perioder. När någon var borta, kom andra hem, därför var det stundtals en viss turbulens bland spelarna. Hur som helst var befolkningen på Vitemölla stolt över sitt lag och matcherna var ofta ett tillfälle till glädje och fest.

Brist på spelare gjorde att Vitemölla IF gick upp i Kiviks AIK, när det bildades 1941. Kiviksöreningen övertog till en början fotbollsplanen på marknadsfältet, men flyttade sedan till den plats, där Piratensskolan ligger idag, 1951 hade föreningen sin spelplan på Solevis fina anläggning, inte långt ifrån Kiviksgraven.

“Hvitemölla Fotbollklubbs ENAHANDA”

**Medlemsblad för fotbollspelare. Specialtidning för
morgonfåglar och sillfrukostar**

Pris pr lössnummer en tjuflottschilling, fritt
hemburen två trallingar och en biböring.

Utkommer ankommen en gång i veckan.

Redaktör: Harald Hansson.

Ansvarig utdrifvare: Nils Persson.

Redaktion: Badhotellet. (Alldeles precis
vid flaggstången).

Expedition: Strax nedanför.

Rikstel.: Namnanrop »Blaskan».

Tel.-adr.: »Fotboll».

Redaktörens bostad: Lite hvar som helst.

Ansvarig utdrifvarens bostad: Hemma.

Annonspis: 4 bagare och 8 bagaregesäller
pr mm.

PRENUMERERA på
“Hvitemölla Fotbollklubbs Enahanda”!

Nyare tidens absolut mest kända och anlitade
annonsorgan. Ej att förväxla med Stridsropet,
Fäderneslandet eller andra bättre tidningar.

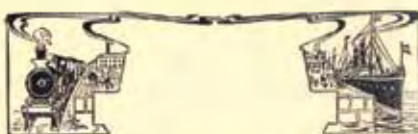
LEDIG ANNONSPLOTS

— för —
bolsjeviker och andra predikamenter

Bröderna Persson, Hvitemölla.

**SKEPPSMÄKLARE och EXPEDITÖRER,
BEFRAKTNINGS- & SPILLEMANSACENTER**
Rekommendera sig i allmänhetens åtanke.

Hrr Lastemottagare!

Med ångaren »Ljaggstills», kapten Färdig från
Eslöf, inkom i går i Hvitemölla hamn ett större
parti bilderböcker, (ca fyra stycken), och torde
godset afhämtas före den 4 aug., enär fiskarna
i annat fall ej få plats till sina träskor på hamnen.

JOHAN PERSSON,
Skeppsmäklare.

Gynna Idrotten!!!

Gunnar Olsson & Co

Hvitemölla

försälja till lägsta dagspriser:

**Träskospik och Tuggummi, Pormask-
utklämmare, Tånagelsaxar, Urnycklar
och Förhäng**

BILICA PRISER. — RÄLI BEHANDLING.

Ingen telefon. — Öppen hela dagen.

Direkta förbindelser med Hvitaby och Knäbäck.

Telegramadress: Gunnars ko.

Kivik

Å Kiviks redd ankrade i går middag motor-
skonaren »Amanda Bladderkvista», kapten Skut-
lus, från Yngse karr. Fartyget, som nu gör sin
första resa, är på väg från Baskemölla till Gref-
lunda med last af ålöklied. Besättningen, (en
man), stannar i Kivik ca två dagar.

Fisket i Kivik, som nu en längre tid legat
nere på grund af den hårda stormen, tog i går
ånyo sin början, i det att tvänne båtar ringo ut
med hvar sitt hafsmålagurn.

Priset å sill har den senaste tiden varit så
gott som ingenting, då däremot priset å ål är
så högt, så man skäms för att tala om det.

Kungagrafven i Kivik, var i förra veckan be-
sökt af nära tre personer. Antagligen kommer
folktillströmningen på lördag och söndag tillfölje
af Hvitaby till de beviljade mätare.

Gynna Idrotten!!!

Köp Tombolalotter!!!

"Gaddesa-fjär"

i parti och minut till lägsta dagspris hos

ERIK GNYTZELL,
Kronojägmästare.

Tel.- adr.: "GADDES".

En präktig
Almanacka

för sista kvartalet 1920, innehållande tvänne soluppgångar, säljes till högstbjudande.

E. NYSTRÖM,
Motboksjobbare.

**FOTBOLLSKLUBBENS
BIOGRAF**

(Stora gatan)

NYTT SUCCÉSPROGRAM.

"Lifvet i snusdosan
eller
Den mystiske oljepälsen"

Biljetter å 10, 15 och 25 öre i biljettluckan.

Gynna Idrotten!!!

Båtbyggare

Lärling

erhåller omedelbart väl o-lönad framtidsplats, om hänvändelse sker direkt till

EWALD PERSSON & C:o,
Hvitemölle.

Från fullt sanningsenlig källa hafva vi erfarit att Bror Thomsson, (vänsterytter), hvilken förut varit anställd som luftballongsbromsare å en 15-äres-basar, nu erhållit anställning att släta bäljor med en tesked utanför Landsort.

HVITEMÖLLETRION

konserterade i fredags e. m. å badhotellet.

Programmet, som förutom Chopins »Gässa-dans» äfven upptog »Hvitemölle kvinnoregementes paradmarsch», Bland gröna kvistar» och »Honolulu», mottogs af den fulltaliga publiken med stormande ovationer. Konstnärerna hafva gnistrande talanger och besitta en utomordentlig teknisk bildning. Trion började med en tämligen falsk ton och slutade med en dubbelt så falsk. Publiken var som sagdt stormförtjust och applåderade ursinnigt.

Efter konsepten var en deputation, bestående af samhällets tre mest betrodde män uppe i konstnärernas loge, och öfverlämnade å samhällets vägnar en präktfull bukett af tusensköner och pelargonier.

Trion konserterar ånyo å H. v. F. K:s basar lördagen den 31 juli och söndagen den 1 augusti.

D. W.

Dadaism.

En fyrmastad brigg kom för babords halsar flygande genom staden. Ute på vattnet låg kon »Saga» och solade sig i skuggan af ett par oljebuxor. Grinande flögo hästarna ut ur stallet, och där inne stodo »parfymna» fjättrade vid tunga kättingar och bölade af hjärtans olust. Tafflorna på väggen började hacka tänder, och hackspotten, som satt nere i brunnen och malde kaffe, gnäggade förtjust hvar gång någon slog en sten i skallen på'n. De var en röra utan like. De muntra sångarna där nere på gården gräto skoplugg, den lilla grodan skrattade högt af glädje öfver sin tandvård, och inne i spisen brann en slocknad låga. Tvänne solar dansade kangkang på himlahallvet och en stjärna föll ned och satte eld på vattnet. Rimfrosten hade satt sin prögel på den glödheta värmeledningen och den stora dalaklockan slog en trumhvirvel medan den gick ned till sjön för att bada. Allt andades barbari och lycka. Det var på Hv. F. K:s basar å Hvitemölle badhotell den 1 aug. 1920.

Tryckeri-A.-B. Södra Skåne, Ystad, 1920.

Hur kommer framtiden att se ut för Vitemölla?

Gudrun Smith fick aldrig uppleva det nya seklet, 2000-talet, men hon hade säkert många funderingar om hur framtiden skulle se ut. Mycket troligt var att många av dessa funderingar rörde just Vitemöllas framtid. Detta framgår bl.a. av hennes kvarlämnade anteckningar. När man som Gudrun så länge levt så nära de gamla vitemullingarna och deras öden och livshistorier, som hon mött i kyrkoböcker och dylikt, så förundrades hon nog över den utveckling som skett med ett litet samhälle som Vitemölla under de sista årtiondena. Från att ha varit en plats där endast de allra fattigaste valde att bo, eftersom ingen annan ville det, har orten blivit en av många pärlor längs en eftertraktad guld kust. Hus, som man hade svårt att få ut taxeringsvärdet för på 1950-talet, kostar idag miljoner.

Rune Bunte skrev 1976 i "Skånsk kust Skånes Hembygdsförbunds Årsbok" under artikeln "Fiske och fiskeläge":

Många fiskesamhällen i Skåne övergår till att vara fritidsorter och förorter till städerna. Kustzonen har blivit industrisamhällets lekstuga. Stadsbornas kapital investeras i för dem attraktiva kustsamhällen.

Man kan nog inte annat än hålla med Rune Bunte. Det som en gång var levande fiskelägen och sjöfartsamhällen har idag mest blivit samhällen, som under största delen av året sover en törnrosasömn, för att sommartid vakna till livs, när vi sommargäster flyttar hit. Några få vitemullingar är fortfarande fiskare och jag önskar att de ska ha möjlighet att så förbli. För vad är ett fiskeläge utan fiskare?

Gudruns mormor och moster Hilda ville inte prata om livet som varit. Antagligen för att det hade varit så hårt och fattigt, så att de helst ville att det skulle få tillhöra det förgångna och försöka glömma det som varit. Jag känner en stor respekt för att de tyckte så, men samtidigt en stor tacksamhet för att Gudrun ändå envist gav sig i kast med att ta reda på hur alla dessa vitemullingar har haft det. Det ger oss, som nu bor här, en möjlighet att försöka förstå och visa respekt för denna underbara plats vid namn Vitemölla. Det är ingen plats som får exploateras, likt de besuttnas försök i filmen Äppelkriget. Fattigdomen som varit är det ingen som vill ha tillbaka. Men vi alla som bor här vill att det unika och speciella med Vitemölla ska få finnas kvar. Det måste t.ex. finnas möjligheter för nya generationer av fiskare att både arbeta och bo här, så att samhället inte bara blir ett museum för oss sommargäster.

Ett är i varje fall säkert och det är att alla vi som nu har möjlighet att bo på Vitemölla känner en stor tacksamhet för detta. Det känns som en gåva att få sitta nere vid hamnen när skymningen nalkas. Mannen vid min sida. Hunden uppe på piren, spanande efter lägets katter. Lyssna till måsarnas sista kvällsskri. Se en fiskebåt eller två som i sakta mak tar sig in i hamnen efter att ha lagt ut garn. Mörkret nalkas och gatlyktorna tänds. Hunden hjälps ner från piren, åldern börjar ta ut sin rätt. Sakta vandrar man längs de små sträddena och hem till sängvärmén. Där somnar man lugnt med havets sång som vaggvisa.

Gudrun Smith målar vid stranden i Vitemölla

ORDLISTA

augment	tillsats, ökning Rusthållsinrättningen var en del av det gamla svenska indelningsverket från 1600-talet som avskaffades år 1904 då Sverige istället fick en värnpliktsarmé. Mot nedsatt skatt åtog bönder sig att hålla häst och ryttare med utrustning och torp och andra gårdar fick bidra och stötta med räntor till detta vilket kallades augmentshemman, en slags skatt. Kustrakterna och städer kunde istället för soldater hålla båtsmän till flottan.
aln	gammalt längdmått från 1604 1 aln = 2 fot = 59,38 cm
b.a.	bars till dopet av
binning	avståndet mellan två stolpar (ett fack) i ett korsvirkeshus **
coopverdie/kofferdie-skepp	handelsskepp som ej tillhör staten *
d	dotter
danneman	redlig, hederlig allmogeman; (äv) gift man *
Drächt	fiskeområde
ehreborna	-
enrollera	skriva in i rulla, värva *
fallandesot	epilepsi *
frälsebonde	bonde, som brukade frälsejord och för detta erlade avgift till jordägaren
fogdetjänare	-
g.m.	gift med
H	hustru
Hansan	medeltida handelsförbund av nordtyska städer
håll och styng (sting)	lunginflammation *
ibm., ibidem	på samma plats, ort *
jordebok	register över jordegendomar på landet
kappe	äldre svenskt spannmålsmått = 1/2 tunna = 1 3/4 kannor = 4,58 l
kappland	äldre svenskt ytmått, 1/32 tunnland = 1750 kvadratfot = 154,25 m ²
koberts	-

konvoj	handelsfartyg framförande under skydd av beledsagade örlogsfartyg
krue	krog
kusthållare	[troligen = tullare, lots; kustroddare = tullpersonal, lotspersonal enl *]
landstormen	i Sverige till 1941 de 8 äldsta årsklasserna värnpliktiga, de yngre ingick i beväringen
lejekarl	medhjälpare på en fiskebåt
leje, läge	förkortning av ordet fiskeläge
nattman	utför de absolut sämsta sysslorna i samhället (t ex bödelns medhjälpare, fraktar dödsdömda, gräver ner kroppar, tömmer latrin i städerna, tar vara på döda och herrelösa djur) *
närskyld	nära besläktad *
oredigt utföres	-
skvaltkvarn	den äldsta vattendrivna kvarntypen i Norden med snedställda kolvar på en lodrät axel, som direkt driver kvarnstenen
snapphanar	de friskaror av män från norra Skåne, Halland och Blekinge som deltog på danskarnas sida i 1600-talets dansk-svenska krig
stadsbåtsman	-
strupsjuka	difteri, äkta krupp *
tandslag	allm konvulsioner (kramper) under tandsprickningen (orsakade av för låg kalkhalt i blodet bl a pga B-vitaminbrist) *
triumfkrucifix	krucifix placerat i kyrkans triumfbåge
trånsjuka	lungsot (tuberkulos) *
tvinsot	avtynande *
valackare	person som yrkesmässigt kastrerar hästar *
vattusot	vattensvullnad, ödem som orsakas av sjukdom i olika organ *
vitemullingar	vitemöllebor
ålhomma	mjärd för ålafiske

* = Andersson/Anderö: "Ordbok för släktforskare"

** = Sten Andersson: "Hembygdens träd i Kivik"

Käll- och litteraturförteckning

(Denna förteckning gäller endast de delar som Monica Larsson har tillfört boken)

Otryckta källor

Brev m m

Hans Halvard, *Minnen nedtecknade av Halvard Hansson, Vitemölla*

Hjelm Ove, *Minnesanteckningar om fisket på Vitemölla*

Qvist Gunnel, *Brev till Monica Larsson, Linköping den 3 juli 1998*

Samtal

Samtal med Bo och Inger Hjelm

Samtal med Gull-Britt och Ove Hjelm

Samtal med Ivar Persson

Samtal med Doris och Nils Losell

Samtal med Konrad Persson per telefon

Dessa samtal har till största delen handlat om att hitta rätt hus på Vitemölla av idag i jämförelse med husen från förr på de gamla kartorna.

Fotografier

Andersson Sverker

och Bodil *Har lånat ut skolkortet 1915*

Gudrun Smith

Vitemöllestiftelse *Fotografier av Gudrun Smith och äldre bilder från hennes släkt*

Hjelm Ove *Har lånat ut de två äldre fotografierna till hus nr. 40*

Larsson Monica *Fotografier av husen och dess invånare*

Nilsson Maria *Vykorten av Hvitemölla kvarn, Gatubild av Vitemölla och Vitemölla hamn med affären
Vitemölla fotbollslag och släktkortet taget utanför hus nr. 25*

Olofsson August *Diverse äldre fotografier*

Olsson Sten *Två fotografier av sina föräldrar utanför hus nr. 1*

Törnkvist Birgit *Har lånat ut de två äldre fotografierna till hus nr. 14*

Vernberg Gunilla *Har tagit fotografiet av Monika Larsson som finns i bokens inledning*

Tryckta källor

Litteratur

- Cappelin O.** *Gammal sed och tro i Kivik.* Lund 1932
- Däldesten Stig** *Diktsamling*, utgivningsår okänt
- Genell Joel** *Vågskvalp & Böljesång Sjömansminnen från Oceanlinjefart 1916-1944.* Simrishamn 1986
- Larsson Monica** *Livet på Vitemölla förr och nu*
En österlenskt fiskelägers historia i ord och bild, Vitaby 1997
- Löfström Frans** *Från segelfartygens dagar*, Lund 1981 tredje upplagan
- Nilsson Orvar** *Kiviks marknad*, Lund 1978
- Qvist Gunnel** *Emma Cecilia*, Kristianstad 2001
- Rollof Yngve** *Ålabodar*
Sjöfartshistoria och ålafiske från Tosteberga till Kåseberga
Utgivningsår okänt
- Werdenfels Åke** *Skånes kulturbygd Kristianstads län*
Skånes Hembygdsförbunds Årsbok 1982, Kristianstad 1984
- Nothäfte** *Originalen finns på "Kulturen i Lund"*
- Skånes spelmansförbund** *Ur Skånes Spelmansgömmor*, Lund 1969

